



P.Z.E. br. 59

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/129
URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 8. prosinca 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 8. prosinca 2016. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Vlahu Orepića, ministra unutarnjih poslova, te Lidiju Pelivan Stipetić i Stjepana Lončaricu, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/49
Urbroj: 50301-29/09-16-6

Zagreb, 8. prosinca 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, s Konačnim prijedlogom zakona

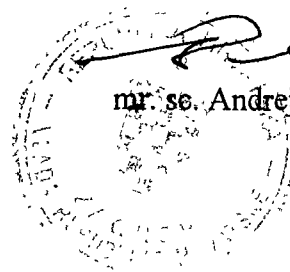
Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Vlahu Orepića, ministra unutarnjih poslova, te Lidiju Pelivan Stipetić i Stjepana Lončaricu, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK


mr. sc. Andrej Plenković



**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O STRANCIMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Područje ulaska, boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2012. godine.

Zakon o strancima sadrži odredbe vezane za ulazak stranaca, vize, reguliranje radno-pravnog statusa, odredbe vezane za spajanje obitelji, srednjoškolsko obrazovanje i studiranje te znanstveno istraživanje u Republici Hrvatskoj, kao i posebne odredbe koje se odnose na državljane država članica Europskoga gospodarskog prostora i članove njihovih obitelji, odobrenje EU plave karte visokokvalificiranim strancima te reguliranje statusa stranaca koji imaju odobren stalni boravak u drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Zakon o strancima usklađen je s ukupno 22 direktive, preporuke, odluke i rezolucije europske pravne stečevine. Dakle, kako je riječ o velikom broju odredaba važećeg Zakona o strancima koje su se usklađivale s pravnom stečevinom Europske unije ovim Prijedlogom Zakona žele se ukloniti određeni nedostaci važećeg zakonskog teksta uočenih tijekom provedbe Zakona o strancima te s tim u vezi izvršiti određena nomotehnička poboljšanja kako ne bi bilo dvojbi u primjeni pojedinih odredbi.

Nakon stupanja na snagu Zakona o strancima donesene su tri nove direktive: Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP), Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Direktivom 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) uspostavlja se zajednički okvir odgovarajućih odredbi, mjera i

kontrolnih mehanizama potrebnih za bolju i ujednačeniju provedbu, primjenu i izvršavanje u praksi Direktive 96/71/EZ, uključujući mjere za sprečavanje i kažnjavanje svakog zloupotrebljavanja i zaobilaženja važećih pravila.

Direktivom 2014/36/EU određuju se uvjeti za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i utvrđuju prava sezonskih radnika.

Direktivom 2014/66/EU utvrđuju se uvjeti za ulazak i boravak dulji od 90 dana na državnom području država članica te prava državljana trećih zemalja i njihovih članova obitelji u okviru premještaja unutar društva te uvjeti za ulazak i boravak kao i prava državljana trećih zemalja u državama članicama koje nisu država članica koja prva izda državljaninu treće zemlje dozvolu za osobu premještenu unutar društva na temelju te Direktive.

Slijedom navedenog, a radi potpunog usklađivanja Zakona o strancima s navedenim Direktivama i otklanjanja spomenutih nedostataka, potrebno je donošenje predmetnog Zakona.

Pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

U svrhu potpunog usklađivanja Zakona o strancima sa spomenutim direktivama predloženim Zakonom potrebno je:

- definirati pojmove sezonskog radnika i djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba u skladu s Direktivom 2014/36/EU,
- propisati uvjete za reguliranje boravka i rada do 90 dana i duže od 90 dana te uvjete za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad, te razloge prestanka važenja i poništenja odobrenja za sezonski rad,
- definirati premještaj unutar društva i što se smatra skupinom trgovačkih društava u skladu s Direktivom 2014/66/EU,
- definirati tko se smatra upućenim radnikom, pod kojim uvjetima može obavljati poslove u Republici Hrvatskoj, osiguranje sudske zaštite i administrativne suradnje i informiranja,
- propisati uvjete za reguliranje boravka i rada osoba premještenih unutar društva (rukovoditelj, stručnjak i pripravnik), definirati poslove koje obavlja svaka od navedenih kategorija, uvjete za odobrenje kratkoročne i dugoročne mobilnosti, razloge za odbitak i poništenje dozvole za boravak i rad izdane premještenom radniku.

Također, radi otklanjanja spomenutih nedostataka predloženim Zakonom potrebno je:

- redefinirati tko se smatra članom obitelji imajući u vidu Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj 92/14),
- propisati da članovi obitelji hrvatskih državljana reguliraju status sukladno odredbama Zakona kojima se regulira status državljana trećih zemalja, imajući u vidu Direktivu Vijeća 2004/38/EZ od 29.4.2004. o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice uz olakšano reguliranje statusa,
- otkloniti nedostatke koji se odnose na dokazivanje visine dohotka od samostalnog rada za izdavanje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote strancima koji se samozapošljavaju u vlastitom obrtu,
- preciznije definirati kategorije stranaca kojima se boravak odobren u određenu svrhu neće uračunati u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka,

- nomotehnički urediti članak koji propisuje uvjete za odobrenje stalnog boravka te odrediti da stranac dokazuje poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma polaganjem ispita koje provode visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih a koje, na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje, izvode programe iz hrvatskog jezika,

- preciznije urediti prijavu smještaja stranca na kratkotrajnom boravku,
- detaljnije razraditi odredbe o odbijanju ulaska, odnosno izlaska stranaca iz Republike Hrvatske, kao i mjere koje se poduzimaju prema strancu koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj,

- definirati što se smatra nezakonitim boravkom stranca,
- definirati u kojim postupcima će se strancu koji nezakonito boravi i strancu koji boravi na kratkotrajnom boravku rješenje prevesti na jezik koji stranac razumije,

- navesti kategorije stranaca koje imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć, što ona obuhvaća, tko ju može pružati te u kojim slučajevima stranac nema pravo na istu,

- osigurati obavljanje promatranja prisilnih udaljenja u smislu članka 8. stavka 6. Direktive 2008/115/EZ,

- navesti razloge za smještaj stranca u Prihvatni centar za strance, definirati ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka te procjenu starosne dobi kao i naknadu troškova prisilnog udaljenja.

U glavi X. Zakona o strancima kojom se regulira ulazak, boravak i rad državljana države članice Europskoga gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji potrebno je napraviti izmjene sukladno primjedbama zaprimljenim putem EU Pilota (definicija članova obitelji obzirom na životno partnerstvo, uvjeti pod kojima članovi obitelji zadržavaju status u slučaju smrti, odlaska, razvoda ili poništenja braka odnosno prestanka izvanbračne zajednice ili životnog partnerstva, ostvarivanje prava na stalni boravak radnika ili samozaposlenog djelatnika te ograničenje ulaska i boravka državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji iz razloga javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja).

Također, budući da važeći Zakon o strancima ne sadrži odredbe koje se odnosi na isprave o identitetu, prijavi i odjavi boravišta i prebivališta za navedene kategorije osoba, dodane su odredbe koje reguliraju navedena pitanja.

Sukladno naprijed unesenim izmjenama i dopunama, ažurirane su i prekršajne odredbe.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem predloženog Zakona omogućit će se reguliranje boravka i rada sezonskih radnika i osoba premještenih unutar društva na način kako je propisano Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva. Time će se i formalno uspostaviti pravni okvir za reguliranje boravka i rada sezonskih radnika i osobe premještenih unutar društva.

Također, omogućit će se uspostava zajedničkog okvira odgovarajućih odredbi, mjera i kontrolnih mehanizama potrebnih za bolju i ujednačeniju provedbu, primjenu i izvršavanje u

praksi Direktive 96/71/EZ, uključujući mjere za sprečavanje i kažnjavanje svakog zloupotrebljavanja i zaobilaženja važećih pravila.

Otklanjanjem nedostataka uočenih u primjeni važećeg Zakona o strancima bit će olakšano reguliranje boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. stavku 1. i članku 206. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 81/13) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, imajući u vidu da je u tijeku EU Pilot postupak br. 7555/15/JUST zbog nepravilnog prenošenja Direktive 2004/38/EZ o slobodi kretanja građana Europske unije i članova njihovih obitelji u važeći Zakon o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

Također, Europska komisija je obavijestila da je pokrenut postupak zbog povrede prava EU br. 2016/0636 zbog neispunjavanja obveze prijenosa Direktive 2014/67/EU o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (rok za usklađivanje: 18.6.2016. godine).

Slijedom navedenog, potrebno je hitno usklađivanje odredbi važećeg Zakona o strancima s odredbama Direktive 2004/38/EZ o slobodi kretanja građana Europske unije i članova njihovih obitelji, a s ciljem izbjegavanja mogućnosti pokretanja službenog postupka povrede prava Europske unije protiv Republike Hrvatske i odredbama Direktive 2014/67/EU o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“).

Ovaj Prijedlog zakona usklađuje se i s novom Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (rok za usklađivanje: 30.9.2016. godine) i novom Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (rok za usklađivanje: 29.11.2016. godine).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) u članku 1. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada državljana trećih zemalja i državljana država članica Europskog gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP) i članova njihovih obitelji te uvjeti rada i prava upućenih radnika u Republici Hrvatskoj.“.

U stavku 4. podstavku 22. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaju podstavci 23., 24. i 25. koji glase:

„- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28.3.2014.),

- Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014.),

- Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP) (SL L 159, 28.5.2014.).“.

U stavku 5. podstavku 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaju podstavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:

„- Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29.5.1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29. 5. 1995.),

- Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 81, 21.3.2001.),

- Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23. 2. 2002.),

- Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13. 4. 2006.) (u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama).“.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

"Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *Stranac* je osoba koja nije hrvatski državljanin, a ima državljanstvo države članice EGP-a, Švicarske Konfederacije, državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva.
2. *Osoba bez državljanstva* je osoba koju ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.
3. *Državljanin države članice EGP-a* je osoba koji ima državljanstvo jedne od države članice EGP-a.
4. *Državljanin treće zemlje* je osoba koji nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.
5. *Treća zemlja* je država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija.
6. *Putna isprava* je strana putna isprava i putna isprava za stranca.
7. *Strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.
8. *Putna isprava za stranca* je putni list za stranca, posebna putna isprava za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva, putna isprava za azilanta izdana sukladno posebnim propisima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.
9. *Dozvola boravka* je isprava koju državljaninu treće zemlje na odobrenom privremenom ili stalnom boravku izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, a koja mu omogućuje ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj sukladno navedenoj svrsi.
10. *Poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.
11. *Podizvođač* je poslodavac – pravna ili fizička osoba, koji ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koji je sa strancem zasnovao radni odnos ili se koristi njegovim radom.
12. *Sezonski radnik* je državljanin treće zemlje koji zadržava svoje prebivalište u trećoj zemlji te zakonito i privremeno boravi u Republici Hrvatskoj kako bi obavljao posao koji ovisi o izmjeni godišnjih doba u okviru jednog ili više ugovora o radu na određeno vrijeme koje je izravno sklopio s poslodavcem s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj.
13. *Djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba* je djelatnost koja je vezana uz određeno doba godine određenim ponavljajućim događajem ili nizom događaja koji su povezani sa sezonskim uvjetima, tijekom kojih razina potrebne radne snage znatno nadilazi razinu radne snage potrebne za uobičajeno tekuće poslovanje. Djelatnosti u kojima je dozvoljeno zapošljavanje sezonskih radnika su poljoprivreda i šumarstvo te turizam i ugostiteljstvo.
14. *Premještaj unutar trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava* je privremeno upućivanje radi profesionalnih potreba ili radi osposobljavanja državljanina treće zemlje iz trgovačkog društva s poslovnim nastanom izvan EGP-a s kojim državljanin treće zemlje ima sklopljen ugovor o radu u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava te, kada je to primjenjivo, mobilnost između subjekata s poslovnim nastanom u državi članici EGP-a.
15. *Skupina trgovačkih društava* su dva ili više trgovačkih društava povezana na sljedeće načine:
 - kad trgovačko društvo u odnosu na drugo trgovačko društvo, izravno ili neizravno, drži većinu upisanog kapitala;
 - kad trgovačko društvo kontrolira većinu glasova drugog trgovačkog društva koji su povezani s kapitalom tog trgovačkog društva izdanog u dionicama;
 - kad trgovačko društvo ima pravo imenovati više od polovice članova upravnog, rukovodećeg ili nadzornog tijela drugog trgovačkog društva ili se trgovačka društva nalaze pod jedinstvenom upravom matičnog društva.
16. *Visokoškolskom kvalifikacijom* smatra se završeno visoko obrazovanje ili završen preddiplomski, diplomski ili poslijediplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i

diplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Visokoškolska kvalifikacija podrazumijeva da je studijski program temeljem kojeg je stečena diploma trajao najmanje tri godine.

17. *Visokokvalificirani radnik* je državljanin treće zemlje koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se dokazuje visoko stručnim kvalifikacijama.

18. *Dugotrajno boravište* je stalni boravak stečen na temelju pet godina zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici EGP-a.

19. *Osoba s dugotrajnim boravištem* je državljanin treće zemlje iz glave XI. ovoga Zakona koji je nositelj dozvole boravka koju je, na propisanom obrascu, izdala druga država članica EGP-a te u kojem je uneseno da se radi o državljaninu treće zemlje na dugotrajnom boravku.

20. *Opasnost za javno zdravlje* je svaka zarazna bolest s epidemijskim potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtjeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u cilju njenog sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske.

21. *Povratak* je dragovoljni odlazak ili prisilno udaljenje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj u treću zemlju.

22. *Izvanbračna zajednica* je trajna životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca.

23. *Maloljetnik bez pratnje* je državljanin treće zemlje mlađi od 18 godina koji na teritorij Republike Hrvatske dolazi bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega u skladu sa zakonom ili običajima, tako dugo dok se za njega zaista ne počne brinuti takva osoba ili maloljetnik koji je ostao bez pratnje nakon ulaska na teritorij Republike Hrvatske.

24. *Prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

25. *Prekogranični radnik* je osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Republici Hrvatskoj i koja boravi u drugoj državi članici EGP-a u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno.

26. *Agencija za privremeno zapošljavanje* je poslodavac koji na temelju sporazuma o ustupanju radnika ustupa radnika korisniku za obavljanje privremenih poslova."

Članak 3.

Iza članka 3. dodaje se članak 3.a koji glasi:

„Članak 3.a

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove nadležno je za izdavanje posebnih osobnih iskaznica članovima diplomatskih misija odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) O vrsti, načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik.“.

Članak 4.

U članku 4. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Državljanin treće zemlje kojemu je bilateralnim međunarodnim ugovorom ograničeno kretanje na određenom području u određenom vremenu, smije se kretati samo na tom području i u vremenu koje je određeno.“.

Članak 5.

U članku 6. stavku 3. riječi: „odobren privremeni boravak, stalni boravak ili“ brišu se.

Članak 6.

U članku 8. stavku 1. točki 2. riječi: „unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)“ brišu se.

Članak 7.

Iza članka 34. dodaje se naslov, a članak 35. mijenja se i glasi:

“Odobrenje ulaska državljaninu treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 35.

Državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odobrit će se ulazak u Republiku Hrvatsku.“.

Članak 8.

Naslov iznad članka 36. briše se, a članak 36. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske.

(2) O odobrenju ulaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odredit će se svrha boravka, mjesto i adresa smještaja, vrijeme u kojem može zakonito boraviti u Republici Hrvatskoj, granični prijelaz na kojem mora izaći iz Republike Hrvatske te dužnost predaje rješenja policijskom službeniku koji obavlja graničnu kontrolu prilikom izlaska iz Republike Hrvatske. Rješenje se donosi bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) U slučaju iz članka 124. stavka 7. ovoga Zakona, državljaninu treće zemlje ulazak se odobrava na temelju zahtjeva države članice EGP-a i Švicarske Konfederacije.“.

Članak 9.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku o čemu Ministarstvo putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje. Rješenje se donosi bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Ako odlazak državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka s graničnog prijelaza u treću zemlju nije moguć niti nakon osam dana od dana dolaska na granični prijelaz, primijenit će se mjere za osiguranje povratka.

(4) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o odbijanju ulaska i tehničkim uvjetima za boravak na graničnom prijelazu ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik.“.

Članak 10.

U naslovu iznad članka 39. riječi: „Nezakoniti ulazak“ zamjenjuju se s riječi: „Ulazak“.

U članku 39. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Stranac je ušao u Republiku Hrvatsku kada je prešao državnu granicu.“.

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

U dosadašnjem stavku 1. koji je postao stavak 2. u točki 3. iza riječi: „u Republici Hrvatskoj“ dodaju se riječi: „odnosno u EGP-u“.

Članak 11.

U članku 40. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Državljaninu treće zemlje će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, osim ako će mu biti odobren ulazak u susjednu državu ili prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeci kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora,
3. to zahtjeva sud.“.

Članak 12.

U članku 43. stavku 1. iza riječi: "Zabranjeno je pomaganje" dodaju se riječi: "i pokušaj pomaganja".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ne smatra se pomaganjem u smislu stavka 1. ovoga članka pomaganje iz članka 116. i 117. ovoga Zakona te pomaganje koje je počinjeno iz humanitarnih razloga (spašavanje života, sprječavanje ozljeđivanja, pružanje hitne medicinske pomoći te pružanje humanitarne pomoći sukladno posebnom propisu).“.

Članak 13.

Članak 45. mijenja se i glasi:

„(1) Kratkotrajni boravak je boravak državljanina treće zemlje određen člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama.

(2) Državljaninom treće zemlje na kratkotrajnom boravku ne smatra se državljanin treće zemlje koji:

1. je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. nema vizu, ako mu je viza potrebna,
3. je iskoristio vizu ili je rok važenja vize istekao,
4. je u prethodnih 180 dana zakonito i/ili nezakonito boravio u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana,
5. je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora,
6. je izručen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora o izručenju,
7. je s graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku,
8. ima zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.“.

Članak 14.

Naslov iznad članka 46. i članak 46. mijenjaju se i glase:

„Otkaz kratkotrajnog boravka

Članak 46.

(1) Državljaninu treće zemlje rješenjem će se otkazati kratkotrajni boravak ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i kratkotrajnog boravka,
3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme kratkotrajnog boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću zemlju, a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona,
4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
5. postoji opravdana sumnja da njegov kratkotrajni boravak nije korišten u namjeravanu svrhu.

(2) Rješenjem Ministarstva putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj u trajanju od jednog do tri mjeseca.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“.

Članak 15.

U članku 48. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka stranac kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, a dolazi radi studiranja na visokom učilištu u statusu redovitog studenta na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini, stranac iz članka 64. stavka 1. i stranac iz članka 76. stavka 1. točke 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona može zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji. Članovi njihovih užih obitelji, kao i članovi uže obitelji hrvatskog državljanina mogu zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji. "

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 4. ovoga članka odbijen zahtjev za odobrenje privremenog boravka, a državljanin treće zemlje namjerava ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, vrijeme tijekom rješavanja zahtjeva računa se kao kratkotrajni boravak.“.

Članak 16.

U članku 50. stavku 1. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 17.

U članku 55. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad, pružatelju usluga, dnevnom migrantu i ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti državljaninu treće zemlje koji traži spajanje obitelji s članom obitelji koji je temeljem njegovog statusa stekao autonomni boravak.“.

Članak 18.

Članak 56. mijenja se i glasi:

„(1) Članovi uže obitelji u smislu ovoga Zakona su:

1. bračni drugovi,
2. osobe koje su u izvanbračnoj zajednici,
3. životni partner ili neformalni životni partner,
4. maloljetna zajednička djeca bračnih i izvanbračnih drugova, maloljetna posvojena djeca bračnih i izvanbračnih drugova te djeca pod partnerskom skrbi životnih partnera kao i maloljetna djeca svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
5. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članom uže obitelji hrvatskog državljanina, državljanina treće zemlje kojem je odobren privremeni ili stalni boravak i državljanina treće zemlje koji ima status azilanta, može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj.

(3) Prije izdavanja odobrenja za privremeni boravak iz stavka 2. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti suglasnost Ministarstva.

(4) U slučaju poligamnog braka, spajanje obitelji na području Republike Hrvatske odobrit će se samo jednom bračnom drugu.

(5) Spajanje obitelji neće se odobriti ako je bračni ili izvanbračni drug oženjen ili je u dugotrajnoj vezi s drugom osobom odnosno ako je životni partner ili neformalni životni partner već u životnom partnerstvu ili je u dugotrajnoj vezi s drugom osobom.“.

Članak 19.

Iza članka 56. dodaju se naslov i članak 56.a koji glase:

*„Reguliranje privremenog boravka za člana
uže obitelji hrvatskog državljanina*

Članak 56.a

Član uže obitelji hrvatskog državljanina iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjet iz članka 54. točke 3. ovoga Zakona.“.

Članak 20.

U članku 57. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu i životno partnerstvo i u postupku odobrenja autonomnog i stalnog boravka.“.

Članak 21.

U članku 71. stavku 4. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 22.

U članku 72. stavku 4. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 23.

U članku 73. stavku 3. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. međunarodnu ili privremenu zaštitu ili je tražitelj međunarodne zaštite pod uvjetima propisanim posebnim propisom,“.

Iza stavka 11. dodaje se stavak 12. koji glasi:

„(12) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na rad državljana trećih zemalja primjenjuju se na državljane one države članice Europske unije koja na rad državljana Republike Hrvatske i članova njihovih obitelji primjenjuje nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma.“.

Članak 24.

U članku 74. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Godišnja kvota za zapošljavanje državljana trećih zemalja utvrđuje se u skladu sa stanjem na tržištu rada.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Godišnjom kvotom za zapošljavanje državljana trećih zemalja može se utvrditi kvota dozvola za sezonski rad do 90 dana i do 6 mjeseci, kao i kvota dozvola za osobe premještene unutar društva.“.

Članak 25.

Iza članka 75. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 75.a, 75.b, 75.c i 75.d koji glase:

„Sezonski radnici

Članak 75.a

(1) Sezonski radnik može raditi temeljem:

- dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana ili
- dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 6 mjeseci.

(2) Sezonskom radniku kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza može se izdati viza za kratkotrajni boravak sukladno glavi III. ovoga Zakona te se u rubriku „napomene„ unose riječi: „sezonski rad„.

(3) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se odobriti sezonskom radniku ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad,
2. ima valjani ugovor o radu odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili obvezujuću ponudu poslodavca za posao u kojoj je naveden obvezni sadržaj ugovora o radu,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. ima osiguran primjeren smještaj,
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje,
6. nema zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.

(4) Uvjeti za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 3. točke 2., 3. i 4. ovoga članka moraju biti u skladu s propisima Republike Hrvatske i kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca.

(5) Sezonskom radniku kojem je najmanje jednom tijekom prethodnih pet godina izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad i koji nije postupao suprotno odredbama ovoga Zakona koji se odnose na sezonske radnike ne mora ispunjavati uvjet iz stavka 3. točke 3. ovoga članka za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(6) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad odbit će se:

1. u slučaju ako je priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena,
2. ako se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja dozvole,
3. ako sezonski radnik nije poštovao obveze iz prethodne dozvole za boravak i rad za sezonski rad,
4. ako je poslodavac u razdoblju 12 mjeseci koji izravno prethode datumu podnošenja zahtjeva za dozvole za boravak i rad za sezonski rad, ukinuo radno mjesto na puno radno vrijeme kako bi oslobodio radno mjesto koje želi popuniti sezonskim radnikom.

(7) Pod osiguranim primjerenim smještajem za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad smatra se smještaj koji sezonskom radniku osigurava primjeren životni standard tijekom cjelokupnog boravka. O svakoj promjeni smještaja sezonski radnik i poslodavac iz stavka 8. ovoga članka obavještava policijsku upravu, odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene.

(8) Kada je poslodavac osigurao smještaj ili je on posrednik u osiguravanju smještaja:

1. od sezonskog radnika može se zahtijevati plaćanje najamnine čiji iznos nije previsok u usporedbi s njegovim neto primicima od rada i u usporedbi s kvalitetom smještaja. Takva se najamnina ne smije automatski odbijati od plaće sezonskog radnika,
2. poslodavac sezonskom radniku dostavlja ugovor o najmu ili jednakovrijedan dokument u kojemu su jasno navedeni uvjeti najma za smještaj,
3. poslodavac osigurava da smještaj zadovoljava opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(9) Protiv odluke Ministarstva donijete putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 3. i 6. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(10) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete primjerenog smještaja, način plaćanja najamnine za smještaj sezonskog radnika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu iz ovoga članka.

Produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Članak 75.b

(1) Sezonski radnik na temelju dozvole za boravak i rad za sezonski rad može raditi u Republici Hrvatskoj najdulje šest mjeseci godišnje nakon čega mora napustiti Republiku Hrvatsku.

(2) Unutar roka od šest mjeseci godišnje sezonski radnik može jednom produžiti važenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod istog ili drugog poslodavca.

(3) Zahtjev za produženjem dozvole za boravak i rad za sezonski rad podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja navedene dozvole.

(4) O zahtjevu za produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje dužno je odlučiti u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukidanje i poništenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Članak 75.c

(1) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinut će se ako sezonski radnik:

1. obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad,
2. radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad,
3. prestanu postojati uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(2) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se ukinuti ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji,
2. je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bio u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(3) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinut će se ako sezonski radnik ima zabranu ulaska i boravka.

(4) Odredba o ukidanju dozvole za boravak i rad za sezonski rad ako poslodavac postupi suprotno odredbama Zakona o radu i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega odnosno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na rad ili je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bilo u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost ne primjenjuje se na sezonskog radnika koji podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod drugog poslodavca.

(5) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad poništiti će se ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(6) Protiv odluke Ministarstva donijete putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prava sezonskog radnika

Članak 75.d

(1) Sezonski radnici imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. uvjete zapošljavanja, uključujući najnižu dob za zaposlenje, i radne uvjete, uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, radno vrijeme, odmore, dopuste, blagdane i neradne dane kao i zdravstvene i sigurnosne zahtjeve na mjestu rada;
2. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti,
3. zaostale isplate od poslodavaca, u vezi s eventualnim nepodmirenim primicima od rada, prema državljaninu treće zemlje;
4. grane socijalne sigurnosti, kako su određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004,
5. pristup robi i uslugama te ponudi robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim stanovanja, ne dovodeći u pitanje slobodu sklapanja ugovora u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom;
6. usluge savjetovanja o sezonskom radu koje nudi nadležna javna služba zapošljavanja;
7. obrazovanje i strukovno osposobljavanje;
8. priznavanja diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija, u skladu s posebnim propisima;
9. porezne povlastice, u mjeri u kojoj se smatra da sezonski radnik za porezne svrhe ima boravište u Republici Hrvatskoj.

(2) Sezonski radnici koji se presele u treću zemlju, ili nadživjele osobe takvih sezonskih radnika koje borave u trećoj zemlji te koje su stekle prava od sezonskih radnika, primaju zakonske mirovine na temelju prethodnog zaposlenja sezonskog radnika i koje su stečene u

skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima kao hrvatski državljani kada se presele u treću zemlju.

(3) Sezonski radnik ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovorom koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. i 2. ovoga članka.“.

Članak 26.

U članku 76. stavku 1. u točki 1. riječi: "dnevnim migrantima" mijenjaju se riječima: "prekograničnim radnicima".

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije

U točki 15. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaju točke 16. i 17. koje glase:

„16. osobi s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a,
17. ključnom osoblju, radniku i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske.“.

Članak 27.

U članku 78. stavku 3. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. njegova mjesečna bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku, dok državljani treće zemlje koji se samozapošljavaju u vlastitom obrtu mora dokazati da iznos ostvaren dohotkom od samostalne djelatnosti iznosi najmanje visinu prosječne mjesečne neto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku,“.

Članak 28.

Iza članka 79. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 79.a, 79.b, 79.c, 79.d, 79.e i 79.f koji glase:

„Osoba premještena unutar društva

Članak 79.a

(1) Osoba premještena unutar društva je državljani treće zemlje koji je rukovoditelj, stručnjak ili pripravnik vezan ugovorom o radu s trgovačkim društvom, podružnicom ili predstavništvom koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji koje ga privremeno premješta za profesionalne potrebe ili za potrebe osposobljavanja u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: subjekt) koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava.

(2) Osoba premještena unutar društva je:

1. rukovoditelj - osoba na vodećem položaju koja upravlja poslovanjem subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i koja se nalazi pod općim nadzorom ili prima smjernice od uprave ili dioničara trgovačkog društva ili osobe koja obnaša istovjetnu dužnost, a taj položaj obuhvaća: upravljanje subjektom ili pojedinim njegovim dijelom, nadzor i kontrolu rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja te ovlast za odlučivanje o pravima i obvezama iz radnog odnosa u vezi s osobljem;
2. stručnjak - osoba koja posjeduje diplomu o završenom obrazovanju, a koja posjeduje kompetencije od ključne važnosti za područje djelovanja, tehnike ili rukovođenje subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj. Pri procjeni kompetencije uzima se u obzir ne samo znanje specifično za subjekt s poslovnim nastanom već i ima li ta osoba visoki stupanj stručne osposobljenosti, uključujući odgovarajuće stručno iskustvo, za vrstu posla ili aktivnost koja zahtijeva specifično tehničko znanje, uključujući moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi;
3. pripravnik - osoba koja posjeduje sveučilišnu diplomu, a koja je premještena u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u svrhu karijernog razvoja ili kako bi sudjelovala u osposobljavanju u poslovnim tehnikama ili metodama i plaćena je za vrijeme tog premještaja.

(3) Dozvola za boravak i rad unutar godišnje kvote može se odobriti osobi premještenoj unutar društva koja ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i ako:

1. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj državi pripadaju istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava,
2. je rukovoditelj ili stručnjak zaposlen unutar istog trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava u neprekidnom razdoblju najmanje 12 mjeseci neposredno prije dana premještaja unutar društva odnosno u neprekidnom razdoblju najmanje šest mjeseci ako se radi o pripravniku,
3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premješčaju iz koje su vidljivi: detalji o trajanju premještaja i lokacija jednog ili više subjekata; dokaz da će u jednom ili više subjekata preuzeti funkciju rukovoditelja, stručnjaka ili pripravnika; plaća, kao i ostali uvjeti zaposlenja koji su osigurani za vrijeme premještaja unutar društva i dokaz da će se po završetku premještaja unutar društva moći premjestiti natrag u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji. Iz priloženog ugovora o radu odnosno potvrde o premješčaju mora biti vidljivo da ima prava iz članka 86. stavka 5. točke 1., 2., 4., 5. i 6. i stavka 6. ovoga Zakona,
4. rukovoditelj ili stručnjak ima potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo potrebno za rad u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u koji treba biti premješten odnosno ima potrebnu diplomu o završenom obrazovanju,
5. plaća koju prima nije manja od plaće koju primaju zaposleni u Republici Hrvatskoj koji rade na usporedivim radnim mjestima u skladu s primjenjivim zakonima ili kolektivnim ugovorima,
6. glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj nije olakšavanje reguliranja boravka osoba premještenih unutar društva,
7. premješčaj unutar društva rukovoditelje i stručnjake nije duži od tri godine odnosno jedne godine za pripravnike.

(4) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka odbit će se u slučaju ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(5) Najdulje trajanje premještaja za rukovoditelje i stručnjake je tri godine, a za pripravnike godina dana, nakon čega su dužni napustiti Republiku Hrvatsku, osim ako reguliraju boravak po drugoj osnovi.

(6) Nakon isteka najduljeg trajanja premještaja kako je određeno stavkom 5. ovoga članka, zahtjev za odobrenje nove dozvole za boravak i rad za osobu premještenu unutar društva može se podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci.

(7) Državljanin treće zemlje koji se premješta na rad u više država članica EGP-a ili Švicarsku Konfederaciju zahtjev za dozvolu za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ako je trajanje premještaja u Republici Hrvatskoj dulje od trajanja premještaja u drugim državama članicama EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.

(8) Osoba premještena unutar društva na temelju odobrene dozvole za boravak i rad može raditi u svakom subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava u trećoj zemlji.

(9) Osoba premještena unutar društva ima prava propisana člankom 86. stavkom 5. i 6. ovoga Zakona, kao i pravo na slobodu sindikalnog udruživanja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti.

(10) Član obitelji osobe premještene unutar društva može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona, a ostvaruje pravo na rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona. Ministarstvo će putem policijske uprave, odnosno policijske postaje rješavati zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad osobe premještene unutar društva istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(11) Republika Hrvatska, na zahtjev druge države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije, bez odgađanja dopustit će ponovni ulazak osobi premještenoj unutar društva kojoj je u Republici Hrvatskoj odobrena dozvola za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka i članovima njezine obitelji ako mu je:

- u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti,
- prestala važiti dozvola za boravak i rad u Republici Hrvatskoj, a osoba je u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji, boravila tijekom razdoblja mobilnosti.

Kratkoročna mobilnost

Članak 79.b

Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala druga država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija, može raditi u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava u razdoblju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, bez obveze ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

Dugoročna mobilnost

Članak 79.c

(1) Državljaninu treće zemlje, koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, a koju je izdala druga država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija i koji namjerava raditi dulje od 90 dana u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava, može se odobriti dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost izvan godišnje kvote.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka podnosi zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za dugoročnu mobilnost u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ili u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(3) Dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost može se odobriti državljaninu treće zemlje ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu i dokaz o zdravstvenom osiguranju,
2. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava,
3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premještanju kako je propisano člankom 79.a stavkom 3. točkom 3. ovoga Zakona,
4. dostavi adresu stanovanja u Republici Hrvatskoj,
5. nema zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj i
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(4) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad odbit će se u slučaju ako:

1. je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena,
2. državljanin treće zemlje nema prava iz članka 86. stavcima 5. i 6. ovoga Zakona,
3. je premještaj unutar društva dulji od tri godine za rukovoditelje i stručnjake te dulji od godine dana za pripravnike,
4. je dozvola u svrhu premještanja unutar društva izdana u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji istekla tijekom postupka.

(5) Državljanin treće zemlje može raditi u Republici Hrvatskoj dok se ne odluči o zahtjevu za odobrenje dozvole za boravak i rad iz stavka 2. ovoga članka ako je zahtjev podnijen prije isteka kratkotrajnog boravka i ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještanja unutar društva koju je izdala druga država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija.

(6) O odobrenju dozvole za boravak i rad, njenom produženju ili odluci na temelju koje je državljanin treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja će obavijestiti nadležno tijelo druge države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u kojoj državljanin treće zemlje ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještanja unutar društva.

(7) O zahtjevu za odobrenje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prava osoba premještenih unutar društva

Članak 79.d

(1) Osobe premještene unutar društva imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti,
2. priznavanje diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija,
3. grane socijalne sigurnosti određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004, osim ako se, prema bilateralnim sporazumima ili pravu Republike Hrvatske, primjenjuje pravo zemlje podrijetla, pri čemu se osigurava da je osoba premještena unutar društva obuhvaćena zakonodavstvom iz područja socijalne sigurnosti u jednoj od tih zemalja. U slučaju mobilnosti unutar EU-a te ne dovodeći u pitanje bilateralne sporazume kojima se osigurava da osoba

premještena unutar društva bude obuhvaćena nacionalnim pravom zemlje podrijetla, u skladu s time se primjenjuje Uredba (EU) br. 1231/2010;

4. ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 1231/2010 i bilateralne sporazume, plaćanje starosne mirovine, invalidske mirovine i mirovine u slučaju smrti u okviru zakonskih mirovina na temelju prethodnog zaposlenja osoba premještenih unutar društva te koje su stekle osobe premještene unutar društva koje se sele u treću zemlju ili nadživjele osobe tih osoba premještenih unutar društva koji borave u trećoj zemlji, a koje svoja prava izvode iz prava osoba premještenih unutar društva, u skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004, pod istim uvjetima i po istim stopama kao i državljani Republike Hrvatske kada oni odlaze u treću zemlju;

5. pristup robi i uslugama te ponudu robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim postupaka za ostvarenje smještaja kako je predviđeno posebnim propisima, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovaranja u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, te usluge koje pružaju javni uredi za zapošljavanje.

(2) Osobe premještene unutar društva ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske te kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

Poništenje dozvole za boravak i rad

Članak 79.e

(1) Ministarstvo će putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje poništiti dozvolu za boravak i rad izdanu na temelju članka 79.a i članka 79.c ovoga Zakona ako Ministarstvo odnosno drugo tijelo državne uprave u okviru svoje nadležnosti utvrdi da je:

- glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj olakšavanje reguliranja boravka državljanina trećih zemalja premještenih unutar društva,
- priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(2) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Ulazak državljanina treće zemlje s dozvolom izdanom u drugoj državi članici EGP-a

Članak 79.f

(1) Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, kada uđe u Republiku Hrvatsku za potrebe premještaja unutar društva dužan je policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti potvrdu trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva iz druge države EGP-a u kojemu su navedeni podaci o trajanju mobilnosti te lokacija subjekta ili subjekata u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kod prelaska granice provjerava se u Schengenskom informacijskom sustavu. Ulazak će se odbiti ili uložiti prigovor na mobilnost državljanina treće zemlje za kojeg je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska i boravka.“.

Članak 29.

U članku 80. stavku 1. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 30.

Članak 81. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može odbiti zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji ili
2. je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bio u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost ili
3. državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad ili
4. državljanin treće zemlje ili poslodavac nije podmirio izrečenu novčanu kaznu.

(2) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“.

Članak 31.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 90 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći državljani trećih zemalja:

1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
2. pružatelji usluga u turizmu, turistički zastupnici, odnosno animatori sukladno posebnim propisima,
3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,
5. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
6. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
8. državljani trećih zemalja koji u organizaciji hrvatskih udruga ili institucija dolaze na volonterski rad u radnim kampovima i na sličnim radno-obrazovnim programima odnosno koji dolaze na praksu u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u Republici Hrvatskoj,
9. volonteri koji volontiraju u neprofitnim udrugama i ustanovama u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera,
10. državljani treće zemlje koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno državljani treće zemlje koji obavljaju poslove nadzora ili inspekcije

proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja,

11. državljani treće zemlje koji rade na plovilima i upisani su u popis posade,
12. državljani treće zemlje koji obavljaju stručnu praksu, usavršavanje ili volontiranje u okviru Programa Zajednice, Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladih na djelu i ostalih međunarodnih programa te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti i tijela u čijoj je nadležnosti volonterstvo,
13. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,
14. državljani treće zemlje koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,
15. državljani treće zemlje koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,
16. državljani treće zemlje koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,
17. učenici koji putem ovlaštene organizacije ili kroz program razmjene učenika dolaze na praksu,
18. državljani treće zemlje koji dolaze kod hrvatskih pravnih ili fizičkih osoba, ustanova ili udruga obaviti vježbenički staž za koji ne primaju naknadu i
19. umjetnici, autori, tehničko i ostalo osoblje koje sudjeluje na snimanju visokobudžetnog filma.

(2) Državljanima trećih zemalja iz stavka 1. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 18. i 19. ovoga članka koji namjeravaju boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana, može se odobriti dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote, ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i prilože dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj.

(3) Iznimno od odredbe članka 54. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, državljani trećih zemalja iz stavka 1. točke 12. ovoga članka koji sudjeluju u Programu Mladi na djelu i njegovim slijednicima nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila.

(4) Volonterima iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti ako imaju od 18 do 65 godina života i zaključen ugovor o volontiranju sukladno posebnim propisima o volontiranju. Organizacija u kojoj će državljanin treće zemlje volontirati mora preuzeti punu odgovornost za državljanina treće zemlje za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, prehrane te troškove zdravstvenog osiguranja i povratka. Volonteru se dozvola za boravak i rad može odobriti na rok važenja do godine dana, a iznimno se može produžiti samo na još šest mjeseci, ako to zahtjeva volonterski program.

(5) Državljanima trećih zemalja iz stavka 1. točke 18. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti ako državljanin treće zemlje priloži dokaz o obavljanju vježbeničkog staža u pravnoj ili fizičkoj osobi, ustanovi ili udruzi, koju priznaje nadležno tijelo prema djelatnosti u kojoj se obavlja vježbenički staž.“.

Članak 32.

U članku 83. stavku 2. iza točke 1. dodaju se nove točke 2. i 3. koje glase:

„2. prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje na sportskim priredbama i natjecanjima,

3. na snimanju modnih editorijala ili reklamnih kampanja,“.

Dosadašnja točka 2. postaje točka 4.

Članak 33.

U članku 86. stavku 2. iza riječi: „EGP-a“ dodaju se riječi: „ili Švicarskoj Konfederaciji“.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Upućenom radniku ustupljenom putem agencije za privremeno zapošljavanje zajamčeni su uvjeti rada na razini koju uživaju ustupljeni radnici u Republici Hrvatskoj, sukladno pravnim propisima Republike Hrvatske.“.

U stavku 8. iza riječi: „EGP-a“ dodaju se riječi: „ili Švicarske Konfederacije“.

Iza stavka 12. dodaju se novi stavci 13., 14. i 15. koji glase:

„(13) Strani poslodavac dužan je u izjavi iz članka 89. ovoga Zakona ovlastiti i imenovati osobu koja će tijekom razdoblja upućivanja na mjestu rada ili drugom jasno određenom i dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela dati na uvid u papirnatom ili elektroničkom obliku, preslike ugovora o radu ili drugoga akta kojim je zasnovan radni odnos, radnu dozvolu ili drugi akt kojim se dokazuje da je upućeni radnik zakonito zaposlen, obračun plaće iz kojeg su vidljivi svi elementi i način utvrđivanja iznosa plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena iz koje je vidljiv početak, trajanje i završetak radnoga vremena, te ostale dokaze potrebne za kontrolu i nadzor, te na zahtjev nadležnih tijela dostaviti prijevod tih dokumenata na hrvatski jezik i pružiti nadležnim tijelima sve ostale potrebne informacije.

(14) Strani poslodavac dužan je u izjavi iz članka 89. ovoga Zakona imenovati kontakt osobu u Republici Hrvatskoj koja će za vrijeme upućivanja biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca surađivati s nadležnim tijelima, te po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena.

(15) Strani poslodavac dužan je i nakon prestanka upućivanja čuvati te na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske, dostaviti dokumente iz stavka 13. ovoga članka, za razdoblje od pet godina nakon završetka upućivanja.“.

Dosadašnji stavak 13. koji postaje stavak 16. mijenja se i glasi:

„(16) Poslodavac osnovan u trećoj zemlji ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od stranoga poslodavca koji ostvaruje poslovni nastan u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji.“.

Članak 34.

Naslov iznad članka 88. i članak 88. mijenjaju se i glase:

“Sudska zaštita, pristup informacijama, administrativna suradnja

Članak 88.

(1) Upućeni radnik koji smatra da mu je za vrijeme upućivanja povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom, može radi zaštite i ostvarivanja tih prava protiv stranoga poslodavca pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili

pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) Upućeni radnik može i nakon prestanka radnoga odnosa s poslodavcem pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(3) Upućeni radnik koji je pokrenuo postupak zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka, ne smije radi toga biti stavljen u nepovoljniji položaj od drugih radnika zaposlenih kod poslodavca niti ta okolnost smije štetno utjecati na ostvarenje njegovih prava iz radnoga odnosa.

(4) U postupku zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka, upućenoga radnika ili poslodavca po njegovom ovlaštenju mogu zastupati osobe ovlaštene za pružanje pravne pomoći, odnosno udruge ili druge organizacije koje su na to ovlaštene u skladu s posebnim propisima.

(5) Ministarstvo nadležno za rad osigurat će, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, da su kontakti svih nadležnih tijela te opća, cjelovita i jasna informacija o važećim propisima i kolektivnim ugovorima primjenjivim na uvjete rada i zapošljavanja iz članka 86. ovoga Zakona i njihovoj zaštiti, dostupni svima zainteresiranim na lako pristupačan i jasan način, bez naknade, na jedinstvenoj mrežnoj stranici te na hrvatskom i engleskom jeziku.

(6) U situacijama upućivanja i zaštite prava upućenih radnika nadležna tijela će u okviru svojih nadležnosti, bez nepotrebnih odlaganja i bez naknade, osigurati pomoć i potrebnu uzajamnu administrativnu suradnju s nadležnim tijelima drugih država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije, koja se sastoji od slanja i primanja obrazloženih zahtjeva za pružanjem pomoći i informacija, provjera informacija i relevantnih podataka o poslodavcima i radnicima vezanim za situaciju upućivanja, razmjene podataka o primjenjivom zakonodavstvu, po potrebi slanja i dostavljanja dokumenata, te obavijesti o izrečenoj novčanoj administrativnoj kazni ili zahtjeva za naplatom novčanih administrativnih kazni prema posebnom propisu.

(7) U slučaju teškoća ili nemogućnosti ispunjavanja obveza iz stavka 6. ovoga članka, nadležno tijelo o tome će bez odlaganja obavijestiti nadležno tijelo koje je uputilo zahtjev za informacijom, pružanjem pomoći ili drugim oblikom suradnje.

(8) O postojanju trajnijega problema u suradnji s nekom od država članica EGP-a ili Švicarskom Konfederacijom, odnosno u razmjeni informacija ili ustrajnoga odbijanja dostave informacije bez prihvatljivoga valjanoga obrazloženja, nadležno tijelo koje je zatražilo pomoć ili suradnju obavijestit će Komisiju.

(9) U situacijama iz stavka 6. ovoga članka, nadležno tijelo može u svakom slučaju upućivanja i za svakoga poslodavca, zatražiti od nadležnih tijela države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u kojoj poslodavac ima poslovni nastan, potrebne informacije o zakonitosti poslovnoga nastana poslodavca te poštivanju važećih propisa i svih obveza poslodavca koje proizlaze iz upućivanja radnika ili po takvome zahtjevu pružiti informaciju.

(10) Uzajamna pomoć i administrativna suradnja između nadležnih tijela država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije provodit će se putem Informacijskoga sustava unutarnjeg tržišta (IMI), uspostavljenoga Uredbom (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem informacijskoga sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) te, po potrebi, i bilateralnim putem i u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i slobodni prijenos takvih podataka.

(11) U slučajevima obrazloženoga zahtjeva za hitnu provjeru zakonitosti poslovnoga nastana poslodavca i dostavu podataka dostupnih u službenim evidencijama ili javnim registrima, nadležno tijelo dužno je informaciju dostaviti tijelu koje ju je zatražilo u roku od najkasnije dva radna dana od primitka zahtjeva.

(12) Informacije zaprimljene ili razmijenjene u okviru pružanja pomoći i administrativne suradnje iz stavka 6. ovoga članka mogu se koristiti samo u svrhe i u odnosu na predmet za koje su zatražene.“.

Članak 35.

Iza članka 88. dodaju se naslovi iznad članka i članci 88.a i 88.b koji glase:

„Opća procjena činjeničnih elemenata svojstvenih upućivanju radnika

Članak 88.a

- (1) Ako tijekom inspekcijskoga nadzora tijelo nadležno za inspekcijski nadzor i provedbu propisa koji se u situacijama upućivanja primjenjuju na uvjete rada upućenih radnika iz članka 86. Zakona posumnja da nije riječ o upućivanju, izvršit će kontrolu i inspekcijski nadzor na temelju opće procjene činjeničnih elemenata svojstvenih za upućivanje i nužnih za poštivanje pravila koja se primjenjuju na upućivanje, prava upućenih radnika i obveze poslodavaca, koja je prilagođena svakom posebnom slučaju i uzimajući u obzir posebnost svake situacije upućivanja.
- (2) Prilikom vršenja inspekcijskoga nadzora mora se poštivati načelo nediskriminacije i proporcionalnosti.
- (3) Odredba članka 88. ovoga Zakona primjenjuje se na pružanje uzajamne pomoći i administrativne suradnje između tijela nadležnih za inspekcijski nadzor i nadležnih tijela u drugim državama članicama EGP-a ili Švicarske Konfederacije.
- (4) Ako nadležno tijelo iz članka 207. ovoga Zakona u obavljanju kontrole i nadzora utvrdi činjenice koje mogu ukazivati na nepoštivanje pravila koja se primjenjuju na upućivanje, prava upućenih radnika i obveze poslodavaca, o tome će bez odlaganja obavijestiti nadležno tijelo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u kojoj strani poslodavac ima poslovni nastan.
- (5) Smjernice za rad inspektora pri općoj procjeni privremene naravi upućivanja radnika i poslovnoga nastana poslodavca propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

*Odgovornost ugovaratelja za obveze podugovaratelja prema
upućenom radniku u djelatnosti graditeljstva*

Članak 88.b

- (1) Ugovaratelj solidarno odgovara za obveze koje podugovaratelj kao poslodavac ima prema svojim upućenim radnicima, za potraživanja na ime dospjele, a neisplaćene najniže plaće, uključujući i povećanu plaću za prekovremeni rad, a na koju upućeni radnik ima pravo u skladu s odredbom članka 86. stavka 5. točke 3. i stavka 6. ovoga Zakona.
 - (2) Upućeni radnik kojem podugovaratelj kao poslodavac nije na dan dospjelosti isplatio plaću ili dio plaće iz stavka 1. ovoga članka, može od ugovaratelja zahtijevati isplatu te plaće nakon što mu je podugovaratelj u skladu s općim propisom kojim se uređuju radni odnosi dostavio obračun iznosa koji mu je bio dužan isplatiti.
 - (3) Odgovornost ugovaratelja iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se na ugovorni odnos ugovaratelja i podugovaratelja nastao na temelju ugovora o pružanja usluga u jednoj ili više djelatnosti graditeljstva prema važećoj Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.
 - (4) Zaštita iz članka 88. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se i na odgovornost ugovaratelja iz stavka 1. ovoga članka.
 - (5) Ugovaratelj se oslobađa odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka ako je poduzeo sve odgovarajuće radnje kako bi od svoga podugovaratelja zatražio i dobio prije početka, odnosno u tijeku trajanja upućivanja:
1. presliku izjave podugovaratelja o upućivanju radnika i svih njenih naknadnih izmjena,

2. popis svih radnika zaposlenih na izvršavanju ugovora o pružanju usluga između ugovaratelja i podugovaratelja,
 3. za svakoga pojedinoga radnika iz točke 2. ovoga stavka: identifikacijski podatak radnika, datum rođenja, opis posla, državljanstvo, datum početka i završetka upućivanja, mjesto upućivanja, redovno radno vrijeme, uključujući i prekovremene sate te bruto mjesečnu plaću,
 4. pisano jamstvo podugovaratelja da će, kao poslodavac, upućenom radniku isplatiti plaću u roku i iznosu koja mu pripada tijekom upućivanja,
 5. za vrijeme trajanja ugovora između ugovaratelja i podugovaratelja, za svakoga pojedinoga upućenoga radnika najmanje jednom mjesečno: evidenciju radnog vremena, evidenciju plaća, obračun plaće iz kojeg su jasno vidljivi svi podaci od kojih ovisi iznos plaće te iznos plaće po tim osnovama, novčana jedinica u kojoj se plaća isplaćuje te dokaz o izvršenoj uplati plaće.
- (6) Za primjenu ovoga članka ugovarateljem se smatra pružatelj usluga koji je sklopio ugovor o pružanju usluga s drugim pružateljem usluga te se s njim nalazi u izravnom ugovornom odnosu ugovaratelja i podugovaratelja.
- (7) Za primjenu ovoga članka podugovarateljem se smatra pružatelj usluga koji upućuje svoje radnike na temelju ugovora o pružanju usluga sklopljenoga s ugovarateljem, a kojim se obvezuje izvršiti sve ili dio radova, odnosno usluga za čije se izvođenje ili pružanje se obvezao ugovaratelj.“.

Članak 36.

Članak 89. mijenja se i glasi:

- „(1) Strani poslodavac iz članka 86. ovoga Zakona, odnosno poslodavac s poslovnim nastanom u državi koja nije država članica EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji, dužan je prije početka upućivanja podnijeti izjavu o upućivanju.
- (2) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se elektroničkim putem središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove inspekcije rada i zaštite na radu na propisanom obrascu.
- (3) Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka dužan je tijekom trajanja upućivanja, a najkasnije u roku od tri radna dana, prijaviti svaku promjenu podataka u izjavi o upućivanju.
- (4) Sadržaj, oblik i izgled izjave o upućivanju iz stavka 1. ovoga članka te način prijave promjene podataka iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom će propisati ministar nadležan za rad.“.

Članak 37.

U članku 90. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Iznimno, stavak 1. točka 1. ovoga članka u svezi s člankom 72. stavkom 1. točkom 4. ovoga Zakona neće se primijeniti na osobu premještenu unutar društva kojoj je izdana dozvola za boravak i rad ako boravi u drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji temeljem kratkoročne ili dugoročne mobilnosti niti na državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, a upućen je na rad u drugu državu članicu EGP-a ili Švicarsku Konfederaciju.".

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: „Policajska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 38.

U članku 93. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. boravak na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, pružateljima usluga, prekograničnim radnicima, upućenim radnicima, osobama premještenim unutar društva, ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije te boravak odobren članovima obitelji osoba premještenih unutar društva i upućenih radnika,“.

Članak 39.

Članak 96. mijenja se i glasi:

„(1) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje koji uz uvjete iz članka 92. ovoga Zakona:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu,
2. ima sredstva za uzdržavanje,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. ima osigurano stanovanje,
5. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo,
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona ako ima valjanu stranu putnu ispravu i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.“.

Članak 40.

Članak 97. mijenja se i glasi:

„(1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

(2) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma ne moraju položiti:

1. djeca predškolske dobi,
2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj,
3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.

(3) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi državljanin treće zemlje.“.

Članak 41.

Naslov iznad članka 100. i članak 100. mijenjaju se i glase:

*„Vrste mjera i način primjene***Članak 100.**

- (1) U smislu ovoga Zakona mjerama za osiguranje povratka smatraju se:
- ograničenje slobode kretanja, u smislu članka 130. i 131. ovoga Zakona,
 - rok za dragovoljni odlazak, u smislu članka 103. ovoga Zakona,
 - zabrana ulaska i boravka, u smislu članka 111. ovoga Zakona,
 - obveze državljanina treće zemlje u postupku povratka, u smislu članka 132. stavka 1. ovoga Zakona,
 - prisilno udaljenje, u smislu članka 122. ovoga Zakona,
 - druge mjere propisane ovim Zakonom kojima je svrha odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju.
- (2) Mjere za osiguranje povratka primjenjuju se prema državljanima trećih zemalja koji nemaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Odredbe ovoga Zakona o mjerama za osiguranje povratka ne primjenjuju se na:
- državljane treće zemlje koji su zatečeni na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska,
 - državljane treće zemlje kojima treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu
 - državljane treće zemlje koje treba izručiti temeljem međunarodnog ugovora,
- osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (4) Državljanima trećih zemalja iz stavka 3. ovoga članka ne može se isključiti od primjene odredbi ovoga Zakona o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, pravu na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu, zaštiti ranjivih osoba, ograničenju slobode kretanja i zabrani prisilnog udaljenja.
- (5) Za primjenu mjera za osiguranje povratka nadležno je Ministarstvo.
- (6) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik o načinu postupanja prema strancima iz stavka 3. podstavka 1. ovoga članka.“.

Članak 42.

Naslov iznad članka 101. i članak 101. mijenjaju se i glase:

*„Zaštita u postupku povratka***Članak 101.**

- (1) Prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere.
- (2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se maloljetnici, osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, članovi jednoroditeljskih obitelji s maloljetnom djecom, žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa, te osobe s duševnim smetnjama.
- (3) Državljanin treće zemlje u postupku povratka ima pravo na zdravstvenu zaštitu i školovanje sukladno posebnim propisima.
- (4) Odluke u vezi povratka iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona donose se na temelju individualne procjene u skladu s pravilom razmjernosti.“.

Članak 43.

Naslov iznad članka 102. i članak 102. mijenjaju se i glase:

„Nezakoniti boravak

Članak 102.

(1) Državljanin treće zemlje nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku,
2. nema valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak,
3. nema pravo na zakoniti boravak sukladno posebnom propisu kojim se propisuje međunarodna i privremena zaštita,
4. nije državljaniin treće zemlje iz članka 48. stavka 4., članka 53. stavka 2. i članka 94. stavka 1. ovoga Zakona,
5. se kreće izvan područja na kojem mu je ograničeno kretanje na temelju bilateralnog međunarodnog ugovora.

(2) Državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kojemu je izdano rješenje o povratku dužan je napustiti EGP u roku koji mu je određen, te se dužan prijaviti na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a, kako je određeno rješenjem o povratku.“.

Članak 44.

Iza članka 102. dodaje se naslov, a članak 103. mijenja se i glasi:

„Rješenje o povratku

Članak 103.

(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaniinu treće zemlje kojem rješenjem državnog tijela prestaje zakoniti boravak donijet će se rješenje o povratku.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se da državljaniin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, odredit će se rok u kojem je dužan napustiti EGP (rok za dragovoljni odlazak), zaprijetiti prisilnim udaljenjem ako ne napusti EGP, te da se dužan prijaviti na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a.

(3) Prilikom određivanja roka za dragovoljni odlazak, osim okolnosti iz članka 101. ovoga Zakona uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to državljaniin treće zemlje može učiniti, koje ne može biti kraće od sedam dana niti dulje od 30 dana.

(4) U slučajevima iz članka 104. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju kraćem od sedam dana.

(5) U slučajevima iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju duljem od 30 dana.

(6) Rok za dragovoljni odlazak državljaniinu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaniinu treće zemlje na kratkotrajnom boravku počinje teći prvoga dana od dana dostave

rješenja o povratku odnosno od puštanja državljanina treće zemlje na slobodu s izdržavanja kazne zatvora.

(7) Rješenjem o povratku mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona.

(8) Rok za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.“.

Članak 45.

Naslov iznad članka 104. i članak 104. mijenjaju se i glase:

„Iznimke od obveze donošenja rješenja o povratku

Članak 104.

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 103. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se donijeti rješenje o povratku ako:

1. postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona,
2. mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen kao očito neosnovan ili prijevaran,
3. ga se može prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a temeljem readmisijskog ugovora koji je stupio na snagu prije 13.01.2009. godine,
4. predstavlja opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost.

(2) Ako je državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka može se odrediti prekid postupka donošenja rješenja o povratku.“.

Članak 46.

Naslov iznad članka 105. i članak 105. mijenjaju se i glase:

„Donošenje rješenja o povratku

Članak 105.

(1) Rješenje o povratku donosi Ministarstvo.

(2) Ako se državljaninu treće zemlje kojem se donosi rješenje o protjerivanju ili rješenje Ministarstva kojom mu prestaje zakoniti boravak, treba odrediti rok za dragovoljni povratak, o roku za dragovoljni povratak će se odlučiti rješenjem o protjerivanju ili rješenjem Ministarstva kojom državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(3) Rješenje o povratku državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku rješenje o povratku može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 47.

Naslov iznad članka 106. i članak 106. mijenjaju se i glase:

„Pravni lijek protiv rješenja o povratku

Članak 106.

- (1) U slučaju iz članka 105. stavka 2. ovoga Zakona, protiv roka za dragovoljni odlazak može se pobijati pravnim lijekom protiv rješenja o protjerivanju ili protiv rješenja Ministarstva kojom državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak.
- (2) Ako se državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku izdaje samo rješenje o povratku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o povratku ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.
- (4) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o povratku ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.“.

Članak 48.

Naslov iznad članka 107. i članak 107. mijenjaju se i glase:

„Produljenje roka za dragovoljni odlazak

Članak 107.

- (1) U opravdanim slučajevima rok za dragovoljni odlazak može se produljiti rješenjem, s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 103. i ovoga članka ne može biti dulje od jedne godine.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo.
- (3) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći prvog sljedećeg dana od dana dostave rješenja o produljenju roka za dragovoljni odlazak.
- (4) Rješenjem o produljenju roka za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona.
- (5) Protiv rješenja o produženju roka za dragovoljni odlazak nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“.

Članak 49.

Naslov iznad članka 108. i članak 108. mijenjaju se i glase:

„Protjerivanje iz razloga društvene opasnosti

Članak 108.

- (1) Državljanina treće zemlje može se protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak ili javno zdravlje ako:
 - pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku,
 - iz koristi sklopi brak ili životno partnerstvo,

- prekrši propise o zapošljavanju i radu državljanina trećih zemalja, sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili carinskim i drugim poreznim davanjima,
- počinji kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja,
- ponavlja činjenje prekršaja.

(2) Državljanina treće zemlje protjerat će se ako:

1. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine,
2. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od pet godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje tri godine,
3. je zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.“.

Članak 50.

Naslov iznad članka 109. i članak 109. mijenjaju se i glase:

„Protjerivanje zbog nezakonitog boravka

Članak 109.

(1) Državljanina treće zemlje će se protjerati ako:

1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji je određen rješenjem,
2. je došao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka,
3. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje može se protjerati zbog razloga nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska ili pokušaja prelaska državne granice, različitih od razloga iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 51.

Naslov iznad članka 110. i članak 110. mijenjaju se i glase:

„Zaštita od protjerivanja

Članak 110.

(1) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju, pored okolnosti iz članka 101. ovoga Zakona, uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, socijalna i kulturalna integracija u Republici Hrvatskoj i veze državljanina treće zemlje sa državom podrijetla.

(2) Rješenje o protjerivanju državljanina treće zemlje na:

1. stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,
 2. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno deset godina,
 3. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji tri godine zakonito boravi u Republici Hrvatskoj i u braku je ili životnom partnerstvu s hrvatskim državljaninom ili državljaninom treće zemlje na stalnom boravku,
- može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 108. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Rješenje o protjerivanju ne može se donijeti tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite iz članka 67. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Državljaninu treće zemlje kojemu je prestao privremeni boravak, a koji mu je odobren kao žrtvi trgovanja ljudima ili je državljani treće zemlje bio potpomognut u nezakonitom prelasku državne granice i nezakonitom boravku, rješenje o protjerivanju može se donijeti samo ako državljani treće zemlje nije napustio EGP u roku za dragovoljni odlazak koji je određen rješenjem o povratku.“.

Članak 52.

Naslov iznad članka 111. i članak 111. mijenjaju se i glase:

„Zabrana ulaska i boravka

Članak 111.

(1) Rješenjem o protjerivanju utvrdit će se da državljani treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, da je dužan napustiti EGP, te će se odrediti vrijeme u kojem mu je zabranjen ulazak i boravak u EGP-u.

(2) Ako državljani treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a rješenjem o protjerivanju može se odrediti da zabrana ulaska i boravka vrijedi samo na području Republike Hrvatske.

(3) Ako državljani treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a, a doneseno je rješenje o protjerivanju iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem se može ukinuti zabrana ulaska i boravka u EGP-u i odrediti zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(4) Rješenje o ukidanju zabrane ulaska i boravka i rješenje o određivanju zabrane ulaska i boravka iz stavka 3. ovoga članka donosi tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju. Protiv rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 108. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od 20 godina.

(6) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 109. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od pet godina.

(7) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. isteka roka za dragovoljni odlazak iz članka 103. stavka 2. ovoga Zakona,

2. prisilnog udaljenja,

3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnim rješenjem o protjerivanju.

(8) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 7. ovoga članka računa se od dana izvršnosti rješenja o protjerivanju.

(9) Zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.“.

Članak 53.

Naslov iznad članka 112. i članak 112. mijenjaju se i glase:

„Donošenje rješenja o protjerivanju

Članak 112.

- (1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo. Ako se rješenje o protjerivanju donosi državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.
- (3) Ako se uz rješenje o protjerivanju ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. ovoga Zakona, rješenjem o protjerivanju odredit će se prisilno udaljenje i država u koju će se državljanina treće zemlje prisilno udaljiti.
- (4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku rješenje o protjerivanju može se donijeti na obrascu.
- (5) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka donosi se bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje.
- (6) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.
- (7) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o protjerivanju ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik."

Članak 54.

Naslov iznad članka 113. i članak 113. mijenjaju se i glase:

„Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka

Članak 113.

- (1) Tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju može ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka ako su prestali razlozi iz članka 108. i 109. ovoga Zakona, iz humanitarnih razloga, razloga nacionalne sigurnosti ili ako je to u interesu Republike Hrvatske.
- (2) Zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka može se podnijeti kada protekne polovica vremena izrečene zabrane ulaska i boravka, a u svakom slučaju kada proteknu tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka.
- (3) Državljanin treće zemlje koji je protjeran isključivo zbog nezakonitog boravka u Republici Hrvatskoj, zahtjev iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti kada napusti EGP u roku za dragovoljni odlazak kako je određeno rješenjem o povratku.
- (4) Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stavka 2. i 3. ovoga članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita rješenje o protjerivanju ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.
- (6) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o protjerivanju ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva."

Članak 55.

Naslov iznad članka 114. i članak 114. mijenjaju se i glase:

„Odobrenje boravka državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju

Članak 114.

Ako je država članica EGP-a za državljanina treće zemlje donijela odluku o protjerivanju, diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje će u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EGP-a.“.

Članak 56.

Naslov iznad članka 115. i članak 115. mijenjaju se i glase:

„Prevođenje na strani jezik

Članak 115.

(1) U postupku donošenja:

- rješenja o protjerivanju,
 - rješenja o povratku,
 - rješenja o ukidanju i skraćivanju zabrane ulaska i boravka,
 - rješenja o produženju roka za dragovoljni odlazak,
 - rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 122. stavka 8. ovoga Zakona,
 - rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 124. stavka 6. ovoga Zakona,
 - rješenja o primjeni blažih mjera,
 - rješenja o smještaju u Prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar),
 - rješenja o produženju smještaja u centar,
 - rješenja o određivanju strožeg policijskog nadzora,
 - rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,
 - rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja (u daljnjem tekstu: odluke u vezi povratka),
- državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurati će se prevođenje na jezik koji razumije.
- (2) Odluka u vezi povratka će se prevesti na zahtjev državljanina treće zemlje.“.

Članak 57.

Naslov iznad članka 116. i članak 116. mijenjaju se i glase:

„Obavijest državljaninu treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio

Članak 116.

(1) Prije donošenja rješenja o protjerivanju i rješenja o povratku, državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio obavijestit će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima, te mogućnosti izjavljivanja žalbe odnosno tužbe protiv poslodavca.

(2) O izgledu i sadržaju obrasca obavijesti o mogućnosti naknade plaće ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 58.

Naslov iznad članka 117. i članak 117. mijenjaju se i glase:

„Besplatna pravna pomoć

Članak 117.

(1) Besplatna pravna pomoć (u daljnjem tekstu: pravna pomoć) obuhvaća:

a) davanje pravnog savjeta,

b) pomoć u sastavljanju tužbe i zastupanje pred upravnim sudovima.

(2) Pravo na pravnu pomoć ima državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi i državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku za kojeg je pokrenut postupak donošenja odluke u vezi povratka ili za kojeg je donesena odluka u vezi povratka, protiv koje se ne može izjaviti žalba nego pokrenuti upravni spor.

(3) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke a) ovoga članka ima državljanin treće zemlje koji je smješten u centru.

(4) Pravo na pravnu pomoć nema državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke a) ovoga članka ako je već ostvario pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka.

(5) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka ima državljanin treće zemlje ako:

- je rođen u Republici Hrvatskoj,

- boravi u Republici Hrvatskoj neprekidno najmanje jednu godinu,

- član njegove uže obitelji boravi u Republici Hrvatskoj na privremenom ili stalnom boravku ili je hrvatski državljanin ili

- je ranjiva osoba.

(6) Pravo na pravnu pomoć nema državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke b) ovoga članka:

- ako posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti,

- ako je već ostvario pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka u vezi druge odluke u vezi povratka,

- u postupku pred Visokim upravnim sudom.

(7) Pravnu pomoć mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći pri Ministarstvu pravosuđa.

(8) Popis pružatelja pravne pomoći sastavlja Ministarstvo.

(9) Državljanina treće zemlje će se bez odgode obavijestiti o mogućnosti podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć.

(10) Pravna pomoć pruža se na zahtjev državljanina treće zemlje.

(11) O odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć Ministarstvo donosi rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(12) Troškove pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

(13) Državljanin treće zemlje kojem je odobrena pravna pomoć oslobođen je snošenja troškova upravnog spora.

(14) O pružanju pravne pomoći, obrascu obavijesti o pravnoj pomoći i obrascu izjave o imovinskom stanju ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik."

Članak 59.

Naslov iznad članka 118. i članak 118. mijenjaju se i glase:

„Postupak prema državljaninu treće zemlje koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka

Članak 118.

(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EGP-a Ministarstvo će putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje izdati upozorenje da je dužan bez odlaganja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EGP-a u kojoj ima odobrenje boravka. Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je državljani treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku koji počinje teći prvoga dana od dana dostave upozorenja.

(2) Ako državljani treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o povratku.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka za kojeg je doneseno rješenje o protjerivanju iz članka 108. ovoga Zakona, ne mora se izdati upozorenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka primijenit će se mjere za osiguranje povratka.“.

Članak 60.

Naslov iznad članka 119. i članak 119. mijenjaju se i glase:

„Postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita

Članak 119.

(1) Državljaninu treće zemlje kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, rješenjem će se odrediti odlazak u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provjerit će se ima li državljani treće zemlje još uvijek međunarodnu zaštitu u državi članici EGP-a.

(3) Ministarstvo će na zahtjev druge države članice EGP-a dostaviti podatke ima li državljani treće zemlje odobrenu međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj, ako je to potrebno u svrhu ograničenja iz stavka 1. ovoga članka. Podaci će se dostaviti u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva.

(4) U postupku donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o rješenju o povratku.“.

Članak 61.

Naslov iznad članka 120. i članak 120. mijenjaju se i glase:

„Obveze fizičkih i pravnih osoba

Članak 120.

(1) Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da državljanin treće zemlje nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj, izuzev ako prema posebnom propisu imaju obvezu čuvanja tajne.

(2) Tijelo koje je protiv državljanina treće zemlje pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela koja se progone po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka bez odgađanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Državno tijelo koje je donijelo odluku kojom se državljanina treće zemlje proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja koji se progone po službenoj dužnosti, dužno je bez odgađanja nakon donošenja odluke obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) Državno tijelo koje je donijelo odluku o puštanju državljanina treće zemlje iz zatvorske ustanove na slobodu dužno je o tome bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.“.

Članak 62.

Iza članka 120. dodaje se naslov, a članak 121. mijenja se i glasi:

„Dragovoljni odlazak

Članak 121.

(1) Dragovoljni odlazak je odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju na temelju rješenja o povratku.

(2) Radi poticanja dragovoljnog odlaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može ukinuti rješenje o protjerivanju ili ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka.

(3) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može sklapati sporazume s tijelima država članica EGP-a i tijelima trećih država, te s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(4) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte i obavljati financijske isplate.“.

Članak 63.

Iza članka 121. dodaje se naslov, a članak 122. mijenja se i glasi:

*„Prisilno udaljenje***Članak 122.**

- (1) Prisilno udaljenje je odlazak državljanina treće zemlje iz Republike Hrvatske pod pratnjom policije, bez obzira na privolu državljanina treće zemlje.
- (2) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti iz EGP-a ako:
1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem,
 2. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. Zakona.
- (3) Na temelju stavka 2. ovoga članka državljanina treće zemlje može se prisilno udaljiti u sljedeću treću zemlju:
- državu njegovog podrijetla,
 - državu iz koje je došao u Republiku Hrvatsku ili
 - uz njegov pristanak, u drugu treću zemlju.
- (4) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a ako su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora koji je bio na snazi 13.1.2009. godine ili ako su ispunjeni uvjeti za transfer u dublinskom postupku.
- (5) Državljanina treće zemlje iz članka 118. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku može se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a u skladu s stavkom 4. ovoga članka ako je to za njega povoljnije od prisilnog udaljenja u treću zemlju.
- (6) Ako je određen rok za dragovoljni odlazak, državljanina treće zemlje se ne može prisilno udaljiti prije isteka roka za dragovoljni odlazak, osim ako se utvrdi da je u vrijeme izvršnosti rješenja o povratku postojao rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona ili se rizik od izbjegavanja pojavio nakon donošenja rješenja o povratku.
- (7) Državljanina treće zemlje iz članka 119. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita. Državljanina treće zemlje kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj jer predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo te predstavlja opasnost za javni poredak, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, može se prisilno udaljiti i u drugu državu ako se time ne krši načelo iz članka 126. ovoga Zakona.
- (8) O prisilnom udaljenju iz stavka 6. i 7. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (9) U vezi prisilnih udaljenja Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.
- (10) Državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona vraća se u zemlju iz koje je došao u Republiku Hrvatsku."

Članak 64.

Naslov iznad članka 123. i članak 123. mijenjaju se i glase:

„Zaštita temeljnih ljudskih prava u postupku prisilnog udaljenja

Članak 123.

- (1) Ministarstvo osigurava obavljanje promatranja prisilnih udaljenja o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je

boravak nezakonit, o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(2) Radi osiguranja provođenja prisilnih udaljenja na način da se poštuju temeljna ljudska prava državljana trećih zemalja koje se prisilno udaljava, prisilno udaljenje može se tehnički snimati. Državljanina treće zemlje obavijestit će se o svrsi snimanja.“.

Članak 65.

Naslov iznad članka 124. i članak 124. mijenjaju se i glase:

*„Priznavanje odluke države članice EGP-a
o protjerivanju i/ili povratku*

Članak 124.

(1) Prisilno će se udaljiti državljanina treće zemlje za kojega je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju:

1. jer je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine,
2. zbog ozbiljnih razloga za sumnju da je počinio ili zbog čvrstih dokaza da je namjeravao počiniti teško kazneno djelo,
3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku državljana trećih zemalja.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, odlukom o protjerivanju smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i zabrana ulaska i boravka u EGP-u, koja je važeća i čije izvršenje nije odgođeno.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u Republici Hrvatskoj, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju.

(4) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u drugoj državi članici EGP-a, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i s državom članicom EGP-a u kojoj je državljaninu treće zemlje odobren boravak.

(5) Državljaninu treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka može se ukinuti rješenje o privremenom i stalnom boravku u Republici Hrvatskoj.

(6) O prisilnom udaljenju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija donijela odluku o povratku može se omogućiti tranzit kroz Republiku Hrvatsku kopnenim putem u svrhu dragovoljnog odlaska.

(8) U smislu stavka 7. ovoga članka, odlukom o povratku smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i rok za dragovoljni odlazak iz EGP-a, koja je važeća.“.

Članak 66.

Naslov iznad članka 125. i članak 125. mijenjaju se i glase:

*„Naknada troškova u vezi s priznavanjem odluke
države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku*

Članak 125.

- (1) Za naknadu troškova sukladno ovom članku nadležno je Ministarstvo.
- (2) Troškove prisilnog udaljenja u skladu s člankom 124. ovoga Zakona podmiruje država članica EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i/ili povratku, ako državljanin treće zemlje nema sredstava za podmirenje troškova prisilnog udaljenja.
- (3) Ministarstvo će na pisani zahtjev države članice EGP-a koja je prisilno udaljila državljanina treće zemlje na temelju rješenja o protjerivanju i/ili povratku koje je donijelo Ministarstvo (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnositelju zahtjeva nadoknaditi troškove prisilnog udaljenja ako državljanin treće zemlje nema sredstava da podmiri troškove prisilnog udaljenja.
- (4) Sukladno stavku 3. ovoga članka, nadoknadit će se sljedeći nužni troškovi prisilnog udaljenja:
 - troškovi zrakoplovne karte do iznosa službene tarife Međunarodne udruge za zračni prijevoz (IATA) koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku,
 - troškove vozne karte drugog razreda za autobus, vlak ili brod koji su nastali u vrijeme u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku,
 - troškovi pribavljanje vize i putne isprave,
 - troškovi za dnevnice osoba u pratnji,
 - troškovi smještaja u trećoj zemlji tranzita za dvije osobe u pratnji po jednom državljaninu treće zemlje koji je prisilno udaljen,
 - troškovi smještaja državljanina treće zemlje u državi članici EGP-a za smještaj do najdulje tri mjeseca,
 - troškovi hitne medicinske pomoći i osnovnog liječenja državljanina treće zemlje i osoba u pratnji.
- (5) U dogovoru s podnositeljem zahtjeva mogu se nadoknaditi i drugi troškovi, koji nisu navedeni u stavku 4. ovoga članka.
- (6) Odbit će se zahtjev za naknadu troškova ako:
 - je zahtjev podnesen godinu dana nakon dana prisilnog udaljenja,
 - je odluka o protjerivanju i/ili povratku donesena prije 28.2.2004.,
 - je od donošenja odluke o protjerivanju i/ili povratku do izvršenja prisilnog udaljenja proteklo više od četiri godine.
- (7) Ministarstvo će u roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva za naknadu troškova dostaviti podnositelju zahtjeva obrazloženu pisanu obavijest o svojoj odluci o zahtjevu.
- (8) Ako je zahtjev za naknadu troškova prisilnog udaljenja odobren, Ministarstvo će podnositelju zahtjeva isplatiti troškove prisilnog udaljenja u roku od tri mjeseca od dostave pisane obavijesti iz stavka 7. ovoga članka.“

Članak 67.

Naslov iznad 126. članka i članak 126. mijenjaju se i glase:

„Zabrana prisilnog udaljenja

Članak 126.

(1) Zabranjeno je prisilno udaljiti državljanina treće zemlje u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi radi njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bi nad njim mogla biti izvršena smrtna kazna, te u državu u kojoj mu prijeti opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.

(2) Prije prisilnog udaljenja maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje utvrdit će se da li će maloljetnik u državi povratka biti predan članu obitelji, imenovanom skrbniku ili odgovarajućoj ustanovi za prihvat.“.

Članak 68.

Naslov iznad članka 127. i članak 127. mijenjaju se i glase:

„Zajednički letovi država članica EGP-a

Članak 127.

Ministarstvo organizira i sudjeluje u zajedničkim letovima država članica EGP-a u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.“.

Članak 69.

Naslov iznad članka 128. i članak 128. mijenjaju se i glase:

„Pružanje pomoći državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja

Članak 128.

(1) Pomoć kod prisilnog udaljenja podrazumijeva pomoć državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja zračnim putem, u pratnji i bez pratnje, prilikom tranzita u zračnoj luci.

(2) Osobe u pratnji su sve osobe koje prate državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava, uključujući osobe zadužene za liječničku njegu i prevoditelja za strani jezik.

(3) Za odlučivanje o pomoći kod prisilnog udaljenja nadležno je Ministarstvo.

(4) Pomoć kod prisilnog udaljenja pružit će se na zahtjev države članice EGP-a (u daljnjem tekstu: tražitelj pomoći).

(5) Zahtjev za pomoć će se odbiti:

1. ako je državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora,
2. ako tranzit preko drugih država ili prihvat u državi odredišta nije moguć,
3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno promijeniti zračnu luku,
4. ako prisilno udaljenje nije moguće zbog praktičnih razloga,
5. ako državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske,
6. u slučaju iz članka 126. ovoga Zakona.

(6) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 5. točke 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

(7) Pružanje pomoći kod prisilnog udaljenja može se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Zahtjev za pomoć ne mora se odobriti ako:

1. se državljanina treće zemlje može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta,
2. zahtjev nije podnesen najkasnije dva dana prije tranzita,
3. zahtjev nije podnesen na propisanom obrascu,
4. je zahtjev nepotpun,
5. će tranzit trajati dulje od 24 sata.

(9) O odbijanju zahtjeva za pomoć i o obustavi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja, tražitelju pomoći će se bez odgode dostaviti pisana obrazložena obavijest.

(10) Obavijest o odluci o zahtjevu za pomoć dostavit će se u roku od dva dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još 48 sati.

(11) Ako tražitelju pomoći nije dostavljen odgovor u rokovima iz stavka 10. ovoga članka i tražitelj pomoći započne s prisilnim udaljenjem, pružit će se pomoć kod prisilnog udaljenja.

(12) Osobe u pratnji dužne su na zahtjev policijskog službenika predložiti identifikacijsku ispravu i odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja.

(13) Osobe u pratnji nose građansku odjeću i ne smiju imati oružje.

(14) Osobe u pratnji mogu uporabiti sredstva prisile:

- u samoobrani,
- u slučaju odsustva policijskog službenika ili kao pomoć policijskom službeniku ako se na drugi način ne može spriječiti bijeg, ozljeđivanje ili nastanak imovinske štete.

(15) Pomoć kod prisilnog udaljenja će se pružiti ako tražitelj pomoći treba ponovno prihvatiti državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava jer je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(16) Ako se zbog opravdanih praktičnih razloga prisilno udaljenje ne može izvršiti izravnim letom prema državi odredišta, može se podnijeti zahtjev za pomoć drugoj državi članici EGP-a (u daljnjem tekstu: pružatelj pomoći).

(17) Troškovi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja naplaćuju se od tražitelja pomoći. Tražitelju pomoći će se pružiti informacije o troškovima.“.

Članak 70.

Naslov iznad članka 129. i članak 129. mijenjaju se i glase:

„Traženje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja

Članak 129.

(1) Zahtjev za pomoć se dostavlja što ranije, a najkasnije dva dana prije tranzita.

(2) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima zahtjev za pomoć se može dostaviti u roku koji je kasniji od roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prisilno udaljenje će se izvršavati na način da tranzit u zračnoj luci pružatelja pomoći traje što kraće, a najdulje 24 sata.

(4) Državljanina treće zemlje u vezi kojeg je zatražena pomoć kod prisilnog udaljenja će se bez odgode ponovno prihvatiti ako je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili ako tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(5) Ministarstvo će naknaditi pružatelju pomoći troškove iz članka 128. stavka 5. točke 2. i 3. ovoga Zakona. Troškove iz članka 128. stavka 5. točke 1., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona naknadit će se ako se njihov iznos može utvrditi.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za pružanje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 71.

Naslov iznad članka 130. i članak 130. mijenjaju se i glase:

„Ograničenje slobode kretanja

Članak 130.

(1) Državljanina treće zemlje može se uhititi, privesti i zadržati najdulje 24 sata ako je potrebno donijeti rješenje o odbijanju ulaska ili odluku u vezi povratka iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona ili je potrebno izvršiti prisilno udaljenje, a postoji opasnost da će državljani treće zemlje pobjeći.

(2) Ako se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza u treću zemlju ne može izvršiti u roku iz stavka 1. ovoga članka, državljani treće zemlje može se zadržati još najdulje 48 sati ako se opravdano očekuje da će se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza u treću zemlju moći izvršiti u tom roku.

(3) Nakon uhićenja, državljani treće zemlje odmah će se bez odgode obavijestiti o razlozima uhićenja, da može odrediti opunomoćenika za zastupanje da može obavijestiti člana obitelji ili drugu osobu te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljani ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) O zadržavanju maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje obavijestit će se tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljani.

(5) Državljanina treće zemlje će se bez odgode pustiti na slobodu kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako je započela preprata radi izvršenja prisilnog udaljenja ili odlaska s graničnog prijelaza u treću zemlju ili je doneseno rješenje o smještaju u centar.

(6) Tehničke uvjete za zadržavanje državljanina trećih zemalja iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za unutarnje poslove.“.

Članak 72.

Naslov iznad članka 131. i članak 131. mijenjaju se i glase:

„Smještaj u centar

Članak 131.

(1) U svrhu ograničenja slobode kretanja radi osiguranja prisilnog udaljenja i povratka državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar ako se prisilno udaljenje i povratak ne može osigurati blažim mjerama.

(2) Smještaj u centru može trajati samo najkraće vrijeme koje je potrebno za prisilno udaljenje i dok su u tijeku aktivnosti radi prisilnog udaljenja koje se izvršavaju s dužnom pažnjom.

(3) Državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava osoba kojima je ograničena sloboda kretanja omogućit će se da posjete centar.“.

Članak 73.

Naslov iznad članka 132. i članak 132. mijenjaju se i glase:

„Blaže mjere

Članak 132.

(1) U smislu članka 131. stavka 1. ovoga Zakona, mjerama koje su blaže od smještaja u centar smatraju se:

1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata,
2. polog određenih financijskih sredstava,
3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja,
4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.

(2) Rješenje o primjeni blažih mjera donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(3) Rješenjem će se odrediti obveze iz stavka 1. ovoga članka koje su primjerene okolnostima konkretnog slučaja, na vrijeme do prisilnog udaljenja.

(4) Protiv rješenja o primjeni blažih mjera nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) U vezi primjene blažih mjera Ministarstvo može osigurati smještaj i uzdržavanje, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(6) U slučaju masovnog dolaska državljanina trećih zemalja koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj odluku o osnivanju kampova za smještaj stranaca prema kojima se primjenjuju blaže mjere donosi Vlada Republike Hrvatske.“.

Članak 74.

Naslov iznad članka 133. i članak 133. mijenjaju se i glase:

„Razlozi za smještaj u centar

Članak 133.

(1) Državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar do šest mjeseci ako postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske sukladno članku 102. stavku 2. i 3. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: rizik od izbjegavanja) ili ako državljanin treće zemlje onemogućava prisilno udaljenje i povratak.

(2) Okolnosti koje ukazuju na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka su da:

- državljani treće zemlje nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem,
- je državljani treće zemlje ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka,
- državljani treće zemlje ne posjeduje ili je uništio ispravu o identitetu,

- se državljanin treće zemlje poslužio krivotvorenom ili tuđom ispravom,
- je državljanin treće zemlje izjavio da neće izvršiti obvezu napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske,
- državljanin treće zemlje ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava,
- državljanin treće zemlje nema osiguran smještaj,
- je državljanin treće zemlje osuđen za kazneno djelo.

(3) U smislu stavka 1. ovoga članka, smatra se da je državljanin treće zemlje onemogućavao prisilno udaljenje i povratak, ako:

- se nije pridržavao obveza iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona,
- je odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke.“.

Članak 75.

Iza članka 133. dodaje se naslov, a članak 134. mijenja i glasi:

„Produljenje smještaja u centru

Članak 134.

Državljaninu treće zemlje se smještaj u centru može produljiti za još najviše 12 mjeseci ako:

1. je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke,
2. je državljanin treće zemlje na drugi način sprječavao ili odugovlačio prisilno udaljenje,
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.“.

Članak 76.

Naslov iznad članka 135. i članak 135. mijenjaju se i glase:

„Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek

Članak 135.

- (1) Rješenje o smještaju u centar donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.
- (2) Rješenje o produljenju smještaja donosi Ministarstvo.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Prilikom dostave rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka državljanina treće zemlje će se obavijestiti o radnjama iz stavka 4. ovoga članka.
- (4) Odmah po donošenju rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka upravnom sudu će se dostaviti spise predmeta o smještaju u centar. Upravni sud će nakon usmene rasprave u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o smještaju ukida ili potvrđuje.
- (5) Ministarstvo će najkasnije deset dana prije proteka tri mjeseca od dana smještaja državljanina treće zemlje u centar dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru. Upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.

(6) Ministarstvo će odmah po donošenju rješenja iz stavka 2. ovoga članka dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produljenju smještaja. Upravni sud će nakon usmene rasprave u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produljenju smještaja ukida ili potvrđuje.

(7) Ministarstvo će najkasnije deset dana prije proteka svaka tri mjeseca od dana produljenja smještaja u centru dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru. Upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.

(8) Za odlučivanje o rješenjima iz stavka 1. i 2. ovoga članka nadležan je upravni sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar.“.

Članak 77.

Naslov iznad članka 136. i članak 136. mijenjaju se i glase:

*„Ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka i
procjena starosne dobi*

Članak 136.

(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlašteni su bez sudske odluke izvršiti pretragu državljanina treće zemlje i predmeta koje državljanin treće zemlje nosi, u cilju pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg. O oduzetim predmetima izdat će se potvrda.

(2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet, te državljaninu treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja, mogu se uzeti otisci prstiju, karakteristike šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole. Državljanina treće zemlje će se obavijestiti o svrsi uzimanja otisaka prstiju, karakteristike šarenice oka i fotografiranju.

(3) Ako se u postupku donošenja odluke u vezi povratka sumnja u starosnu dob državljanina treće zemlje maloljetnika bez pratnje, pristupit će se postupku procjene starosne dobi.

(4) Procjena starosne dobi provodi se temeljem dostupnih podataka o maloljetniku, na temelju mišljenja skrbnika maloljetnika. Ako su dostupni podaci nedovoljni, može se provesti medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost maloljetnika i skrbnika.

(5) Medicinsko ispitivanje provode liječnici liječničkim pregledom, rendgen zuba, i/ili šake, uz puno poštivanje dostojanstva maloljetnika bez pratnje.

(6) Maloljetnik bez pratnje i njegov skrbnik moraju biti pismeno obaviješteni na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumiju i na kojem mogu komunicirati, o načinu pregleda i njegovim eventualnim posljedicama na zdravlje, mogućim posljedicama rezultata medicinskog ispitivanja na postupak povratka kao i posljedicama uskraćivanja suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka.

(7) U slučaju neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka maloljetnik bez pratnje smatrat će se punoljetnim.

(8) Ako je potrebno, tijekom medicinskog ispitivanja maloljetniku bez pratnje osigurat će se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(9) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.

(10) Ako se nakon nalaza i mišljenja o provedenom medicinskom ispitivanju i dalje sumnja u starosnu dob, smatrat će se da je državljanin treće zemlje maloljetnik.“.

Članak 78.

Iza članka 136. dodaje se naslov, a članak 137. mijenja se i glasi:

„Pravila boravka državljanina treće zemlje

Članak 137.

(1) Državljanin treće zemlje ne smije napustiti centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Pravila boravka državljanina treće zemlje u centru propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom.“.

Članak 79.

Naslov iznad članka 138. i članak 138. mijenjaju se i glase:

„Stroži policijski nadzor

Članak 138.

(1) Stroži policijski nadzor obuhvaća ograničenje slobode kretanja državljanina treće zemlje u centru.

(2) Stroži policijski nadzor može se odrediti ako državljanin treće zemlje:

1. bez odobrenja napusti centar ili ako postoji opravdana sumnja da će pokušati napustiti centar,
2. fizički napadne druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike,
3. pokuša samoozljeđivanje,
4. se nedolično ponaša, grubo vrijeđa i omalovažava druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike po bilo kojoj osnovi,
5. priprema ili izrađuje predmete za napad, samoozljeđivanje ili za bijeg iz centra,
6. se bavi pripremanjem opojnih tvari i sredstava u centru,
7. namjerno počinio oštećenje odjevnih i drugih predmeta i sredstava koje je dobio na korištenje u centru,
8. namjerno počinio oštećenje tehničke i druge opreme u centru,
9. namjerno ometa rad tehničke opreme (audio-vizualne i svjetlosne) koja je postavljena u prostorije radi osiguravanja fizičke i tehničke zaštite,
10. uporno odbija zapovjedi policijskih službenika i ne poštuje važeće pravne propise,
11. na drugi način grubo krši odredbe pravila boravka u centru.

(3) Stroži policijski nadzor može se odrediti najdulje na vrijeme do sedam dana.

(4) O određivanju strožeg policijskog nadzora Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje donosi rješenje. Rješenje se može donijeti bez saslušanja ako to nije moguće zbog razloga na strani državljanina treće zemlje.

(5) Centar će odmah po donošenju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, istoga dana ili, ako je rješenje doneseno u neradni dan upravnog suda, prvog sljedećeg dana koji je radni dan upravnog suda, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o strožem policijskom nadzoru. Upravni sud će najkasnije prvog sljedećeg radnog dana upravnog suda donijeti odluku o ukidanju ili potrebi nastavka provođenja strožeg policijskog nadzora.

(6) Centar će odmah prestati s provođenjem strožeg policijskog nadzora kada prestanu razlozi iz stavka 2. ovoga članka ili kada to naloži upravni sud.

(7) Ako upravni sud odluči da je potrebno nastaviti s provođenjem strožeg policijskog nadzora, a centar ne postupi sukladno stavku 6. ovoga članka, nakon proteka svakih sedam dana provođenja strožeg policijskog nadzora postupit će se na način kako je propisano stavkom 5. ovoga članka.“.

Članak 80.

Iza članka 138. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 138.a, 138.b, 138.c, 138.d, 138.e, 138.f, 138.g, i 138.h koji glase:

„Otpust i ponovni smještaj u centar

Članak 138.a

(1) Državljanina treće zemlje će se bez odgode otpustiti iz centra ako:

- uvjeti za smještaj u centar iz članka 131., 133. i 134. ovoga Zakona više nisu ispunjeni,
- se opravdano očekuje da se državljana treće zemlje neće moći prisilno udaljiti u roku iz članka 133. i 134. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka koji je bio smješten u centru u ukupnom trajanju od 18 mjeseci može se ponovno smijesiti u centar ako se zbog promijenjenih okolnosti opravdano očekuje da će se državljana treće zemlje moći prisilno udaljiti i ispunjeni su uvjeti za smještaj u centar iz članka 131., 133. i 134. ovoga Zakona.

Smještaj maloljetnika i obitelji u centru

Članak 138.b

(1) Maloljetni državljani treće zemlje bez pratnje u pravilu će se smjestiti u objekte ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(2) Maloljetni državljani treće zemlje bez pratnje i maloljetni državljani treće zemlje u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme.

(3) Državljanina treće zemlje iz stavka 2. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih državljana trećih zemalja.

(4) Članovima obitelji u centru osigurat će se odvojeni smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost.

(5) Stroži policijski nadzor ne može se odrediti maloljetniku.

(6) Maloljetniku u centru osigurava se mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima, uključujući igru i rekreaciju u skladu s njegovom dobi.

(7) Ako zbog velikog broja državljana trećih zemalja u duljem vremenskom razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 4. ovoga članka.

(8) O početku primjene te prestanku uvjeta za primjenu mjere iz stavka 7. ovoga članka bez odgode će se obavijestiti Europska komisija.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od stranca

Članak 138.c

- (1) Državljanin treće zemlje dužan je snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegovog prisilnog udaljenja.
- (2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje će se oduzeti novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.
- (3) Novčana sredstva koja su oduzeta državljaninu treće zemlje koriste se za podmirenje troškova njegovog prisilnog udaljenja.
- (4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje mogu se privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.
- (5) Obrazac potvrde o troškovima prisilnog udaljenja, obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima te način izračuna troškova prisilnog udaljenja propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od drugih osoba

Članak 138.d

- (1) Ako državljanin treće zemlje nema sredstva za troškove iz članka 138. c stavka 1. ovoga Zakona, troškove snosi:
 1. fizička ili pravna osoba koja je državljanina treće zemlje protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice odnosno koja je državljaninu treće zemlje pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe državnu granicu, tranzitira ili boravi,
 2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove državljanina treće zemlje za vrijeme njegovog boravka,
 3. prijevoznik koji nije odvezao državljanina treće zemlje u skladu s člankom 41. ovoga Zakona,
 4. poslodavac koji je zaposlio državljanina treće zemlje suprotno odredbama ovoga Zakona,
 5. organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz članka 42. ovoga Zakona.
- (2) Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada državljanin treće zemlje nije prisilno udaljen, osim ako je ukinuto rješenje o protjerivanju.
- (3) Ministarstvo će donijeti rješenje o visini troškova prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka. Protiv rješenja o visini troškova prisilnog udaljenja nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Zastara izvršenja naplate troškova prisilnog udaljenja nastupa nakon pet godina računajući od dana izdavanja potvrde o troškovima prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje, odnosno od dana izvršnosti rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

Privremena odgoda prisilnog udaljenja

Članak 138.e

- (1) Prisilno udaljenje će se privremeno odgoditi ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja iz članka 126. ovoga Zakona ili ako je sud odgodio izvršenje rješenja o protjerivanju i/ili rješenja o povratku.
- (2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako državljaninu treće zemlje nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće

zbog zdravstvenog stanja državljanina treće zemlje ili postoje drugi razlozi zbog kojih državljanina treće zemlje nije moguće prisilno udaljiti.

(3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja odredit će se vrijeme privremene odgode, koje ne može biti dulje od jedne godine.

(4) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Državljaninu treće zemlje na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja EGP-a, odnosno Republike Hrvatske.

(6) Privremena odgoda prisilnog udaljenja će se ukinuti ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ili se državljanin treće zemlje ne pridržava obveza iz stavka 4. ovoga članka. Za donošenje rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje državljanina treće zemlje.

Donošenje rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i pravni lijek

Članak 138.f

(1) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Rješenje se donosi po službenoj dužnosti.

(2) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja

Članak 138.g

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:

1. protekom vremena na koje je državljaninu treće zemlje određena privremena odgoda prisilnog udaljenja,

2. ukidanjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,

3. ako je državljaninu treće zemlje boravak postao zakonit.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka prisilno će se udaljiti odnosno smjestiti u centar.

Dostava podataka

Članak 138.h

Osobni podaci državljanina trećih zemalja o mjerama za osiguranje povratka mogu se dostaviti državi u koju državljanina treće zemlje treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti i državi kroz koju državljanin treće zemlje treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.“.

Članak 81.

U članku 141.a stavku 3. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 82.

Iza članka 146. dodaje se naslov, a članak 147. mijenja se i glasi:

*„Prijava smještaja državljanina treće zemlje
na kratkotrajnom boravku*

Članak 147.

- (1) Smještaj državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužna je prijaviti pravna i fizička osoba koja je državljaninu treće zemlje pružila smještaj u roku od jednog dana od dolaska državljanina treće zemlje na smještaj.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na:
 1. zdravstvene ustanove koje primaju državljanina treće zemlje na liječenje,
 2. turističke zajednice i druge osobe koje su zaprimile prijavu smještaja državljanina treće zemlje ili obavljaju prijavu smještaja državljanina treće zemlje temeljem ugovornog odnosa s obveznikom prijave iz stavka 1. ovoga članka,
 3. pružatelje usluge veza u luci kada je državljanin treće zemlje smješten na plovilu.
- (3) Turističke zajednice i druge osobe iz stavka 2. točke 2. ovoga članka dužne su policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti prijavu u roku od jednog dana od zaprimanja prijave od obveznika prijave iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Ako se obveznik prijave iz stavka 1. ovoga članka u trenutku dolaska državljanina treće zemlje na smještaj ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja iz drugog razloga ne može obaviti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužan je sam prijaviti svoj smještaj u roku od dva dana od ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od promjene smještaja.
- (5) Prijava se podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, a može se izvršiti i u elektroničkom obliku, putem web servisa.
- (6) Prijava državljanina treće zemlje koji će biti smješten na plovilu podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu državne granice u luci u kojoj se obavlja granična kontrola ako državljanin treće zemlje ulazi plovilom na kojem će biti smješten odnosno policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu ukrcaja državljanina treće zemlje.
- (7) Obveznici prijave smještaja iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka dužni su u obrascu prijave smještaja državljanina treće zemlje navesti i datum odjave, dati potpune i točne podatke, te u roku od jednog dana dostaviti obavijest o svakoj promjeni podataka.
- (8) Ako obveznik prijave smještaja iz stavka 7. ovoga članka nije naveo datum odjave, niti je prijavu smještaja naknadno odjavio, prijava smještaja važi 90 dana, ako nije u suprotnosti s člankom 45. ovoga Zakona.
- (9) Odredbe ovoga članka ne odnose se na članove posade teretnih i putničkih brodova koji su smješteni na brodu.
- (10) Odredbe prijave smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na odgovarajući način primjenjuju se i na državljanina treće zemlje na privremenom i stalnom boravku ako prijavu vrši osoba iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 83.

U članku 153. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina država članica EGP-a primjenjuju se i na članove obitelji hrvatskih državljanina koji su državljani država članica EGP-a.“.

Članak 84.

U članku 157. stavku 2. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 85.

U članku 159. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Državljaninu države članice EGP-a kojem je bez njegove krivnje prestao ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme kraće od jedne godine i prijavljen je kao nezaposlena osoba kod nadležne službe ili ako je u prvih 12 mjeseci rada u Republici Hrvatskoj ostao bez posla ne vlastitom krivnjom i prijavljen je kao nezaposlena osoba, zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika šest mjeseci nakon prestanka zaposlenja.“.

Članak 86.

U članku 160. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. pohađa strukovnu izobrazbu ili je upisan na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, dolazi u okviru razmjene studenata odnosno mobilnosti mladih ili dolazi na stručnu praksu putem ovlaštene organizacije te na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma,“.

Članak 87.

Naslov iznad članka 162. i članak 162. mijenjaju se i glase:

„Članovi obitelji državljanina države članice EGP-a

Članak 162.

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu ovoga Zakona, je:

1. bračni drug,
2. izvanbračni drug s kojim je u trajnoj zajednici obiteljskog života,
3. životni partner ili neformalni životni partner s kojim je u trajnoj zajednici obiteljskog života,
4. srodnik državljanina države članice EGP-a te njegovog bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog partnera po krvi u uspravnoj liniji nishodno, do navršene 21 godine života,
5. posvojenik i pastorak državljanina države članice EGP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog partnera, do navršene 21 godine života,
6. osoba iz točke 4. i 5. ovoga stavka starija od 21 godine života, koju je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili životni partner, dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava,
7. srodnik po krvi u uspravnoj liniji ushodno, kojeg je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili životni partner dužan uzdržavati i stvarno ga uzdržava,

8. drugi član obitelji državljanina države članice EGP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog partnera koji je u državi iz koje dolazi:

- uzdržavani član obitelji državljanina države članice EGP-a,
- član kućanstva državljanina države članice EGP-a ili
- zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga ovisan o osobnoj skrbi državljanina države članice EGP-a.“.

Članak 88.

U članku 163. stavku 2. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 89.

U članku 165. stavku 2. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 90.

U članku 170. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 91.

Naslov iznad članka 171. i članak 171. mijenjaju se i glase:

*„Zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji
državljanina države članice EGP-a*

Članak 171.

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a ili njegova odlaska iz Republike Hrvatske, zadržava pravo privremenog boravka.

(2) Član obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj, zadržava pravo privremenog boravka.

(3) Djeca državljanina države članice EGP-a i drugi roditelj koji skrbi o djeci, bez obzira na državljanstvo, zadržavaju pravo na privremeni boravak u slučaju da državljanin države članice EGP-a umre ili napusti Republiku Hrvatsku, ako djeca borave u Republici Hrvatskoj i upisana su u obrazovnu ustanovu, do završetka školovanja.

(4) U slučaju razvoda ili poništenja braka ili raskida ili poništenja životnog partnerstva, član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo privremenog boravka.

(5) U slučaju razvoda ili poništenja braka ili raskida ili poništenja životnog partnerstva, član obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je prije pokretanja razvoda ili poništenja braka ili raskida ili poništenja životnog partnerstva brak ili partnerstvo trajalo najmanje 3 godine, pri čemu najmanje jednu godinu u Republici Hrvatskoj,

2. u slučaju izvršavanja roditeljske skrbi nad maloljetnim djetetom državljaninom države članice EGP-a koje mu je dogovorom bračnih drugova odnosno registriranih životnih partnera ili sudskom odlukom dano na skrb ili odgoj,

3. ako dogovorom bračnih drugova odnosno registriranih životnih partnera ili odlukom suda ima pravo viđanja maloljetnog djeteta, ako je sud odlučio da se viđanje maloljetnog djeteta mora obaviti u Republici Hrvatskoj, i to toliko dugo koliko je to potrebno,

4. zbog iznimno teških okolnosti kao što je obiteljsko nasilje.

(6) Prije stjecanja prava na stalni boravak član obitelji dokazat će da:

- je radnik ili samostalni djelatnik ili

- ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje ostalih članova obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi i zdravstveno osiguranje ili

- je član obitelji osobe koja ispunjava uvjete iz podstavka 1. ili 2. ovoga stavka.

(7) Članovi obitelji zadržavaju svoje pravo boravka isključivo na osobnoj osnovi.“.

Članak 92.

U članku 172. stavku 1. točki 5. na kraju rečenice zarez se zamjenjuje točkom.

Točka 6. briše se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka privremeni boravak članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a neće prestati ako je:

- izvan Republike Hrvatske boravio zbog obvezne vojne službe ili

- jednokratno izbivao do 12 uzastopnih mjeseci iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, obrazovanje, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu članicu EGP-a ili treću zemlju.“.

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“.

Članak 93.

U članku 173. stavku 5. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 94.

Članak 174. mijenja se i glasi:

„(1) Iznimno od članka 173. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na stalni boravak ostvaruje:

1. radnik ili samostalni djelatnik koji je prestao s radom i koji ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj ili je prijevremeno umirovljen, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen

najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj dulje od tri godine,

2. radnik ili samostalni djelatnik koji je zbog trajne nesposobnosti za rad prestao s radom u Republici Hrvatskoj, a neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj dulje od dvije godine,

3. radnik ili samostalni djelatnik koji je prestao s radom u Republici Hrvatskoj zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena puna ili djelomična invalidska mirovina, neovisno o trajanju boravka u Republici Hrvatskoj,

4. radnik ili samostalni djelatnik, koji je nakon tri godine neprekidnog zaposlenja i boravka u Republici Hrvatskoj, zaposlen u drugoj državi članici EGP-a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili najmanje jednom na tjedan vraća u Republiku Hrvatsku.

(2) Razdoblje zaposlenja radnika ili samostalnog djelatnika koji radi na području druge države članice EGP-a, smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje prava iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) Razdoblje nezaposlenosti evidentirano pri nadležnom zavodu za zapošljavanje do kojeg je došlo ne vlastitom krivnjom radnika, te razdoblje privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, ozljede ili nesreće, smatra se razdobljem zaposlenja.

(4) Radnik ili samozaposlena osoba iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka, čiji bračni ili izvanbračni drug ili životni partner s kojim zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili mu je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka, stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.“.

Članak 95.

U članku 175. stavku 1. točki 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaje točka 3. koja glasi:

„3. ako odjavi boravak iz Republike Hrvatske.“.

U stavku 2. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.“.

Članak 96.

U članku 177. riječi: „državljanin države članice EGP-a“ u odgovarajućem padežu mijenjaju se riječima: „radnik ili samozaposleni djelatnik“ u odgovarajućem padežu.

Članak 97.

U članku 178. stavku 5. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 98.

U članku 179. stavku 1. točki 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom te se dodaje točka 3. koja glasi:

„3. odjavi boravak iz Republike Hrvatske.“.

U stavku 2. riječi: „policajska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.“.

Članak 99.

Iza članka 179. dodaju se naslov i članak 179.a koji glase:

*„Ograničenje ulaska i boravka državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 179.a

- (1) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji može se ograničiti pravo ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- (2) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.
- (3) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka odredit će se ako ponašanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji predstavlja stvarnu, trenutnu i ozbiljnu opasnost za temeljni interes društva, u skladu s načelom razmjernosti.
- (4) Postojanje samo ranije osuđujuće presude zbog počinjenog kaznenog djela ne smatra se razlogom za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Okolnosti koje nisu u uskoj vezi s konkretnim slučajem ili razlozi u svrhu generalne prevencije, ne smatraju se razlozima za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Prilikom izdavanja potvrde o prijavi privremenog boravka ili izdavanja boravišne iskaznice državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji, a najkasnije tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku, od države članice EGP-a čiji je državljanin ili po potrebi i od druge države članice EGP-a može se zahtijevati da dostavi podatke iz kaznene evidencije.
- (7) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa će na zahtjev države članice EGP-a dostaviti podatke iz kaznene evidencije za državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji, ako je to potrebno u svrhu ograničenja iz stavka 1. ovoga članka. Podaci će se dostaviti u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva.“.

Članak 100.

Naslov iznad članka 180. i članak 180. mijenjaju se i glase:

*„Protjerivanje državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 180.

- (1) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- (2) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njegove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj te njegove veze s državom podrijetla.

(3) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji je na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj, može se protjerati samo ako postoje ozbiljni razlozi zaštite javnog poretka ili nacionalne sigurnosti.

(4) Državljanina države članice EGP-a koji je u prethodnih deset godina boravio u Republici Hrvatskoj ili koji je maloljetan, može se protjerati samo iz nužnih razloga zaštite nacionalne sigurnosti.

(5) Maloljetnog državljanina države članice EGP-a iz stavka 4. ovoga članka može se protjerati samo ako je protjerivanje u najboljem interesu djeteta sukladno Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta od 20. studenog 1989. godine.

(6) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati zbog počinjenog kaznenog djela samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 179.a ovoga Zakona i stavka od 1. do 5. ovoga članka. Protjerivanje se ne smatra kaznom ili pravnom posljedicom kazne zatvora.

(7) Rok za odlazak u državu članicu EGP-a državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji u pravilu ne smije biti kraći od 30 dana. Rok se ne mora odrediti ako se rješenje o protjerivanju donosi jer državljanin EGP-a i član njegove obitelji:

- predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost kako je navedeno u stavku 4. ovoga članka,
- je počinio kazneno djelo ili prekršaj koji su povezani s nasiljem,
- je ponovno počinio kazneno djelo ili prekršaj,
- nije napustio Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem.

(8) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila tri mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(9) Ako postoji ozbiljna sumnja da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji boluje od bolesti iz stavka 8. ovoga članka, u roku od tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku može se zatražiti da se podvrgnu besplatnom liječničkom pregledu. Navedeni liječnički pregled provest će se na individualnoj procjeni svakog pojedinačnog slučaja.

(10) Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ne smatra se razlogom za protjerivanje.

(11) Protiv rješenja o protjerivanju koje donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.“

Članak 101.

Članak 181. mijenja se i glasi:

„(1) Nezakoniti boravak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji je boravak u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji može boraviti u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka ako je potrebno da u postupku osobno iznese svoju obranu.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojem je zabranjen ulazak i boravak može nakon proteka razumnog roka ovisno o okolnostima, a najkasnije nakon proteka tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka, podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka.

(4) Zahtjev iz stavka 3. ovoga članka će se odobriti ako je došlo do značajne promjene okolnosti koje predstavljaju razlog za protjerivanje.

(5) Ako rješenje o protjerivanju državljanina države članice EGP-a ili člana njegove obitelji nije izvršeno u roku od dvije godine, utvrdit će da li postoje okolnosti iz članka 179.a stavka 1. i 3. ovoga Zakona i stavka 4. ovoga članka te ako se utvrdi da navedene okolnosti ne postoje rješenje o protjerivanju će se ukinuti.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca naljepnice zabrane ulaska i boravka državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.“.

Članak 102.

Članak 182. mijenja se i glasi:

„Na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 101., članka 102. stavka 2. i 3., članka 103. stavka 1., 2., 6. i 7., članka 105. stavka 1. i 2., članka 106. stavka 1. i 3., članka 107., članka 110. stavka 1. i 2., članka 111. stavka 1., 5., 7. i 8., članka 112. stavka 1. i 3., članka 113. stavka 1., 2., 4. i 5., članka 115., članka 120., članka 122. stavka 1. i 9., članka 123. stavka 2., članka 126. te članci od 130. do 138.h ovoga Zakona.“.

Članak 103.

Članak 183. mijenja se i glasi:

„(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka odnosno isprava kojom se potvrđuje stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a, te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a nisu preduvjet za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti, ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ili istek strane osobne iskaznice ili strane putne isprave temeljem koje je državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ušao u Republiku Hrvatsku i ishodio isprave iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za protjerivanje.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji identitet dokazuju valjanom:

- stranom putnom ispravom,
- stranom osobnom iskaznicom,
- boravišnom iskaznicom,
- drugom javnom ispravom koja sadrži fotografiju.

(4) Punoljetan državljanin države članice EGP-a i punoljetan član njegove obitelji dužan je nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet.

(5) Punoljetan državljanin države članice EGP-a i punoljetan član njegove obitelji ne smije svoju ispravu o identitetu dati drugome da se njome služi kao svojom, niti se služiti tuđom ispravom kao svojom.

(6) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice u roku od 15 dana ako:

1. su se promijenili podaci o njegovom osobnom imenu, spolu, datumu rođenja,
2. ima stalni boravak, a promijenio je prebivalište u Republici Hrvatskoj ili ako ima privremeni boravak, a promijenio je boravište u Republici Hrvatskoj,
3. fotografija više ne odgovara izgledu osobe,
4. je protekao rok važenja,
5. je oštećena ili iz bilo kojega drugog razloga ne služi svrsi.

(7) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mora vratiti boravišnu iskaznicu u roku od 15 dana od dana kada:

1. se iseljava,
2. mu je prestao boravak,
3. stekne hrvatsko državljanstvo.

(8) Boravišnu iskaznicu iz stavka 7. ovoga članka poništiti će policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(9) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužan je policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji bez odgode prijaviti nestanak boravišne iskaznice, o čemu se izdaje potvrda.

(10) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u inozemstvu izgubi ili na drugi način ostane bez boravišne iskaznice dužan je to bez odgode prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, koji će o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.“.

Članak 104.

Iza članka 183. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 183.a, 183.b i 183.c koji glase:

*„Boravište državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 183.a

(1) Boravište, u smislu ovoga Zakona je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj boravi državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji s privremenim boravkom.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji ima privremeni boravak dužan je prijaviti boravište odnosno promjenu boravišta u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, ako u tom mjestu namjerava boraviti dulje od tri mjeseca.

*Prebivalište državljanina države članice EGP-a
i člana njegove obitelji*

Članak 183.b

(1) Prebivalište, u smislu ovoga Zakona je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom trajno nastanio. Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanio.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužan je prijaviti prebivalište te promjenu prebivališta u roku od 15 dana od dana nastanjenja u mjestu i na adresi prebivališta.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužan je u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, prijaviti boravište u mjestu gdje namjerava boraviti dulje od tri mjeseca. Boravište se može prijaviti do godine dana.

(4) Ako državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 3. ovoga članka u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati dulje od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji se obrazuje ili koji u mjestu boravišta obavlja poslove koji nisu trajnog

karaktera, kao i državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji smještenog u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu se prilaže odgovarajuća dokumentacija.

Prijava boravišta i prebivališta

Članak 183.c

- (1) Boravište i prebivalište prijavljuje se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.
- (2) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji na privremenom ili stalnom boravku koji mijenja boravište ili prebivalište, policijska uprava, odnosno policijska postaja će po službenoj dužnosti evidentirati odjavu prethodnog boravišta ili prebivališta.
- (3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužan je prilikom prijave boravišta i prebivališta iz članka 183.a i 183.b ovoga Zakona dati točne i istinite podatke.“.

Članak 105.

U članku 191. stavku 5. točki 1. iza riječi: „od najmanje godinu dana“ dodaju se riječi: „zaključen s trgovačkim društvom, podružnicom, predstavništvom, obrtom, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom, zadrugom, udrugom ili ustanovom, koji su registrirani u Republici Hrvatskoj“.

U stavku 6. riječi: „koja se isplaćuje u grani djelatnosti u kojoj se državljanin treće države zapošljava“ brišu se.

Članak 106.

U članku 192. stavku 3. riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

U stavku 4. riječi: „policijske uprave, odnosno policijske postaje“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 107.

U članku 197. stavku 4. riječi „policijska uprava, odnosno policijska postaja“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“.

Članak 108.

U članku 205. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.“.

Članak 109.

Članak 207. mijenja se i glasi:

- „(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na rad stranaca te uvjete rada i prava upućenih radnika obavljaju središnja tijela državne uprave nadležna za nadzor primjene propisa o radu i zaštiti na radu, prema posebnom propisu.
- (2) Inspekcijski nadzor u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provode policijski službenici Ministarstva.
- (3) Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog.
- (4) Iznimno, od stavka 3. ovoga članka protiv stranca odnosno poslodavca neće se podnijeti optužni prijedlog ako Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3., članka 75.b stavka 4. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.
- (5) Poslove upravnog nadzora nad provedbom ovog Zakona obavlja Ministarstvo.
- (6) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava upućenih radnika obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada ako drugim zakonom nije drukčije određeno.“

Članak 110.

U članku 208. stavku 2. riječi: „od 2 dana“, zamjenjuju se riječima: „od pet dana“.

Članak 111.

Članak 220. mijenja se i glasi:

- „(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koji:
1. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75. a stavak 7.),
 2. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa državljaninom treće zemlje čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
 3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
 4. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba koja:
1. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),
 2. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa državljaninom treće zemlje čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
 3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),

4. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljani treće zemlje koji:

1. se služi putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 3.),

2. ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete u zakonskom roku (članak 51. stavak 1.),

3. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 60 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 53. stavak 1.),

4. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak (članak 72. stavak 1. točka 5.),

5. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),

6. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),

7. se nije prijavio kako je određeno rješenjem o povratku (članak 102. stavka 3.),

8. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom (članak 139. stavak 2.),

9. u propisanom roku ne ishodi dozvolu boravka (članak 141.),

10. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu dozvole boravka (članak 142. stavak 2.),

11. ne vrati dozvolu boravka (članak 143.),

12. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 144.),

13. ne prijavi smještaj u propisanom roku (članak 147. stavak 4.)

14. na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke (članak 147. stavak 7.)

15. u propisanom roku ne dostavi obavijest o svakoj promjeni podataka (članak 147. stavak 7.)

16. u propisanom roku ne prijavi boravište ili prebivalište (članak 148. stavak 1. i 2.)

17. u propisanom roku ne odjavi adresu stanovanja, boravište odnosno prebivalište odnosno (članak 149.)

18. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku suprotno odredbama članka 151. i 152. ovoga Zakona.“.

Članak 112.

Članak 221. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljani države članice EGP-a ili član njegove obitelji koji:

1. ne prijavi privremeni boravak u zakonskom roku odnosno ne podnese zahtjev za izdavanje „Boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije“ (članak 157. stavak 1. i članak 169. stavak 2.),

2. uz sebe nema ispravu o identitetu odnosno službenoj osobi odbije dati na uvid ispravu o identitetu (članak 183. stavak 4.),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj član obitelji koji nije državljani države članice EGP-a koji u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice (članak 183. stavak 6.),

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u propisanom roku ne vrati boravišnu iskaznicu (članak 183. stavak 7.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a ili član njegove obitelji koji:

1. boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka (članak 181. stavak 1.),
2. u propisanom roku ne prijavi boravište ili prebivalište (članak 183.a stavak 2. i članak 183.b stavak 2., 3. i 4.),
3. prilikom prijave boravišta ili prebivališta da netočne ili neistinite podatke (članak 183.c stavak 3.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje nositelj »EU plave karte« koji:

1. u propisanom roku nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanku postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada (članak 193. stavak 3.),
2. nije podnio zahtjev za produženje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 194. stavak 1.),
3. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 8 dana (članak 195. stavak 1.),
4. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni zaposlenja (članak 195. stavak 2.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).“.

Članak 113.

Članak 222. mijenja se i glasi:

„(1) Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji:

1. se zadržava dulje od predviđenog vremena na pograničnom području kako je određeno bilateralnim međunarodnim ugovorom na temelju kojeg se izdaje pogranična propusnica ili dozvola za jednokratni prelazak granice (članak 4. stavak 2.),
2. je napustio centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u centru (članak 137. stavak 1.),
3. se ne pridržava obveza koje su mu određene (članak 103. stavak 7., članak 132., članak 138.e stavak 4.),
4. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 139. stavak 3.),
5. nema ispravu o identitetu i na zahtjev policijskog službenika ne da osobne podatke (članak 139. stavak 4.),
6. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevaljanom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 139. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi (članak 102. stavak 1. točka 1., 2., 3., 4. i 5.).“.

Članak 114.

Članak 223. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljani treće zemlje nositelji »EU plave karte« koji ne radi na poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad te ne radi samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos (članak 193. stavka 1.).“.

Članak 115.

Članak 224. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranac koji radi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (članak 73. stavak 1.),
(2) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranac koji ne radi na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada te ne radi samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos (članak 73. stavak 5. ovoga Zakona).“.

Članak 116.

U članku 225. stavci 6. i 7. brišu se.

Članak 117.

Članak 228. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne podnese izjavu o upućivanju prije početka upućivanja ili ako u propisanom roku ne prijavi promjenu podataka iz izjave (članak 89.).
(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi ako ne podnese izjavu o upućivanju prije početka upućivanja ili ako u propisanom roku ne prijavi promjenu podataka iz izjave (članak 89.).
(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 8.000,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 800,00 kuna.
(4) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj za svakog stranca pravna osoba ili fizička osoba primatelj usluge ako zna ili je mogao znati da koristi rad upućenoga radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.).
(5) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 6.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj za svakog stranca odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi primatelj usluga ako zna ili je mogao znati da koristi rad upućenog radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.).
(6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 14.900,00 kn za svakoga stranca, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 1.900,00 kn za svakog stranca.“

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne ovlasti i ne imenuje osobu koja će tijekom razdoblja upućivanja na mjestu rada ili drugom jasno određenom ili dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela dati na uvid u papirnatom ili elektroničkom obliku preslike ugovora o radu ili drugoga akta kojim je zasnovan radni odnos, radnu dozvolu ili drugi akt kojim se dokazuje da je upućeni radnik zakonito zaposlen, obračun plaće iz kojeg su vidljivi svi elementi i način utvrđivanja iznosa plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena iz koje je vidljiv početak, trajanje i završetak radnog vremena te ostale dokaze potrebne za kontrolu i nadzor ili na zahtjev nadležnoga tijela ne dostavi prijevod tih dokumenata na hrvatski jezik te nadležnim tijelima ne pruži sve ostale potrebne informacije (članak 86. stavak 13.).

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 13.).

(9) Za prekršaj iz stavka 7. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 14.900,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 1.900,00 kuna.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne ovlasti i ne imenuje kontakt osobu koja će za vrijeme upućivanja biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca surađivati s nadležnim tijelima te po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena (članak 86. stavak 14.).

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 10. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 14.).

(12) Za prekršaj iz stavka 10. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 14.900,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi strane pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.

(13) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske ne dostavi dokumente iz članka 86. stavka 13. ovoga Zakona za razdoblje od pet godina nakon završetka upućivanja (članak 86. stavak 15.).

(14) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 13. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 15.).

(15) Za prekršaj iz stavka 13. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 14.900,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 1.900,00 kuna.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 118.

(1) Privremeni boravci i potvrde o prijavi rada izdane sukladno Zakonu o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) ostaju važiti do isteka roka na koji su izdani.

(2) Na državljane trećih zemalja - članove obitelji hrvatskih državljana koji su status stekli na temelju odredbi glave X. Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13)

primjenjuju se odredbe glave V. i drugih glava Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) koje se odnose na državljane trećih zemalja.

(3) Boravišne iskaznice izdane državljanima trećih zemalja - članovima obitelji hrvatskih državljana ostaju važiti do isteka roka, a u slučaju zamjene ili gubitka, izdat će se dozvola boravka s rokom važenja na koji je bila izdana boravišna iskaznica.

(4) Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima koja su donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

(5) Sigurnosne mjere protjerivanja stranca iz države i zaštitne mjere protjerivanja stranca iz države koje su izrečene do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

(6) Do sastavljanja popisa pružatelja pravne pomoći na temelju odredbi ovoga Zakona, besplatna pravna pomoć pruža se na temelju Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

Članak 119.

(1) Odredba članka 7. i 8. ovoga Zakona u dijelu koja se odnosi na utvrđivanje uvjeta za ulazak propisanim Zakonikom o schengenskim granicama neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

(2) Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakonika o schengenskim granicama.

Članak 120.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnike iz članka 9., članka 25., članka 41., članka 46., članka 53., članka 57., članka 58., članka 70., članka 71., članka 78., članka 80. i članka 101. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za rad donijet će pravilnike iz članka 35. i članka 36. ovoga Zakona u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik iz članka 3. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 121.

U cijelom tekstu Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) riječi: „Zakon o azilu“ zamjenjuju se riječima: „poseban propis kojim se regulira međunarodna zaštita“ u odgovarajućem padežu, riječi: „raspoređeni radnik“ zamjenjuju se riječima: „upućeni radnik“ u odgovarajućem padežu, riječ „stranac“ zamjenjuje se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu, a riječi: „državljanin treće države“ zamjenjuju se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu.

Članak 122.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13).

Članak 123.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 28. ovoga Zakona kojim se u Zakon o strancima (Narodne novine, br. 130/11 i 74/13) dodaje članak 79.f, a koji stupa na snagu danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. se u članku 1. Zakona o strancima dodaju tri nove Direktive i to: Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP), Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva. Također, u članku 1. stavku 5. Zakona o strancima dodaju se nove Uredbe i to: Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29.5.1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29. 5. 1995.), Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 81, 21.3.2001.), Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23. 2. 2002.) i Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama); (SL L 105, 13. 4. 2006.) (u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama), s obzirom da se Zakonom o strancima uređuje i provedba navedenih Uredbi Europske unije.

Člankom 2. se u članku 2. Zakona o strancima mijenja definicija „sezonskog radnika“ i definicija „državljanina treće zemlje“ i to radi njihova usklađivanja s navedenim Direktivama, te se također mijenja i definicija „visokoškolske kvalifikacije“. Također, ovim člankom se u članak 2. Zakona o strancima dodaju nove definicije i to definicija "treće zemlje", "dozvole boravka", „djelatnosti koja ovisi o izmjeni godišnjih doba“, „premještaja unutar društva“, „skupine trgovačkih društava“, „dugotrajnog boravišta“, definicija „osoba s dugotrajnim boravištem“, definicije „opasnosti za javno zdravlje“ i „povratka“, kao i "izvanbračne zajednice".

Člankom 3. se u Zakon o strancima dodaje novi stavak 3.a kojim se daje ovlast Ministarstvu nadležnom za vanjske poslove da izdaje posebne osobne iskaznice članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja, kao i ovlast ministru nadležnom za vanjske poslove da, u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove, donese pravilnik o vrsti, načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama.

Člankom 4. se u članku 4. Zakona o strancima dodaje vremensko ograničenje kretanja državljanina treće zemlje na određenom području, sukladno bilateralnom međunarodnom ugovoru.

Člankom 5. se u članku 6. Zakona o strancima brišu riječi: „odobren privremeni boravak, stalni boravak ili“ i to s obzirom da izdavanje posebne putne isprave nije usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije pa je ocijenjeno da se posebna putna isprava može izdavati samo državljanima treće zemlje koji imaju supsidijarnu zaštitu odobrenu sukladno posebnom propisu, budući se državljanima treće zemlje koji imaju azil izdaje konvencijska putna isprava za azilante, a osobama bez državljanstva koji u Republici Hrvatskoj imaju privremeni ili stalni boravak izdaje se konvencijska putna isprava za apatride.

Člankom 6. se u članku 8. Zakona o strancima brišu riječi "unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)" imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12.,140/13., 50/14. i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09.).

Člankom 7. se u članku 35. važećeg Zakona o strancima propisuje da će se državljaninu treće zemlje odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku ako ispunjava uvjete propisane Zakonom o schengenskim granicama.

Člankom 8. se u članku 36. Zakona o strancima propisuje mogućnost da se državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku ipak može odobriti ulazak ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske o čemu se donosi rješenje.

Člankom 9. mijenja se članak 38. Zakona o strancima te se propisuje način odbijanja ulaska državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku i pravni lijek protiv odluke o odbijanju ulaska.

Člankom 10. se u članku 39. Zakona o strancima dodaju riječi: „odnosno u EGP-u“ kako bi se nezakonitim ulaskom smatrao i ulazak ako državljanin treće zemlje ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj odnosno u Europskom gospodarskom prostoru.

Člankom 11. se mijenja članak 40. stavak 2. Zakona o strancima na način da se preciziraju razlozi zbog kojih će se državljaninu treće zemlje zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske te se kao jedan od razloga dodaje i razlog da se državljaninu treće zemlje zabranjuje izlazak iz Republike Hrvatske ako ne posjeduje putnu ili drugu ispravu koja služi za ulazak u drugu državu, te u slučaju ako postoji zahtjev suda.

Člankom 12. se u članku 43. Zakona o strancima mijenja pozivanje na članke kojima se navode radnje koja se ne smatraju pomaganjem strancu u nezakonitom boravku (*obavijest državljaninu treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio te besplatna pravna pomoć*), a zabrana se proširuje i na radnje pomaganja. Definirano je što se smatra pomaganjem koje je počinjeno iz humanitarnih razloga (spašavanje života, sprječavanje ozljeđivanja, pružanje hitne medicinske pomoći te pružanje humanitarne pomoći sukladno posebnom propisu).

Člankom 13. mijenja se članak 45. Zakona o strancima na način da se kratkotrajnim boravkom smatra boravak državljanina treće zemlje određen člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama. Također, ovim člankom navode se kategorije državljanina treće zemlje čiji boravak se ne smatra kratkotrajnim boravkom (državljanin treće zemlje koji je nezakonito ušao, državljanin treće zemlje koji nema vizu ako mu je viza potrebna itd.).

Člankom 14. mijenja se članak 46. Zakona o strancima na način da se propisuju uvjeti za otkaz kratkotrajnog boravka, tko donosi rješenje o otkazu boravka te da se navedenim rješenjem određuje zabrana ulaska i boravka državljaninu treće zemlje kojem je otkazan kratkotrajni boravak te pravni lijek protiv navedenog rješenja.

Člankom 15. mijenja se članak 48. Zakona o strancima na način da se članovima uže obitelji hrvatskih državljanina kojima je potrebna viza za ulazak u Republiku Hrvatsku omogućuje olakšano podnošenje zahtjeva za privremeni boravak odnosno da isti mogu podnijeti u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji. Također je definirano da se boravak za vrijeme rješavanja zahtjeva za privremeni boravak računa kao kratkotrajni boravak.

Člankom 16. izmijenjen je članak 50. stavak 1. na način da se riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamjenjuju riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09.).

Člankom 17. mijenja se članak 55. Zakona o strancima na način da se njime proširuju kategorije državljanina treće zemlje kojima se neće odobriti spajanje obitelji imajući u vidu članak 3. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (članu

obitelji državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad, pružatelju usluga, dnevnom migrantu i ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije).

Člankom 18. se u članku 56. Zakona o strancima kojim se određuje tko se smatra članom obitelji, u smislu Zakona o strancima, proširuje definicija i na životne partnere sukladno članku 4. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji te odredbe Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj: 92/14).

Člankom 19. se iza članka 56. Zakona o strancima dodaje članak 56.a kojim se propisuje da član uže obitelji hrvatskog državljanina za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne trebaju prilagati dokaz o sredstvima za uzdržavanje.

Člankom 20. mijenja se članak 57. stavak 4. Zakona o strancima na način da se proširuje kategorija državljanina treće zemlje na koje se primjenjuje Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz koristi, a koja je do sada obuhvaćala samo bračnu i izvanbračnu zajednicu.

Člankom 21. izvršena je izmjena u članku 71. stavku 4. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 22. izvršena je izmjena u članku 72. stavku 4. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 23. u članak 73. stavak 3. Zakona o strancima dodaje da državljani treće zemlje koji imaju međunarodnu ili privremenu zaštitu ili su tražitelji međunarodne zaštite pod uvjetima propisanim posebnim propisom, mogu raditi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

Člankom 24. se utvrđuje da se godišnja kvota za zapošljavanje državljanina trećih zemalja donosi u skladu sa stanjem na tržištu rada.

Člankom 25. se radi usklađivanja s Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika iza članka 75. Zakona o strancima dodaju članci 75.a, 75.b, 75.c i 75.d. Člankom 75.a definirano je odobrenje za sezonski rad (dozvola za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana i dozvola za boravak i rad za sezonski rad koja se može izdati s rokom važenja do 6 mjeseci), navedeni su uvjeti koje stranac mora ispunjavati da bi mu se izdala dozvola za boravak i rad za sezonski rad, kao i razlozi za odbitak odobrenja za sezonski rad. Člankom 75.b propisan je rok od 6 mjeseci u kojem državljani treće zemlje može raditi na temelju odobrenja za sezonski rad te mogućnost jednog produženja odobrenja za sezonski rad u okviru 6 mjeseci, dok su člankom 75.c navedeni uvjeti za prestanak važenja odobrenja za sezonski rad kad primjerice prestanu postojati uvjeti za izdavanje odobrenja ili kad državljani treće zemlje radi za poslodavca za kojeg mu nije izdano odobrenje. Člankom 75. d propisana su prava koja imaju sezonski radnici.

Člankom 26. se mijenja članak 76. stavak 1. točka 4. Zakona o strancima na način da se propisuje da se dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može izdati i ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije. Nadalje, navedenim člankom Zakona o strancima određuje se da se dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote izdaje i osobama s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a, sukladno Direktivi

Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, kao i ključnom osoblju, radnicima i članovima njihovih obitelji čiji je status reguliran SSP-om, imajući u vidu Uredbu Vlade Republike Hrvatske o privremenoj primjeni pravila o radu državljana država članica Europske unije i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj 79/13).

Člankom 27. izmijenjen je zakonski uvjet za odobrenje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote za državljanina treće zemlje obrtnika iz članka 78. stavka 3. točke 3. Zakona o strancima.

Člankom 28. se iza članka 79. Zakona o strancima dodaju članci 79.a, 79.b, 79.c, 79.d i 79.e radi usklađivanja s Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva. Člankom 79.a dane su definicije osoba koje se premještaju unutar društva (rukovoditelj, stručnjak i pripravnik), propisani su uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad naprijed navedenim kategorijama, navedeni su rokovi za premještaj navedenih kategorija državljana treće zemlje, gdje se podnosi zahtjev, kao i prava koja se moraju osigurati navedenim kategorijama državljana treće zemlje. Člankom 79.b propisuje se mogućnost kratkoročne mobilnosti za državljane treće zemlje koji imaju izdanu dozvolu za premještaj unutar društva u drugoj državi članici EGP-a, a dolaze u Republiku Hrvatsku do 90 dana. Članak 79.c propisuje mogućnost dugoročne mobilnosti za državljane treće zemlje koji imaju izdanu dozvolu za premještaj unutar društva u drugoj državi članici EGP-a, a dolaze u Republiku Hrvatsku dulje od 90 dana, te su navedeni uvjeti koje državljanin treće zemlje mora ispunjavati, kao i slučajevi kada će se zahtjev odbiti. Člankom 79.d navedena su prava koje imaju osobe premještene unutar društva. Člankom 79.e navedeni su razlozi za poništenje dozvole za boravak i rad izdani državljanima treće zemlje koji su premješteni u Republici Hrvatskoj odnosno koji dolaze temeljem dugoročne mobilnosti. Člankom 79.f regulira se ulazak državljanina treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu.

Člankom 29. izvršena je izmjena u članku 80. stavku 1. na način da se riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamjenjuju riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12, 140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 30. mijenja se članak 81. Zakona o strancima na način da su prošireni zakonski uvjeti na temelju kojeg policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje dozvole za boravak i rad, radi usklađivanja s Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika i Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Člankom 31. su u članku 82. Zakona o strancima izmijenjene kategorije kojima se mogu izdati dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote za rad duži od 90 dana, te je jasnije određeno vremensko razdoblje u kojem se može odobriti dozvola za boravak i rad volonterima.

Člankom 32. se u članku 83. stavku 2. Zakona o strancima dodaje kategorija državljana treće zemlje kojima se može izdati potvrda o prijavi rada i to na prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje na sportskim priredbama i natjecanjima kao i državljanima treće zemlje koji rade na snimanju modnih editorijala odnosno reklamnih kampanja.

Člankom 33. u članku 86. Zakona o strancima propisana je obveza da strani poslodavac tijekom razdoblja upućivanja imenuje osobu koja će na mjestu rada ili drugom jasno

određenom i dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela učiniti dostupnim na uvid, presliku kopije ugovora o radu ili drugog pravnog akta o zasnovanom radnom odnosu upućenoga radnika u papirnatom ili elektroničkom obliku, kao i obračun plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena, kao i obvezu da je dužan u izjavi o upućivanju imenovati osobu u Republici Hrvatskoj koja će biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena, sukladno Direktivi 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP).

Člankom 34. se mijenja članak 88. Zakona o strancima na način da se definira da upućeni radnik može zatražiti zaštitu svojih prava pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, i protiv stranoga poslodavca. Također se osigurava pomoć i uzajamna administrativna suradnja s nadležnim tijelima drugih država putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI), sukladno Direktivi 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP).

Člankom 35. u Zakon o strancima dodaju se novi članci 88.a i 88.b kojima se propisuje postupanje nadležnih tijela u slučaju da se inspekcijskim nadzorom posumnja da nije riječ o upućivanju, te se propisuje ovlast ministru nadležnom za rad da kriterije i nužne činjenične elemente za opću procjenu i inspekcijski nadzor, za procjenu privremene naravi upućivanja radnika i poslovnog nastana poslodavca, kao i odgovornost ugovaratelja za obveze podugovaratelja prema upućenom radniku u djelatnosti graditeljstva te pravo radnika na odgovarajuću zaštitu.

Člankom 36. mijenja se članak 89. Zakona o strancima na način da se definira obveza da poslodavci s poslovnim nastanom u državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji te poslodavci s poslovnim nastanom u državi koja nije članica EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji prije upućivanja moraju podnijeti Izjavu upućivanju radnika, kome se podnosi Izjava o upućivanju, daje se ovlast ministru nadležnom za rad da pravilnikom propiše obavezni sadržaj, postupak podnošenja i oblik Izjave o upućivanju, te dužnost stranog poslodavca, uključujući i poslodavca s poslovnim nastanom u državi koja nije članica EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji, da prijavi svaku promjenu podataka u izjavi o upućivanju.

Člankom 37. izvršena je izmjena u članku 90. stavcima 2. i 3. na način da su riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ odnosno „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12, 140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 38. su u članku 93. Zakona o strancima proširene kategorije državljana treće zemlje kojima se boravak ne računa u vrijeme za stjecanje stalnog boravka sukladno Direktivi Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem.

Člankom 39. je u članku 96. Zakona o strancima dodan zakonski uvjet da državljanin treće zemlje za odobrenje stalnog boravka mora imati osigurano stanovanje, dok se uvjet da državljanin treće zemlje poznaje hrvatsku kulturu i društveno uređenje briše.

Člankom 40. se u članku 97. Zakona o strancima brišu odredbe koje su propisivale da državljanin treće zemlje poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja dokazuje

popunjavanjem upitnika u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, te da u slučaju samostalnog popunjavanja upitnika državljanin treće zemlje ne mora polagati ispit iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma. Na ovaj način, državljani treće zemlje svoje poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma dokazuju polaganjem ispita na visokim učilištima, srednjoškolskim ustanovama i ustanovama za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

Člancima 41. – 79. mijenjaju se odredbe od članka 100. do članka 138. Zakona o strancima i to na način da se člankom 41. ovoga Zakona mijenja članak 100. Zakona o strancima te se njime propisuje pravilo da se mjere za osiguranje povratka primjenjuju prema državljanima treće zemlje koji nemaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 2. st. 1.). Propisuju se kategorije državljana trećih zemalja prema kojima se ne primjenjuju određene odredbe o mjerama za osiguranje povratka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 2.), te da ih se ne može isključiti iz primjene određenih odredbi o mjerama za osiguranje povratka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 4. st. 4.).

Nadalje, člankom 42. prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 101. Zakona o strancima propisuje se da će se prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzeti u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere, te što se smatraju ranjivim osobama, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 1. toč. 9. i čl. 5.).

Člankom 43. ovoga prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 102. Zakona o strancima propisuje se što se smatra nezakonitim boravkom državljanina treće zemlje, što je u skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive o povratku, te dužnosti državljanina treće zemlje kojemu je izdano rješenje o povratku, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 3. st. 4.).

Nadalje, člankom 44. mijenja se članak 103. Zakona o strancima propisuju se obveza donošenja rješenja o povratku sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 6. st. 1.) i sastavni dijelovi rješenja o povratku.

Člankom 45. kojim se mijenja članak 104. Zakona o strancima propisuju se slučajevi kada se državljaninu treće zemlje ne mora donijeti rješenje o povratku odnosno dopustiti dragovoljni povratak sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 7.), te obveza zastajanja s donošenjem rješenja o povratku (Direktiva 2008/115/EZ čl. 6. st. 5.).

Člankom 46. kojim se mijenja članak 105. Zakona o strancima propisuje se nadležnost za donošenje rješenja o povratku, te da se rješenje o povratku smatra sastavnim dijelom rješenja o protjerivanju i odluke Ministarstva kojom državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 6. st. 6.), te se propisuje da se rješenje o povratku može donijeti na obrascu, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 12. st. 3.).

Člankom 47. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 106. Zakona o strancima propisuje se pravni lijek protiv rješenja o napuštanju Republike Hrvatske sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 13.).

Člankom 48. kojim se mijenja članak 107. Zakona o strancima propisuje se produženje roka za povratak sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 7. st. 2.).

Člankom 49. kojim se mijenja članak 108. Zakona o strancima propisuju se uvjeti za protjerivanje zbog opasnosti za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje, sukladno Direktivi 2004/38/EZ.

Člankom 50. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 109. Zakona o strancima propisuju se uvjeti za protjerivanje zbog nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska državne granice, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 1.).

Člankom 51. kojim se mijenja članak 110. Zakona o strancima propisuje se da će se prilikom donošenja rješenja o protjerivanju uzeti u obzir duljina boravka, gospodarske veze i stupanj socijalne i kulturne integracije državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj, te njegove veze s državom podrijetla, te druge okolnosti koje se moraju uzeti u obzir. Propisuje se da se

državljanina treće zemlje tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite razdoblja ne može protjerati, u skladu s Direktivom 2004/81/EZ (čl. 6. st. 2.). Propisuje se da se može protjerati državljanina treće zemlje koji je žrtva trgovanja ljudima i koji je potpomognut u nezakonitom prelasku i nezakonitom boravku, ako nije napustio EGP u roku za povratak, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 3.).

Člankom 52. kojim se mijenja članak 111. Zakona o strancima propisuje se zabrana ulaska i boravka koja je određuje rješenjem o protjerivanju, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11.).

Člankom 53. kojim se mijenja članak 112. Zakona o strancima propisuje se pravni lijek protiv rješenja o protjerivanju i druge odredbe o donošenju rješenja o protjerivanju, te se propisuje da se rješenje o protjerivanju može donijeti na obrascu, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 12. st. 3.).

Člankom 54. kojim se mijenja članak 113. Zakona o strancima propisuju se uvjeti i postupak ukidanja i skraćivanja zabrane ulaska i boravka i uvjeti kada se može podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 3.).

Člankom 55. kojim se mijenja članak 114. Zakona o strancima propisuje se obveza države članice koja odlučuje o odobrenju boravka državljaninu treće zemlje koji je protjeran iz druge države članice EGP-a da vodi računa o interesima te države članice, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 11. st. 4.).

Člankom 56. kojim se mijenja članak 115. Zakona o strancima propisuje se upoznavanje državljanina treće zemlje s odlukom o napuštanju na jeziku koji razumije sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 12. st. 2.).

Člankom 57. kojim se mijenja članak 116. Zakona o strancima propisuje se obveza obavješćivanja državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio o mogućnosti naknade plaće sukladno Direktivi 2009/52/EZ.

Člankom 58. kojim se mijenja članak 117. Zakona o strancima propisuje se besplatna pravna pomoć državljaninu treće zemlje u postupku protjerivanja i povratka sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 13. st. 4.).

Člankom 59. kojim se mijenja članak 118. Zakona o strancima propisuje se postupanje prema državljaninu treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi, a u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 6. st. 2.).

Člankom 60. kojim se mijenja članak 119. Zakona o strancima propisuje se postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je u Republici Hrvatskoj prestao stalni boravak, a u drugoj državi članici EGP-a mu je odobrena međunarodna zaštita.

Člankom 61. kojim se mijenja članak 120. Zakona o strancima propisuju se obveze pravnih i fizičkih osoba u vezi dostave obavijesti o državljanima trećih zemalja koji nezakonito borave i rade.

Člankom 62. kojim se mijenja članak 121. Zakona o strancima definira se pojam dragovoljnog povratka sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 3. toč. 8.) i ovlasti Ministarstva u cilju poticanja dragovoljnog povratka.

Člankom 63. kojim se mijenja članak 122. Zakona o strancima definira se pojam prisilnog udaljenja te propisuju osnovne odredbe o prisilnom udaljenju sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 3. toč. 3. i 5., čl. 8. st. 1.).

Člankom 64. kojim se mijenja odredba članka 123. Zakona o strancima propisuje se obveza osiguranja promatranja prisilnih udaljenja sukladno članku 8. stavku 6. Direktive 2008/115/EZ, te mogućnost tehničkog snimanja postupka prisilnog udaljenja.

Člankom 65. kojim se mijenja odredba članka 124. Zakona o strancima propisuje se priznavanje odluka o protjerivanju donesenih od strane druge države članice EGP-a sukladno Direktivi 2001/40/EZ.

Člankom 66. kojim se mijenja članak 125. Zakona o strancima propisuje se naknada troškova sukladno Odluci Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država.

Člankom 67. kojim se mijenja članak 126. Zakona o strancima propisuju se razlozi za zabranu prisilnog udaljenja, kao i uvjete za prisilno udaljenje maloljetnika bez pratnje, u skladu s člankom 10. stavak 2. Direktive 2008/115/EZ.

Člankom 68. kojim se mijenja članak 127. Zakona o strancima propisuje se nadležnost za organizaciju zajedničkih letova radi usklađivanja s Odlukom Vijeća 2004/573/EZ od 29.4.2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana treće zemlje za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica, koja u članku 3. propisuje da će svaka država članica EGP-a odrediti tijelo koje je odgovorno za organizaciju i sudjelovanje u zajedničkim letovima u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Člankom 69. kojim se mijenja članak 128. Zakona o strancima propisuje se pružanje pomoći državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem sukladno Direktivi 2003/110/EZ.

Članak 70. kojim se mijenja članka 129. Zakona o strancima propisuje se traženje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem sukladno Direktivi 2003/110/EZ.

Člankom 71. kojim se mijenja članak 130. Zakona o strancima propisuju se uvjeti za uhićenje, privođenje i kratkotrajno zadržavanje državljanina treće zemlje u postupku povratka.

Člankom 72. kojim se mijenja članak 131. Zakona o strancima propisuju se opći uvjeti za smještaj državljanina treće zemlje u centar sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 16. st. 1., čl. 15. st. 1.).

Člankom 73. kojim se mijenja članak 132. Zakona o strancima propisuje se mjere koje su blaže od smještaja u centar (alternativa detenciji) sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 1.).

Člankom 74. kojim se mijenja članak 133. Zakona o strancima propisuje se uvjeti za smještaj državljanina treće zemlje u centru sukladno 2008/115/EZ (čl. 15. st. 1.) i najdulje trajanje smještaja.

Člankom 75. kojim se mijenja članak 134. Zakona o strancima propisuju se uvjeti za produženje smještaja u centru sukladno 2008/115/EZ (čl. 15. st. 6.) i najdulje trajanje produženje smještaja.

Člankom 76. kojim se mijenja članak 135. Zakona o strancima propisuje se nadležnost za donošenja rješenja o smještaju u centar te periodično sudsko razmatranje rješenja o smještaju sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15.).

Člankom 77. kojim se mijenja članak 136. Zakona o strancima propisuje se ovlast za obavljanje pretrage državljanina treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja i smještaja u centar, te uzimanje biometrijskih podataka radi utvrđivanja identiteta.

Člankom 78. kojim se mijenja članak 137. Zakona o strancima propisuje se pravila boravka u centru.

Članom 79. kojim se mijenja članak 138. Zakona o strancima propisuje se postupak strožeg policijskog nadzora unutar centra.

Člankom 80. se iza članka 138. Zakona o strancima dodaju članci od 138.a do 138.h.

Člankom 138.a propisuje se obvezu otpusta iz centra sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 4.) i mogućnost ponovnog smještaja u centar. Člankom 138.b propisuje se zaštita maloljetnika bez pratnje i u pratnji članova obitelji koji su smješteni u prihvatni centar za strance sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 17.). Direktiva propisuje da se maloljetnici mogu smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme. Člancima 138.c i 138.d propisuje se naknada troškova prisilnog

udaljenja. Člancima 138.e do 138.f propisuje se privremena odgoda prisilnog udaljenja sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 9.), dok se člankom 138.h propisuje da se osobni podaci državljanina treće zemlje o mjerama za osiguranje povratka mogu dostaviti državi u koju državljanina treće zemlje treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti te državi kroz koju državljanin treće zemlje treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.

Člankom 81. izvršena je izmjena u članku 141a. stavku 3. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 82. nomotehnički se preuređuje članak 147. Zakona o strancima kojim se propisuje prijava smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na način da se taksativno navode pravne i fizičke osobe koje imaju obvezu prijave odnosno odjave državljanina treće zemlje. Navedene odredbe, između ostalog, u skladu su i s člankom 22. Konvencije o primjeni Schengenskog sporazuma od 19.7.1990. Također, ovim člankom izrijekom se navodi da prijava smještaja važi 90 dana ako državljanin treće zemlje ne navede rok odjave.

Člankom 83. Zakona o strancima se u članku 153. Zakona o strancima mijenja stavak 4. na način da se određuje da se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina država članica EGP-a primjenjuju i na članove obitelji hrvatskih državljanina koji su državljani država članica EGP-a.

Člankom 84. izvršena je izmjena u članku 157. stavku 2. na način da se riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamjenjuju riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 85. se u članku 159. Zakona o strancima mijenja stavak 2. radi usklađivanja navedene odredbe s člankom 7. stavkom 3. točkom c) Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice.

Člankom 86. se u članku 160. Zakona o strancima detaljnije definira pod kojim uvjetima državljanin države članice EGP-a može prijaviti privremeni boravak u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe (ako drž. EGP-a pohađa strukovnu izobrazbu ili je upisan na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, dolazi u okviru razmjene studenata odnosno mobilnosti mladih ili dolazi na stručnu praksu putem ovlaštene organizacije te na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma).

Člankom 87. se mijenja članak 162. Zakona o strancima na način da se definira tko se smatra članom obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu Zakona o strancima, a radi usklađivanja navedene odredbe s člankom 2. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljanina Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice te usklađivanja s odredbama Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj 92/14).

Člankom 88., 89. i 90. izvršene su izmjene u člancima 163., 165. i 170. na način da su riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ odnosno „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 91. se mijenja članak 171. Zakona o strancima kojim se propisuje zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice, a radi njegova

usklađivanja s člankom 12. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice. Ovim člankom taksativno se navode slučajevi u kojima član obitelji državljanina države članice EGP-a zadržava pravo privremenog boravka u slučaju smrti, odlaska, rastave ili poništenja braka državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio u Republici Hrvatskoj.

Člankom 92. se u članku 172. stavku 1. Zakona o strancima briše točka 6. kojom je bilo propisano da privremeni boravak prestaje članu obitelji državljana države članice EGP-a ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 1 godine neprekidno, osim ako je bio odsutan iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu, služenje vojnog roka. S tim u vezi, ovim člankom se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2. kojim se propisuje kada iznimno od stavka 1. točke 5. navedenog članka Zakona o strancima privremeni boravak članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a neće prestati.

Člankom 93. izvršena je izmjena u članku 173. stavku 5. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 94. mijenja se članak 174. Zakona o strancima, radi usklađivanja navedene odredbe s člankom 17. stavkom 1. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se odnosi na povoljnije stjecanje stalnog boravka za radnika ili samozaposlenog djelatnika.

Člankom 95. se u članku 175. Zakona o strancima kao razlog za prestanak stalnog boravka državljana države članice EGP-a dodaje i odjava boravka iz Republike Hrvatske. U stavku 2. izvršena je izmjena na način da su riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 96. se odredba članka 177. Zakona o strancima usklađuje s člankom 17. stavkom 3. i 4. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Europske unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se odnosi na povoljnije stjecanje stalnog boravka za člana obitelji radnika ili samozaposlenog djelatnika.

Člankom 97. izvršena je izmjena u članku 178. stavku 5. na način da su riječi „policijske uprave, odnosno policijske postaje“, zamijenjene riječima: „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 98. se u članku 179. Zakona o strancima kao razlog za prestanak stalnog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a dodaje odjava boravka iz Republike Hrvatske. U stavku 2. izvršena je izmjena na način da su riječi: „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“, imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 99. se iza članka 179. dodaje članak 179.a, radi usklađivanja s člankom 27. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih

obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se donose na ograničenje ulaska i boravka državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Člankom 100. mijenja se članak 180. Zakona o strancima radi usklađivanja s člankom 28. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice koji se donose na protjerivanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Članak 101. mijenja se članak 181. Zakona o strancima radi njegova usklađivanja s člankom 31. Direktive Vijeća 2004/38 od 29.04.2004. godine o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice kojim se definira što je nezakonit boravak, te mogućnost podnošenja zahtjeva i rokovi za ukidanje zabrane ulaska i boravka.

Člankom 102. mijenja se članak 182. Zakona o strancima na način da se propisuje koji se članci Zakona o strancima primjenjuju na odgovarajući način na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Člankom 103. mijenja se članak 183. Zakona o strancima radi nomotehničkog preuređenja teksta kako bi se na jasniji način definiralo da isprave koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji nisu preduvjet za ostvarivanje prava ili obavljanje nekih upravnih formalnosti, ako se isto može dokazati nekim drugim sredstvima, odnosno prestanak važenja isprave nije razlog za protjerivanje, a neprekidnost boravka dokazuje bilo kojim dokaznim sredstvom. Također, ovim su člankom navedene isprave na temelju kojih državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dokazuju identitet. Ovim se člankom utvrđuje obveza da član obitelji koji nije državljanin EGP-a u roku od 15 dana mora zatražiti izdavanje nove iskaznice u taksativno navedenim slučajevima te rok kada istu mora vratiti.

Člankom 104. se iza članka 183. Zakona o strancima dodaju članci 183.a, 183.b i 183.c i to s obzirom da važećim Zakonom o strancima nije bila propisana obveza državljana EGP-a i članova njihovih obitelji glede prijave i odjave boravišta i prebivališta, te su dane definicije boravišta i prebivališta, kao i rokovi prijave i odjave.

Člankom 105. se u članku 191. stavku 5. točki 1. Zakona o strancima propisuje da se dozvola boravka i rada može odobriti državljaninu treće zemlje koji, između ostalih uvjeta, priloži ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje poslova visokokvalificiranog radnika u vremenskom razdoblju od najmanje godine dana zaključen s trgovačkim društvom, podružnicom, predstavništvom, obrtom, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom, zadrugom, udrugom ili ustanovom registriranom u Republici Hrvatskoj, a radi usklađivanja navedene odredbe s Direktivom Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja.

Člancima 106. i 107. izvršena je izmjena u člancima 192. i 197. na način da se riječi „policijska uprava, odnosno policijska postaja“, zamijenjene riječima: „Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ odnosno „Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje“ imajući u vidu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, br. 70/12,140/13, 50/14 i 32/15) te Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Člankom 108. mijenja se članak 205. Zakona o strancima daje se ovlast ministarstvu nadležnom za vanjske poslove da vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja.

Člankom 109. u članku 207. Zakona o strancima definira se koja tijela obavljaju upravni odnosno inspekcijski nadzor nad radom stranaca te uvjete rada i prava upućenih radnika, inspekcijski nadzor u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca te postupanje u

slučaju da se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona.

Člankom 110. u članku 208. stavku 2. ispravlja se broj dana u kojima se rješenje na zapisnik o zabrani obavljanja djelatnosti izvršava.

Člancima 111., 112., 113., 114., 115., 116. i 117. izvršene su izmjene važećih prekršajnih odredaba Zakona o strancima.

Člankom 118. propisane su prijelazne i završne odredbe ovoga Zakona koje se odnose na valjanost privremenih boravaka i potvrda o prijavi rada, boravišnih iskaznica izdanih državljanima trećih zemalja koji su članovi obitelji hrvatskih državljana, rokovi za napuštanje Republike Hrvatske te sigurnosne mjere protjerivanja stranaca iz države.

Člankom 119. definirano je da se odredba članka 7. i 8. ovoga Zakona kojima se mijenjaju odredbe članka 35. i 36. Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11. i 74/13.) koje se odredbe ovoga Zakona neće primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Člankom 120. propisuju se rokovi za donošenje pravilnika.

Člankom 121. propisuje se da se u cijelom tekstu Zakona o strancima riječi: „Zakon o azilu“ zamjenjuju se riječima: „poseban propis kojim se regulira međunarodna zaštita“ u odgovarajućem padežu, riječi: „raspoređeni radnik“ zamjenjuju se riječima: „upućeni radnik“ u odgovarajućem padežu, riječ „stranac“ zamjenjuje se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu, a riječi: „državljanin treće države“ zamjenjuju se riječima: „državljanin treće zemlje“ u odgovarajućem padežu.

Člankom 122. propisuje se da će se postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po odredbama Zakona o strancima.

Člankom 123. određuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

**ZAKONA O STRANCIMA
(Narodne novine, br. 130/11 i 74/13)**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja i boravka, rad stranaca i uvjeti rada i prava raspoređenih radnika u Republici Hrvatskoj.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad stranaca ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji, odnosno zajedničkog kućanstva.

(3) U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

(4) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije;

– Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit; (SL L 348, 24. 12. 2008.),

– Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985.; (SL L 187, 10. 7. 2001.),

– Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem; (SL L 321, 6. 12. 2003.),

– Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država; (SL L 149, 2. 6. 2001.),

– Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira u cilju sprečavanja omogućivanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Odluka Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država; (SL L 60, 27. 2. 2004.),

- Odluka Vijeća 2004/573/EZ od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana trećih zemalja za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica; (SL L 261, 6. 8. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2004/38/EZ od 29. travnja 2004. o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice; (SL L 158, 30. 4. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage; (SL L 155, 18. 6. 2009),
- Direktiva 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih država koji nezakonito borave; (SL L 168, 30. 6. 2009.),
- Direktiva 96/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o raspoređivanju radnika u okviru pružanja usluga, (SL L 18, 21. 1. 1997.),
- Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. godine o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak; (SL L 16, 23. 1. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji; (SL L 251, 3. 10. 2003),
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada; (SL L 375, 23. 12. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima; (SL L 261, 6. 8. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja; (SL L 289, 3. 11. 2005.),
- Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa; (SL C 382, 16. 12. 1997.),
- Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljana trećih zemalja; (SL C 304, 14. 10. 1996.),
- Direktiva Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite; (SL L 304, 30.9.2004.),
- Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite; (SL L 132, 19.05.2011.),

– Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici; (SL L 343, 23.12.2011.).

(5) Ovim se Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije:

– Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.),

– Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u); (SL L 218, 13. 8. 2008.).

Članak 2.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *Stranac* je osoba koja nije hrvatski državljanin.
2. *Osoba bez državljanstva* je stranac kojeg ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.
3. *Putna isprava* je strana putna isprava i putna isprava za stranca.
4. *Strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.
5. *Putna isprava za stranca* je putni list za stranca, posebna putna isprava za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva, putna isprava za azilanta izdana sukladno posebnim propisima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.«.
6. *Prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.
7. *Poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.
8. *Podizvođač* je poslodavac – pravna ili fizička osoba, koji ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koji je sa strancem zasnovao radni odnos ili se koristi njegovim radom.
9. *Dnevni migrant* je državljanin susjedne države u kojoj ima prebivalište i svakodnevno dolazi na rad u Republiku Hrvatsku i vraća se u matičnu državu.
10. *Sezonski radnik* je stranac nastanjen u državi čiji je državljanin ili u kojoj ima odobren stalni boravak i koji je s poslodavcem sa sjedištem u Republici Hrvatskoj sklopio ugovor o obavljanju određenog posla u određenom vremenskom razdoblju koje nije dulje od 6 mjeseci.

11. *Državljanin* države članice Europskog ekonomskog prostora (u daljnjem tekstu: EEP) je stranac koji ima državljanstvo jedne od država članica EEP-a.

12. *Državljanin* treće države je stranac koji nema državljanstvo države članice EEP-a.

13. *Visokokvalificirani radnik* je državljani treće države koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se dokazuje visoko stručnim kvalifikacijama.

14. *Visokostručnim kvalifikacijama* smatra se završena visokoškolska izobrazba ili završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij.

15. *Agencija za privremeno zapošljavanje* je poslodavac koji na temelju sporazuma o ustupanju radnika ustupa radnika korisniku za obavljanje privremenih poslova.

Članak 4.

(1) Stranac je dužan za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka državnih tijela Republike Hrvatske.

(2) Stranac kojemu je ograničeno kretanje na određenom području smije se kretati samo na tom području.

(3) Strancu koji prekrši odredbu stavka 2. ovoga članka može se oduzeti isprava za kretanje na određenom području, o čemu se izdaje potvrda.

II. PUTNE ISPRAVE

Članak 6.

(1) Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama.

(2) Putni list za stranca izdaje se s rokom važenja do 30 dana.

(3) Posebna putna isprava za stranca može se izdati strancu koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni boravak, stalni boravak ili odobrenu supsidijarnu zaštitu sukladno odredbama Zakona o azilu, a koji, bez svoje krivnje, nije u mogućnosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu.

(4) Isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora mogu se izdavati strancima pod uvjetima utvrđenim tim međunarodnim ugovorima.

Članak 8.

(1) Putni list za stranca izdaje:

1. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca,

2. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona – diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),

3. u slučajevima iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(2) Putnu ispravu za osobe bez državljanstva izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca.

(3) Posebnu putnu ispravu za stranca izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 35.

(1) Stranac je dužan prilikom ulaska i izlaska iz Republike Hrvatske podvrgnuti se graničnoj kontroli.

(2) Granična kontrola iz stavka 1. ovoga članka obavlja se sukladno zakonu kojim se uređuje nadzor državne granice, a obuhvaća i utvrđivanje razloga iz članka 36. ovoga Zakona.

Odobrenje ulaska stranca u Republiku Hrvatsku

Članak 36.

(1) Strancu se može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku pod uvjetima propisanim Uredbom (EZ) broj 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama); (SL L 105, 13. 4. 2006.).

(2) Strancu koji ne ispunjava uvjete za ulazak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske. O odobrenju ulaska strancu se izdaje potvrda.

Odbijanje ulaska strancu u Republiku Hrvatsku

Članak 38.

(1) O odbijanju ulaska stranca policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje. Rješenje o odbijanju ulaska donosi se bez saslušanja stranca.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske, o kojoj odlučuje Povjerenstvo. Žalba ne odgađa izvršenje.

Nezakoniti ulazak stranca u Republiku Hrvatsku

Članak 39.

Nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku smatra se ako stranac:

1. prijeđe državnu granicu izvan mjesta ili vremena određenog za prelazak državne granice,
2. izbjegne graničnu kontrolu,
3. uđe prije isteka zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
4. uđe na temelju tuđe ili krivotvorene putne ili druge isprave koja služi za prelazak državne granice, odnosno vize ili odobrenja boravka.

Izlazak stranaca iz Republike Hrvatske

Članak 40.

(1) Stranac može slobodno izaći iz Republike Hrvatske.

(2) Strancu će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili
2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora.

Zabrana pomaganja strancu

Članak 43.

(1) Zabranjeno je pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku.

(2) Pomaganje strancu u ostvarivanju prava iz članka 107. stavka 5. ovoga Zakona, ne smatra se pomaganjem u smislu stavka 1. ovoga članka.

Kratkotrajni boravak

Članak 45.

(1) Kratkotrajni boravak je boravak stranca u trajanju do 3 mjeseca na temelju vize ili bez vize.

(2) Stranac kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku ne treba viza može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 3 mjeseca u vremenskom razdoblju od 6 mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

(3) Stranac iz stavka 2. ovoga članka koji je iskoristio 3 mjeseca boravka prije proteka vremenskog razdoblja od 6 mjeseci, može ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj kada protekne vremensko razdoblje od 6 mjeseci računajući od dana prvog ulaska.

Otkaz i prestanak kratkotrajnog boravka

Članak 46.

(1) Kratkotrajni boravak prestaje strancu ako:

1. mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj,
2. istekom roka važenja vize,
3. je iskoristio vizu,
4. je iskoristio 3 mjeseca boravka iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona,
5. otkazom boravka.

(2) Strancu će se otkazati kratkotrajni boravak ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i boravka,
3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu, a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona,
4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
5. postoji opravdana sumnja da njegov boravak nije korišten u namjeravanu svrhu.

(3) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Rješenjem o otkazu boravka iz stavka 2. ovoga članka određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

Podnošenje zahtjeva za privremeni boravak

Članak 48.

(1) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi se u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka za stranca kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku nije potrebna viza, može se podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka stranca, sjedištu poslodavca ili mjestu rada stranca.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka stranac kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, a dolazi radi studiranja na visokom učilištu u statusu redovitog studenta na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini, stranac iz članka 64. stavka 1. te stranac iz članka 76. stavka 1. točke 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona i članovi njegove uže obitelji mogu zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

(4) Stranac iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka prije isteka kratkotrajnog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka

Članak 50.

(1) O zahtjevu za odobrenje privremenog boravka odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta, odnosno namjeravanog boravka stranca.

(2) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka, može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Protiv odluke o odbijanju dozvole za boravak i rad zbog popunjenosti godišnje kvote ili ako nije utvrđena godišnja kvota za produženje, novo zapošljavanje ili sezonsko zapošljavanje, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji

Članak 55.

(1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i koji je član uže obitelji:

1. hrvatskog državljanina,
2. stranca koji ima odobren stalni boravak,
3. stranca koji ima odobren privremeni boravak,
4. stranca kojemu je odobrena zaštita sukladno odredbama Zakona o azilu.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 3. ovoga članka, članu uže obitelji stranca koji u Republici Hrvatskoj boravi na temelju važeće dozvole za boravak i rad odobrene na godinu dana sukladno godišnjoj kvoti za zapošljavanje stranaca, može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji samo ako je stranac s kojim se traži spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj imao najmanje 2 godine odobren privremeni boravak.

(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji stranca kojem je izdana dozvola za boravak i rad u svrhu sezonskog rada.

Članovi obitelji

Članak 56.

(1) Članovi uže obitelji u smislu ovoga Zakona su:

1. bračni drugovi,
2. osobe koje su u izvanbračnoj zajednici,
3. maloljetna zajednička djeca bračnih i izvanbračnih drugova, njihova maloljetna posvojena djeca te maloljetna djeca svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
4. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članom uže obitelji hrvatskog državljanina, stranca kojem je odobren privremeni ili stalni boravak i stranca koji ima status azilanta, može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj.

(3) U slučaju poligamnog braka, spajanje obitelji na području Republike Hrvatske odobrit će se samo jednom bračnom drugu.

(4) Spajanje obitelji neće se odobriti ako je bračni ili izvanbračni drug oženjen ili je u dugotrajnoj vezi s drugom osobom.

(5) Izvanbračna zajednica u smislu ovoga Zakona je životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca, koja traje najmanje 3 godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

Brak iz koristi

Članak 57.

(1) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak stranca.

(3) Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi su:

1. bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu,
2. bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka,
3. bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka,

4. bračni drugovi ne daju dosljedne osobne podatke,
 5. bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju,
 6. za sklapanje braka dana su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojim je davanje miraza običaj,
 7. postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.
- (4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu i u postupku odobrenja stalnog boravka.

Članak 71.

- (1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga žrtvi prestaje ako:
1. je izgubila status žrtve,
 2. se utvrdi da zloupotrebljava status žrtve,
 3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.
- (2) Prilikom odlučivanja o prestanku privremenog boravka žrtvi-maloljetniku zatražit će se mišljenje nadležnog tijela za socijalnu skrb.
- (3) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga iz članka 65. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona prestaje ako prestane svrha zbog kojih je strancu odobren privremeni boravak ili to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.
- (4) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. i 3. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prestanak privremenog boravka

Članak 72.

- (1) Privremeni boravak prestaje strancu:
1. prestankom postojanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka,
 2. ako ima zabranu ulaska i boravka,
 3. ako u roku od 30 dana nakon odobrenja privremenog boravka ne prijavi svoje boravište policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji,
 4. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 30 dana,
 5. ako boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi odobrenja privremenog boravka.

(2) Rješenje iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca, ukoliko je prethodno bio obaviješten da se vodi postupak za prestanak privremenog boravka.

(3) Policijska uprava odnosno policijska postaja ne donosi rješenje o prestanku privremenog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 2. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske, neće prestati privremeni boravak ukoliko o tome obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, najkasnije 10 dana od dana povratka u Republiku Hrvatsku.

Rad stranca u Republici Hrvatskoj

Članak 73.

(1) Stranac u Republici Hrvatskoj može raditi na temelju izdane dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Dozvola za boravak i rad može se izdati na temelju godišnje kvote i izvan godišnje kvote.

(3) Bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada mogu raditi stranci koji u Republici Hrvatskoj imaju odobren:

1. stalni boravak,

2. azil, supsidijarnu ili privremenu zaštitu,

3. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, strancem na stalnom boravku, azilantom te strancem kojem je odobrena supsidijarna ili privremena zaštita,

4. privremeni boravak iz humanitarnih razloga,

5. autonomni boravak,

6. status redovitog učenika ili studenta kada obavljaju poslove posredstvom ovlaštenih posrednika, bez zasnivanja radnog odnosa,

7. privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja iz članka 64. ovoga Zakona.

(4) Radom se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra obavljanje prethodnih radnji za osnivanje i registraciju trgovačkog društva ili obrta.

(5) Stranac može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos.

(6) Poslodavac može zaposliti stranca samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada.

(7) Poslodavac ne smije zapošljavati stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj niti se koristiti njegovim radom.

(8) Prije zasnivanja radnog odnosa poslodavac mora od stranca tražiti na uvid valjanu dozvolu za boravak i rad, potvrdu o prijavi rada ili odobrenje boravka iz stavka 3. ovoga članka, a presliku koje je poslodavac dužan imati za vrijeme trajanja radnog odnosa.

(9) Ako je stranac predočio nevaljanu dozvolu iz stavka 8. ovoga članka, poslodavac se neće smatrati odgovornim za zapošljavanje stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj osim ako je poslodavac znao da je dokument koji je predočen kao dozvola za boravak i rad bio krivotvoren.

(10) Poslodavac koji zapošljava stranca iz stavka 3. ovoga članka dužan je u roku od 8 dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada stranca, o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(11) Odredbe ovoga članka koje se odnose na poslodavca na odgovarajući način se primjenjuju i na podizvođača.

Godišnja kvota za zapošljavanje stranaca

Članak 74.

(1) Vlada Republike Hrvatske Odlukom utvrđuje godišnju kvotu za zapošljavanje stranaca najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu za produženje već izdanih dozvola i novo zapošljavanje.

(2) Prijedlog godišnje kvote za zapošljavanje stranaca izrađuje ministarstvo nadležno za rad na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predstavnika socijalnih partnera.

(3) Godišnja kvota za zapošljavanje stranaca utvrđuje se u skladu s migracijskom politikom i stanjem na tržištu rada.

(4) Godišnjom kvotom za zapošljavanje stranaca utvrđuju se djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta novo zapošljavanje te broj dozvola za svaku od djelatnosti i zanimanja.

(5) Godišnjom kvotom za zapošljavanje stranaca može se utvrditi i kvota za sezonsko zapošljavanje.

Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote

Članak 76.

(1) Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati:

1. dnevnim migrantima pod uvjetom uzajamnosti,

2. ključnom osoblju, pružateljima usluga, radnicima i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,

3. strancima koji obavljaju ključne poslove u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima,

4. strancima koji su premješteni u okviru internog transfera osoblja unutar trgovačkih društava i ostalih neophodnih osoba, kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,

5. strancu koji se samozapošljava u vlastitom trgovačkom društvu ili u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio veći od 51% ili vlastitom obrtu,

6. radniku koji obavlja poslove pružanja usluga u ime ili za inozemnog poslodavca koji nema pravo poslovnog nastana u državi članici EEP-a,

7. učiteljima i nastavnicima koji izvode nastavu u školskim ustanovama na jeziku i pismu nacionalnih manjina,

8. profesionalnim športašima ili športskim djelatnicima koji rade u Republici Hrvatskoj,

9. umjetnicima koji rade u ustanovama u kulturi u Republici Hrvatskoj,

10. strancima koji su zasnovali radni odnos u stranim udrugama koje su registrirane kao strana udruga u Republici Hrvatskoj i još najmanje tri države,

11. strancima koji su članovi zakladnih tijela predstavništava stranih zaklada i fundacija upisanih u Upisnik predstavništava stranih zaklada i fundacija u Republici Hrvatskoj,

12. strancima koji rade na temelju programa mobilnosti mladih koje Republika Hrvatska provodi u suradnji s drugim državama,

13. znanstvenim istraživačima te strancima koji se zapošljavaju na znanstvena, znanstveno – nastavna ili druga istraživačka radna mjesta u znanstvenim pravnim osobama,

14. profesorima – izvornim govornicima stranih jezika, lektorima i drugim nastavnicima koji izvode nastavu na hrvatskim visokim učilištima ili registriranim školama stranih jezika,

15. strancima koji rade na temelju međunarodnog ugovora, osim ugovora iz članka 79. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

(2) Osobom koja obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva u smislu stavka 1. točke 3. ovoga članka, smatra se:

1. osoba koja u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu ima viši položaj, osoba koja upravlja poslovanjem, osoba koja se nalazi pod općim nadzorom ili rukovodstvom uprave ili dioničara, odnosno članova trgovačkog društva te osoba koja obnaša neku istovjetnu dužnost uključujući:

- upravljanje radom odjela ili pododjela društva,
 - praćenje i nadziranje rada drugih radnika, odnosno obavljanje nadzornih ili voditeljskih poslova,
 - ovlaštenje za zapošljavanje i otpuštanje radnika, odnosno davanje preporuka vezanih uz zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove,
2. osoba koja radi u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu, koja posjeduje posebna stručna znanja i/ili ovlasti prijeko potrebne za pružanje usluga, služenje opremom za istraživanje, primjenu tehnika ili vođenje poslovanja trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva.

Članak 78.

(1) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna,
2. su u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora i
3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(2) Ako više stranaca iz stavka 1. ovoga članka obavlja ključne poslove za istog poslodavca, dozvola za boravak i rad može se izdati ako:

1. je na svakog zaposlenog stranca zaposleno najmanje 5 hrvatskih državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora,
2. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna i
3. njihova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(3) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. je u osnivanje trgovačkog društva ili obrta uložio najmanje 200.000,00 kuna,
2. su zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana,

3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku, ako je riječ o strancu koji se samozapošljava u vlastitom trgovačkom društvu ili u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio veći od 51% dok stranac koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati isti iznos ostvaren dohotkom od samostalnog rada,

4. trgovačko društvo odnosno obrt ne posluje s gubitkom,

5. priloži dokaz o podmirenim poreznim obvezama i doprinosima u Republici Hrvatskoj.

(4) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako je pružatelj usluge zaposlen kod inozemnog poslodavca te ima odgovarajuće kvalifikacije, a inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor s trgovačkim društvom, odnosno obrtom u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da se radi o specifičnom pružanju usluga na području visoke tehnologije te da pružanje usluga predstavlja interes za Republiku Hrvatsku.

(5) Državljeni država članica Europske unije nisu dužni ispunjavati uvjete iz ovoga članka.

Članak 80.

(1) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta stranca. Protiv rješenja može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(2) Dozvola za boravak i rad izdaje se strancu na vrijeme koje je potrebno za obavljanje posla, odnosno vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a najduže do godine dana.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dozvola za boravak i rad strancu iz članka 76. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona izdaje se s rokom važenja od 2 godine ukoliko nije zatraženo kraće razdoblje izdavanja dozvole za boravak i rad.

(4) Stranac kojem je izdana dozvola za boravak i rad zbog obavljanja sezonskog rada može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 6 mjeseci u vremenskom razdoblju od jedne godine i mora boraviti najmanje 6 mjeseci izvan Republike Hrvatske prije nego što mu ponovno bude omogućen ulazak i boravak u svrhu rada.

(5) Dozvolu za boravak i rad policijska uprava, odnosno policijska postaja dostavit će poslodavcu i područnim uredima ili ispostavama Porezne uprave nadležnim prema sjedištu pravne ili fizičke osobe koja koristi usluge stranca ili mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

Članak 81.

Policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje dozvole za boravak i rad ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju ili u slučaju ako stranac ili poslodavac nije podmirio izrečenu novčanu kaznu.

Potvrda o prijavi rada

Članak 82.

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 90 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći stranci:

1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
2. pružatelji usluga u turizmu, turistički zastupnici, odnosno animatori sukladno posebnim propisima,
3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,
5. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
6. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
8. stranci koji u organizaciji hrvatskih udruga ili institucija dolaze na volonterski rad u radnim kampovima i na sličnim radno-obrazovnim programima odnosno koji dolaze na praksu u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u Republici Hrvatskoj,
9. volonteri koji volontiraju u neprofitnim udrugama i ustanovama u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera,
10. stranci koji u Republiku Hrvatsku dolaze obaviti vježbenički staž u trgovačka društva, podružnice ili predstavništva kojih su vlasnici strane tvrtke ako ti stranci dolaze iz te tvrtke u sjedištu, odnosno iz njezinog predstavništva ili podružnice u nekoj drugoj državi,
11. stranci koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno stranci koji obavljaju poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja,
12. stranci koji rade na plovilima i upisani su u popis posade,

13. stranci koji obavljaju stručnu praksu, usavršavanje ili volontiranje u okviru Programa Zajednice, Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladih na djelu i ostalih međunarodnih programa te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti i tijela u čijoj je nadležnosti volonterstvo,

14. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,

15. stranci koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,

16. stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,

17. stranci koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,

18. učenici koji putem ovlaštene organizacije ili kroz program razmjene učenika dolaze na praksu,

19. stranci koji dolaze kod hrvatskih pravnih ili fizičkih osoba, ustanova ili udruga obaviti vježbenički staž za koji ne primaju naknadu.

(2) Strancima iz stavka 1. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona koji namjeravaju boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana, može se izdati dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote, ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i prilože dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj.

(3) Iznimno od odredbe članka 54. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, stranci iz stavka 1. točke 13. ovoga članka koji sudjeluju u Programu Mladi na djelu i njegovim sljednicima nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila.

(4) Volonterima iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati ako imaju od 18 do 65 godina života i zaključen ugovor o volontiranju sukladno posebnim propisima o volontiranju. Organizacija u kojoj će stranac volontirati mora preuzeti punu odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, prehrane te troškove zdravstvenog osiguranja i povratka.

(5) Strancima iz stavka 1. točke 19. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati ako stranac priloži dokaz o obavljanju vježbeničkog staža u pravnoj ili fizičkoj osobi, ustanovi ili udruzi, koju priznaje nadležno tijelo prema djelatnosti u kojoj se obavlja vježbenički staž.

Članak 83.

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 60 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći stranci:

1. pružatelji revizorskih i konzultantskih usluga,

2. predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima,
3. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti,
4. radnici u cirkusima ili zabavnim parkovima.

(2) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 30 dana godišnje, mogu raditi stranci:

1. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvediteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
2. na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac.

Raspoređeni radnik

Članak 86.

(1) Raspoređeni radnik je radnik kojega strani poslodavac iz stavka 2. ovoga članka, u okviru privremenog ili povremenog prekograničnog pružanja usluga, na ograničeno razdoblje:

1. upućuje na rad u Republiku Hrvatsku za svoj račun i pod svojim vodstvom, na temelju ugovora sklopljenog između stranog poslodavca koji ga upućuje i korisnika usluge u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili
2. upućuje u Republiku Hrvatsku u svoju podružnicu ili u društvo u vlasništvu iste grupe kojoj pripada i strani poslodavac, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili
3. ustupa kao agencija za privremeno zapošljavanje korisniku koji je osnovan ili posluje u Republici Hrvatskoj pod uvjetom da za vrijeme ustupanja postoji radni odnos između agencije za privremeno zapošljavanje i radnika.

(2) Strani poslodavac je fizička ili pravna osoba koja ostvaruje poslovni nastan u drugoj državi članici EEP-a, koji u okviru prekograničnog pružanja usluga, upućuje radnika na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku.

(3) Raspoređeni radnik je radnik kojega je strani poslodavac u okviru prekograničnog pružanja usluga uputio na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku, koja nije država u kojoj uobičajeno radi.

(4) Raspoređeni radnik koji je državljanin treće države, zakonito zaposlen kod stranog poslodavca i upućen na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje dulje od 3 mjeseca dužan je regulirati privremeni boravak u svrhu rada raspoređenog radnika sukladno članku 47. stavku 1. točki 6. ovoga Zakona.

(5) Raspoređenom radniku iz stavka 1. ovoga članka zajamčeni su sljedeći uvjeti rada:

1. propisano najduže trajanje radnog vremena i najkraće trajanje odmora,

2. najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora,
3. najniža plaća uključujući povećanu plaću za prekovremeni rad,
4. zaštita zdravlja i sigurnost na radu,
5. zaštitne mjere za rad trudnica, žena koje su nedavno rodile, odnosno doje i maloljetnih radnika,
6. zabrana diskriminacije.

(6) Uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka jamče se na razini prava utvrđenih pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima čija je primjena na temelju posebnog propisa proširena na sve poslodavce i radnike na određenom području, grani ili djelatnosti.

(7) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i raspoređenom radniku ustupljenom putem agencije za privremeno zapošljavanje.

(8) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i raspoređenom radniku koji nije državljanin države članice EEP-a, pod uvjetom da je zakonito zaposlen kod stranog poslodavca.

(9) Za raspoređenog radnika iz stavka 8. ovoga članka strani poslodavac je dužan u izjavi o upućivanju iz članka 89. ovoga Zakona potvrditi da je raspoređeni radnik zakonito zaposlen po propisima države u kojoj strani poslodavac ostvaruje poslovni nastan.

(10) Uvjeti rada i zapošljavanja iz stavka 5. točke 2. i 3. ovoga članka neće se primjenjivati na kvalificiranog radnika upućenog od stranog poslodavca na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje kraće od 8 dana ako ga strani poslodavac koji obavlja isporuku upućuje da izvrši početno sastavljanje odnosno prvo postavljanje koje je nužno za stavljanje isporučene robe u uporabu i koje je ugovoreno kao bitni sastojak ugovora o isporuci robe.

(11) Na radnike koje strani poslodavac upućuje u Republiku Hrvatsku na poslove u građevinarstvu koji se odnose na izgradnju, popravljjanje, održavanje, preinake ili rušenje zgrada, a posebno poslove iskapanja, zemljanih radova, stvarnih poslova izgradnje, sastavljanja i rastavljanja prefabriciranih elemenata, postavljanja instalacija, preinaka, renoviranja, popravaka, rastavljanja, rušenja, redovnog održavanja, održavanja, ličenja i čišćenja ili poboljšanja, ne primjenjuje se stavak 10. ovoga članka.

(12) Ako su zajamčeni uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka povoljnije uređeni propisima Republike Hrvatske u odnosu na propise države u kojoj poslodavac ostvaruje poslovni nastan i koji se primjenjuju na radni odnos, na raspoređenog radnika se primjenjuje za njega povoljnije pravo.

(13) Poslodavac osnovan u državi koja nije država članica EEP-a ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od stranog poslodavca koji ostvaruje poslovni nastan u državi članici EEP-a.

Sudska zaštita i administrativna suradnja i informiranje

Članak 88.

(1) Radi zaštite i ostvarivanja prava na zajamčene uvjete rada iz članka 86. ovoga Zakona raspoređeni radnik može protiv pravne ili fizičke osobe stranog poslodavca, odnosno primatelja usluge u Republici Hrvatskoj pokrenuti sudski postupak pred nadležnim sudom u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) U cilju ostvarivanja potpunog informiranja o zaštiti i opsegu prava propisanih člankom 86. ovoga Zakona i potrebne međunarodne suradnje, ministarstvo nadležno za rad osigurat će potrebnu uzajamnu administrativnu suradnju i pomoć kako bi podaci o uvjetima rada bili dostupni svim zainteresiranima.

Izjava o upućivanju

Članak 89.

(1) Strani poslodavac iz članka 86. ovoga Zakona dužan je prije početka upućivanja podnijeti izjavu o upućivanju koja mora sadržavati:

1. naziv i sjedište, odnosno ime i prezime, adresu stranog poslodavca te kontakt podatke kao što su brojevi telefona, telefaksa, te e-mail adrese,
2. ime i prezime raspoređenog radnika te podatak o državi u kojoj radnik uobičajeno radi,
3. početak i predviđeno trajanje upućivanja,
4. naziv i sjedište odnosno ime i prezime, adresu korisnika usluge, mjesto pružanja usluga te kratki opis usluge,
5. podatke o datumu izdavanja, roku važenja, broju i nadležnom tijelu koje je izdalo važeću dozvolu za boravak i dozvolu za rad raspoređenog radnika iz članka 86. stavka 4. ovoga Zakona (državljanin treće države) po propisima države u kojoj strani poslodavac ostvaruje poslovni nastan.

(2) Strani poslodavac iz stavka 86. ovoga Zakona dužan je tijekom trajanja upućivanja prijaviti svaku promjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se pisano ili elektroničkim putem, tijelu koje je posebnim propisom određeno kao nadležno tijelo za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti u Republici Hrvatskoj.

Prestanak važenja dozvole za boravak i rad

Članak 90.

(1) Dozvola za boravak i rad prestaje važiti ako:

1. su ispunjeni uvjeti iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona,

2. prestankom postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana,
3. stranac obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad,
4. stranac radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad,
5. stranac ili poslodavac ne poštuje propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te druge propise u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati.

(2) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja ne donosi rješenje o prestanku dozvole za boravak i rad ako je zabrana ulaska i boravka iz članka 72. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona izrečena rješenjem o protjerivanju.

Članak 93.

(1) U vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, ne uračunava se:

1. boravak na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, dnevnim migrantima i pružateljima usluga u ime inozemnog poslodavca,

2. vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.

(2) Strancu kojem je odobren privremeni boravak u svrhu studiranja, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, računa se samo polovica vremena provedenog na temelju odobrenog privremenog boravka u svrhu studiranja.

(3) Za strance koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona računa se polovica razdoblja od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite na temelju kojeg mu je odobren status pa do dana odobrenja međunarodne zaštite ili cjelokupno razdoblje ako je ono dulje od 18 mjeseci.

(4) Osobe bez državljanstva, stranci koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu ne moraju ispunjavati uvjet iz članka 96. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

Članak 96.

(1) Stalni boravak odobrit će se strancu koji, uz uvjete iz članka 92. ovoga Zakona:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu,

2. ima sredstva za uzdržavanje,

3. ima zdravstveno osiguranje,

4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo te hrvatsku kulturu i društveno uređenje,

5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Stranci iz članka 94. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka.

Članak 97.

(1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

(2) Poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske stranac dokazuje popunjavanjem upitnika u postupku odobrenja stalnog boravka.

(3) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma te hrvatske kulture i društvenog uređenja ne moraju položiti:

1. djeca predškolske dobi,

2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj,

3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.

(4) Stranac koji je samostalnim popunjavanjem upitnika iz stavka 2. ovoga članka dokazao poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske ne mora polagati ispit iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma.

(5) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi stranac.

VI. MJERE ZA OSIGURANJE POVRATKA

Posebna zaštita

Članak 100.

(1) Prilikom primjene mjera za napuštanje Republike Hrvatske uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje stranca prema kojem se poduzimaju mjere.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice i jednoroditeljska obitelj s maloljetnom djecom, žrtve nasilja i maloljetnici, kao maloljetnici bez pratnje.

Nezakoniti boravak

Članak 101.

(1) Stranac nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku,
2. nema valjano odobrenje privremeni ili stalni boravak,
3. mu nije odobren azil, supsidijarna ili privremena zaštita, odnosno nije tražitelj azila,
4. nije stranac iz članka 53. i članka 94. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Strancem na kratkotrajnom boravku ne smatra se:

1. stranac koji je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. stranac iz članka 46. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona koji je ušao u Republiku Hrvatsku, a nije proteklo razdoblje od 6 mjeseci računajući od dana prvog ulaska,
3. stranac koji je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora,
4. stranac koji je izručen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora o izručenju,
5. stranac koji je sa graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku.

(3) Stranac koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

Protjerivanje

Članak 102.

(1) Stranca se može protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Odlukom o protjerivanju smatra se:

- odluka suda kojom je izrečena zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje,
- rješenje o protjerivanju koje je donijelo Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

Članak 103.

(1) Odlukom o protjerivanju određuje se zabrana ulaska i boravka, odnosno vrijeme u kojem je strancu zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. isteka roka za napuštanje Republike Hrvatske,
2. prisilnog udaljenja,

3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnom odlukom o protjerivanju.

(3) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 2. ovoga članka računa se od dana izvršnosti odluke o protjerivanju.

Zaštita od protjerivanja

Članak 104.

(1) Prilikom donošenja odluke o protjerivanju, pored okolnosti iz članka 100. ovoga Zakona uzet će se u obzir duljina boravka, gospodarske veze i stupanj socijalne i kulturne integracije stranca u Republici Hrvatskoj, te njegove veze s državom podrijetla.

(2) Odluka o protjerivanju stranca na:

1. stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,

2. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno 10 godina,

3. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji 3 godine zakonito boravi u Republici Hrvatskoj i u braku je s hrvatskim državljaninom ili sa strancem na odobrenom stalnom boravku,

može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 106. ovoga Zakona.

Rješenje o protjerivanju

Članak 105.

(1) U smislu članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, rješenje o protjerivanju može se donijeti ako stranac:

1. nezakonito boravi,

2. prijeđe ili pokuša nezakonito prijeći državnu granicu,

3. pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku,

4. sklopi brak iz koristi,

5. prekrši propise o zapošljavanju i radu stranaca, sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili poreznim davanjima,

6. počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti,

7. je pravomoćno osuđen u inozemstvu za teško kazneno djelo, kažnjivo i po hrvatskim propisima,

8. ponavlja činjenje prekršaja,

9. počinji prekršaj s elementima nasilja.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

Protjerivanje zbog povećane društvene opasnosti

Članak 106.

Rješenje o protjerivanju će se donijeti ako:

1. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jedne godine,
2. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od 5 godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje 3 godine,
3. je stranac zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

Donošenje rješenja o protjerivanju

Članak 107.

(1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju ne može biti kraća od 3 mjeseca niti duža od 20 godina.

(3) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 105. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona ne može biti duža od 5 godina.

(4) Strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevođenje u postupku na jezik koji stranac razumije. Rješenje o protjerivanju će se prevesti na zahtjev stranca.

(5) Prije donošenja rješenja o protjerivanju, stranca koji je nezakonito boravio i radio obavijestit će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima, te mogućnosti izjavljivanja žalbe, odnosno tužbe protiv poslodavca.

(6) U postupku donošenja rješenja o protjerivanju stranac koji nezakonito boravi i stranac na kratkotrajnom boravku imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć.

(7) Besplatna pravna pomoć iz stavka 6. ovoga članka obuhvaća:

– pomoć u sastavljanju tužbe i

– zastupanje pred upravnim sudom.

(8) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

(9) Pravo na besplatnu pravnu pomoć nema stranac iz stavka 6. ovoga članka koji posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, ili ako je vjerojatno da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan.

(10) Smatra se vjerojatnim da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan ako ne postoje okolnosti iz članaka 104. i 118. ovoga Zakona.

(11) U slučaju iz stavka 9. i 10. ovoga članka Ministarstvo će rješenjem odrediti da troškove pravne pomoći snosi stranac iz stavka 6. ovoga članka.

(12) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka pruža se na zahtjev stranca iz stavka 6. ovoga članka.

(13) Troškove besplatne pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

Pravni lijek protiv rješenja o protjerivanju

Članak 108.

(1) Protiv rješenja Ministarstva iz članka 107. ovoga Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz članka 107. ovoga Zakona može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka protiv rješenja o protjerivanju stranca koji nezakonito boravi i stranca na kratkotrajnom boravku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka

Članak 109.

(1) Tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju može ukinuti ili skratiti zabranu ulaska i boravka ako su prestali razlozi iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za ukidanje ili skraćivanje zabrane ulaska i boravka može se podnijeti kada protekne polovica vremena izrečene zabrane ulaska i boravka, a u svakom slučaju kada proteknu 3 godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka.

(3) Stranac koji je protjeran samo zbog razloga iz članka 105. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, zahtjev iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti kada su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stavka 2. i 3. ovoga članka policijske uprave odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) Ako je strancu boravak postao zakonit rješenje o protjerivanju prestaje važiti bez donošenja upravnog akta.

*Odobrenje boravka strancu za kojeg je država članica
EGP-a donijela odluku o protjerivanju*

Članak 110.

Ako je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju, nadležno tijelo će u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EGP-a.

Obveze fizičkih i pravnih osoba

Članak 111.

(1) Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da stranac nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj, izuzev ako prema posebnom propisu imaju obvezu čuvanja tajne.

(2) Tijelo koje je protiv stranca pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela koja se progone po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Državno tijelo koje je donijelo odluku kojom se stranac proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja koji se progone po službenoj dužnosti, dužno je bez odgađanja nakon donošenja odluke obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) Zatvorska ustanova je dužna najmanje 48 sati prije puštanja stranca na slobodu o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

Rješenje o napuštanju Republike Hrvatske

Članak 112.

(1) Strancu koji nezakonito boravi i strancu kojem odlukom državnog tijela prestaje zakoniti boravak rješenjem će se odrediti napuštanje EGP-a.

(2) Strancu iz stavka 1. ovoga članka ne mora se rješenjem odrediti napuštanje EGP-a ako:

1. je počinio kazneno djelo ili prekršaj s elementima nasilja,
2. mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora,
3. je nezakonito prešao ili pokušao prijeći državnu granicu,

4. mu treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu,

5. ga treba izručiti temeljem međunarodnog ugovora,

6. ga treba prisilno udaljiti temeljem readmisijskog ugovora u državu članicu EGP-a.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka odredit će se rok u kojem je stranac dužan napustiti EGP, te prisilno udaljenje ako stranac ne napusti EGP.

(4) Prilikom određivanja roka za napuštanje Republike Hrvatske, osim okolnosti iz članka 100. ovoga Zakona uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to stranac može učiniti, koje ne može biti duže od 90 dana.

(5) Rok za napuštanje Republike Hrvatske strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku, osim u slučaju iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, ne može biti kraći od 7 dana niti duži od 30 dana.

(6) Rok za napuštanje Republike Hrvatske može se produžiti u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.

(7) Rješenjem o napuštanju Republike Hrvatske strancu se mogu odrediti obveze iz članka 136. ovoga Zakona ako:

1. mu je odbijen zahtjev za azil sukladno članku 58. stavku 1. točki 2. ili članku 61. stavku 1. točki 4. i 7. Zakona o azilu,

2. nema financijskih sredstava ili dokumente koji su mu potrebni za ulazak u drugu državu, a okolnosti ukazuju da ih neće pribaviti,

3. je protjeran iz Republike Hrvatske.

(8) Stranac kojemu je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužan je napustiti EGP u roku koji mu je određen.

(9) Stranac kojemu je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužan se prilikom napuštanja Republike Hrvatske prijaviti policijskom službeniku na graničnom prijelazu.

Donošenje rješenja o napuštanju Republike Hrvatske

Članak 113.

(1) Rješenje o napuštanju Republike Hrvatske donosi Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevođenje u postupku na jezik koji razumije. Rješenje o napuštanju Republike Hrvatske će se prevesti na zahtjev stranca.

(3) U postupku donošenja rješenja o napuštanju Republike Hrvatske na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 107. stavka 5. i 6. ovoga Zakona.

Pravni lijek protiv rješenja o napuštanju

Članak 114.

(1) Rješenje o napuštanju Republike Hrvatske koje se izdaje uz rješenje o protjerivanju stranca ili uz odluku Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje kojom strancu prestaje zakoniti boravak smatra se sastavnim dijelom rješenja o protjerivanju, odnosno odluke kojom strancu prestaje zakoniti boravak. Rješenje o povratku može se pobijati samo u pravnom lijeku protiv rješenja o protjerivanju ili odluke Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(2) Protiv rješenja o napuštanju Republike Hrvatske koje se izdaje strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ako je strancu iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona, koji nije napustio Republiku Hrvatsku boravak postao zakonit, rješenje o napuštanju Republike Hrvatske prestaje važiti bez donošenja upravnog akta.

*Postupak prema državljaninu treće države koji
u drugoj državi članici EEP-a ima odobrenje boravka*

Članak 115.

(1) Državljaninu treće države koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EEP-a, policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će upozorenje da je dužan bez odlaganja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EEP-a u kojoj ima odobrenje boravka. Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je stranac dužan napustiti Republiku Hrvatsku.

(2) Ako stranac iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o napuštanju Republike Hrvatske.

(3) Strancu iz stavka 1. ovoga članka za kojeg je donesena odluka o protjerivanju, policijska uprava, odnosno policijska postaja će donijeti rješenje o napuštanju Republike Hrvatske bez izdavanja upozorenja iz stavka 1. ovoga članka.

Prisilno udaljenje

Članak 116.

(1) Stranca će se prisilno udaljiti iz EGP-a:

1. ako nije napustio EGP u roku koji mu je određen rješenjem o napuštanju Republike Hrvatske,

2. ako odluka državnog tijela kojom strancu prestaje zakoniti boravak ili odluka o protjerivanju postane izvršna, a ne donosi se rješenje o napuštanju Republike Hrvatske sukladno članku 112. stavku 2. ovoga Zakona.

- (2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka policijski službenici prepraćuju radi napuštanja EGP-a.
- (3) Stranac kojeg se prisilno udaljava ne smije ni na koji način ometati prisilno udaljenje.
- (4) U provedbi mjera za prisilno udaljenje Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja može surađivati s drugim državnim tijelima, drugim državama te međunarodnim i nevladinim organizacijama.
- (5) Stranca će se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a kada su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora.
- (6) Ministarstvo osigurava učinkovit sustav nadzora prisilnih udaljenja o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama.

Priznavanje odluke o protjerivanju države članice EEP-a

Članak 117.

- (1) Prisilno će se udaljiti stranca protiv kojeg je država članica EEP-a donijela pravomoćnu odluku o protjerivanju:
 - 1. ako je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine,
 - 2. zbog sumnje da je počinio ili je namjeravao počiniti teško kazneno djelo,
 - 3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku stranaca.
- (2) Državu članicu EEP-a u kojoj stranac ima odobrenje boravka i državu koja je donijela odluku o protjerivanju obavijestit će se o namjeri prisilnog udaljenja.
- (3) Ako država članica EEP-a poništi odobrenje boravka iz stavka 2. ovoga članka, stranca će se prisilno udaljiti. Ako odobrenje boravka nije poništeno, stranca se ne mora prisilno udaljiti.
- (4) O prisilnom udaljenju obavijestit će se država koja je donijela odluku o protjerivanju.
- (5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na državljane države članice EEP-a, članove njihovih obitelji i članove obitelji hrvatskih državljana.

Zabrana prisilnog udaljenja

Članak 118.

- (1) Zabranjeno je prisilno udaljiti stranca u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi radi njegove rase, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bi nad njim mogla biti izvršena smrtna kazna, te u državu u kojoj mu prijeti opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.
- (2) Zabranjeno je prisilno udaljiti maloljetnog stranca ako je to u suprotnosti s Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europskom konvencijom o sprječavanju mučenja i

neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, Konvencijom o pravima djeteta i Konvencijom o ostvarivanju dječjih prava.

(3) Maloljetnog stranca bez pratnje će se prisilno udaljiti u državu u kojoj će biti predan članu obitelji, imenovanom skrbniku ili ustanovi za prihvata djece.

Zajednički letovi država članica EEP-a

Članak 119.

Ministarstvo organizira i sudjeluje u zajedničkim letovima država članica EEP-a u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Pomoć državi članici EEP-a kod prisilnog udaljenja zračnim putem

Članak 120.

(1) Ministarstvo će na zahtjev nadležnih tijela države članice EEP-a pružiti pomoć u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

(2) Zahtjev za pružanje pomoći iz stavka 1. ovoga članka će se odbiti:

1. ako je stranac kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora,
2. ako tranzit preko drugih država ili prihvata u državi odredišta nije moguć,
3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno obaviti presjedanje iz jedne u drugu zračnu luku,
4. ako prisilno udaljenje nije moguće iz praktičnih razloga,
5. ako stranac kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske,
6. u slučaju iz članka 118. ovoga Zakona.

(3) Pružanje pomoći iz stavka 1. ovoga članka će se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 121.

(1) Zahtjev iz članka 120. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se odobriti ako:

1. se stranca može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta,
2. zahtjev nije podnjet najkasnije 2 dana prije tranzita,
3. zahtjev nije podnjet na propisanom obrascu,
4. je zahtjev nepotpun,

5. će tranzit trajati duže od 24 sata.

(2) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

Članak 122.

(1) Obavijest o odluci o zahtjevu iz članka 120. i 121. ovoga Zakona dostavit će se u roku od 2 dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još 2 dana.

(2) Odluka o odbijanju zahtjeva za pružanje pomoći mora se obrazložiti.

Ograničenje slobode kretanja

Članak 123.

(1) Stranca se može uhititi, privesti i zadržati najduže 24 sata ako je to potrebno radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku protjerivanja, otkaza kratkotrajnog boravka i poništenja privremene odgode prisilnog udaljenja.

(2) Stranca kojeg se prisilno udaljava može se uhititi, privesti i zadržati najduže 48 sati.

(3) Nakon uhićenja, stranca će se odmah obavijestiti o razlozima uhićenja te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) O uhićenju maloljetnog stranca bez pratnje odmah će se obavijestiti nadležno tijelo socijalne skrbi i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin.

(5) Stranca će se pustiti na slobodu odmah kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako se poduzimaju radnje radi izvršenja prisilnog udaljenja ili je doneseno rješenje o smještaju u prihvatni centar za strance.

Pripremni smještaj u centar

Članak 124.

(1) Strancu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar) radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku donošenja rješenja o protjerivanju, ako stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je osuđen zbog kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka neće se smjestiti u centar ako se opravdano očekuje da se ista svrha može postići primjenom obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Smještaj u centar iz stavka 1. ovoga članka određuje se na vrijeme do 3 mjeseca.

Redovni smještaj u centar

Članak 125.

(1) Strancu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u centar ako prisilno udaljenje nije moguće odmah izvršiti, a:

1. nije napustio Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem o napuštanju EGP,
2. nije određen rok za napuštanje Republike Hrvatske sukladno članku 112. stavku 2. ovoga Zakona,
3. postoji ozbiljna sumnja da se ne radi o maloljetnom strancu,
4. radi utvrđivanja identiteta.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka neće se smjestiti u centar ako se opravdano očekuje da se ista svrha može postići primjenom obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Smještaj u centar iz stavka 1. ovoga članka određuje se na vrijeme do 6 mjeseci.

Produženje smještaja u centru

Članak 126.

Iznimno od članka 125. ovoga Zakona, strancu se smještaj u centru može produžiti za još najviše 12 mjeseci ako:

1. je stranac odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke,
2. je stranac na drugi način sprječavao ili odugovlačio prisilno udaljenje,
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.

Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek

Članak 127.

(1) Rješenje o smještaju u centar donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Rješenje o produženju smještaja donosi centar.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Odluku o tužbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka upravni sud će donijeti nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Centar će najkasnije 10 dana prije proteka 3 mjeseca od dana smještaja stranca u centar dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju stranca u centru. Upravni sud će u roku od 10 dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li stranca otpustiti iz centra.

(5) Centar će odmah po donošenju rješenja iz stavka 2. ovoga članka dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produženju smještaja. Upravni sud će nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produženju smještaja poništava ili potvrđuje.

Ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka

Članak 128.

(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlašteni su bez sudske naredbe izvršiti pretragu stranca i predmeta koje stranac nosi, u cilju pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg.

(2) Strancu koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet mogu se uzeti ostisci prstiju, uzorak šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole.

Prava i obveze stranca

Članak 129.

(1) Stranac ne smije napustiti centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Stranac u centru ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu.

Stroži policijski nadzor

Članak 130.

(1) Strancu koji je bez odobrenja napustio centar, strancu za kojeg postoji opravdana sumnja da će napustiti centar, strancu za kojeg postoji opravdana sumnja da će ozlijediti sebe ili druge te strancu koji se ne pridržava pravila boravka odredit će se boravak u centru pod strožim policijskim nadzorom najduže do 30 dana.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka smjestit će se odvojeno od ostalih stranaca i ograničit će mu se sloboda kretanja unutar centra.

(3) O određivanju strožeg policijskog nadzora centar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Odluku o tužbi protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka upravni sud će donijeti nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Prestanak smještaja u centru

Članak 131.

(1) Smještaj u centru prestaje:

1. prisilnim udaljenjem,
2. protekom vremena na koje je strancu određen smještaj,
3. ako je strancu boravak postao zakonit,
4. poništenjem rješenja o smještaju u centar,
5. otpustom iz centra.

(2) Stranca će se otpustiti iz centra ako:

1. okolnosti ukazuju da se prisilno udaljenje neće moći izvršiti,
2. je smješten u centar na temelju članka 124. ovoga Zakona, a rješenje o protjerivanju je postalo izvršno i nije doneseno novo rješenje o smještaju,
3. je smješten u centar na temelju članka 125. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, a utvrđen mu je identitet i nije doneseno novo rješenje o smještaju,
4. je upravni sud odlučio da stranca treba otpustiti iz centra.

Postupak prema maloljetnicima

Članak 132.

(1) Maloljetni stranac bez pratnje i maloljetni stranac u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako se prisilno udaljenje ne može osigurati na drugačiji način.

(2) Stranci iz stavka 1. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih stranaca u prostorije koje su prikladne za smještaj maloljetnika.

(3) Članove iste obitelji smjestit će se u centru u zasebnu prostoriju.

(4) Smještaj u centru stranaca iz stavka 1. ovoga članka ne može se produžiti.

(5) Stroži policijski nadzor može se odrediti i maloljetniku ali samo zajedno s roditeljem ili zakonskim zastupnikom.

(6) Maloljetniku u centru osiguravaju se uvjeti primjereni njegovoj dobi te pravo na školovanje sukladno posebnom propisu.

(7) Ako zbog velikog broja stranaca u dužem vremenskom razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Ako postoji ozbiljna sumnja o maloljetnosti stranca kojeg treba smjestiti u centar može se provesti ispitivanje starosti osobe.

Naknada troškova prisilnog udaljenja

Članak 133.

(1) Stranac je dužan snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegovog prisilnog udaljenja.

(2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja strancu će se oduzeti novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Novčana sredstva koja su oduzeta strancu koriste se za podmirenje troškova njegovog prisilnog udaljenja.

(4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja strancu se mogu privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.

Članak 134.

(1) Ako stranac nema sredstva za troškove iz članka 133. stavka 1. ovoga Zakona, troškove snosi:

1. fizička ili pravna osoba koja je stranca protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice, odnosno koja je strancu pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe državnu granicu, tranzitira ili boravi,

2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove stranca za vrijeme njegovog boravka,

3. prijevoznik koji nije odvezao stranca u skladu s člankom 41. ovoga Zakona,

4. poslodavac koji je zaposlio stranca suprotno odredbama ovoga Zakona,

5. organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz članka 42. ovoga Zakona.

(2) Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada stranac nije prisilno udaljen, osim ako postoje razlozi iz članka 118. ovoga Zakona.

(3) O visini troškova prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka donosi se rješenje.

Naknada troškova između država članica EEP-a

Članak 135.

- (1) Troškove prisilnog udaljenja stranca koji nema sredstava, a koji je udaljen u skladu sa člankom 117. ovoga Zakona, podmirit će država koja je donijela odluku o protjerivanju.
- (2) Rok za podnošenje zahtjeva za naplatu troškova iz stavka 1. ovoga članka je godinu dana od dana prisilnog udaljenja.
- (3) Ako je od izvršnosti odluke o protjerivanju do prisilnog udaljenja stranca, prošlo više od 4 godine, zahtjev za naplatu neće se odobriti.
- (4) Troškovi pružanja pomoći iz članka 120., članka 121. i 122. ovoga Zakona, naplaćuju se od države koja je podnijela zahtjev.

Privremena odgoda prisilnog udaljenja

Članak 136.

- (1) Prisilno udaljenje će se privremeno odgoditi ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja.
- (2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako strancu nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja stranca ili postoje drugi razlozi zbog kojih stranca nije moguće prisilno udaljiti.
- (3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, strancu se mogu odrediti sljedeće obveze:
 1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata,
 2. polog određenih financijskih sredstava,
 3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja,
 4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.
- (4) Strancu na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja izdaje se isprava koju je na zahtjev tijela iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona obvezan vratiti.
- (5) Strancu na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja Republike Hrvatske.
- (6) Stranac na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu.
- (7) Maloljetni stranac na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ima pravo na školovanje sukladno posebnom propisu.

Članak 137.

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja će se poništiti ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz članka 136. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ili se stranac ne pridržava obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Rješenje važi 6 mjeseci od dana donošenja. Za donošenje rješenja o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje stranca.

(3) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja

Članak 138.

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:

1. protekom vremena na koje je strancu određena privremena odgoda prisilnog udaljenja,
2. poništenjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,
3. ako je strancu boravak postao zakonit.

(2) Stranca iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prisilno će se udaljiti, odnosno smjestiti u centar.

Članak 141.a

(1) Obrazac dozvole boravka sadrži elektronički nosač podataka (RFID čip) na koji se pohranjuju biometrijski podaci stranca (otisci prstiju i fotografija stranca).

(2) Strancu koji odbije dati biometrijske podatke iz stavka 1. ovoga članka odbit će se izdavanje dozvole boravka.

(3) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave odluke, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Članak 146.

(1) Boravište je mjesto u kojem boravi stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom.

(2) Prebivalište je mjesto u kojem se stranac s odobrenim stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

(3) Stranac s odobrenim stalnim boravkom osim prebivališta može prijaviti i boravište, u mjestu gdje trajnije boravi bez namjere da se u njemu nastani. Boravište se može prijaviti najduže do godine dana.

(4) Ako stranac u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati duže od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište stranaca koji se obrazuju ili koji u mjestu boravišta obavljaju poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i stranaca smještenih u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu stranci moraju priložiti odgovarajuću dokumentaciju.

(6) Stranac na kratkotrajnom boravku mora imati prijavljen smještaj sukladno članku 147. ovoga Zakona.

Članak 147.

(1) Stranac na kratkotrajnom boravku dužan je sam prijaviti svoj smještaj u roku od 2 dana od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene smještaja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, smještaj stranca na kratkotrajnom boravku dužna je prijaviti pravna i fizička osoba koja je strancu pružila smještaj (pružatelj smještaja) u roku od jednoga dana od dolaska stranca na smještaj.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na:

1. zdravstvene ustanove koje primaju stranca na liječenje,
2. turističke zajednice ako su zaprimile prijavu smještaja stranca.

(4) Ako se pružatelj smještaja u trenutku dolaska stranca na smještaj ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja iz drugog razloga ne može obaviti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, prijava smještaja obavlja se sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Prijava se podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji nadležnoj prema mjestu smještaja stranca, a može se izvršiti i u elektroničkom obliku, putem interneta na propisani način.

(6) Prijava stranca koji će biti smješten na plovilu podnosi se:

- policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu prelaska državne granice u luci u kojoj se obavlja granična kontrola ako stranac ulazi plovilom na kojem će biti smješten,
- policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu ukrcaja stranca.

(7) Obveznici prijave smještaja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka dužni su u obrascu prijave smještaja stranca navesti potpune i točne podatke, odnosno bez odgode dostaviti podatke o promjeni trajanja smještaja.

(8) Obveznici prijave smještaja iz stavka 3. točke 2. ovoga članka, dužni su u roku od 1 dana od dana zaprimanja prijave, istu dostaviti policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

X. ULAZAK, BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA DRŽAVA ČLANICA EEP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 153.

(1) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji, bez obzira jesu li državljani država članica EEP-a ili ne, a imaju pravo boravka u Republici Hrvatskoj, izjednačeni su u pravima s državljanima Republike Hrvatske u okviru odredbi Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(2) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji mogu u Republici Hrvatskoj raditi i pružati usluge bez dozvole za boravak i rad, odnosno bez potvrde o prijavi rada.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na državljane država članica EEP-a odnose se i na državljane Švicarske Konfederacije.

(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina države članice EEP-a primjenjuju se na strance-članove obitelji hrvatskih državljanina.

Članak 157.

(1) Državljanin države članice EEP-a koji namjerava boraviti duže od 3 mjeseca u Republici Hrvatskoj, dužan je, najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka, prijaviti privremeni boravak nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja bez odgode izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

Članak 159.

(1) Državljanin države članice EEP-a koji je ostao bez zaposlenja zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika u smislu ovoga Zakona ako:

1. je privremeno nesposoban za rad zbog bolesti ili nezgode,
2. je bez vlastite krivnje ostao bez posla koji je u Republici Hrvatskoj obavljao najmanje godinu dana te je kod nadležne službe prijavljen kao tražitelj zaposlenja,
3. se uključi u program strukovne izobrazbe. Program strukovne izobrazbe mora biti povezan s prethodnim zaposlenjem, osim ako je državljaniin države članice EEP-a ostao bez posla bez vlastite krivnje.

(2) Državljaninu države članice EEP-a kojem je prestao ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme kraće od jedne godine i prijavljen je kao nezaposlena osoba kod nadležne službe ili ako je u prvih 12 mjeseci rada na temelju radnog odnosa na neodređeno vrijeme u Republici Hrvatskoj ostao bez posla bez vlastite krivnje i prijavljen je kao tražitelj zaposlenja, zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika 6 mjeseci nakon prestanka zaposlenja.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka primjenjuju se i na državljanina države članice EEP-a koji obavlja sezonski rad ili je u radnom odnosu kod poslodavca iz druge države članice EEP-a te u Republici Hrvatskoj pruža usluge za inozemnog poslodavca na temelju ugovora sklopljenog između stranog izvođača i naručitelja iz Republike Hrvatske.

*Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EEP-a
u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe*

Članak 160.

Državljaninu države članice EEP-a iz članka 156. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. je upisan na visoko učilište ili strukovnu izobrazbu,
3. priloži izjavu o sredstvima za uzdržavanje,
4. zdravstveno osiguranje.

Članovi obitelji državljanina države članice EEP-a

Članak 162.

Članovima obitelji državljanina države članice EEP-a smatraju se:

1. bračni drug,
2. izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u trajnoj vezi koja se može dokazivati zajedničkim boravkom na istoj adresi u trajanju od najmanje 3 godine te ako je razvidna namjera daljnjeg zajedničkog života,
3. srodnici državljanina države članice EEP-a te njegovog bračnog ili izvanbračnog druga po krvi u uspravnoj liniji nishodno, do navršene 21 godine života,
4. posvojenici i pastorčad državljanina države članice EEP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga, do navršene 21 godine života,
5. osobe iz točke 3. i 4. ovoga stavka starije od 21 godine života, koje je državljanin države članice EEP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava,
6. srodnici po krvi u uspravnoj liniji ushodno, koje je državljanin države članice EEP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava,

7. drugi članovi obitelji državljanina države članice EEP-a za koje je individualnom procjenom utvrđeno da su zbog svoje materijalne i socijalne situacije u državi iz koje dolaze, u osiguranju osnovnih potreba ovisni o državljaninu države članice EEP-a ili su članovi njegovog kućanstva ili za kojeg je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga potrebna osobna skrb državljanina države članice EEP-a.

*Potvrda o prijavi privremenog boravka člana obitelji
koji je državljanin države članice EEP-a*

Članak 163.

(1) Član obitelji državljanina države članice EEP-a koji ima državljanstvo države članice EEP-a, a namjerava boraviti duže od 3 mjeseca, dužan je najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka prijaviti privremeni boravak i priložiti:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. ispravu kojom dokazuje da je član obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 1. do 6. ovoga Zakona,
3. odgovarajuće isprave kojima dokazuje da je zbog svoje materijalne i socijalne situacije u državi iz koje dolazi u osiguranju osnovnih potreba ovisan o državljaninu države članice EEP-a ili da je član njegovog kućanstva ili da mu je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga potrebna osobna skrb državljanina države članice EEP-a ako je član obitelji iz članka 162. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona.

(2) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja bez odgode izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

Prestanak privremenog boravka državljanina države članice EEP-a

Članak 165.

(1) Državljaninu države članice EEP-a prestaje privremeni boravak ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku,
2. je privremeni boravak stekao davanjem neistinitih podataka ili je prikrrio stvarni cilj i okolnosti koje su bile odlučujuće kod prijave privremenog boravka,
3. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak,
4. odjavi boravak iz Republike Hrvatske.

(2) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Državljaninu države članice EEP-a i članu njegove obitelji neće prestati privremeni boravak ako nema dovoljno sredstava za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici

Hrvatskoj, ukoliko je državljani države članice EEP-a radnik ili samostalni djelatnik ili je došao s namjerom zapošljavanja, a dokaže da nastavlja aktivno tražiti posao te se opravdano pretpostavlja da će pronaći zaposlenje.

Pravo žalbe

Članak 170.

Državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje kojim je odbijeno izdavanje potvrde o prijavi privremenog boravka, odnosno boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

*Zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji
državljanina države članice EEP-a*

Članak 171.

(1) Član obitelji državljanina države članice EEP-a, koji je i sam državljani države članice EEP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EEP-a ili njegova odlaska iz Republike Hrvatske, zadržava pravo na privremeni boravak, ako dokaže da je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje ostalih članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje.

(2) Član obitelji državljanina države članice EEP-a koji nije državljani države članice EEP-a u slučaju smrti državljanina države članice EEP-a s kojim je boravio najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj, zadržava pravo na privremeni boravak, ako dokaže da je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje.

(3) Djeca državljanina države članice EEP-a i drugi roditelj koji skrbi o djeci, bez obzira na državljanstvo, zadržavaju pravo na privremeni boravak u slučaju da državljani države članice EEP-a umre ili napusti Republiku Hrvatsku, ako djeca borave u Republici Hrvatskoj i upisana su u obrazovnu ustanovu, do završetka školovanja.

(4) U slučaju rastave ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EEP-a, koji je i sam državljani države članice EEP-a, zadržava pravo na privremeni boravak ukoliko je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje.

(5) U slučaju rastave ili poništenja braka član obitelji državljanina države članice EEP-a koji nije državljani države članice EEP-a, a koji je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je brak trajao najmanje 3 godine, pri čemu su bračni drugovi najmanje jednu godinu boravili u Republici Hrvatskoj,
 2. u slučaju izvršavanja roditeljskog prava nad djecom državljanina države članice EEP-a koja su mu dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dana na skrb ili odgoj,
 3. u slučaju izvršavanja roditeljskog prava nad maloljetnom djecom koja borave u Republici Hrvatskoj i koja su dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dana na skrb ili odgoj drugom roditelju,
 4. zbog iznimno teških okolnosti kao što je obiteljsko nasilje.
- (6) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na osobe u izvanbračnoj zajednici, odnosno trajnoj vezi.

*Prestanak privremenog boravka članu obitelji
koji nije državljanin države članice EEP-a*

Članak 172.

(1) Privremeni boravak prestaje članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EEP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,
2. odjavi boravak iz Republike Hrvatske,
3. je privremeni boravak stekao davanjem neistinitih podataka ili je prikrrio stvarni cilj i okolnosti koje su bile odlučujuće kod prijave privremenog boravka,
4. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak,
5. je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 6 mjeseci godišnje,
6. ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 1 godine neprekidno, osim ako je bio odsutan iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu, služenje vojnog roka.

(2) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Stalni boravak državljanina države članice EEP-a

Članak 173.

(1) Državljanin države članice EEP-a ima pravo na stalni boravak nakon 5 godina neprekidnog zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,
3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

(4) Policijska uprava, odnosno policijska postaja državljaninu države članice EEP-a na njegov zahtjev u što kraćem roku izdaje iskaznicu kojom se potvrđuje stalni boravak, a nakon provjere dužine boravka.

(5) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Članak 174.

(1) Iznimno od članka 173. stavka 1. državljanin države članice EEP-a ostvaruje pravo na stalni boravak ako je:

1. kao radnik ili samostalni djelatnik prestao s radom i koji ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 3 godine,
2. prijevremeno umirovljen, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 3 godine,
3. kao radnik ili samostalni djelatnik zbog trajne nesposobnosti za rad, prestao s radom u Republici Hrvatskoj, a neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 2 godine,
4. kao radnik ili samostalni djelatnik prestao s radom u Republici Hrvatskoj, zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena invalidska mirovina, neovisno o trajanju boravka u Republici Hrvatskoj,
5. kao radnik ili samostalni djelatnik nakon 3 godine neprekidnog zaposlenja i boravka u Republici Hrvatskoj zaposlen u drugoj državi članici EEP-a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili najmanje jednom na tjedan vraća u Republiku Hrvatsku.

(2) Razdoblje zaposlenja radnika ili samostalnog djelatnika koji radi na području druge države članice EEP – a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj, smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje prava iz stavka 1. točke 1., 2, 3. i 4. ovoga članka.

(3) Razdoblje nezaposlenosti evidentirano pri nadležnom zavodu za zapošljavanje do kojeg je došlo bez krivnje radnika, te razdoblje privremene spriječenosti za rad, zbog bolesti ili ozljede, smatra se razdobljem zaposlenja.

(4) Državljaninu države članice EEP-a iz stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, čiji bračni ili izvanbračni drug s kojim zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili mu je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka, stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.

Prestanak stalnog boravka državljanina države članice EEP-a

Članak 175.

(1) Stalni boravak prestaje državljaninu države članice EEP-a:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,
2. ako boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka iz stavka 1. ovoga članka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Iznimka od općeg uvjeta za stjecanje stalnog boravka

Članak 177.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji s državljaninom države članice EEP-a boravi u Republici Hrvatskoj manje od 5 godina neprekidno ima pravo na stalni boravak ako je:

1. državljanin države članice EEP-a umro za vrijeme trajanja privremenog boravka u svrhu rada koji je trajao neprekidno 2 godine prije smrti ili je smrt nastupila kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti,
2. bračni drug koji je izgubio hrvatsko državljanstvo ženidbom/udajom za radnika ili samostalnog djelatnika državljanina države članice EEP-a.

(2) Pravo na stalni boravak, bez obzira na trajanje boravka u Republici Hrvatskoj, ima i član obitelji koji boravi u Republici Hrvatskoj s državljaninom države članice EEP-a koji je stekao pravo stalnog boravka sukladno članku 174. ovoga Zakona.

*Iskaznica stalnog boravka za člana obitelji
koji nije državljanin države članice EEP-a*

Članak 178.

(1) Članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EEP-a, a ima pravo na stalni boravak, izdat će se dozvola stalnog boravka u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole stalnog boravka podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka, prije isteka važenja boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina EEP-a.

(3) Iskaznica stalnog boravka iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do 10 godina i automatski se obnavlja.

(4) Boravak člana obitelji iz stavka 1. ovoga članka izvan Republike Hrvatske kraće od 2 godine neprekidno ne utječe na važenje dozvole stalnog boravka.

(5) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje o zahtjevu za izdavanje dozvole stalnog boravka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

*Prestanak stalnog boravka člana obitelji
koji nije državljanin države članice EEP-a*

Članak 179.

(1) Stalni boravak prestaje članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EEP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,
2. boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka iz stavka 1. ovoga članka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Protjerivanje državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji

Članak 180.

(1) Državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji može se protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanina države članice EEP-a i člana obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila 3 mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(3) Prilikom donošenja odluke o protjerivanju državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njegove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj te njegove veze s državom podrijetla.

(4) Odluka o protjerivanju državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji koji:

1. je na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,
2. neprekidno zakonito boravi u Republici Hrvatskoj 10 godina,

3. je maloljetan,

može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 106. ovoga Zakona.

(5) U smislu članka 105. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, smatra se da državljani države članice EEP-a i član njegove obitelji nezakonito boravi ako boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka.

(6) Rok za odlazak u državu članicu EGP-a državljaninu države članice EEP-a i članu njegove obitelji ne smije biti kraći od 30 dana. U postupku izdavanja rješenja o roku za odlazak u državu članicu EGP-a na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o rješenju o povratku.

Članak 181.

(1) Državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji ne smije boraviti u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka, osim ako je potrebno da u postupku pred tijelom koje odlučuje o njegovom protjerivanju osobno iznese svoju obranu na poziv tog tijela.

(2) Državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji kojem je zabranjen ulazak i boravak može podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka u skladu sa člankom 109. ovoga Zakona.

(3) Ako odluka o protjerivanju državljanina države članice EEP-a ili člana njegove obitelji nije izvršena u roku od 2 godine, tijelo koje ju je donijelo provjerit će postoje li razlozi iz stavka 1. ovoga članka i ako utvrdi da razlozi ne postoje, poništiti će odluku o protjerivanju.

Članak 182.

Na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji na odgovarajući način primjenjuju se odredbe glave VI. ovoga Zakona, osim odredbi članka 101. stavka 2., članka 104., članka 105. stavka 2., članka 107. stavaka 5. i 6., članka 108. stavka 2., članka 110., članka 112. stavka 5., članka 114. stavka 2. te članaka 115., 117., 119., 120., 121., 122. i 135. ovoga Zakona.

Članak 183.

(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka, odnosno isprava kojom se potvrđuje stalni boravak, koje se izdaju državljaninu države članice EEP-a, te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljani države članice EEP-a, nisu preduvjeti za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti, ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji dužni su nositi isprave iz stavka 1. ovoga članka i na zahtjev službene osobe dati ih na uvid.

(3) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji koji nemaju isprave iz stavka 1. ovoga članka, odnosno drugu ispravu o identitetu dužni su na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(4) Državljanin države članice EEP-a i članovi njegove obitelji ne smiju dati svoje isprave drugom da se njima služi i ne smiju se služiti nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.

(5) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su prijaviti boravište ili prebivalište u roku od 15 dana od dana dolaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene boravišta ili prebivališta.

(6) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za prestanak boravka ili protjerivanje iz Republike Hrvatske.

XII. BORAVAK I RAD VISOKOKVALIFICIRANIH DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA

Izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte«

Članak 191.

(1) Državljanin treće države koji je visokokvalificirani radnik dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) Dozvola boravka i rada (»EU plava karta«) za državljanina treće države koji je visokokvalificirani radnik istodobno je odobrenje za privremeni boravak i rad na području Republike Hrvatske.

(3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do 2 godine.

(4) Ako je ugovor o radu sklopljen za razdoblje manje od 2 godine, dozvola boravka i rada izdat će se za razdoblje trajanja ugovora o radu uvećano za dodatna 3 mjeseca.

(5) Dozvola boravka i rada može se odobriti državljaninu treće države koji uz ispunjavanje uvjeta iz članka 54. ovoga Zakona priloži:

1. ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje poslova visokokvalificiranog radnika, u vremenskom trajanju od najmanje godinu dana,

2. dokaz o visokoškolskoj izobrazbi ili završenom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju ili integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju ili specijalističkom diplomskom stručnom studiju.

(6) U priloženom ugovoru o radu ili drugom odgovarajućem ugovoru mora biti naznačena i bruto godišnja plaća u iznosu koji ne smije biti manji od 1,5 prosječne bruto godišnje plaće koja se isplaćuje u grani djelatnosti u kojoj se državljanin treće države zapošljava prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

Odbijanje izdavanja »EU plave karte«

Članak 192.

- (1) Zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada bit će odbijen ako državljanin treće države ne ispunjava uvjete iz članka 191. stavka 5. i 6. ovoga Zakona ili ako se utvrdi da je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.
- (2) Policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje dozvole boravka i rada ako poslodavac krši propise o radu ili ako državljanin treće države krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad stranaca.
- (3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja odlučit će o zahtjevu za izdavanje dozvole boravka i rada u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prestanak valjanosti »EU plave karte«

Članak 197.

- (1) Nositelju »EU plave karte« izdana dozvola boravka i rada prestaje ako:
 1. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca,
 2. radi kod poslodavca za kojeg mu nije izdana »EU plava karta«,
 3. radi poslove za koje mu nije izdana »EU plava karta« protivno odredbama ovoga Zakona,
 4. radi druge poslove za koje nije mogao ishoditi »EU plavu kartu«,
 5. nema sredstva za uzdržavanje i prijavio se kao tražitelj socijalne pomoći,
 6. su prestali uvjeti na temelju kojih je dozvola boravka i rada izdana,
 7. je za vrijeme važenja »EU plave karte« duže od 3 mjeseca neprekidno nezaposlen ili ako je ostao nezaposlen dva ili više puta,
 8. predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje,
 9. ima zabranu ulaska i boravka.
- (2) Nositelju »EU plave karte« koji za vrijeme njenog važenja postane nezaposlen najduže do 3 mjeseca neprekidno neće prestati njezino važenje.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nositelj »EU plave karte« može tražiti drugo zaposlenje o čemu je dužan obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) O prestanku važenja »EU plave karte« policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje protiv kojeg se može izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Članak 205.

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenim vizama, izdanim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama.

(2) Zbirka podataka iz stavka 1. ovoga članka vodi se u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu sukladno članku 20. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje putnih isprava za strance, putnim ispravama za strance i odobrenim boravcima stranaca, podnesenim i izdanim u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske.

XIV. INSPEKCIJSKI I UPRAVNI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 207.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranaca provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provodi Ministarstvo.

(3) Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog.

(4) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja i druga inspekcija nadležnog tijela državne uprave, kada je to propisano posebnim propisom.

(6) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

(7) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 208.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona će usmenim rješenjem u zapisnik, u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu –

pravnoj osobi ili poslodavcu – fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti, odnosno strancu pružanje usluga za inozemnog poslodavca u nadziranom poslovnim objektu, odnosno prostoru, ako utvrdi da je tijekom nadzora za poslodavca radio stranac protivno odredbama ovoga Zakona, kojima je utvrđena obveza ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način, u roku od 2 dana od dana izricanja usmenog rješenja na zapisnik.

(3) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako poslodavac – pravna osoba ili poslodavac – fizička osoba kojoj je mjera izrečena u roku od 5 dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektor iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je izvršila uplatu novčanog iznosa u iznosu od 30.000,00 kuna, za svakog stranca, u korist Državnog proračuna.

(4) Ako policijski službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada, utvrdi postojanje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, podnijet će optužni prijedlog ili donijeti prekršajni nalog i o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izreći protiv stranca odnosno poslodavca ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

XV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 220.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se stranac koji:

1. se služi putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 3.),

2. ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete u zakonskom roku (članak 51. stavak 1.),

3. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 30 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 53. stavak 1.),

4. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak (članak 72. stavak 1. točka 5.),

5. se nije prijavio policijskom službeniku na graničnom prijelazu (članak 112. stavak 9.),

6. nije vratio ispravu o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja (članak 136. stavak 4.),

7. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),

8. nema potvrdu o prijavi rada (članak 84. stavak 1.),

9. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom (članak 139. stavak 2.),

10. u propisanom roku ne ishodi dozvolu boravka (članak 141),

11. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za stranca (članak 142. stavak 2.),

12. ne vrati osobnu iskaznicu za stranca, (članak 143.),

13. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 144.),

14. ne prijavi ili ne odjavi smještaj, boravište ili prebivalište ili na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke ili bez odgađanja ne dostavi podatke o promjeni trajanja smještaja (članak 147., 148. i 149.)

15. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku odoru protivno članku 151. i 152. ovoga Zakona,

16. nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj jer boravi duže od zakonom određenog roka, ali ne duže od 15 dana (članak 101).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koji:

1. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa strancem čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),

2. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),

3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).

Članak 221.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 kuna kaznit će se državljanin države članice EEP-a i član njegove obitelji koji:

1. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom, odbije na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke ili da svoje isprave drugom da se njima služi ili se služi nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 183. stavak 2., 3. i 4.)

2. ne prijavi ili ne odjavi adresu stanovanja, boravišta ili prebivališta (članak 183. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se član obitelji državljanina države članice EEP-a koji:

1. ne prijavi privremeni boravak u zakonskom roku (članak 157. stavak 1. i 163. stavak 1.)
 2. u zakonskom roku ne podnese zahtjev za izdavanje privremenog boravka (članak 169. stavak 2.),
 3. u zakonskom roku ne podnese zahtjev za izdavanje stalnog boravka (članak 178. stavak 2.).
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se državljani treće države nositelji »EU plave karte« koji:
1. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.),
 2. nije podnio zahtjev za produženje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 194. stavak 1.),
 3. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 8 dana (članak 195. stavak 1.),
 4. ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca (članak 195. stavak 2.).
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja nije obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

Članak 222.

- (1) Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se stranac koji:
1. se kreće izvan područja unutar kojeg mu je ograničeno kretanje (članak 4. stavak 2.),
 2. nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 101.),
 3. ometa prisilno udaljenje (članak 116. stavak 3.),
 4. je napustio centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u centru (članak 129. stavak 1.),
 5. se ne pridržava obveza koje su mu određene (članak 112. stavak 7. i 136. stavak 3.),
 6. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 139. stavak 3.),
 7. nema ispravu o identitetu i na zahtjev policijskog službenika ne da osobne podatke (članak 139. stavak 4.),

8. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevaljanom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 139. stavak 5.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje samostalno i bez izricanja kazne.

(3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 223.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se državljani treće države nositelj »EU plave karte« koji radi suprotno odredbama članka 193. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka državljaninu treće države može se izreći i zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje samostalno i bez izricanja kazne.

(3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 224.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se stranac:

1. koji radi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (članak 73. stavak 1.),
2. koji radi suprotno članku 73. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja samostalno i bez izricanja kazne.

(3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 225.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik koji je dovezao stranca koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 41. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koja na svoj trošak nije odvezla stranca s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske ili nije preuzela troškove povratka stranca (članak 41. stavak 2. i 3.).

(3) Kaznom zatvora do 60 dana i novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog potpomognutog stranca, kaznit će se fizička osoba koja pomaže strancu u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 43.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba u slučaju iz stavka 2. i 3. ovoga članka, a novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog stranca.

(5) Za prekršaje iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

(6) Za prekršaje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, strancu se može izreći zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje, samostalno i bez izricanja kazne.

(7) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

Članak 228.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne podnese prije početka upućivanja ili podnese nepotpunu ili netočnu Izjavu o upućivanju (članak 89.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) Novčanom kaznom od 31.000,00 do 60.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se za prekršaj primatelj usluge ako zna ili je mogao znati da koristi rad raspoređenog radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.)

(4) Novčanom kaznom od 4.000,00 do 6.000,00 kuna za svakog stranca za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se primatelj usluge fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 230.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će propis o hrvatskom viznom sustavu iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, te propis o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu iz članka 20. ovoga Zakona na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(2) Vlada Republike Hrvatske će Uredbom propisati način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje iz članka 54. i 96. ovoga Zakona.

Članak 231.

Ministar nadležan za vanjske poslove uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o:

1. izdavanju vize, o izgledu i sadržaju obrasca jamstvenoga pisma te o izgledu i sadržaju obrasca odluke o odbijanju, poništenju ili ukidanju vize,
2. izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje vize, vize te o izgledu i sadržaju obrasca za unošenje vize.

Članak 232.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će propise o:

- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku,
- izgledu i sadržaju obrasca zapovijedi o vraćanju stranca,
- izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje odobrenja za privremeni i stalni boravak,
- izgledu i sadržaju obrasca odobrenja za privremeni i stalni boravak,
- izgledu i sadržaju obrasca za pomorce u tranzitu koji za ulazak u Republiku Hrvatsku trebaju vizu,
- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja za napuštanje Republike Hrvatske, potvrde o kratkotrajnom boravku, naljepnice zabrane ulaska i boravka, naljepnice otkaza boravka, potvrde o oduzetim novčanim sredstvima, potvrde o naplati troškova prisilnog udaljenja, isprave o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, obrasca izjave o osobnim podacima stranca,
- izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad,
- izgledu i sadržaju obrasca osobne iskaznice za stranca,
- izgledu i sadržaju obrasca za prijavu smještaja, prijavu i odjavu boravišta, prebivališta i promjenu adrese stanovanja,
- načinu izdavanja, obrascima zahtjeva za izdavanje i obrascima putnih isprava za strance,
- postupanju sa strancima i naplati troškova u slučaju odbijanja ulaska,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad stranaca u Republici Hrvatskoj,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad visokokvalificiranih državljana trećih država,
- izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje »EU plave karte«,
- izgled i sadržaj obrasca odobrenja »EU plave karte«,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak i boravak državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji,
- izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje privremenog i stalnog boravka za državljane države članice EGP-a i članove njihove obitelji,
- izgled i sadržaj obrasca potvrde o prijavi privremenog boravka, odnosno isprave kojom se potvrđuje stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a, te potvrde o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije i iskaznice za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a,
- načinu dokazivanja zakonitosti boravka u Republici Hrvatskoj,
- o protjerivanju i zabrani ulaska i boravka,
- načinu utvrđivanja roka za povratak,
- načinu pružanja pomoći u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem, organizaciji i sudjelovanju u zajedničkim letovima država članica EGP-a,
- načinu prijave kratkotrajnog boravka stranaca elektroničkim putem,
- načinu obavljanja službenih provjera,
- sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka iz članka 204. ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove utvrdit će:

1. granične prijelaze na kojima policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice može izdati vizu,
2. način izračuna troškova prisilnog udaljenja,
3. pravila boravka u centru.

(3) Ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje, propisat će program učenja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, način polaganja ispita i visinu troškova koji su obvezni snositi polaznici.

(4) Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja.

(5) Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja.

Članak 233.

Provedbeni propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijet će se u roku od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 234.

(1) Odobreni privremeni boravci, izdane radne i poslovne dozvole, te potvrde o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole izdane sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) ostaju važiti do isteka roka.

(2) Strancima kojima je odobren privremeni boravak sukladno članku 65. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) privremeni boravak se može produžavati do završetka redovitog srednjoškolskog obrazovanja.

(3) Strancima kojima je odobren privremeni boravak sukladno članku 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 36/09.), a u Republici Hrvatskoj su vlasnici nekretnina, privremeni boravak može se produžiti na vremensko razdoblje do jedne godine.

(4) Isprave o privremenom ostanku izdane na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.), stupanjem na snagu ovoga Zakona važe kao isprave o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja.

Članak 235.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.).

Članak 236.

U skladu s odredbama Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, Vlada Republike Hrvatske može i nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji uredbom propisati primjenu pravila o radu državljana država članica Europske unije i članova njihovih obitelji koje su na snazi do trenutka potpisivanja Ugovora o pristupanju, u odnosu na državljane onih država članica koje će primjenjivati nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma, za vrijeme trajanja primjene takvih mjera.

Članak 237.

(1) Odredbe članka 47. stavka 5., članka 76. stavka 1. točke 2. i članka 78. stavka 5. ovoga Zakona prestaju važiti danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(2) Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s njegovim odredbama.

(3) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.).

Članak 238.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2012. osim odredbi: članka 47. stavka 1. točke 6. i stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 86. do članka 89., članka 110., članka 115., članka 117., članka 119., članka 120. do članka 122., članka 132. stavka 2., članka 135., članka 153. do članka 203., članka 207. stavka 4., 5. i 7., članka 221., članka 223., članka 227. i članka 228. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA (Narodne novine, broj 74/13)

Članak 76.

U cijelom tekstu Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.) riječi:

- »osobna iskaznica za stranca« zamjenjuju se riječima: »dozvola boravka« u odgovarajućem padežu,
- »Europski ekonomski prostor« zamjenjuju se riječima: »Europski gospodarski prostor« u odgovarajućem padežu, a riječ: »EEP« zamjenjuje se riječju: »EGP« u odgovarajućem padežu,
- »mjere za napuštanje Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »mjere za osiguranje povratka« u odgovarajućem padežu,
- »rješenje o napuštanju Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »rješenje o povratku« u odgovarajućem padežu,
- »rok za napuštanje Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »rok za povratak« u odgovarajućem padežu.

Članak 77.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik o:

- izgledu i sadržaju obrasca posebne putne isprave za strance i isprava koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora iz članka 3. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju potvrde iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja o odlasku u državu članicu EGP-a iz članka 232. stavka 1. podstavka 6. Zakona o strancima,
- postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći iz članka 46. ovoga Zakona i tarifi pruženih usluga pravne pomoći te načinu utvrđivanja dostatnih novčanih sredstava.

Članak 78.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za socijalnu politiku i mlade, ministra nadležnog za zdravlje, ministra nadležnog za obrazovanje i pravobranitelja za djecu, donijet će pravilnik o načinu provedbe posebne zaštite maloljetnika iz članka 100. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.).

Članak 79.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 1. i 2. i članka 78. ovoga Zakona nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 3. i 4. nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 80.

Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima o napuštanju Republike Hrvatske koji su doneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.).

Članak 81.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.), osim ako su odredbe ovog Zakona povoljnije za stranku.

Članak 82.

Odredba članka 36. Zakona o strancima neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakona o nadzoru državne granice (»Narodne novine«, br. 173/03., 100/04., 141/06., 8/07., 146/08. i 130/11.).

Članak 83.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji prestaje važiti članak 37. stavak 1. Zakona o strancima.

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 5., članka 25. stavaka 4. i 5., članka 41., članka 46., članka 47., članka 48., članka 49., članka 50., članka 51., članka 52. stavaka 1., 2., 4. i 5., članka 55., članka 59. stavaka 4., 5. i 6., članka 63., članka 64., članka 65., članka 66., članka 67., članka 72., članka 76. podstavaka 3., 4. i 5. i članka 77. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te članka 21. i članka 22. stavka 1. točke 5. i stavka 2. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.) u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015.

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izviješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova
Svrha dokumenta	Izješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o strancima
Datum dokumenta	4. svibnja 2016.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izviješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo unutarnjih poslova
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Da, na portalu esavjetovanja.gov.hr i na web stranici MUP-a RH www.mup.hr , od 25. ožujka do 22. travnja 2016. godine.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Tijekom savjetovanja očitovanja na prijedlog Zakona dostavilo je 11 dionika.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Objedinjene primjedbe/prijedlozi dionika na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima te obrazloženja predlagatelja o prihvatanju/neprihvatanju istih nalazi se u prilogu Obrasca izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću koji je objavljen na portalu e-savjetovanja.gov.hr.
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	

Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.
----------------------------------	---

Izješće o provedenom savjetovanju - Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima

Korisnik/Sekcija/Komentar

Odgovor

Centar za mirovne studije
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STRANCIMA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima donosi mnoge izmjene u postojeće pravne institute te uvodi i neke nove. Neke od tih instituta svakako pozdravljamo. Jedan od takvih je i predložen institut alternative detenciji koji slijedi međunarodnopravne standarde i načela primjene detencije isključivo kao krajnje mjere. Proklamirana zadaća ulaska u ove zakonodavne izmjene je uslađivanje Zakona s EU direktivama. Analizom konkretnih odredbi i mjera, smatramo da je Prijedlog Zakona samo djelomice uspješan u ispunjavanju te zadaće. Naime, neke izmjene donesene su neovisno o direktivama (primjerice, ukidanje mogućnosti izdavanja putnih isprava za strance na privremenom ili stalnom boravku), a neke su strože i represivnije od odredbi iz direktiva. Najbitni i, svakako najalarmantniji, je institut "kriminalizacije solidarnosti". Mjere koje predviđaju kriminalizaciju solidarnosti protežu se čitavim prijedlogom zakona. One ne predstavljaju pojedinačne izolirane mjere, već čitav sustav mjera koje ocrtavaju političko-pravni stav ne samo države prema strancima i izbjeglicama, nego i željeni stav društva prema tim skupinama. Prijedlog Zakona predviđa praktički beziznimnu prijetnju kažnjavanja svakoga tko pomogne strancu u nezakonitom prijelasku, boravku ili tranzitu kroz RH. Ne samo to, već Prijedlog Zakona predviđa kažnjavanje i za pokušaj pomaganja, te razno-razne druge reperkusije financijske naravi za pojedine fizičke ili pravne osobe te proganjanje stranaca. Donedavno smo svjedočili proaktivnom pomaganju ne samo pojedinaca, već i nase države u prijelasku, boravku i tranzitu stranaca, također i drugih država članica, a neki dan i Vatikana. Danas RH zahtijeva od institucija i društva potpuni zaokret stava, koji ne samo da je nemoralan, već je i protuzakonit.

Hrvatski Crveni križ
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STRANCIMA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA

Povodom javne rasprave o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima lako nam je poznato da je ovlašten predlagatelj, Ministarstvo unutarnjih poslova, zastao u postupku provođenja postupka revidiranja i donošenja potpuno novog Zakona o strancima, uz iznošenje razloga za predlaganje donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, žao nam je da nije već sada ustrajao u cjelovitom uređenju ovog područja. Ukazujemo na potrebu što skorijeg cjelovitog rješenja kojeg zahtijeva aktualni trenutak u stanju povećanog kretanja stranaca. Predlažemo da se već sada odustane od predviđenog oblika uređenja zabrane pomaganja, a tako i pokušaja pomaganja pa makar uz predviđenu iznimku. Članak 10. U članku 43. stavak 1. iza riječi "Zabranjeno je pomaganje" dodaju se riječi "i pokušaj pomaganja". U stavku 2. riječi: "iz članka 107. stavka 5." zamjenjuju se

Primljeno na znanje
Komentar se prima na znanje.

Djelomično prihvaćen

Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik o schengenskim granicama (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak). U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje. Europska komisija je izradila analizu usklađenosti Zakona o strancima s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka, te utvrdila da Zakon u dijelu koji se odnosi na sankcioniranje „pokušaja“ pomaganja nezakonitih migracija nije usklađen s Direktivom. Zbog toga je u Zakon dodano da je kažnjiv i pokušaj pomaganja. U prijedlogu Zakona će se navesti da se pomaganjem ne smatra pomaganje koje je počinjeno iz humanitarnih razloga.

riječima " iz članka 116 i 117 " Obrazloženje Brojne su međunarodne i nacionalne organizacije koje su u odgovoru na nedavnu izbjegličku krizu pružile humanitarnu pomoć i svaku podršku na najbolji način osobama koje su se našle u neregularnom statusu. Kao koordinator aktivnosti u pružanju pomoći, Hrvatski Crveni križ i ovom prilikom izražava svoje zadovoljstvo jer su naponi svih učinili da pružanje humanitarne pomoći na temelju potreba, bez obzira na pravni statusa samih migranata, bude u tom zajedništvu efikasnije nego što bi ona bila da smo ostajali svatko samo u svojim aktivnostima. Opće je poznato je da mandat i temeljna načela Crvenog križa Crvenog polumjeseca, kojima su vođene aktivnosti naših nacionalnih društava, traže da u pružanju humanitarne pomoći migrantima, to činimo isključivo na temelju potreba, bez da razmatramo njihov pravni statusa. Temeljem načela humanosti, neovisnosti i neutralnosti, Hrvatski Crveni križ pruža pomoć i podršku izbjeglicama i migrantima u potrebi, te pomaže u obnavljanju obiteljskih veza. Prema Rezoluciji o migraciji, koju su 2011. godine na Međunarodnoj konferenciji Crvenog križa i Crvenog polumjeseca podržale 164 vlade i 183 Nacionalna Društva Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Crveni križ treba imati pristup svim migrantima u potrebi u svrhu pružanja humanitarne pomoći i zaštite, bez obzira na njihov status. Dakle, samo pružanje humanitarne pomoći mora biti omogućeno svima kojima je pomoć potrebna i stoga, Nacionalno Društvo Crvenog križa i druge humanitarne organizacije ne smiju biti u bojazni da će zato biti penalizirane. Da su migranti u neregularnoj situaciji među najugroženijim osobama u svojim svakodnevnim iskustvom pružatelja humanitarnih usluga u EU, svjedoče i Nacionalna društva Crvenog križa država članica EU. Stoga je kvalificiranje aktivnosti oko humanitarne pomoći kao pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu te u nezakonitom boravku potpuno neprihvatljivo. Kvalificiranje pružanje humanitarne pomoći kao kažnjivog djela, te proširivanjem i na to djelo u pokušaju, "i pokušaj pomaganja" može imati velike humanitarne posljedice i dovođenje u pitanje mogućnosti pružanja humanitarne pomoći, njezine dostupnosti, dostupnosti osnovnim uslugama, zaštiti i samih temeljnih prava. Imajući to na umu, Nacionalna Društva Crvenoga križa u EU imaju pravno utemeljene preporuke EU-a i njezinim državama članicama među kojima su stvaranje učinkovito uređenog okvir za sigurne i legalne migracije u EU kako bi se smanjila neregularne migracije koje kao jednu od njih predviđaju upravo mjeru za osiguranje pristupa humanitarnoj pomoći za sve migrante, bez obzira na njihov pravni status. Početkom 2015. godine, Europska komisija je objavila Akcijski plan protiv krijumčarenja migranata. Mjere koje su u njemu iznesene teže suzbijanju i prevenciji krijumčarenja migranata, uz osiguranje zaštite ljudskih prava migranata. Među konkretnim prijedlozima politika navedenih u ovom akcijskom planu, Europska komisija je objavila proces revizije tzv. "Fasilitatorskog paketa", kao i ocjene utjecaja Direktive o dozvolama boravka izdane žrtvi trgovanja ljudima i krijumčarenja. Slijedom istog taj je proces u tijeku, pri čemu se radi o potrebi poduzimanju mjera koje treba provesti od strane Europske unije i njezinih država članica, kako bi se zaštitilo ljudsko dostojanstvo i prava migranata, koji su u neregularnoj situaciji, uključujući i one osobe koje su krijumčarene. Prije svega nužno je oblikovati učinkovit okvir za sigurne i zakonite migracije u EU kako bi se smanjila neregularne migracije. Nedostatak sigurnih i pravnih putova u EU mnoge

migrirati prisiljeni su na postupanje na neregularan način. Pri tomu oni često prihvaćaju usluge krijumčara. Takav ulazak u EU izlaže migranate mogućnosti pritvaranja, novčanog kažnjavanja, zabrani ponovnog ulaska i kriminalizaciji za ilegalne prelaskе granice. Takva kriminalizacija negativno utječe na percepciju javnosti prema migrantima, olakšava rast diskriminacije, rasizma i ksenofobije i posljedično utječe na onemogućavanje migranata u pristupu osnovnim uslugama. Upravo su premetom preispitivanja Direktive Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka kao i Okvirne odluke Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka u potrazi za uspješnijom borbom protiv ilegalne imigracije, ilegalnoga zapošljavanja, trgovine ljudima i spolnog izrabljivanja djece. I sama Direktiva određuje "namjerno" pomaganje. Određenje "namjerno pomaganje" i pri tome održavanje takvog neregularnog stanja u kojemu se produžava i održava stanje ovisnosti stranca o potrebi prihvata pomoći od strane najčešće mreže krijumčara, trgovanja ljudima, odnosno mreža koje izrabljuju ljude u neregularnom statusu i zbog materijalne, financijske koristi. Dakle, kako je to predviđeno člankom 1. stavak 1. točka b. , namjerno pomaže osobi koja nije državljanin neke države članice da boravi na državnom području te države članice i pritom krši zakone te države o boravku stranaca. Stoga je bliže ispunjenju kriterija za kažnjavanje poticanje na nezakoniti prelazak državne granice, tranzit preko državnog područja te nezakonitom boravku, kako je to uz korištenje informatičke tehnologije olakšano putem internetskog, osobito sustava društvenih mreža, oglašavanjem svojih naplatnih usluga transfera, smještaja , lažnih oglašavanja primamljivih ponuda etc. U svrhu izbjegavanje slučajeva radne eksploatacije posebnu brigu države članice moraju posvetiti punoj implementaciji Direktive 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. Veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika EU. Kao i izrada dodatnih programa legalnih migracija treba uzeti potrebe migracije radne snage, uključujući i za rad s niskim plaćama. Strategija protiv krijumčarenja EU treba dosegnuti - pogoditi glave kriminalne mreže, a ne pojedince koji djeluju na humanitarnoj osnovi. Stoga Direktiva olakšavanje EU mora biti revidirana da izuzima aktivnosti humanitarnog djelovanja, kako bi se osiguralo da je pružanje humanitarne pomoći osobama koje jesu, ali ne svojom voljom, u suprotnosti sa zakonima pri ulasku, tranzitu i boravku te da ne budu kažnjavane. Sve u skladu s Palermo Protokolom budu pogođeni samo oni koji imaju za cilj financijsku dobit u krijumčarskim aktivnostima. Detencija i alternative istoj Hrvatski Crveni križ, kao i druga Nacionalna Društva u Europskoj uniji, smatraju da detencija povećava ranjivost migranata koji se ionako nalaze u situaciji ranjivosti i humanitarne potrebe. Detencija bi se trebala koristiti samo u situaciji krajnje nužde, te u minimalnom vremenskom periodu. Detenciju tražitelja azila svakako treba izbjeći, te je potrebno razmotriti mogućnosti alternative detenciji, a posebno ranjive skupine ne bi trebale nikad biti u detenciji. Suzdržati se od pritvaranja djece migranata i učiniti da pritvor za odrasle migranate bude posljednjom mjerom izbora. Valja iznaći rješenje kada je nužna, opravdana i neophodna detencija da ne dolazi do odvajanja majki od djece, te kad detencija prestane. ona za svoju posljedicu nema razdvajanje obitelji. Pritvor se

mora koristiti samo kao krajnja mjera i to samo ako je potrebno, nužno, opravdano i nije zamjenjivo drugom blažom mjerom sa istim učinkom koji se postiže detencijom. Sve inicijalne potrebe javno zdravstvenih razloga i utvrđivanja identiteta migranata i dr. ne smiju se pretvoriti u mehanizme odvratanja migracija. Sam pritvor migranata moguće je da se pojaviti u kontekstu postupka povratka, samog dolaska ili Dublin transfera. Revidiranje utjecaja propisa EU o pritvaranju imigranata u cijeloj Europskoj uniji i izvan nje također bi se trebala održati. Posebno želimo naglasiti da prilikom razmatranje svih elementa i donošenja odluke treba uzeti u obzir sljedeće aspekte: nužnost i razmjernost odluka o pritvaranju, duljinu pritvora, pojavu ponovljenog pritvoru, učinkovitost pravnog preispitivanja odluka o pritvaranju i dostupnost učinkovitoj pravnoj pomoći. Kada su potrebne mjere prisile, alternative pritvoru uvijek treba uzeti kao prve u obzir. Posebne okolnosti kod posebno ranjivih skupina, kao što su djeca, žrtve mučenja ili trgovine ljudima, osobe s mentalnim zdravljem ili fizičke bolesti ili invaliditeta, i starije osobe, osobito treba obazrivo tretirati. Pritvor tih ranjivih skupina treba izbjegavati. Djeca uključujući maloljetnike bez pratnje trebaju uživati dodatnu zaštitu i ne smiju biti nikada pritvoreni. Osigurati da je postupak povrata su u skladu s temeljnim pravima Povratak je jedan od mogućih faza migracijskog ciklusa koji treba provoditi samo kada se može provesti na siguran način i uz očuvanje dostojanstva osobe koja se vraća. Sve u potpunosti u skladu s temeljnim pravima migranta da se vrati, uključujući i procesnih prava. Migranti se ne bi smjelo vraćati u zemlje u kojima postoje značajne osnove za sumnju da bi bilo prekršeno načelom zabrane protjerivanja. Migranti bi trebali imati pristup besplatnoj pravnoj pomoći u provedbi odluka o povratku. Žalba bi trebala imati suspenzivni učinak. Postupci ponovnog prihvata i sukladno EU zajedničkoj listi sigurnim zemljama porijekla ne bi trebalo spriječiti odgovarajuće ispitivanje individualnih okolnosti same osobe te donošenja individualne odluke. Dobrovoljni povratak bi trebao biti prioritet nad prisilnim vraćanjem. Pri tome bi trebalo uključiti komponentu podrške za oblikovanje projekata u zemljama povratka poboljšanja socio-ekonomske perspektive migranata kojeg se vraća i olakšati njihovu reintegraciju. Članak 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojim se mijenja članak 38. stavak 1. treba mijenjati na način da se briše "Rješenje se donosi bez saslušanja stranca" Izražavamo rezervu na tekst prema prijedlogu "Rješenje se donosi bez saslušanja stranca "...u trenutku u kojem se zateknu na granici s namjerom ulasku budu odbijeni od mogućnosti ulaska. Unatoč činjenici prava korištenja pravnog lijeka. Situacije koje mogu ići na štetu osobe koja je iskazala namjeru ulaska dakle, ista je u pravnoj poziciji podnositelj zahtjeva za odobrenjem ulaska i suočava se s gubitkom određenih prava, ponajprije zbog mogućih subjektivnih razloga nemogućnosti iskazivanja namjere za međunarodnom zaštitom i privremenom zaštitom i osiguranja provedbe pravno uređenog postupka iz učinkovitog sustava azila koji u potpunosti poštuje načelo non refoulement. Stoga predlažemo da se tekst preformulira pa da glasi "Rjesenje se donosi nakon saslušanja stranca, a samo iznimno može se donijeti bez saslušanja uz navođenje razloga koji opravdavaju iznimku".

Ured Pučke pravobraniteljice

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STRANCIMA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Smatramo da prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (u daljnjem tekstu ZID ZOS) u nekim odredbama predstavlja poboljšanje u odnosu na važeći Zakon o strancima (u daljnjem tekstu: ZOS) što se između ostaloga ogleda u uvođenju alternativnih mjera ograničavanja slobode kretanja, u proširivanju kruga osoba koje ulaze u kategoriju ranjivih skupina i kategoriju članova obitelji stranaca te u propisivanju primjene mjera osiguranja povratka utvrđenih međunarodnim ugovorom ako su za državljanina treće zemlje povoljnije od ZID ZOS-a, te u brisanju zahtjeva da je za odobrenje privremenog boravka potreban dokaz o sredstvima za uzdržavanje. Međutim, imajući u vidu da ZID ZOS razrađuje odredbe o odbijanju ulaska i izlaska stranaca iz Republike Hrvatske, mjere koje se poduzimaju prema strancima koji nezakonito borave, između ostalog ograničavanje slobode kretanja te dragovoljni odlazak ili prisilno udaljenje te njihov boravak u Republici Hrvatskoj potrebno je jasnije normirati predložene odredbe pri tome vodeći računa o ljudskim pravima stranaca. U članku 85.a ZOS-a trebalo bi iza stavka 1. dodati novi stavak 2. koji bi izričito naveo kako se na rad i zapošljavanje stranaca s odobrenim privremenim boravkom u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom primjenjuju isključivo odredbe ovog Zakona, a da se posebnim propisima mogu postaviti određena ograničenja vezano uz prijam u državnu službu. Naime, u članku 85.a. stavku 1. stoji kako su, između ostalog, i strancima, članovima obitelji hrvatskih državljana, zajamčena prava sukladno članku 86. stavku 5. i 6. i članku 98. stavku 1. točki 2. do 7. i stavku 2. Zakona. Iz navedenog proizlazi da članovi obitelji hrvatskih državljana ostvaruju pravo na rad i samozapošljavanje sukladno odredbama Zakona, a ne propisima kojima se uređuju pojedina područja. Međutim, u praksi pojedini posebni propisi, npr. Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN br. 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) onemogućuju pristup radu i zapošljavanju i članovima obitelji hrvatskih državljana, ako se radi o tzv. državljanima trećih država. Pristup radu i zapošljavanju, odnosno samozapošljavanju članova obitelji hrvatskih državljana koji zakonito borave na području Republike Hrvatske, neovisno o tome da li su državljani EU ili trećih država, ne bi se trebao ograničavati, posebice u privatnom sektoru i javnim službama, jer se onemogućavanjem tog pristupa ugrožava ne samo njihovo pravo na rad, već i puno ostvarivanje prava na slobodu kretanja i boravka, a u pitanje se dovodi i opstojnost obitelji u kojoj se njenim članovima onemogućava da o istoj u materijalnom pogledu skrbe.

Centar za građanske inicijative Poreč

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STRANCIMA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

U člancima 6., 7., 12., 19. i 80. predviđa se da Povjerenstvo odlučuje o žalbama na odnosne upravne odluke pri čemu se ovim Zakonom kao ni Zakonom o strancima ne definira ustrojstvo, sastav, nadležnost i ovlasti tog Povjerenstva. U skladu s načelom zakonitosti i transparentnosti, potrebno je regulirati ta pitanja. Članak 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 6. stavak 3. Zakona o strancima potrebno je brisati. Obrazloženje: Izmjenama se onemogućava izdavanje putne isprave strancima na privremenom/stalnom boravku. Takva odredba stavlja

Odbijen

Zakonom o strancima omogućeno je članovima obitelji hrvatskih državljana da rade bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada. Napominjemo da ovo Ministarstvo nema ovlasti propisivati odredbe koja se tiču posebnih uvjeta za rad stranaca u Republici Hrvatskoj koja su u nadležnosti drugih državnih tijela (Ministarstvo uprave, Ministarstvo turizma itd.).

Djelomično prihvaćen

Primjedba uz čl. 6., 7., 12., 19. i 80. Odlukom Vlade Republike Hrvatske klasa: 022-03/12-01/20 urbroj:5030106-12-1 od 19.travnja 2012. godine osnovano je Povjerenstvo za žalbe koje kao drugostupanjsko tijelo odlučuje o žalbama u postupcima koji se vode sukladno odredbama Zakona o strancima. Povjerenstvo čine predsjednica Povjerenstva i njezin zamjenik, tri članice Povjerenstva te njihovi njihovi zamjenici /e Administrativno tehničke poslove za Povjerenstvo obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova. Primjedba uz članak 4.- Primjedba nije osnovana. Naime, članak 4. Nacrta odnosi se na članak 6. stavak 3. Zakona o strancima kojim se regulira izdavanje "posebne putne isprave za stranca", koja je samo jedna od vrsta putnih isprava za stranca (ostale vrste su putni list

strance u iznimno težak položaj uz nejasno objašnjenje koje ne pruža svrhu takve restriktivne mjere. Potreba za izdavanje putne isprave koja omogućuje strancima putovanje u inozemstvo javlja se u raznim slučajevima. Stranci mogu i ostati bez svojih putovnica kada primjenice traže primitak u hrvatsko državljanstvo, ili u nekim drugim upravnim postupcima. Onemogućiti tim strancima napuštanje zemlje kako bi prisustvovali pogrebima, ili drugim važnim događanjima, privatne ili poslovne prirode, posebice uzevši u obzir da administrativni postupci znaju trajati i nekoliko godina, predstavlja krajnje nehumanu i neopravdanu mjeru. Ova odredba također krši Ustavom zajamčena prava. Članak 36. Ustava propisuje da "svatko tko se zakonito nalazi na teritoriju Republike Hrvatske ima pravo slobodno se kretati i birati boravište i da je pravo kretanja na teritoriju Republike Hrvatske, pravo ulaska u nju i izlaska iz nje moguće iznimno ograničiti zakonom, ako je to nužno radi zaštite pravnog poretka, ili zdravlja, prava i sloboda drugih". Isto tako i Protokol 4. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u članku 2. jamči slobodu kretanja svakoj osobi koja se zakonito nalazi na teritoriju neke države, kao i izlazak iz iste. S obzirom da je u sadašnjem rješenju izdavanje posebne putne isprave ionako samo fakultativno, što samo po sebi govori o mogućnosti pokretanja određenog postupka o istoj, sadašnja izmjena nije opravdana ni iz te perspektive, a ni iz ustavnog zahtjeva o opravdanosti ograničenja "zaštitom pravnog poretka, zdravlja, prava i sloboda drugih", dapače, proizvest će suprotan efekt - neutemeljeno će ograničiti jedno od temeljnih prava i jamstava. Također, sama činjenica da netko ima odobren stalni ili privremeni boravak govori o tome da se na teritoriju RH nalazi zakonito. Nadalje, ova bi promjena neopravdano onemogućila kretanje osoba na privremenom ili stalnom boravku u RH, a koji npr. imaju obitelji u nekoj od država EU. Naime, Direktiva 2004/38/EZ o pravu građana Europske unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na teritoriju države članice u uvodnim točkama navodi "(5) da bi se pravo svih građana Unije na slobodu kretanja i boravka na teritoriju države članice moglo ostvarivati pod objektivnim uvjetima slobode i dostojanstva, treba ga odobriti i članovima njihove obitelji, bez obzira na njihovo državljanstvo, uključujući i registrirane istospolne partnere". Direktivom se želi potaknuti građane Europske unije da ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje i boravak u državama članicama, svesti administrativne formalnosti na najnužniju mjeru, te suziti mogućnosti za zabranu ulaska ili ukidanje prava boravka, a ovom odredbom bi se to onemogućilo. Članak 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 36. Zakona o strancima treba mijenjati tako da se u stavku 1 riječ "može" zamijeni riječju "mora" te da se u stavku 3 riječi "Rješenje se donosi bez saslušanja stranca" brišu. Obrazloženje: Stavak 1. predviđa da se ulazak može odobriti strancu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes RH. Međunarodne obveze i ozbiljni humanitarni razlozi diktiraju nužnost primitka takvih osoba, a u skladu s međunarodnim obvezama, a ne samo fakultativnu osnovu. Izmjenama se predviđa da se rješenje o odobrenju ulaska donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti jer se postavlja pitanje kako će se uopće utvrditi potreba za pružanjem međunarodne zaštite bez da se stranca ispita na te okolnosti. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti

za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva i putna isprava za azilanta). Strancu koji nema važeću stranu putnu ispravu može se izdati "putni list za stranca" za odlazak u inozemstvo ili za povratak u Republiku Hrvatsku, kojeg izdaje policijska uprava/postaja ili diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske. Napominjemo da uvjet za izdavanje putnog lista za stranca nije činjenica odobrenog privremenog ili stalnog boravka u RH. Navodi se da je sloboda kretanja zagarantirana i Direktivom 2004/38/EZ temeljem čega bi promjena predložena člankom 4. Nacrta dovela do ograničenja slobode kretanja strancima koji imaju privremeni ili stalni boravak. Ističemo da se Direktiva 2004/38/EZ odnosi isključivo na druge državljane država članica EU i članove njihovih obitelji koji reguliraju svoj status temeljem glave X. Zakona o strancima. Primjedba uz članak 14. nije prihvaćena - Smisao instituta autonomnog boravka je da se omogućiti članu obitelji nakon 4 godine samostalno reguliranje boravka neovisno od sponzora, a ne ponovno spajanje obitelji bivšeg sponzora sa osobom koja sada ima autonomni boravak, iz jedinog razloga što bivši sponzor više ne može regulirati svoj boravak na drugi način. Budući je kroz primjenu Zakona o strancima uočena zloupotreba instituta autonomnog boravka na naprijed opisani način, uvrštena je odredba stavka 4. u članku 55. Zakona o strancima. Primjedba uz članak 15. je prihvaćena. Primjedba uz članak 18. nije prihvaćena - Kroz praksu se pokazalo da kod donošenja kvote za zapošljavanje stranaca Migracijska politika nije bila od utjecaja, već se je kvota donosila temeljem stanja na tržištu rada.

s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku. Članak 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 38. stavak 1. treba mijenjati na način da se brišu riječi "Rješenje se donosi bez saslušanja stranca". Obrazloženje: Izmjenama se predviđa da se rješenje o odbijanju ulaska donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o azilu jer im se onemogućuje da iskažu namjeru za traženje azila. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku. Članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 43. stavak 1. treba mijenjati na način da se iza dijela rečenice "te u nezakonitom boravku" potrebno je dodati riječi "osim iz humanitarnih razloga" te da se brišu riječi "i pokušaj pomaganja". Izmijenjen stavak 1. glasi: (1) Zabranjeno je pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku osim iz humanitarnih razloga. Obrazloženje: "Pomaganje iz humanitarnih razloga se može smatrati pomaganje koje ne rezultira nikakvom materijalnom ili financijskom koristi pomagača nego je vođeno moralnim i humanitarnim principom u situacijama nužne pomoći za zaštitu života ili integriteta osobe koja nezakonito prelazi granicu ili nezakonito boravi na teritoriju RH. " Osim iznimki propisanih stavkom 2. članka 43. Zakona o strancima, potrebno je uvesti dodatne iznimke od zabrane pomaganja strancu u nezakonitom boravku u RH. Naime, na teritoriju RH česte su situacije u kojima ljudi zbog nemogućnosti povratka u zemlju porijekla uzrokovanu brojnim subjektivnim ili/i objektivnim razlozima (nemogućnost pribavljanja putnih isprava, nesigurnost rute povratka, nesigurnost u zemlji porijekla, nedostatak financijskih sredstava za pokrivanje troškova putovanja i sl.), ostaju živjeti u RH u nereguliranom statusu. Oni nerijetko žive u iznimno teškim uvjetima, a policija i ostale institucije državne vlasti su svjesni za postojanje ovakvih slučajeva, pri čemu se često ne čini ništa, osim povremenog pritvaranja tih osoba na period dozvoljen zakonom. U tim slučajevima potrebno je

osloboditi prekršajne i druge odgovornosti građane koji iz humanitarnih razloga pomažu tim osobama. Također, potrebno je istaknuti razliku između humanitarnog i ostalih oblika pomaganja pri nezakonitim prelascima granice ukoliko se pomaže iz razloga zaštite života i zdravlja osoba i spašavanja života (npr. spašavanje stranaca od utapanja na moru ili rijeci od strane ribara, spašavanje u slučajevima smrzavanja pri prelasku kopnene granice i sl.). Humanitarna osnova služi zaštiti sustava međunarodne zaštite. Naime, sukladno međunarodnim, EU i nacionalnim pravnim instrumentima, nužno je omogućiti izbjeglicama ulazak na siguran teritorij gdje će moći zatražiti zaštitu. U tom smislu, eksplicite je predviđeno da se nezakoniti ulazak ne smije kriminalizirati. Pri tome, pomaganje ljudima iz humanitarnih razloga koji zbog nepoznavanja jezika ili pravnog sustava nisu zatražili međunarodnu zaštitu, predstavlja protupravni temelj za kažnjavanje. Konačno tom odredbom stavlja se na teret osobama koje su voljne pomoći procjenu hoće li osoba uopće uspjeti preći granicu i ima li osnova za zatražiti međunarodnu zaštitu, što je predstavlja neopravdan teret procjene koju ti ljudi ne mogu i zakonski ne smiju vršiti. Dekriminalizacija humanitarnog pomaganja predviđena je i čl. 1. st. 2. Direktive 2002/90/EZ o definiranju pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka zaista predviđa kažnjavanje za pokušaj pomaganja. Nadalje, predviđeno kažnjavanje za pokušaj predstavlja iznimno represivnu i neopravdanu mjeru. Direktiva 2002/90/EZ zaista predviđa kažnjavanje za pokušaj, ali u cilju "...borbe protiv nezakonite imigracije, nezakonitog zapošljavanja, trgovine ljudima i spolnog izrabljivanja djece" i sankcioniranje pokušaja u smislu iste se odnosi prvenstveno na ova gore navedena kaznena djela, a ne kako bi se izjednačili nezakoniti migranti s izbjeglicama i time omogućili kriminalizirati izbjeglica, odnosno uopće uskratili status pa time narušavaju i samo svrhu Direktive. Ona govori o preciznom definiranju povreda o kojima je riječ i slučajeve za izuzeće se, i poziva se na Okvirnu odluku Vijeća 2002/946/PUP u kojoj piše da se ona primjenjuje "bez utjecaja na zaštitu izbjeglica i tražitelja azila u skladu s međunarodnim pravom koje se odnosi na izbjeglice ili drugim međunarodnim instrumentima u području zaštite ljudskih prava, a posebno na poštovanje međunarodnih obveza od strane država članica u skladu s odredbama Konvencije o statusu izbjeglica izmijenjene i dopunjene Protokolom iz New Yorka iz 1967." S obzirom da je policijska uprava ta koja odlučuje o odobrenju ulaska itd., upitno je po kojim će se kriterijima donositi ta rješenja, pogotovo kad se uzmu u obzir razne odredbe o zabrani diskriminacije i sl., a koje su već kršene rasnim profiliranjem na granici nedavno, tj. da postoji realna mogućnost da će se uskraćivanjem davanja statusa izbjeglice izbjegavati obveze na koje je RH obvezana pa se time automatski i omogućava kriminalizacija istih, podvođenjem pod "ilegalne migrante" na koje se ne primjenjuje međunarodna zaštita, a onda i na volontere, organizacija koje im pomažu i sl. Članak 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 46. stavak 1. točka 4. treba izmijeniti na način da se ta točka briše. Obrazloženje: Ova odredba propisuje da će se strancu otkazati kratkotrajni boravak ukoliko ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj. Pri tome, te financijske obveze nisu ni na koji način kvalificirane, odnosno, ne navodi se može li se raditi i o vrlo malom iznosu, treba li stranac znati za postojanje te obveze te može li mu se omogućiti osporavanje postojanja takve obveze prije nego li mu se

otkaže boravak. Bez kvalifikacije predmetnih financijskih obveza, a posebice obzirom da predstavljaju mandatornu osnovu za otkaz boravka, ova odredba je prerestriktivna.

Članak 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojem se dodaje članku 55. dodaje stavak 4. treba brisati. Obrazloženje: Člankom 14. dodaje se članku 55. Zakona o strancima stavak 4. koji unosi restrikcije u institut spajanja obitelji za osobe koje su stekle autonomni boravak. Iz samog teksta ove odredbe ne može se odrediti razlog i svrha ove restrikcije. To nije učinjeno niti u objašnjenju Zakona. Time se ta grupa ljudi bespotrebno stavlja u nepovoljniji položaj i nudi im se manji opseg prava.

Članak 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojem se mijenja dosadašnji stavak 5. članka 56. koji postaje stavak 6. treba mijenjati na način da taj stavak glasi: (6) Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca koja traje najmanje 3 godine, a kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete, a neformalno životno partnerstvo, u smislu ovog Zakona, je je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola, koje nisu sklopile životno partnerstvo pred nadležnim tijelom, ako zajednica traje najmanje tri godine i od početka je udovoljavala pretpostavkama propisanim za valjanost životnog partnerstva. Obrazloženje: Ne smatramo da postoji pravna ili druga opravdanost ili utemeljenje da se izvanbračna zajednica u smislu Zakona o strancima definira različito i restriktivnije od već postojeće definicije unutar Obiteljskog zakona (NN 103/15, čl. 11. st. 1.).

Držimo da ovakva inkonzistentna intervencija ide na uštrb pravne sigurnosti i usuglašenosti, a pogotovo jer se ovaj institut i materija primarno uređuju obiteljskim pravom kao posebnom granom prava sa svojom inherentnom logikom i principima. Uvjet tri godine zajedničkog kućanstva drastično mijenja namjeru zakonodavca da institut izvanbračne zajednice ne definira elementom zajedničkog kućanstva. Uzevši u obzir kulturološke pretpostavke koje su utjecale na to da zakonodavac "životnu zajednicu" ne definira zajedničkim kućanstvom (a pogotovo ne u trajanju od 3 godine), već je zajedničko kućanstvo tek jedno od mogućih faktora za dokazivanje "životne zajednice koje traje najmanje tri godine" – treba imati na umu pa bi ovakva definicija i in abstracto i in concreto mogla značajno osujetiti pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života na način na koje je ono obuhvaćeno Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1951. godine. Zajedničko kućanstvo izostaje kao element definicije i kod "zajednice obiteljskog života" u čl. 3 Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN 92/14), a s obzirom na posebnu kulturološku i praktičnu komparativnu realnost ovog tipa zajednice, koje uostalom prepoznaje i hrvatski zakonodavac diferenciranim terminom "zajednice obiteljskog života" gore navedeni argumenti vrijede i primjenjivi su i a fortiori.

Članak 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojem se mijenja stavak 3. članka 74. treba brisati. Obrazloženje: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima predviđa da se godišnja kvota za zapošljavanje stranaca više ne bi usklađivala s migracijskom politikom, već samo sa stanjem na tržištu rada. U obrazloženju ove izmjene navedeno je kako je "propisano da Vlada Republike Hrvatske može donijeti i godišnju kvotu potvrda o prijavi rada za strance koji će sezonski raditi do 90 dana godišnje", u važećem Zakonu o strancima u istom članku stavku 5 već je propisano kako se "godišnjom kvotom može utvrditi i kvota za sezonski rad." Dakle, obrazloženje promjene nije jasno

povezano sa samom izmjenom, odnosno kako mogućnost Vladinog određivanja kvote za sezonski rad opravdava ne oslanjanje na Migracijsku politiku. Svrha Migracijske politike jest "osigurati da migracijska kretanja u Republici Hrvatskoj budu u korist gospodarskog i socijalnog razvitka države i društva", dok je cilj Migracijske politike "da sva državna tijela, kao i ostali dionici, pravodobno i usklađeno djeluju na pronalaženju djelotvornih odgovora na pozitivne i negativne učinke migracijskih kretanja." Ostaje nejasno zašto bi se kvota utvrđivala samo sa stanjem na tržištu rada, a ne sa ciljevima strateškog određenja upravljanja migracijama. U članku 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 103. treba dodati stavak 8. koji glasi: (8) Smatra se da stranac zakonito boravi na teritoriju Republike Hrvatske za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovog članka.

Obrazloženje: Bitno je transparentno i nedvojbeno regulirati status stranaca za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak kako bi u tom roku stranci mogli, primjerice, osigurati pravo na smještaj u hostelima, hotelima ili drugom privatnom smještaju, a pravne ili fizičke osobe koje to osiguravaju ili bilo kakvu drugu uslugu ili pomoć ne bi bile kazneno ili civilno odgovorne za pomaganje strancima u nezakonitom boravku.

Trenutno zakonsko rješenje ne pruža jasnu pravnu kvalifikaciju boravka stranaca u RH za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak, čime ih de facto stavlja u potpuno obespravljen položaj. Članak 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 104. treba mijenjati na način da u stavku 2. umjesto riječi "razmotrit će se mogućnost zastajanja s donošenjem rješenja o povratku" stoje riječi "zastat će se s donošenjem rješenja o povratku".

Obrazloženje: U obrazloženju Zakona stoji da ratio donošenja ove odredbe usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ. Međutim, ove odredbe su nepovoljnije od odredbi Direktive. Naime, podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka Direktiva predviđa kao mandatornu osnovu za zastajanje s postupkom donošenja rješenja o povratku, a ne fakultativnu. Članak 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 107. treba mijenjati na način da se u stavku 1. brišu riječi "s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 13. i ovog članka ne može biti dulje od jedne godine" te da se u stavku 2. iza riječi "policijska postaja" dodaju riječi "i, kada je to opravdano posebnim okolnostima, policijska postaja koja je nadležna za područje u kojem se nalazi stranac".

Obrazloženje: U stavku 1. članka 107. ograničen je rok na koji se dragovoljni odlazak može produljiti na godinu dana. Takvo vremensko ograničenje nije opravdano. Specifične okolnosti zbog kojih se produljenje može zatražiti mogu objektivno trajati i dulje od godine dana, primjerice, administrativni postupci ishodovanja putnih isprava, statusa u drugim državama i sl. Treba omogućiti da produljenje roka za dragovoljni odlazak traje barem dokle traju okolnosti temeljem kojih je rok odobren. U stavku 2. članka 107. treba regulirati i mogućnost podnošenja zahtjeva za produljenje roka za dragovoljni odlazak i u policijskoj postaji nadležnoj na području gdje se stranac nalazi. To se odnosi na specifične situacije primjerice kada stranci nemaju financijskih sredstava otići u policijske postaje koje su im izdale rješenje. Članak 37. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 108. treba mijenjati na način da se u stavku 2. brišu riječi "pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu i boravku", "počini kazneno djelo koje se progoni

po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja", te "ponavlja činjenje prekršaja", te se dodaju riječi "je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja".

Obrazloženje: Proklamirani ratio donošenja odredbi iz članka 107. Zakona o strancima je usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ. Direktiva zaista predviđa mogućnost protjerivanja ukoliko stranac predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje. Međutim, za razliku od Zakona o strancima koji u stavku 2. navodi moguće pravne osnove za protjerivanje, Direktiva to ne čini. Osnove iz stavka 2. su vrlo represivne. Činjenica je da je protjerivanje mjera koja ima velik utjecaj na ljudske živote i zbog toga treba biti primjenjivana iznimno restriktivno. Stavak 2. predviđa da se može protjerati osoba koja "počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Budući je takva odredba u suprotnosti sa principom presumpcije nevinosti, smatramo da bi ispravna formulacija bila "je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Također smatramo da se treba obrisati odredba po kojoj se osoba može protjerati ukoliko "ponavlja činjenje prekršaja", jer se tom odredbom u nepovoljan položaj, koji graniči pravnom nesigurnošću, stavljaju sve osobe koje su ponovile prekršaj tipa nepropisno parkiranje ili pijančevanje na javnom mjestu. Isto tako, smatramo da je osnovna "pomaganja u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku" iznimno restriktivna, posebice ako se ne uzmu u obzir humanitarni razlozi, pomaganje članovima obitelji, te pomaganje osobama koje trebaju međunarodnu zaštitu (a koje je nekada ne odluče zatražiti bez odlaganja, zbog nepoznavanja propisa, zbog činjenice da im članovi obitelji borave u drugim zemljama, zbog traume i si. (vidi argumentaciju uz članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima). Članak 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 112. treba mijenjati na način da se u stavku 5. riječi "bez saslušanja" zamijene riječima "uz saslušanje".

Obrazloženje: Izmjenama se predviđa da se rješenje o protjerivanju donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o azilu jer im se onemogućuje da iskažu namjeru za traženje azila. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku.

Članak 44. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 115. treba mijenjati na način da se u stavku 1. iza riječi "U postupku donošenja" dodaju riječi "rješenja o odbijanju ulaska" te se stavak 2. briše i unosi novi stavak 2. koji glasi: (2) Odluke iz stavka 1. ovog članka prevesti će na jezik koji stranac razumije.

Obrazloženje: Zbog mogućih zlouporaba i nerazumijevanja situacije i pravnog sustava RH od strane

stranca, važno je propisati obveznost prevođenja, a ne ovu obvezu učiniti ovisnom o posebnom zahtjevu stranca u pitanju. Prevođenje odluke na jezik koji stranac razumije esencijalno je za mogućnost efektivnog ostvarivanja prava na pravni lijek protiv takve odluke.

Članak 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 117. treba izmijeniti na način da se stavak 4. briše. Obrazloženje: Protiv odluke u vezi povratka stranci mogu uložiti upravnu tužbu za što im je osigurana pravna pomoć, na vlastiti zahtjev i to samo se utvrdi da je vjerojatno da će postupak na sudu biti uspješan. Takvu odluku donosi Ministarstvo unutarnjih poslova P. Prema tome, isto tijelo koje donosi odluku u vezi povratka, odlučuje i o tome je li vjerojatno da je pogriješilo, da nije trebalo donijeti takvu odluku i da će je upravni sud ukinuti. Takvim zakonskim rješenjem krše se prava stranca na pravično postupanje. Osim toga, uvjet ne posjedovanja dostatnih sredstava i imovine veće vrijednosti je paušalan i nepravičan i dovodi strance u znatno nepovoljniji položaj od državljana RH jer je ovako postavljena odredba otvorena za moguću interpretaciju da vrijednija odjeća ili osobne stvari predstavljaju dovoljno vrijednu imovinu pri čemu ne razmatra je li takva imovina od emotivne vrijednosti za stranca ili čak predstavlja jedino sredstvo za preživljavanje.

Članak 60. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 131. treba izmijeniti na način da se u stavku 4. riječi "u skladu s trenutnim mogućnostima centra" brišu. Obrazloženje: Izmjena kojom se omogućava posjete centru je pozitivna. Međutim, nije je potrebno uvjetovati trenutnim mogućnostima centra jer je takav uvjet nejasan i mogao bi služiti kao generička isprika za zabranu posjeta. Alternativno, neka se to riješi podzakonskim aktima s jasno propisanim kriterijima za odbijanje posjeta zbog tehničkih nemogućnosti.

Članak 62. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 133. treba izmijeniti na način da se riječi "ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava" i "nema osiguran smještaj" brišu. Obrazloženje: Nedostatak financijskih sredstava i smještaja po prirodi stvari ne predstavlja okolnost koja ukazuje na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja. Nije jasno zbog čega bi ti razlozi ukazivali na rizik od izbjegavanja, a zbog nepostojanja direktne veze između ovih razloga i svrhe koja se njima želi postići, pretpostavljamo moguće zlouporabe ove mjere. Osim toga, oduzimanje slobode uvijek treba biti posljednja mjera, pa se postavlja pitanje opravdanosti, nužnosti, razmjernosti takve mjere u gore navedenim okolnostima. Također, stavak je diskriminatoran po socioekonomskoj osnovi što je neustavno. Direktiva 2008/115/EZ jamči provođenje ove Direktive bez diskriminacije u odnosu na imovinsko stanje, a Prijedlog se izravno na nju i poziva i pritom ju krši.

Članak 65. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima treba mijenjati na način da se u stavku 8. članka 136. riječi "ako je potrebno" zamijene riječima "uvijek". Obrazloženje: U stavku 8. potrebno je regulirati mandatornu obvezu prevođenja za maloljetnika bez pratnje.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. a treba izmijeniti na način da se stavak 2. briše. Obrazloženje: Stavkom 2. unosi se mogućnost ponovnog smještavanja u centar. Takva mogućnost nije dopuštena Direktivom 2008/115/EZ koja u članku 15. stavku 6. eksplicitno propisuje da zadržavanje nije moguće nakon isteka rokova predviđenih tim stavkom i stavkom 4, a koji su transponirani u odredbe 133. i 134. Zakona o strancima.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. b treba izmijeniti na način da se u stavku 6. iza riječi "osigurava se mogućnost" dodaju riječi "osnovno i srednje obrazovanje". Obrazloženje: Nužno je osigurati osnovno i srednje obrazovanje sukladno Zakonu o odgovoru i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14). Ova obveza je propisana Konvencijom o pravima djeteta koja u članku 28. regulira dužnost država stranaka da države stranke priznaju svakom djetetu pravo na odgoj i obrazovanje. Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. c treba izmijeniti na način da se u stavku 1. iza riječi "prisilnog udaljenja" dodaju riječi "osim troškova na čije nastajanje nije mogao utjecati. O visini troškova donosi se rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor." Obrazloženje: Postojeće zakonodavno rješenje daje primat naplati troškova prisilnog udaljenja dok se ne omogućuje korištenje vlastitih novčanih sredstava za potrebe pravne pomoći, zdravstvene skrbi i sl. Smatramo da je bitno omogućiti sudsku kontrolu nad opravdanosti nametanja i visine troškova radi poštivanja načela zakonitosti postupanja javne uprave. Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojim su dodaje članak 138. d treba brisati. Obrazloženje: Ove odredbe uspostavljaju odgovornost raznih subjekata za snošnja troškova prisilnog udaljenja iz članka 138. c. Uspostavljanje ovakve odgovornosti nije opravdano i ne temelji se na propisima EU, unosi pravnu nesigurnost. Prijevoznici, fizičke i pravne osobe koje izdaju jamstvena pisma za strance, poslodavci te organizatori turističkih ili poslovnih putovanja po prirodi stvari nikada ne mogu sa sigurnošću znati postoji li ili hoće li se naknadno ukazati osnova za smještaj stranca u centru ili potreba prisilnog udaljenja. Prijetnja da bi mogli snositi troškove za to predstavlja tešku mjeru odvratanja tih osoba od prijevoza, jamstvovanja i zapošljavanja stanaca te unosi pravnu nesigurnost. Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. e treba izmijeniti na način da se u stavku 2. umjesto riječi "zdravstvenog" unesu riječi "fizičkog i duševnog". Obrazloženje: Direktiva 208/115/EZ propisuje da se prisilno udaljenje može odgoditi zbog fizičkog i duševnog stanja stranca (članak 9. stavak 2.). Iako termin "zdravstveno stanje", može uključivati i fizičko i duševno stanje, zbog preciznosti odredbe predlažemo da se usvoji formulacija Direktive. Članak 91. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 225. stavak 3 treba izmijeniti na način da se brišu riječi "ili pokušaj pomoći". Obrazloženje: U skladu s obrazloženjem uz članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, smatramo neopravdanim kažnjavanje za pokušaj pomaganja.

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 2.**

U Članku 75a stavak 7 navedeno je da je radnik može obavljati sezonski posao u zakonom predviđenom maksimalnom roku uz prilaganje dokaza „o osiguranom smještaju“. Zakonom je definirana obaveza o dokazivanju boravka u sigurnom i adekvatnom smještaja za radnike državljane trećih zemalja, a teret tog dokaza isključivo je na radniku. Zakon ne definira udio odgovornosti poslodavca u osiguravanju adekvatnog smještaja i/ili udio netto plaće u troškovima smještaja, mogući dodatak plaći za osiguravanje smještaja, kao ni standarde primjerenog i

Djelomično prihvaćen

Prihvaćeni su prijedlozi koji se odnose na detaljniju definiciju primjerenog smještaja, a isto će se dodatno definirati i podzakonskim aktom. Glavom XIV. Inspekcijski i upravni nadzor nad provedbom Zakona o strancima, člankom 207. stavkom 1. definirano je da inspekcijski nadzor na provedbom Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranaka provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

adekvatnog smještaja. Zakon time nije usklađen s Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i vijeća u pogledu smještaja, odnosno nije usklađen s člankom 20. ove Direktive koji eksplicitno propisuje obaveze poslodavca u osiguravanju i/ili odnosu plaće radnika i visine cijene smještaja. Prijedlog: Zakon je potrebno uskladiti s Direktivom 2014/36/EU u pogledu obaveze poslodavca pri osiguravanju adekvatnog smještaja. Ukoliko poslodavac osigurava smještaj, Zakon treba definirati standard smještaja, odnosno pozvati se na nacionalne standarde, odnosno „prava i/ili prakse“ u pogledu smještaja radnika kako bi se isti uskladio s Direktivom, a posebice člankom 20. stavkom 2 u kojem direktiva definira da trošak smještaja mora biti primjeren visini plaće radnika (europska praksa zahtijeva da to ne smije biti više od 30% netto iznosa plaće) i ne smije se automatski odbijati iz plaće. Nadalje, radi usklađenja s Direktivom, Zakon mora propisati da je poslodavac dužan s radnikom potpisati zaseban ugovor o najmu u kojem su jasno navedeni uvjeti smještaja. Pritom, poslodavac se po pitanju smještaja može u ugovoru o radu, odnosno potvrdi o sklopljenom ugovoru o radu, uputiti na odgovarajući nacionalni zakon, drugi propis, kolektivni ugovor ili pravilnik o radu koji uređuju ta pitanja. Izraživač zakona trebao bi radi usklađenja s Direktivom, poglavito člankom 20. stavak 2. i definirati „opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u toj državi“ po pitanju smještaja radnika. Zakonom se tako treba definirati obaveza izrade podzakonskog akta, odnosno pravilnika o adekvatnom smještaju sezonskih radnika koja bi uključivala poštivanje higijensko - tehničkih i psiholoških standarada ukoliko poslodavac preuzima obavezu pronalaska ili osiguravanja smještaja radniku. Zakon se mora pozvati na Direktivom propisano poštivanje prava i prakse u samoj državi članici, a kako je to definirano u Zakonu o radu „Ako je poslodavac preuzeo obvezu smještaja i prehrane radnika, pri izvršenju te obveze mora voditi računa o zaštiti života, zdravlja i čudoređa te vjeroispovijesti radnika.“ (Članak 28. stavak 4). Definiranje primjerenog smještaja znači da je radniku osiguran stambeni prostor u čvrstom objektu u kvadraturi ne manjoj od psihološkog minimuma od 14m² po osobi uključujući i sanitarne i prostorije za pripremu hrane. Pravilnik nadalje mora definirati potrebnu kubaturu stambenog prostora za pojedinačnog radnika kao i minimalni broj radnika u spavaćim i boravišnim dijelovima zgrade ili stambene jedinice. Sanitarije moraju biti jasno odvojene od spavaćeg i boravišnog dijela, a prostorije za pripremu hrane postavljene tako da se može obavljati samostalna priprema hrane. Osvjetljene i dotok svježeg zraka mora biti definiran prema pravilima struke u kojem prozori sa mogućnosti otvaranja ne smiju biti manji od 1/8 površine prostorije u kojoj se nalaze. Smještaj mora osigurati zaštitu života, zdravlja i privatnosti radnika kako je definirano Zakonom o radu RH. Kako bi se osigurala provedba Direktive po pitanju dijela radnih prava koja se odnose na smještaj radnika, Zakon mora definirati nadležna državna tijela koja mogu „osigurati uspostavu odgovarajućih mehanizama za praćenje poslodavaca te provođenje, prema potrebi, učinkovitih i primjerenih inspekcija na svojem državnom području.“(stavak 49 Direktive)

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 4.

Navedena odredba onemogućava izdavanje posebne putne isprave osobama koje borave u privremenom ili stalnom boravku na području RH, a koji, bez svoje krivnje nisu u mogućnosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu. Obzirom da veleposlanstva akreditiranih država iz regije (R. Kosovo i R. Makedonija) nisu tehnički opremljena za izdavanje putnih isprava, državljani navedenih država nalaze se u poteškoćama prilikom reguliranja svog boravka u RH. To se posebno reflektira na reguliranje boravka djeci i osobama koji su rođeni na teritoriju RH, a koji bi trebali biti državljani navedenih država. Da bi navedene kategorije osoba mogle pribaviti putnu ispravu nužno je provesti postupke naknadnih upisa u matricu rođenih i knjigu državljana zemlje porijekla, a to su postupci koji u pojedinim slučajevima znaju potrajati godinama. Stranci koji se nalaze u regularnom boravku (privremeni/stalni) nisu u mogućnosti napustiti teritorij RH jer ne posjeduju putnu ispravu matične države i ne mogu ju pribaviti ukoliko nisu niti upisani u knjigu državljana zemlje porijekla. Isto tako ove kategorije stranaca ne mogu pribaviti niti putni list kako bi otišli u „matičnu državu“ te im izdavanje posebnih putnih isprava ostaje kao jedina mogućnost za rješavanje statusnog pitanja. Osim toga izdavanjem posebnih putnih isprava strancima koji bi napuštali područje RH radi rješavanja statusnih pitanja davalo bi se jamstvo i sigurnost povratka svojim obiteljima koje žive na ovom području.

Bojan Lazić

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 4.

POGREŠKA - ukoliko bi se brisale samo riječi u navodnicima, dobili bismo članak koji bi u stavku tri nosio sintagmu "...ima odobren odobrenu supsidijarnu..."
PRIJEDLOG sadržaja članka 4.: U članku 6. stavku 3. riječi: "odobren privremeni boravak, stalni boravak ili" brišu se.

Odbijen

Primjedba nije osnovana. Naime, članak 4. Nacrta odnosi se na članak 6. stavak 3. Zakona o strancima kojim se regulira izdavanje "posebne putne isprave za stranca", koja je samo jedna od vrsta putnih isprava za stranca (ostale vrste su-putni list za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva i putna isprava za azilanta). Strancu koji nema važeću stranu putnu ispravu može se izdati "putni list za stranca" za odlazak u inozemstvo ili za povratak u Republiku Hrvatsku, kojeg izdaje policijska uprava/postaja ili diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske. Napominjemo da uvjet za izdavanje putnog lista za stranca nije činjenica odobrenog privremenog ili stalnog boravka u RH.

Prilvaćen

Primjedba je osnovana, temeljem čega se u članku 6. stavku 3. riječi: „odobren privremeni boravak, stalni boravak ili“ brišu.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 4.

Ovaj članak potrebno je brisati. Izmjenama se onemogućava izdavanje putne isprave strancima na privremenom/stalnom boravku. Takva odredba stavlja strance u iznimno težak položaj uz nejasno objašnjenje koje ne pruža svrhu takve restriktivne mjere. Potreba za izdavanje putne isprave koja omogućuje strancima putovanje u inozemstvo javlja se u raznim slučajevima. Stranci mogu i ostati bez svojih putovnica kada primjerice traže primitak u hrvatsko državljanstvo, ili u nekim drugim upravnim postupcima. Onemogućiti tim strancima napuštanje zemlje kako bi prisustvovali pogrebima, ili drugim važnim događanjima, privatne ili poslovne prirode, posebice uzevši u obzir da administrativni postupci znaju trajati i nekoliko godina, predstavlja krajnje nehumanu i neopravdanu mjeru. Ova odredba također krši Ustavom zajamčena prava. Članak 36. Ustava propisuje da "svatko tko se zakonito nalazi na teritoriju Republike Hrvatske ima pravo slobodno se kretati i birati boravište i da je pravo kretanja na teritoriju Republike Hrvatske, pravo ulaska u nju i izlaska iz nje moguće iznimno ograničiti zakonom, ako je to nužno radi zaštite pravnog poretka, ili zdravlja, prava i sloboda drugih." Isto tako i Protokol 4. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u članku 2. jamči slobodu kretanja svakoj osobi koja se zakonito nalazi na teritoriju neke države, kao i izlazak iz iste. S obzirom da je u sadašnjem rješenju izdavanje posebne putne isprave ionako samo fakultativno, što samo po sebi govori o mogućnosti pokretanja određenog postupka o istoj, sadašnja izmjena, nije opravdana ni iz te perspektive, a ni iz ustavnog zahtjeva o opravdanosti ograničenja "zaštitom pravnog poretka, zdravlja, prava i sloboda drugih", dapače, proizvest će suprotan efekt - neutemeljeno će ograničiti jedno od temeljnih prava i jamstava. Također, sama činjenica da netko ima odobren stalni ili privremeni boravak govori o tome da se na teritoriju RH nalazi zakonito. Nadalje, ova bi promjena neopravdano onemogućila kretanje osoba na privremenom ili stalnom boravku u RH, a koji npr. imaju obitelj u nekoj od država EU. Naime, Direktiva 2004/38/EZ o pravu građana Europske unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na teritoriju države članice u uvodnim točkama navodi: "(5) da bi se pravo svih građana Unije na slobodu kretanja i boravka na teritoriju države članice moglo ostvarivati pod objektivnim uvjetima slobode i dostojanstva, treba ga odobriti i članovima njihove obitelji, bez obzira na njihovo državljanstvo, uključujući i registrirane istospolne partnere". Direktivom se želi potaknuti građane Europske unije da ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje i boravak u državama članicama, svesti administrativne formalnosti na najnužniju mjeru, te suziti mogućnosti za zabranu ulaska ili ukidanje prava boravka, a ovom odredbom bi se to onemogućilo.

Odbijen

Primjedba Zelene akcije nije osnovana. Naime, članak 4. Nacrta odnosi se na članak 6. stavak 3. Zakona o strancima kojim se regulira izdavanje "posebne putne isprave za stranca", koja je samo jedna od vrsta putnih isprava za stranca (ostale vrste su: putni list za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva i putna isprava za azilanta). Strancu koji nema važeću stranu putnu ispravu može se izdati "putni list za stranca" za odlazak u inozemstvo ili za povratak u Republiku Hrvatsku, kojeg izdaje policijska uprava/postaja ili diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske. Napominjemo da uvjet za izdavanje putnog lista za stranca nije činjenica odobrenog privremenog ili stalnog boravka u RH. Zelena akcija navodi da je sloboda kretanja zagaranirana i Direktivom 2004/38/EZ temeljem čega bi promjena predložena člankom 4. Nacrta dovela do ograničenja slobode kretanja strancima koji imaju privremeni ili stalni boravak. Ističemo da se Direktiva 2004/38/EZ odnosi isključivo na druge državljane država članica EU i članove njihovih obitelji koji reguliraju svoj status temeljem glave X. Zakona o strancima.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 4.

Izmjenama se onemogućava izdavanje putne isprave strancima na privremenom/stalnom boravku. Takva odredba stavlja strance u iznimno tešak položaj uz nejasno objašnjenje koje ne pruža svrhu takve restriktivne mjere. Potreba za izdavanje putne isprave koja omogućuje strancima putovanje u inozemstvo javlja se u raznim slučajevima. Stranci mogu iostati bez svojih putovnica kada primjerice traže primitak u hrvatsko državljanstvo, ili u nekim drugim upravnim postupcima. Onemogućiti tim strancima napuštanje zemlje kako bi prisustvovali pogrebima, ili drugim važnim događanjima, privatne ili poslovne prirode, posebice uzevši u obzir da administrativni postupci znaju trajati i nekoliko godina, predstavlja krajnje nehumanu i neopravdanu mjeru. Ova odredba također krši Ustavom zajamčena prava. Članak 36. Ustava propisuje da "svatko tko se zakonito nalazi na teritoriju Republike Hrvatske ima pravo slobodno se kretati i birati boravište i da je pravo kretanja na teritoriju Republike Hrvatske, pravo ulaska u nju i izlaska iz nje moguće iznimno ograničiti zakonom, ako je to nužno radi zaštite pravnog poretka, ili zdravlja, prava i sloboda drugih." Isto tako i Protokol 4. EKLPa u članku 2. jamči slobodu kretanja svakoj osobi koja se zakonito nalazi na teritoriju neke države, kao i izlazak iz iste. S obzirom da je u sadašnjem rješenju izdavanje posebne putne isprave ionako samo fakultativno, što samo po sebi govori o mogućnosti pokretanja određenog postupka o istoj, sadašnja izmjena nije opravdana ni iz te perspektive, a ni iz ustavnog zahtjeva o opravdanosti ograničenja "zaštitom pravnog poretka, zdravlja, prava i sloboda drugih", dapače, proizvest će suprotan efekt - neutemeljeno će ograničiti jedno od temeljnih prava i jamstava. Također, sama činjenica da netko ima odobren stalni ili privremeni boravak govori o tome da se na teritoriju RH nalazi zakonito. Nadalje, ova bi promjena neopravdano onemogućila kretanje osoba na privremenom ili stalnom boravku u RH, a koji npr. imaju obitelj u nekoj od država EU. Naime, Direktiva 2004/38/EZ o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na teritoriju države članice u uvodnim točkama govori: "(5) da bi se pravo svih građana Unije na slobodu kretanja i boravka na teritoriju države članice moglo ostvarivati pod objektivnim uvjetima slobode i dostojanstva, treba ga odobriti i članovima njihove obitelji, bez obzira na njihovo državljanstvo, uključujući i registrirane istospolne partnere." Direktivom se želi potaknuti građane Unije da ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje i boravak u državama članicama, svesti administrativne formalnosti na najnužniju mjeru, te suziti mogućnosti za zabranu ulaska ili ukidanje prava boravka." čime bi se to onemogućilo.

Odbijen

Primjedba nije prihvaćena. Naime, članak 4. Nacrta odnosi se na članak 6. stavak 3. Zakona o strancima kojim se regulira izdavanje "posebne putne isprave za stranca", koja je samo jedna od vrsta putnih isprava za stranca (ostale vrste su-putni list za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva i putna isprava za azilanta). Strancu koji nema važeću stranu putnu ispravu može se izdati "putni list za stranca" za odlazak u inozemstvo ili za povratak u Republiku Hrvatsku, kojeg izdaje policijska uprava/postaja ili diplomatska misija ili konzulami ured Republike Hrvatske. Napominjemo da uvjet za izdavanje putnog lista za stranca nije činjenica odobrenog privremenog ili stalnog boravka u RH. Navodi se da je sloboda kretanja zagarantirana i Direktivom 2004/38/EZ temeljem čega bi promjena predložena člankom 4. Nacrta dovela do ograničenja slobode kretanja strancima koji imaju privremeni ili stalni boravak. Ističemo da se Direktiva 2004/38/EZ odnosi isključivo na druge državljane država članica EU i članove njihovih obitelji koji reguliraju svoj status temeljem glave X. Zakona o strancima.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 4.

Članak 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 6. stavak 3. Zakona o strancima potrebno je brisati.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 6.

Stavak 1. predviđa da se ulazak može odobriti strancu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes RH. Međunarodne obveze i ozbiljni humanitarni razlozi diktiraju nužnost primitka takvih osoba, a u skladu s međunarodnim obvezama, a ne samo fakultativnu osnovu. Izmjenama se predviđa da se rješenje o odobrenju ulaska donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti jer se postavlja pitanje kako će se uopće utvrditi potreba za pružanjem međunarodne zaštite bez da se stranca ispita na te okolnosti. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 6.

Članak 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 36. Zakona o strancima treba mijenjati tako da se u stavku 1 riječ „može“ zamijeni riječju „mora“ te da se u u stavku 3. riječi „Rješenje se donosi bez saslušanja stranca“ brišu.

Odbijen

Primjedba nije prihvaćena. Naime, članak 4. Nacrta odnosi se na članak 6. stavak 3. Zakona o strancima kojim se regulira izdavanje "posebne putne isprave za stranca", koja je samo jedna od vrsta putnih isprava za stranca (ostale vrste su: putni list za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva i putna isprava za azilanta). Strancu koji nema važeću stranu putnu ispravu može se izdati "putni list za stranca" za odlazak u inozemstvo ili za povratak u Republiku Hrvatsku, kojeg izdaje policijska uprava/postaja ili diplomatska misija ili konzulati ured Republike Hrvatske. Napominjemo da uvjet za izdavanje putnog lista za stranca nije činjenica odobrenog privremenog ili stalnog boravka u RH.

Odbijen

Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak).

Odbijen

Članak 6. prijedloga Zakona samo razrađuje članak 6. stavak 5.c Zakonika o schengenskim granicama, u kojem je navedeno da se ulazak „može“ odobriti. Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak). U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 6.

U stavku 1 riječ "može" treba zamijeniti riječju "mora" te u stavku 3. riječi "Rješenje se donosi bez saslušanja stranca" je potrebno brisati. Stavak 1. predviđa da se ulazak može odobriti strancu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes RH. Međunarodne obveze i ozbiljni humanitarni razlozi diktiraju nužnost primitka takvih osoba, a u skladu s međunarodnim obvezama, a ne samo fakultativnu osnovu. Izmjenama se predviđa da se rješenje o odobrenju ulaska donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti jer se postavlja pitanje kako će se uopće utvrditi potreba za pružanjem međunarodne zaštite bez da se stranca ispita na te okolnosti. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku. Nadalje, ovim člankom, kao i člancima 7., 12., 19. i 80. predviđa se da Povjerenstvo odlučuje o žalbama na odnosne upravne odluke, pri čemu se ovim Zakonom kao ni Zakonom o strancima ne definira ustrojstvo, sastav, nadležnost i ovlasti tog Povjerenstva. U skladu s načelom zakonitosti i transparentnosti, potrebno je regulirati ta pitanja.

Isusovačka služba za izbjeglice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 6.

S obzirom da je ulazak na teritorij RH u smislu stavka 1. uvjetovan „ozbiljnim humanitarnim razlozima i međunarodnim obvezama“, smatramo da je potrebno propisati obvezu dozvole ulaska u ta dva slučaja. Stoga, predlažemo da se riječ "može" zamijeni riječju "mora" u slučaju ozbiljnih humanitarnih razloga i međunarodnih obveza.

Djelomično prihvaćen

Članak 6. prijedloga Zakona samo razrađuje članak 6. stavak 5.c Zakonika o schengenskim granicama, u kojem je navedeno da se ulazak „može“ odobriti. Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak). U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje.

Djelomično prihvaćen

Članak će se odgovarajuće prilagoditi.

Isusovačka služba za izbjeglice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 7.

Donošenjem rješenja o odbijanju ulaska bez saslušanja stranca ostavlja se mogućnost da se postojanje ozbiljnih humanitarnih razloga u smislu čl.35.st.1. ne prepozna od strane policijskog službenika te da se odbije ulazak osobi u potrebi za međunarodnom zaštitom. Time je onemogućeno ostvarivanje prava na pristup postupku azila, odnosno prava na izražavanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil zajamčenog Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti. Nadalje, provođenje postupka bez saslušanja suprotno je i načelima upravnog postupka: načelu utvrđivanja materijalne istine koje propisuje obvezu utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za pravilno rješavanje stvari te pravu stranke na sudjelovanje u postupku, kao jednom od temeljnih procesnih postulata. Stoga predlažemo da se riječi „Rješenje se donosi bez saslušanja stranca“ brišu.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 7.

Potrebno je brisati riječi "Rješenje se donosi bez saslušanja stranca". Izmjenama se predviđa da se rješenje o odbijanju ulaska donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o azilu jer im se onemogućuje da iskažu namjeru za traženje azila. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 7.

Izmjenama se predviđa da se rješenje o odbijanju ulaska donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o azilu jer im se onemogućuje da iskažu namjeru za traženje azila. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku.

Djelomično prihvaćen

Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak). U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje.

Djelomično prihvaćen

Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak). U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje.

Odbijen

Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak).

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 7.

Članak 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 38. stavak 1. treba mijenjati na način da se brišu riječi „Rješenje se donosi bez saslušanja stranca“.

Hrvatski pravni centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 7.

U članku 38. stavku 1. nije predviđeno provođenje saslušanja stranca, što u slučajevima u kojima stranac želi zatražiti međunarodnu zaštitu, može onemogućiti pristup sustavu azila. U slučaju osoba koje trebaju zaštitu, mogućnost pristupa sustavu azila direktno je povezana s mogućnošću ulaska na teritorij države, kako bi osoba onda mogla i izraziti namjeru za podnošenjem zahtjeva za međunarodnu zaštitu. S obzirom na načelo utvrđivanja materijalne istine u upravnom postupku potrebno je utvrditi pravo stanje stvari i u tu se svrhu moraju utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari (članak 8. Zakona o općem upravnom postupku NN 47/09). To znači da bi se moglo utvrditi pravo stanje stvari kao i utvrditi želi li osoba zatražiti međunarodnu zaštitu nužno je održati saslušanje prije donošenja rješenja. Predlaže se brisanje druge rečenice iz stavka 1. članka 38. U članku 38. stavku 3. upitno je gdje će boraviti stranac koji čeka 8 dana na odlazak s graničnog prijelaza to jest jesu li osigurani uvjeti za boravak ljudi na graničnim prijelazima. Prema saznanjima Hrvatskog pravnog centra adekvatni uvjeti smještaja ne postoje na svim graničnim prijelazima, primjerice u zračnim lukama. Predlaže se u članku 38. stavku 3. dodati rečenicu: „Zadržavanje stranca na graničnom prijelazu do 8 dana moguće je samo ako su osigurani prikladni uvjeti smještaja.“

Hrvatski pravni centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

S obzirom da u stavku 1. članka 43. nije definirano što se smatra pomaganjem i pokušajem pomaganja, a u javnom diskursu pojavila su se pitanja obuhvaća li takvo pomaganje i pružanje pomoći humanitarne prirode, smatramo da u stavku 2. članka 43. treba uz druge iznimke, staviti i takvu iznimku. Predlaže se da se u stavku 2. članka 43. iza riječi " iz članka 116. i 117." doda zarez i i riječi „kao ni pružanje pomoći humanitarne prirode“.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

„Pomaganje iz humanitarnih razloga se može smatrati pomaganje koje ne rezultira nikakvom materijalnom ili financijskom koristi pomagača nego je vođeno moralnim i humanitarnim principom u situacijama nužne pomoći za zaštitu života ili integriteta osobe koja nezakonito prelazi granicu ili nezakonito boravi na teritoriju RH.“ Osim iznimki propisanih stavkom 2. članka 43. Zakona o strancima, potrebno je uvesti dodatne iznimke od zabrane pomaganja strancu u nezakonitom boravku u RH. Naime, na teritoriju RH česte su situacije u kojima ljudi zbog nemogućnosti povratka u zemlju porijekla uzrokovanu brojnim subjektivnim ili/objektivnim razlozima (nemogućnost pribavljanja putnih isprava, nesigurnost rute povratka, nesigurnost u zemlji porijekla, nedostatak financijskih sredstava za pokrivanje troškova putovanja is l.), ostaju živjeti u RH u nereguliranom

Djelomično prihvaćen

U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje.

Djelomično prihvaćen

Kada se na graničnom prijelazu donosi odluka o odbijanju ulaska ne provodi se formalno saslušanje na zapisnik i uz pomoć prevoditelja za strani jezik, jer to ne zahtijeva Zakonik (npr. odluka o odbijanju ulaska se izdaje na obrascu na kojem se samo zaokružuje razlog za odluku o odbijanju) niti je to moguće (zbog velikog prometa na graničnim prijelazima nije moguće provoditi formalno saslušavanje za svaku osobu kojoj se odbija ulazak). U prijedlog Zakona dodat će se da se rješenje donosi bez saslušanja, osim u slučaju maloljetnika bez pratnje. Strancu iz članka 38. nije ograničena sloboda kretanja, nego mu je odbijen ulazak u državu i nalazi se u zoni graničnog prijelaza prije obavljanja granične kontrole gdje ima slobodu kretanja.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća.

Odbijen

Kažnjivost pokušaja proizlazi iz Direktive Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.

statusu. Oni nerijetko žive u iznimno teškim uvjetima, a policija i ostale institucije državne vlasti su svjesni za postojanje ovakvih slučajeva, pri čemu se često ne čini ništa, osim povremenog pritvaranja tih osoba na period dozvoljen zakonom. U tim slučajevima potrebno je osloboditi prekršajne i druge odgovornosti građane koji iz humanitarnih razloga pomažu tim osobama. Također, potrebno je istaknuti razliku između humanitarnog i ostalih oblika pomaganja pri nezakonitim prelascima granice ukoliko se pomaže iz razloga zaštite života i zdravlja osoba i spašavanja života (npr. spašavanje stranaca od utapanja na moru ili rijeci od strane ribara, spašavanje u slučajevima smržavanja pri prelasku kopnene granice i sl.). Humanitarna osnova služi zaštiti sustava međunarodne zaštite. Naime, sukladno međunarodnim, EU i nacionalnim pravnim instrumentima, nužno je omogućiti izbjeglicama ulazak na siguran teritorij gdje će moći zatražiti zaštitu. U tom smislu, eksplicite je predviđeno da se nezakoniti ulazak ne smije kriminalizirati. Pri tome, pomaganje ljudima iz humanitarnih razloga kojizbog nepoznavanja jezika ili pravnog sustava nisu zatražili međunarodnu zaštitu, predstavlja protupravni temelj za kažnjavanje. Konačno tom odredbom stavlja se na teret osobama koje su voljne pomoći procjenu hoće li osoba uopće uspjeti preći granicu i ima li osnova za zatražiti međunarodnu zaštitu, što je predstavlja neopravdan teret procjene koju ti ljudi ne mogu i zakonski ne smiju vršiti. Dekriminalizacija humanitarnog pomaganja predviđena je i čl. 1. st. 2. Direktive 2002/90/EZ o defriranju pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka zaista predviđa kažnjavanje za pokušaj Nadalje, predviđeno kažnjavanje za pokušaj predstavlja iznimno represivnu i neopravdanu mjeru. Direktiva 2002/90/EZ zaista predviđa kažnjavanje za pokušaj, ali u cilju "...borbe protiv nezakonite imigracije, nezakonitog zapošljavanja, trgovine ljudima i spolnog izrabljivanja djece" i sankcioniranje pokušaja u smislu iste se odnosi prvenstveno na ova gore navedena kaznena djela, a ne kako bi se izjednačili nezakoniti migranti s izbjeglicama i time omogućili kriminalizirati izbjeglica, odnosno uopće uskratili status pa time narušavaju i samo svrhu Direktive. Ona govori o preciznom definiranju povreda o kojima je riječ i slučajeve za izuzeće se, i poziva se na Okvirnu odluku Vijeća 2002/946/PUP u kojoj piše da se ona primjenjuje "bez utjecaja na zaštitu izbjeglica i tražitelja azila u skladu s međunarodnim pravom koje se odnosi na izbjeglice ili drugim međunarodnim instrumentima u području zaštite ljudskih prava, a posebno na poštovanje međunarodnih obveza od strane država članica u skladu s odredbama Konvencije o statusu izbjeglica izmijenjene i dopunjene Protokolom iz New Yorka iz 1967. S obzirom da je policijska uprava ta koja odlučuje o odobrenju ulaska itd., upitno je po kojim će se kriterijima donositi ta rješenja, pogotovo kad se uzmu u obzir razne odredbe o zabrani diskriminacije i sl., a koje su već kršene rasnim profiliranjem na granici nedavno, tj. da postoji realna mogućnost da će se uskraćivanjem davanja statusa izbjeglice izbjegavati obveze na koje je RH obvezana pa se time automatski i omogućava kriminalizacija istih, podvođenjem pod "ilegalne migrante" na koje se ne primjenjuje međunarodna zaštita, a onda i na volontere, organizacija koje im pomažu i sl.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

Članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 43. stavak 1. treba mijenjati na način da se iza dijela rečenice "te u nezakonitom boravku" potrebno je dodati riječi "osim iz humanitarnih razloga" te da se brišu riječi "i pokušaj pomaganja". Izmijenjen stavak 1. glasi: (1) Zabranjeno je pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku osim iz humanitarnih razloga.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

Članak 10. Članak 43. stavak 1. mijenja se i glasi "(1) Zabranjeno je pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku osim iz humanitarnih razloga." U stavku 2. riječi: "iz članka 107. stavka 5." zamjenjuju se riječima: "iz članka 116. i 117."

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

"Pomaganje iz humanitarnih razloga se može smatrati pomaganje koje ne rezultira nikakvom materijalnom ili financijskom koristi pomagača nego je vođeno moralnim i humanitarnim principom u situacijama nužne pomoći za zaštitu života ili integriteta osobe koja nezakonito prelazi granicu ili nezakonito boravi na teritoriju RH. " Osim iznimki propisanih stavkom 2. članka 43. Zakona o strancima, potrebno je uvesti dodatne iznimke od zabrane pomaganja strancu u nezakonitom boravku u RH. Naime, na teritoriju RH česte su situacije u kojima ljudi zbog nemogućnosti povratka u zemlju porijekla uzrokovanu brojnim subjektivnim ili/objektivnim razlozima (nemogućnost pribavljanja putnih isprava, nesigurnost rute povratka, nesigurnost u zemlji porijekla, nedostatak financijskih sredstava za pokrivanje troškova putovanja i sl.), ostaju živjeti u RH u nereguliranom statusu. Oni nerijetko žive u iznimno teškim uvjetima, a policija i ostale institucije državne vlasti su svjesni za postojanje ovakvih slučajeva, pri čemu se često ne čini ništa, osim povremenog pritvaranja tih osoba na period dozvoljen zakonom. U tim slučajevima potrebno je osloboditi prekršajne i druge odgovornosti građane koji iz humanitarnih razloga pomažu tim osobama. Također, potrebno je istaknuti razliku između humanitarnog i ostalih oblika pomaganja pri nezakonitim prelascima granice ukoliko se pomaže iz razloga zaštite života i zdravlja osoba i spašavanja života (npr. spašavanje stranaca od utapanja na moru ili rijeci od strane ribara, spašavanje u slučajevima smržavanja pri prelasku kopnene granice i sl.). Humanitarna osnova služi zaštiti sustava međunarodne zaštite. Naime, sukladno međunarodnim, EU i nacionalnim pravnim instrumentima, nužno je omogućiti izbjeglicama ulazak na siguran teritorij gdje će moći zatražiti zaštitu. U tom smislu, eksplicite je predviđeno da se nezakoniti ulazak ne smije kriminalizirati. Pri tome, pomaganje ljudima iz humanitarnih razloga koji zbog nepoznavanja jezika ili pravnog sustava nisu zatražili međunarodnu zaštitu, predstavlja protupravni temelj za kažnjavanje. Konačno tom odredbom stavlja se na teret osobama koje su voljne pomoći procjenu hoće li osoba uopće uspjeti preći granicu i ima li osnova za zatražiti međunarodnu zaštitu,

Odbijen

Kažnjivost pokušaja proizlazi iz Direktive Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.

Djelomično prihvaćen

Europska komisija je izradila analizu usklađenosti Zakona o strancima s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka, te utvrdila da Zakon u dijelu koji se odnosi na sankcioniranje „pokušaja“ pomaganja nezakonitih migracija nije usklađen s Direktivom. U prijedlogu Zakona će se navesti da se pomaganjem ne smatra pomaganje koje je počinjeno iz humanitarnih razloga.

Djelomično prihvaćen

Europska komisija je izradila analizu usklađenosti Zakona o strancima s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka, te utvrdila da Zakon u dijelu koji se odnosi na sankcioniranje „pokušaja“ pomaganja nezakonitih migracija nije usklađen s Direktivom. U prijedlogu Zakona će se navesti da se pomaganjem ne smatra pomaganje koje je počinjeno iz humanitarnih razloga.

što je predstavlja neopravdan teret procjene koju ti ljudi ne mogu i zakonski ne smiju vršiti. Dekriminalizacija humanitarnog pomaganja predviđena je i čl. 1. st. 2. Direktive 2002/90/EZ o definiranju pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka zaista predviđa kažnjavanje za pokušaj pomaganja. Nadalje, predviđeno kažnjavanje za pokušaj predstavlja iznimno represivnu i neopravdanu mjeru. Direktiva 2002/90/EZ zaista predviđa kažnjavanje za pokušaj, ali u cilju "...borbe protiv nezakonite imigracije, nezakonitog zapošljavanja, trgovine ljudima i spolnog izrabljivanja djece" i sankcioniranje pokušaja u smislu iste se odnosi prvenstveno na ova gore navedena kaznena djela, a ne kako bi se izjednačili nezakoniti migranti s izbjeglicama i time omogućili kriminalizirali izbjeglica, odnosno uopće uskratili status pa time narušavaju i samo svrhu Direktive. Ona govori o preciznom definiranju povreda o kojima je riječ i slučajeve za izuzeće se, i poziva se na Okvirnu odluku Vijeća 2002/946/PUP u kojoj piše da se ona primjenjuje "bez utjecaja na zaštitu izbjeglica i tražitelja azila u skladu s međunarodnim pravom koje se odnosi na izbjeglice ili drugim međunarodnim instrumentima u području zaštite ljudskih prava, a posebno na poštovanje međunarodnih obveza od strane država članica u skladu s odredbama Konvencije o statusu izbjeglica izmijenjene i dopunjene Protokolom iz New Yorka iz 1967." S obzirom da je policijska uprava ta koja odlučuje o odobrenju ulaska itd., upitno je po kojim će se kriterijima donositi ta rješenja, pogotovo kad se uzmu u obzir razne odredbe o zabrani diskriminacije i sl., a koje su već kršene rasnim profiliranjem na granici nedavno, tj. da postoji realna mogućnost da će se uskraćivanjem davanja statusa izbjeglice izbjegavati obveze na koje je RH obvezana pa se time automatski i omogućava kriminalizacija istih, podvođenjem pod "ilegalne migrante" na koje se ne primjenjuje međunarodna zaštita, a onda i na volontere, organizacija koje im pomažu i sl.

Isusovačka služba za izbjeglice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

Pozdravljamo najavu Ministarstva da će se uvesti iznimke od zabrane pomaganja u slučaju spašavanja života, pružanja hitne pomoći i sprječavanja ozljeđivanja, no mišljenja smo kako navedene tri iznimke nisu dovoljne. Predlažemo da se u iznimke od sankcioniranja pomaganja iz st. 1. uvede i pružanje humanitarne pomoći u smislu čl. 1. st. 2. te članaka 4 -7 Zakona o humanitarnoj pomoći (NN 102/15).

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 10.

Odredbom članka 10. ZID ZOS-a koja se odnosi na članak 43. ZOS-a zabranjuje se pomaganje i pokušaj pomaganja strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u RH, te u nezakonitom boravku. Za to je člankom 225. stavak 3. ZOS-a propisana kazna zatvora i novčana kazna. Međutim, potrebno je jasnije definirati što se smatra pomaganjem strancima u nezakonitom boravku, tranzitu i nezakonitom prijelazu. Naime, neprihvatljivo je zabranjivati pomaganje iz humanitarnih razloga, naročito ako bi ne pružanje pomoći onemogućilo zadovoljavanje potreba koje bi mogle ugroziti život i zdravlje, posebice ranjivih skupina. Kako je odredbama Kaznenog zakonom propisana kaznena odgovornost za one koji iz koristoljublja pomažu pri ulasku, izlasku, kretanju i boravku stranaca u RH, nema potrebe za zabranom svih vrsta pomaganja te posebno i pokušaja pomaganja navedenim osobama.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 12.

Potrebno je brisati članak 46, stavak 1., točku 4. Ova odredba propisuje da će se strancu otkazati kratkotrajni boravak ukoliko ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj. Pri tome, te financijske obveze nisu ni na koji način kvalificirane, odnosno, ne navodi se može li se raditi i o vrlo malom iznosu, treba li stranac znati za postojanje te obveze te može li mu se omogućiti osporavanje postojanja takve obveze prije nego li mu se otkáže boravak. Bez kvalifikacije predmetnih financijskih obveza, a posebice obzirom da predstavljaju mandatnu osnovu za otkaz boravka, ova odredba je prerestriktivna.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 12.

Članak 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 46. stavak 1. točka 4. treba izmijeniti na način da se ta točka briše.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 12.

Ova odredba propisuje da će se strancu otkazati kratkotrajni boravak ukoliko ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj. Pri tome, te financijske obveze nisu ni na koji način kvalificirane, odnosno, ne navodi se može li se raditi i o vrlo malom iznosu, treba li stranac znati za postojanje te obveze te može li mu se omogućiti osporavanje postojanja takve obveze prije nego li mu se otkáže boravak. Bez kvalifikacije predmetnih financijskih obveza, a posebice obzirom da predstavljaju mandatnu osnovu za otkaz boravka, ova odredba je prerestriktivna.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 14.

Člankom 14. dodaje se članku 55. Zakona o strancima stavak 4. koji unosi restrikcije u institut spajanja obitelji za osobe koje su stekle autonomni boravak. Iz samog teksta ove odredbe ne može se odrediti razlog i svrha ove restrikcije. To nije učinjeno niti u objašnjenju Zakona. Time se ta grupa ljudi bespotrebno stavlja u nepovoljniji položaj i nudi im se manji opseg prava.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća.

Odbijen

Financijske obveze na koje se odnosi navedena odredba su obveze koje proizlaze iz pravomoćnih presuda i rješenja državnih tijela u Republici Hrvatskoj.

Odbijen

Primjedba se odbija.

Odbijen

Iznos koji stranac mora posjedovati propisan je Uredbom o viznom sustavu.

Odbijen

Smisao instituta autonomnog boravka je da se omogućiti članu obitelji nakon 4 godine samostalno reguliranje boravka neovisno od sponzora, a ne ponovno spajanje obitelji bivšeg sponzora sa osobom koja sada ima autonomni boravak, iz jedinog razloga što bivši sponzor više ne može regulirati svoj boravak na drugi način. Budući je kroz primjenu Zakona o strancima uočena zloupotreba instituta autonomnog boravka na naprijed opisani način, uvrštena je odredba stavka 4. u članku 55. Zakona o strancima.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 14.

Članak 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojem se dodaje članku 55. dodaje stavak 4. treba brisati.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 14.

Dio odredbe kojim se u članku 55. dodaje stavak 4. treba brisati. Člankom 14. dodaje se članku 55. Zakona o strancima stavak 4. koji unosi restrikcije u institut spajanja obitelji za osobe koje su stekle autonomni boravak. Iz samog teksta ove odredbe ne može se odrediti razlog i svrha ove restrikcije. To nije učinjeno niti u objašnjenju Zakona. Time se ta grupa ljudi bespotrebno stavlja u nepovoljniji položaj i nudi im se manji opseg prava.

Odbijen

Smisao instituta autonomnog boravka je da se omogućiti članu obitelji nakon 4 godine samostalno reguliranje boravka neovisno od sponzora, a ne ponovno spajanje obitelji bivšeg sponzora sa osobom koja sada ima autonomni boravak, iz jedinog razloga što bivši sponzor više ne može regulirati svoj boravak na drugi način. Budući je kroz primjenu Zakona o strancima uočena zloupotreba instituta autonomnog boravka na naprijed opisani način, uvrštena je odredba stavka 4. u članku 55. Zakona o strancima.

Odbijen

Smisao instituta autonomnog boravka je da se omogućiti članu obitelji nakon 4 godine samostalno reguliranje boravka neovisno od sponzora, a ne ponovno spajanje obitelji bivšeg sponzora sa osobom koja sada ima autonomni boravak, iz jedinog razloga što bivši sponzor više ne može regulirati svoj boravak na drugi način. Budući je kroz primjenu Zakona o strancima uočena zloupotreba instituta autonomnog boravka na naprijed opisani način, uvrštena je odredba stavka 4. u članku 55. Zakona o strancima.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 15.

Ovaj članak je potrebno ispraviti u dijelu u kojem se mijenja dosadašnji stavak 5 članka 56 koji postaje stavak 6 na način da taj stavak glasi (6) Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca koja traje najmanje 3 godine, a krace ako je u njoj rođeno zajedničko dijete, a neformalno životno partnerstvo, u smislu ovog Zakona, je je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola, koje nisu sklopile životno partnerstvo pred nadležnim tijelom, ako zajednica traje najmanje tri godine i od početka je udovoljavala pretpostavkama propisanim za valjanost životnog partnerstva. Ne smatramo da postoji pravna ili druga opravdanost ili utemeljenje da se izvanbračna zajednica u smislu Zakona o strancima definira različito i restriktivnije od već postojeće definicije unutar Obiteljskog zakona (NN 103/15 čl 11 st 1). Držimo da ovakva inkonzistentna intervencija ide na uštrb pravne sigurnosti i usuglašenosti, a pogotovo jer se ovaj institut i materija primarno uređuju obiteljskim pravom kao posebnom granom prava sa svojom inherentnom logikom i principima. Uvjet tri godine zajedničkog kucanstva drastično mijenja namjeru zakonodavca da institut izvanbračne zajednice ne definira elementom zajedničkog kucanstva. Uzevši u obzir kulturološke pretpostavke koje su utjecale na to da zakonodavac "životnu zajednicu" ne definira zajedničkim kucanstvom (a pogotovo ne u trajanju od 3 godine), već je zajedničko kucanstvo tek jedno od mogućih faktora za dokazivanje "životne zajednice koje traje najmanje tri godine" – treba imati na umu pa bi ovakva definicija i in abstracto i in concreto mogla značajno osujetiti pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života na način na koje je ono obuhvaćeno Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1951. godine. Zajedničko kucanstvo izostaje kao element definicije i kod "zajednice obiteljskog života" u čl 3 Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN 92/14), a s obzirom na posebnu kulturološku i praktičnu komparativnu realnost ovog tipa zajednice, koje uostalom prepoznaje i hrvatski zakonodavac diferenciranim terminom "zajednice obiteljskog života" gore navedeni argumenti vrijede i primjenjivi su i a fortiori.

Prihvaćen

Prihvaćeni su argumenti Zelene akcije te je izvršena izmjena u Nacrtu

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 15.

Ne smatramo da postoji pravna ili druga opravdanost ili utemeljenje da se izvanbračna zajednica u smislu Zakona o strancima definira različito i restriktivnije od već postojeće definicije unutar Obiteljskog zakona (NN 103/15, čl. 3). Držimo da ovakva inkonzistentna intervencija ide na uštrp pravne sigurnosti i usuglašenosti, a pogotovo jer se ovaj institut i materija primarno uređuju obiteljskim pravom kao posebnom granom prava sa svojom inherentnom logikom i principima. Uvjet tri godine zajedničkog kućanstva drastično mijenja namjeru zakonodavca da instituta izvanbračne zajednice ne definira elementom zajedničkog kućanstva. Uzevši u obzir kulturološke pretpostavke koje su utjecale na to da zakonodavac 'životnu zajednicu' ne definira zajedničkim kućanstvom (a pogotovo ne u trajanju od 3 godine), već je zajedničko kućanstvo tek jedno od mogućih faktora za dokazivanje 'životne zajednice koje traje najmanje tri godine' - treba imati na umu pa bi ovakva definicija i in abstracto i in concreto mogla značajno osujetiti pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života na način na koje je ono obuhvaćeno Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1951. godine. Zajedničko kućanstvo izostaje kao element definicije i kod 'zajednice obiteljskog života' u čl. 3 Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN 92/14), a s obzirom na posebnu kulturološku i praktičnu komparativnu realnost ovog tipa zajednice, koje uostalom prepoznaje i hrvatski zakonodavac diferenciranim terminom 'zajednice obiteljskog života' gore navedeni argumenti vrijede i primjenjivi su i a fortiori.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 15.

Članak 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojem se mijenja dosadašnji stavak 5. članka 56. koji postaje stavak 6. treba mijenjati na način da taj stavak glasi: (6) Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca koja traje najmanje 3 godine, a kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete, a neformalno životno partnerstvo, u smislu ovog Zakona, je je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola, koje nisu sklopile životno partnerstvo pred nadležnim tijelom, ako zajednica traje najmanje tri godine i od početka je udovoljavala pretpostavkama propisanim za valjanost životnog partnerstva.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 16.

ZID ZOS predviđa da se za odobravanje privremenog boravka državljana trećih država koji su članovi obitelji hrvatskih državljana više neće zahtijevati kao uvjet prilaganje dokaza o sredstvima za uzdržavanje, što smatramo unapređenjem postojeće situacije. Međutim, dosadašnja praksa MUP-a pokazala je da se u postupcima odobrenja i produžetka privremenog boravka osoba koje dugotrajno žive u RH, a mnogi su i članovi obitelji hrvatskih državljana, ne uvažavaju dostatno posebne životne okolnosti, socijalni i humanitarni razlozi. Upravo stoga je pučka pravobraniteljica u Izvješćima Hrvatskom saboru za 2014. i 2015. godinu uputila preporuke da se prilikom donošenja rješenja o odobravanju boravka posebno vrednuju okolnosti koje se odnose na humanitarne razloge i spajanje obitelji (primjerice, dugotrajnost življenja u RH, zasnivanje obitelji

Prihvaćen

Primjedba je prihvaćena temeljem iznesenih argumenata.

Prihvaćen

Prihvaćena je primjedba.

Odbijen

Ne prihvaća se. Obrazloženje: Vezano uz komentare da stranci ne mogu regulirati svoj boravak u Republici Hrvatskoj iz razloga što nemaju stranu putnu ispravu, ističemo da su Zakonom o strancima kumulativno propisani uvjeti za odobrenje privremenog boravka za sve strance. Napominjemo da se je članovima obitelji hrvatskih državljana izašlo u susret, te je navedena kategorija oslobođena dokazivanja sredstava za uzdržavanje, međutim ističemo da je putna isprava identifikacijska isprava koju su stranci državljani dužni imati. Privremeni boravak se strancima koji nemaju putnu ispravu može odobriti i rješenjem, a u kojem razdoblju su dužni regulirati svoju važeću stranu putnu ispravu. Strancima bez važeće strane putne isprave policijska uprava odnosno policijska postaja odnosno diplomatska misija ili diplomatski ured može izdati putni list za strance radi izlaska i ulaska u Republiku Hrvatsku, kako bi u matičnoj državi mogli regulirati dokumentaciju za izdavanje putnih isprava.

i doma te nenapuštanje države tijekom cijelog tog razdoblja). Tijekom 2014. godine, putem pritužbi građana, primijetili smo promjenu prakse MUP-a, odnosno, strancima koji su živjeli u RH odbijani su zahtjevi za produženje privremenog boravka zbog neposjedovanja valjane strane putne isprave, iako im je prethodnih godina, u istoj situaciji, boravak uredno produžavan sukladno odredbi članka 52 stavka 3. i 4. ZOS-a. Zbog toga su se u nezavidnoj situaciji našle osobe koje dugotrajno žive u RH, a koje zbog tranzicijskih i drugih razloga, na koje često nisu mogle osobno utjecati, nisu regulirale državljanstvo neke od novonastalih država na području bivše SFRJ pa, samim time, nisu mogle niti pribaviti nove putne isprave. Takva situacija osobito pogađa članove obitelji hrvatskih državljana kojima je prethodni boravak bio odobren radi spajanja obitelji ili iz humanitarnih razloga, a koji valjanu putnu ispravu nisu mogli pribaviti bez odlaska u matičnu zemlju, što je nerijetko za posljedicu imalo razdvajanje obitelji, osobito roditelja od maloljetne djece na određeno vrijeme. Takva posljedica suprotna je smislu odredbe članka 62. stavka 1. Ustava da je obitelj pod osobitom skrbi države i Konvenciji o pravima djeteta koja propisuje obvezu osiguravanja uvjeta da se dijete ne odvaja od roditelja protiv njihove volje. Iz navedenog proizlazi da je inzistiranje na formalnom uvjetu posjedovanja valjane putne isprave za osobe koje dugotrajno borave na hrvatskom državnom području ili su članovi obitelji hrvatskih državljana pretpostavljeno životnim i humanitarnim razlozima. Stoga, smatramo da je u postupku izmjena i dopuna ZOS-a potrebno pri reguliranju privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji i privremenog boravka iz humanitarnog razloga dodatno osnažiti poziciju stranaca koji dugotrajno žive na hrvatskom državnom području i/ili su članovi obitelji hrvatskih državljana na način da se propiše iznimka, odnosno da zahtjevu za odobrenje privremenog boravka nisu dužni priložiti stranu putnu ispravu u slučaju kada se ona ne može pribaviti u diplomatskom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj, ili kada pribavljanje valjane putne isprave ima za posljedicu razdvajanje obitelji. Jednako tako, s obzirom da je nemali broj osoba regulirao privremeni boravak iz humanitarnih razloga, iako su članovi obitelji hrvatskih državljana, jer u tom slučaju nisu morali ispunjavati uvjet osiguranih sredstava za uzdržavanje i reguliranog zdravstvenog osiguranja, iz ZID ZOS-a proizlazi da će im ubuduće biti moguće regulirati privremeni boravak zbog spajanja obitelji jer se neće tražiti uvjet sredstava za uzdržavanje, ali ne i da bi bili oslobođeni uvjeta reguliranog zdravstvenog osiguranja. Stoga, da bi se doista svim osobama koje su članovi obitelji hrvatskih državljana, a koje su prethodno privremeni boravak regulirale zbog humanitarnih razloga, omogućilo da boravak reguliraju zbog spajanja obitelji potrebno je propisati i dodatnu iznimku, odnosno, kao i u slučaju privremenog boravka iz humanitarnih razloga, da ne trebaju imati regulirano zdravstveno osiguranje. Ovakvo rješenje bilo bi u skladu s Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma 2013.-2020. s obzirom da je najveći broj Roma koji imaju čvrstu poveznicu s RH (rođenje na teritoriju, uža rodbinska povezanost, stanovanje, od interesa su za RH i slično) privremeni boravak regulirao upravo iz humanitarnih razloga, upravo zbog nemogućnosti ispunjenja zakonskih uvjeta posjedovanja sredstava za uzdržavanje i reguliranog zdravstvenog osiguranja. Sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u RH osobe kojima je odobren privremeni boravak dužne

Također, imajući u vidu očuvanje cjelovitosti obitelji, stranci kojima je odbijen zahtjev za odobrenje privremenog boravka, mogu tražiti produženje roka za povratak, u kojem vremenu mogu ishoditi važeću stranu putnu ispravu. Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine i Republike Srbije u Republici Hrvatskoj izdaje biometrijske putovnice, dok Veleposlanstvo Kosova u Republici Hrvatskoj izdaje putne listove s kojima njihovi državljani u Republici Kosovo mogu izvaditi biometrijsku putovnicu.

su mjesečno plaćati doprinos za zdravstveno osiguranje. Nemogućnost plaćanja traženog iznosa za zdravstveno osiguranje zbog loših materijalnih prilika pridonosi stvaranju poreznog duga, a dugovanja po tom pitanju po jednoj obitelji predstavljaju značajan novčani iznos i često su nenaplativa. Dakle, na taj bi se način izjednačio status člana uže obitelji hrvatskog državljanina s podnositeljem zahtjeva za odobravanje privremenog boravka iz humanitarnih razloga, te više ne bi postojala potreba da član obitelji hrvatskog državljanina regulira boravak iz humanitarnih razloga, već bi boravak mogao regulirati upravo zbog spajanja obitelji. Slijedom navedenog, članak 16. ZID ZOS-a, koji se odnosi na reguliranje privremenog boravka zbog spajanja obitelji, trebao bi glasiti: Iza članka 56. dodaje se članak 56. a koji glasi: „Član uže obitelji hrvatskog državljanina iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjet - iz članka 54. točke 2. ovog Zakona kada se strana putna isprava ne može pribaviti u diplomatskom predstavništvu strane države u RH ili kada postupak pribavljanja strane putne isprave ima za posljedicu razdvajanje obitelji, - iz članka 54. točke 3. i 4. ovog Zakona.“. Također, u ZID ZOS-a potrebna je nova odredba kojom će se dopuniti dosadašnji članak 65. stavka 2. ZOS-a, koji se odnosi na privremeni boravak iz humanitarnih razloga, a koja glasi: „(2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka ne mora ispunjavati uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona“, na način da nova odredba glasi: „(2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka ne mora ispunjavati uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 2. kada se strana putna isprava ne može pribaviti u diplomatskom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj ili kada postupak pribavljanja strane putne isprave ima za posljedicu razdvajanje obitelji, te točke 3. i 4. ovoga Zakona“.

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 16.

Novi članak 56.a bi trebao glasiti „Reguliranja privremenog boravka za člana obitelji hrvatskog državljanina ili člana obitelji stranca na stalnom boravku“. Predloženim člankom predviđa se olakšano odobrenje privremenog boravka članovima obitelji hrvatskih državljanina na način da navedene osobe ne moraju ispunjavati uvjet posjedovanja sredstava uzdržavanja. Uvođenjem ove odredbe znatno će olakšati stjecanje privremenog boravka članovima obitelji hrvatskih državljanina, no isto tako smatramo da bi navedenu odredbu trebalo primijeniti i u slučajevima spajanja obitelji sa strancem na stalnom boravku u RH koji su pri ostvarivanju pojedinih prava izjednačeni sa hrvatskim državljanima.

Odbijen

Prijedlog se odbija. Navedeni prijedlog da je potrebno olakšati odobrenje privremenog boravka članovima obitelji sa strancem na stalnom boravku kao što je omogućeno članovima obitelji hrvatskih državljanina na način da navedene osobe ne moraju ispunjavati uvjet posjedovanja sredstava uzdržavanja smatramo neosnovanim. Naime, kada govorimo o spajanju obitelji s strancem na stalnom boravku, sponzor (stranac na stalnom boravku) je svoj status stekao u upravnom postupku u kojem je morao ispunjavati određene zakonske uvjete, među kojima je i dokaz o sredstvima za uzdržavanje. Za razliku od stranaca na stalnom boravku, hrvatsko državljanstvo, može se steći podrijetlom, rođenjem na teritoriju Republike Hrvatske, prirođenjem i temeljem međunarodnih ugovora. U slučaju stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem, vodi se upravni postupak u kojem nije potrebno dokazivati sredstva za uzdržavanje. U konkretnom slučaju ne vidi se osnova temeljem čega bi se stranci na stalnom boravku izjednačili s hrvatskim državljanima, kada je riječ o stranim državljanima koji borave u Republici Hrvatskoj temeljem stečenog statusa.

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 18.**

Stavak 8. "Odobrenje za sezonski rad odbit će se ako se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja odobrenja. " - predlažemo da se ukloni jer nema načina da se dokaže da osoba ne namjerava napustiti teritorij RH na dan važenja odobrenja i time se kriminalizira osobu prije nego je počinila bilo kakav prekršaj. Ovim se omogućava službeniku/ici koji/a donosi odluku da na osnovu vlastite prosudbe nekom može dati ili odbiti ulazak što osim što je problematično samo po sebi otvara i mogućnost korupcije. Eventualni nezakoniti prekršaj ostanka nakon datuma važenja dozvole mogu i trebaju utvrditi inspekcije.

Ured Pučke pravobraniteljice

**KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 18.**

Člankom 18. ZID ZOS-a u kojim se mijenja članak 74. stavak 3. ZOS-a godišnja kvota za zapošljavanje stranaca utvrđivat će se u skladu sa stanjem na tržištu rada, dok postojeća odredba ZOS-a određuje da se godišnja kvota za zapošljavanje stranaca utvrđuje u skladu s migracijskom politikom i stanjem na tržištu rada. Predloženo isključivanje migracijske politike suprotno je njenoj svrsi da usmjeri migracijska kretanja u korist gospodarskog i socijalnog razvitka države i društva, i njenom cilju da sva državna tijela, kao i ostali dionici, pravodobno i usklađeno djeluju na pronalaženju djelotvornih odgovora na pozitivne i negativne učinke migracijskih kretanja. Iako RH trenutno nema važeću migracijsku politiku, uslijed čega je pučka pravobraniteljica i donijela preporuku da se migracijska i integracijska politika izrade, kao preduvjet za poticanje migracija koje pridonose gospodarskom rastu ona bi trebala biti izrađena te uzeta u obzir pri utvrđivanju godišnje kvote za zapošljavanje stranaca.

Odbijen

Članak 75.a stavak 8. Nacrta usklađen je s člankom 8. stavkom 1. točkom a) Direktive 2014/36/EU kojim je izričito propisano da će države članice odbiti zahtjev za odobrenje za potrebe sezonskog rada odbiti, između ostaloga, ako će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja odobrenja. Kod donošenja naprijed navedene odluke službenik će u svakom konkretnom slučaju donositi odluku primjenom odgovarajućih načela Zakona o općem upravnom postupku (npr. načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo zakonitosti, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza). Naglašavamo da je već važećim Zakonom o strancima sadržana odredba da se viza može odbiti ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize.

Odbijen

Kroz praksu se pokazalo da kod donošenja kvote za zapošljavanje stranaca Migracijska politika nije bila od utjecaja, već se je kvota donosila temeljem stanja na tržištu rada.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 18.

Izmjenu stavka 3. potrebno je brisati. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima predviđa da se godišnja kvota za zapošljavanje stranaca više ne bi usklađivala s migracijskom politikom, već samo sa stanjem na tržištu rada. U obrazloženju ove izmjene navedeno je kako je "propisano da Vlada Republike Hrvatske može donijeti i godišnju kvotu potvrda o prijavi rada za strance koji će sezonski raditi do 90 dana godišnje", u važećem Zakonu o strancima u istom članku stavku 5 već je propisano kako se "godišnjom kvotom može utvrditi i kvota za sezonski rad". Dakle, obrazloženje promjene nije jasno povezano sa samom izmjenom, odnosno kako mogućnost Vladinog određivanja kvote za sezonski rad opravdava ne oslanjanje na Migracijsku politiku. Svrha Migracijske politike jest "osigurati da migracijska kretanja u Republici Hrvatskoj budu u korist gospodarskog i socijalnog razvitka države i društva", dok je cilj Migracijske politike "da sva državna tijela, kao i ostali dionici, pravodobno i usklađeno djeluju na pronalaženju djelotvornih odgovora na pozitivne i negativne učinke migracijskih kretanja". Ostaje nejasno zašto bi se kvota utvrđivala samo sa stanjem na tržištu rada, a ne sa ciljevima strateškog određenja upravljanja migracijama.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 18.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima predviđa da se godišnja kvota za zapošljavanje stranaca više ne bi usklađivala s migracijskom politikom, već samo sa stanjem na tržištu rada. U obrazloženju ove izmjene navedeno je kako je "propisano da Vlada Republike Hrvatske može donijeti i godišnju kvotu potvrda o prijavi rada za strance koji će sezonski raditi do 90 dana godišnje", u važećem Zakonu o strancima u istom članku stavku 5 već je propisano kako se "godišnjom kvotom može utvrditi i kvota za sezonski rad." Dakle, obrazloženje promjene nije jasno povezano sa samom izmjenom, odnosno kako mogućnost Vladinog određivanja kvote za sezonski rad opravdava ne oslanjanje na Migracijsku politiku. Svrha Migracijske politike jest "osigurati da migracijska kretanja u Republici Hrvatskoj budu u korist gospodarskog i socijalnog razvitka države i društva", dok je cilj Migracijske politike "da sva državna tijela, kao i ostali dionici, pravodobno i usklađeno djeluju na pronalaženju djelotvornih odgovora na pozitivne i negativne učinke migracijskih kretanja". Ostaje nejasno zašto bi se kvota utvrđivala samo sa stanjem na tržištu rada, a ne sa ciljevima strateškog određenja upravljanja migracijama.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 18.

Članak 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojem se mijenja stavak 3. članka 74 treba brisati

Odbijen

Kroz praksu se pokazalo da kod donošenja kvote za zapošljavanje stranaca Migracijska politika nije bila od utjecaja, već se je kvota donosila temeljem stanja na tržištu rada.

Odbijen

Kroz praksu se pokazalo da kod donošenja kvote za zapošljavanje stranaca Migracijska politika nije bila od utjecaja, već se je kvota donosila temeljem stanja na tržištu rada.

Odbijen

Kroz praksu se pokazalo da kod donošenja kvote za zapošljavanje stranaca Migracijska politika nije bila od utjecaja, već se je kvota donosila temeljem stanja na tržištu rada

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 19.**

U članku 75. c, potrebno je izmijeniti točku u kojoj je navedeno da ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom ili mirovinskom osiguranju odnosno odredbe ovoga Zakona koje se odnose na rad, odobrenje za sezonski rad strancu će prestati važiti. Obrazloženje: Navedena odredba neopravdano stavlja radnika u nepovoljan položaj i onemogućuje ga u daljnjem radu, obzirom da kršenje propisa od strane poslodavca svakako nije okolnost na koju radnik može utjecati, te bi mu se moralo u slučaju ispunjenja navedene pretpostavke omogućiti da u određenom roku zasnuje radni odnos kod drugog poslodavca, prije nego što nastupi pravni učinak gubitka dozvole za rad. Uzimajući u obzir točku 50, DIREKTIVE 2014/36/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA, od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, koja glasi "kako bi se olakšala primjena ove Direktive, države članice trebale bi uspostaviti učinkovite mehanizme pomoću kojih sezonski radnici mogu tražiti pravnu zaštitu i podnijeti pritužbe izravno ili putem odgovarajućih trećih strana kao što su sindikati ili druga udruženja. To se smatra nužnim za rješavanje situacija u kojima sezonski radnici nisu svjesni postojanja mehanizama izvršenja ili ih oklijevaju upotrijebiti u vlastito ime jer se boje mogućih posljedica. Sezonski radnici trebali bi imati pristup sudskoj zaštiti protiv viktimizacije kao posljedice podnošenja pritužbe" u zakonu bi trebalo dodati odredbe kojima se detaljno reguliraju obveze poslodavaca u svezi sa njegovim obvezama iz radnog odnosa prema strancu, ili u krajnjem slučaju, odredbe koje upućuju, a glede obveza poslodavaca, na zakon o radu kao supsidijarni. Osim toga, u Članaku 75.c se navodi cijeli niz razloga kada se kažnjava radnik zbog prekršaja poslodavaca što tražimo da se ukloni. Za propuste i prekršaje poslodavaca ne smije se kažnjavati radnik kojem se mora ostaviti razuman rok da promjeni poslodavca ako usljed propusta ili prekršaja poslodavca njemu prestaju vrijediti uvjeti za rad i ostanak, a poslodavca treba kazniti sukladno zakonima i propisima koji to propisuju. To je naglašeno i u EU Direktivi 2014/36/EU broj 36 koja kaže: Države članice trebale bi predvidjeti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije protiv poslodavaca u slučaju kršenja njihovih obveza na temelju ove Direktive. Te sankcije mogle bi se sastojati od mjera predviđenih u članku 7. Direktive 2009/52/EZ te bi trebale uključivati, ako je to prikladno, odgovornost poslodavca da plati naknadu sezonskim radnicima. Trebalo bi uspostaviti potrebne mehanizme kojima bi se sezonskim radnicima omogućilo da prime naknadu na koju imaju pravo, čak i ako se više ne nalaze na državnom području predmetne države članice.

Odbijen

Članak 75.c stavak 2. Nacrta usklađen je s člankom 9. stavkom 2. i 3. Direktive 2014/36/EU kojim je izričito propisano da će države članice prema potrebi oduzeti odobrenje za sezonski rad kada je: (a) poslodavac bio sankcioniran u skladu s nacionalnim pravom zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja; (b) poduzeće poslodavca u postupku likvidacije u skladu s nacionalnim propisima o nesolventnosti ili je bilo u tom postupku, ili se ne izvršava gospodarska aktivnost; ili (c) poslodavac bio sankcioniran na temelju članka 17. 3. Države članice mogu oduzeti odobrenje za potrebe sezonskog rada kada: (a) se ne poštuje ili se više ne poštuje članak 5. ili 6.; (b) poslodavac nije ispunio svoje pravne obveze koje se odnose na socijalnu sigurnost, oporezivanje, prava radnika, radne uvjete ili uvjete zapošljavanja, kako je predviđeno u mjerodavnim propisima i/ili kolektivnim ugovorima; (c) poslodavac nije ispunio svoje obveze na temelju ugovora o radu; (d) je poslodavac, u razdoblju od 12 mjeseci koji izravno prethode danu podnošenja zahtjeva, ukinuo radno mjesto na puno radno vrijeme kako bi dobio upražnjeno mjesto koje poslodavac želi popuniti upotrebom ove Direktive. Slijedom navedenog, Direktiva propisuje da se u svakom konkretnom slučaju procjenjuje predstavlja li postupanje poslodavca takve povrede nacionalnog propisa da treba oduzeti dozvolu za sezonski rad. Ističemo da su prekršajnim odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, broj: 130/11 i 74/13) propisane kazne za poslodavca koji zapošljava strance protivno odredbama tog Zakona, a također glavom XIV. Zakona o strancima propisan je inspekcijski nadzor nad poslodavcima. Tako je člankom 207. Zakona propisano da inspekcijski nadzor nad provedbom toga Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranca, provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti. Nadalje, propisano je kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog. Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 19.**

Članak 75 a Stavak 8 "Odobrenje za sezonski rad odbiti će se ako se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja odobrenja " - predlažemo da se ukloni jer nema načina da se dokaže da osoba ne namjerava napustiti teritorij RH na dan važenja odobrenja i time se kriminalizira osobu prije nego je počinila bilo kakav prekršaj. Ovim se omogućava službeniku/ici koji/a donosi odluku da na osnovu vlastite prosudbe nekom može dati ili odbiti ulazak što osim što je problematično samo po sebi otvara i mogućnost korupcije. Eventualni nezakoniti prekršaj ostanka nakon datuma važenja dozvole mogu i trebaju utvrditi inspekcije

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 20.**

U Članaku 75 c se navodi cijeli niz razloga kada se kažnjava radnik zbog prekršaja poslodavaca što tražimo da se ukloni. Za propuste i prekršaje poslodavaca ne smije se kažnjavati radnik kojem se mora ostaviti razuman rok da promjeni poslodavca ako usljed propusta ili prekršaja poslodavca njemu prestaju vrijediti uvjeti za rad i ostanak, a na poslodavca treba primijeniti odgovarajuće sankcije sukladno zakonu o radu i drugim propisima. To je naglašeno i u EU Direktivi 2014/36/EU broj 36 koja kaže: Države članice trebale bi predvidjeti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije protiv poslodavaca u slučaju kršenja njihovih obveza na temelju ove Direktive. Te sankcije mogle bi se sastojati od mjera predviđenih u članku 7 Direktive 2009/52/EZ te bi trebale uključivati, ako je to prikladno, odgovornost poslodavca da plati naknadu sezonskim radnicima. Trebalo bi uspostaviti potrebne mehanizme kojima bi se sezonskim radnicima omogućilo da prime naknadu na koju imaju pravo, čak i ako se više ne nalaze na državnom području predmetne države članice

Odbijen

Članak 75 a stavak 8. Nacrta usklađen je s člankom 8 stavkom 1. točkom a) Direktive 2014/36/EU kojim je izričito propisano da će države članice odbiti zahtjev za odobrenje za potrebe sezonskog rada odbiti, između ostalog, ako će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja odobrenja. Kod donošenja naprijed navedene odluke službenik će u svakom konkretnom slučaju donositi odluku primjenom odgovarajućih načela Zakona o općem upravnom postupku (npr. načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo zakonitosti, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza). Naglašavamo da je već važećim Zakonom o strancima sadržana odredba da se viza može odbiti ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize

Odbijen

Članak 75 c stavak 2. Nacrta usklađen je s člankom 9 stavkom 2. i 3. Direktive 2014/36/EU kojim je izričito propisano da će države članice prema potrebi oduzeti odobrenje za sezonski rad kada je: (a) poslodavac bio sankcioniran u skladu s nacionalnim pravom zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja, (b) poduzeće poslodavca u postupku likvidacije u skladu s nacionalnim propisima o nesolventnosti ili je bilo u tom postupku, ili se ne izvršava gospodarska aktivnost, ili (c) poslodavac bio sankcioniran na temelju članka 17. 3. Države članice mogu oduzeti odobrenje za potrebe sezonskog rada kada: (a) se ne poštuje ili se više ne poštuje članak 5. ili 6., (b) poslodavac nije ispunio svoje pravne obveze koje se odnose na socijalnu sigurnost, oporezivanje, prava radnika, radne uvjete ili uvjete zapošljavanja, kako je predviđeno u mjerodavnim propisima i/ili kolektivnim ugovorima, (c) poslodavac nije ispunio svoje obveze na temelju ugovora o radu, (d) je poslodavac, u razdoblju od 12 mjeseci koji izravno prethode danu podnošenja zahtjeva, ukinuo radno mjesto koje poslodavac želi popuniti upotrebom ove Direktive. Slijedom navedenog, Direktiva propisuje da se u svakom konkretnom slučaju procjenjuje predstavlja li postupanje poslodavca takve povrede nacionalnog propisa da treba oduzeti dozvolu za sezonski rad. Ističemo da su prekršajnim odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, broj 130/11 i 74/13) propisane kazne za poslodavca koji zapošljava strance protivno odredbama tog Zakona, a također glavom XIV Zakona o strancima propisan je inspekcijski nadzor nad poslodavcima. Tako je člankom 207 Zakona propisano da inspekcijski nadzor nad provedbom toga Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranaca, provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti. Nadalje, propisano je kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili konsti njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog. Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 20.**

U članku 75 c, potrebno je izmijeniti točku 1, u kojoj je navedeno da ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom ili mirovinskom osiguranju odnosno odredbe ovoga Zakona koje se odnose na rad, odobrenje za sezonski rad strancu će prestati važiti. Obrazloženje Navedena odredba neopravdano stavlja radnika u nepovoljan položaj i onemogućuje ga u daljnjem radu, obzirom da kršenje propisa od strane poslodavca svakako nije okolnost na koju radnik može utjecati, te bi mu se moralo u slučaju ispunjenja navedene pretpostavke omogućiti da u određenom roku zasnue radni odnos kod drugog poslodavca, prije nego što nastupi pravni učinak gubitka dozvole za rad. Uzimajući u obzir točku 50, DIREKTIVE 2014/36/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA, od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, koja glasi "kako bi se olakšala primjena ove Direktive, države članice trebale bi uspostaviti učinkovite mehanizme pomoću kojih sezonski radnici mogu tražiti pravnu zaštitu i podnijeti pritužbe izravno ili putem odgovarajućih trećih strana kao što su sindikati ili druga udruženja. To se smatra nužnim za rješavanje situacija u kojima sezonski radnici nisu svjesni postojanja mehanizama izvršenja ili ih oklijevaju upotrijebiti u vlastito ime jer se boje mogućih posljedica. Sezonski radnici trebali bi imati pristup sudskoj zaštiti protiv viktimizacije kao posljedice podnošenja pritužbe" u zakonu bi trebalo dodati odredbe kojima se detaljno reguliraju obveze poslodavaca u svezi sa njegovim obvezama iz radnog odnosa prema strancu, ili u krajnjem slučaju, odredbe koje upućuju, a glede obveza poslodavaca, na zakon o radu kao supsidijarni.

Informativno Pravi Centar

**KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 27.**

Predlažemo da se trenutno važeći stavak 2. briše i da se unese novi stavak 2. koji glasi: (2) Stranci iz članka 94. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovog članka te u iznimnim slučajevima uvjet iz točke 1. Smatramo da bi sve kategorije stranaca koje su navedene člankom 94. stavak 1. trebale imati jednakopravni položaj prilikom stjecanja stalnog boravka. Posebno se to odnosi na djecu i osobe koje su rođene u RH i ovdje žive godinama no iz opravdanih razloga nisu imali reguliran boravak. Za ovu kategoriju stranaca smatramo da je nužno ne zahtijevati pribavljanje putne isprave kako bi mogli regulirati stalni boravak. Stranci koji su rođeni i bez reguliranog boravka na teritoriju RH ne bi bili u pravno nepovoljnom položaju (bez boravka) da su imali mogućnost pribavljanja dokumenata

Odbijen

Članak 75.a stavak 8. Nacrta usklađen je s člankom 8. stavkom 1. točkom a) Direktive 2014/36/EU kojim je izričito propisano da će države članice odbiti zahtjev za odobrenje za potrebe sezonskog rada odbiti, između ostalog, ako će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja odobrenja. Kod donošenja naprijed navedene odluke službenik će u svakom konkretnom slučaju donositi odluku primjenom odgovarajućih načela Zakona o općem upravnom postupku (npr. načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo zakonitosti, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza). Naglašavamo da je već važećim Zakonom o strancima sadržana odredba da se viza može odbiti ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize.

Odbijen

Prijedlog se odbija. Glede prijedloga da djeca (članak 94. stavak 1. točka 3. ZOS-a) budu oslobođena dokaza o zdravstvenom osiguranju, sredstvima i stanovanju, obavještavamo da budući su roditelji stekli stalni boravak u upravnom postupku u kojem su morali dokazati posjedovanje sredstva za uzdržavanje i stanovanje, znači da i dalje ispunjavaju navedene uvjete, temeljem čega će uz zahtjev za odobrenje stalnog boravka za dijete priložiti navedenu dokumentaciju. Glede stranaca koji su rođeni u RH, a bez svoje krivnje nisu regulirali status (članak 94. stavak 1. točka 4. ZOS-a), obavještavamo da budući se radi o osobama koje niz godina žive u RH, pretpostavlja se da imaju mjesto za stanovanje, zdravstveno osiguranje i sredstva kojima se uzdržavaju. Dokazi o osiguranom stanovanju će se razraditi podzakonskim aktom (izmjenama i dopunama Pravilnika o statusu i radu stranaca u RH).

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 27.

Točka 4 čl. 96 bi se trebala izbrisati. Pripadnici romske nacionalne manjine koji su ujedno i najbrojniji stranci u RH prema predloženoj točki bi mogli imati problema s reguliranjem boravka jer su im objekti izgrađeni ilegalno, pa samim time nisu u mogućnosti pribaviti vlasničke listove svojih objekata. Uvođenjem ove odredbe stranci koji nemaju legalno izgrađene objekte dovode su u nepovoljan položaj u odnosu na ostale kategorije stranaca koji posjeduju novčana sredstva i samim time imaju osigurano stanovanje. Prema Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma 2013-2020g. predviđa se između ostalog rješavanje stambenog pitanja romske populacije čime će se riješiti problem stambenog zbrinjavanja. Obzirom da stranci koji imaju problema s reguliranjem boravka najčešće imaju poveznicu s hrvatskim državljanima (brak, izvanbračnu vezu) koji pak nemaju reguliranu adresu stanovanja postavlja se pitanje na koji će način regulirati nastavak boravka. Nejasno je da li će se kao dokaz osiguranog stanovanja uzimati u obzir samo izjava vlasnika objekta stanovanja (ilegalno ili legalno izgrađenog) ili će biti neophodno priložiti i vlasnički list

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 27.

Predlažemo da se riječi „hrvatsku kulturu i društveno uređenje“ iz članka 96. stavka 1. točke 4. ostave kao jedan od uvjeta stjecanja stalnog boravka. Obzirom da bi brisanje navedenog teksta članka 96. stavka 1. točke 4. dovelo u nepovoljan položaj strance koji godinama borave u RH, strance lošeg materijalnog statusa te neobrazovane koji zbog neznanja nisu na vrijeme regulirali stalni boravak smatramo da bi navedeni uvjet „poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma te hrvatske kulture i društvenog uređenja“ trebalo ostaviti iz razloga olakšanog stjecanja stalnog boravka strancima koji već godinama borave na području RH. Izbacivanjem navedenog uvjeta iz važećeg članka 96. stavak 1. točka 4. strancima koji ne posjeduju dovoljno novčanih sredstava za podmirenje troškova polaganja ispita iz hrvatskog jezika uskratilo bi se pravo na ostvarivanje stalnog boravka te onemogućilo ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom.

Odbijen

Prijedlog se odbija. Dokumentacija kojom će se dokazivati osigurano stanovanje u RH sukladno članku 96. stavku 4. bit će propisana podzakonskim aktom.

Odbijen

Prijedlog se odbija. Budući je jedan od uvjeta za odobrenje stalnog boravka strancu posjedovanje sredstava za uzdržavanje u iznosu propisanom Uredbom o načinu izračuna i visini sredstava za uzdržavanje stranca u Republici Hrvatskoj, smatramo da novčani iznos potreban za polaganje ispita o poznavanju hrvatskog jezika i latiničnog pisma ne bi trebao predstavljati problem toj kategoriji stranaca, ako taj stranac ispunjava uvjet za posjedovanje sredstava za uzdržavanje.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 27.

Nakon izmjena i dopuna Zakona o strancima 2013 godine, člankom 94. stavkom 1. točkom 4. iznimno je omogućeno strancu koji je rođen i koji od rođenja živi na području RH, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati, nije imao reguliran boravak, odobravanje stalnog boravka bez ispunjenja uvjeta neprekidnog zakonitog boravka od pet godina. Međutim, prema podatcima za 2014. i 2015. godinu, stalni boravak odobren je ukupno u samo 10 slučajeva. Razloge tome vidimo naročito u okolnosti da stranac iz članka 94. stavka 1. točke 4. ZOS-a i nadalje treba ispuniti druge uvjete u svrhu reguliranja stalnog boravka: posjedovanje valjane putne isprave, sredstva za uzdržavanje i regulirano zdravstveno osiguranje. Suprotno tome, stranci navedeni u članku 94. stavku 1. točki 1. i 2. Zakona (izbjeglice i korisnici programa povratka ili obnove ili stambenog zbrinjavanja), nisu u obvezi ispuniti navedene uvjete, čime je privilegiranost u odobravanju stalnog boravka za njih naglašenija. To se očituje u činjenici da je tim osobama u znatno većem broju tijekom 2014. i 2015. godine odobren stalni boravak (ukupno 155 osoba). Člankom 27. ZID ZOS-a nameće se dodatna obveza osobama iz članka 94. stavka 1. točke 4. ZOS-a da moraju imati i osigurano stanovanje. Nakon izmjena i dopuna Zakona o strancima 2013. godine, više osoba koje su rođene u RH te u njoj žive od svog rođenja imali su teškoće pri reguliranju stalnog boravka sukladno odredbi članka 94. stavka 1. točke 4. ZOS-a. Njihovi primjeri ukazuju da postoje životne situacije koje postojeći, a očito niti budući, tekst zakona ne vrednuje olakotno u dovoljnom smislu te ih se, unatoč činjenici rođenja i kontinuiranog života u RH, i nadalje propisivanjem ispunjavanja uvjeta u članku 96. ZOS-a te nametanjem dodatnog uvjeta gotovo izjednačava s ostalim podnositeljima zahtjeva za odobravanje stalnog boravka, osim što ne moraju ispunjavati uvjet zakonitog neprekidnog boravka od pet godina. Smatramo da je postojeća odredba članka 146. stavka 2. ZOS-a, koja propisuje da je prebivalište mjesto u kojem se stranac s odobrenim stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi, dostatna glede reguliranja uvjeta osiguranog stanovanja jer se ono preispituje u postupku prijave prebivališta, a da je ZID ZOS-om propušteno definirati pojam „osigurano stanovanje“, što ostavlja prostor za arbitrarno postupanje koje ne doprinosi pravnoj sigurnosti. Stoga, u svrhu potpunog ispunjavanja smisla odredbe članka 94. stavka 1. točke 4. ZOS-a, ali i točke 3. koja se odnosi na djecu koja žive u Republici Hrvatskoj, odnosno izjednačavanja uvjeta za reguliranje stalnog boravka tih osoba s onima iz stavka 1. i 2. istog članka, smatramo nepotrebnim da se člankom 27. ZID ZOS-a - u članku 96. stavku 1. iza riječi „članka 92.“ dodaju riječi „ili članka 94. stavka 1. točke 3. i 4.“, - u istom članku, iza točke 3. dodaje nova točka 4. koja glasi „4. ima osigurano stanovanje,“ - da dosadašnje točke 4. i 5. postanu točke 5. i 6. Također, iz istog razloga smatramo potrebnim da se člankom 27. ZID ZOS-a propiše da stavak 2. članka 96. ZOS-a glasi „Stranci iz članka 94. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovog Zakona, ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovog članka“.

Odbijen

Prijedlog se odbija. Glede prijedloga da djeca (članak 94. stavak 1. točka 3. ZOS-a) budu oslobođena dokaza o zdravstvenom osiguranju, sredstvima i stanovanju, obavještavamo da budući su roditelji stekli stalni boravak u upravnom postupku u kojem su morali dokazati posjedovanje sredstva za uzdržavanje i stanovanje, znači da i dalje ispunjavaju navedene uvjete, temeljem čega će uz zahtjev za odobrenje stalnog boravka za dijete priložiti navedenu dokumentaciju. Glede stranaca koji su rođeni u RH, a bez svoje krivnje nisu regulirali status (članak 94. stavak 1. točka 4. ZOS-a), obavještavamo da budući se radi o osobama koje niz godina žive u RH, pretpostavlja se da imaju mjesto za stanovanje, zdravstveno osiguranje i sredstva kojima se uzdržavaju. Dokazi o osiguranom stanovanju će se razraditi podzakonskim aktom (izmjenama i dopunama Pravilnika o statusu i radu stranaca u RH).

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 28.

Predlažemo da se brišu stavci 2. i 4., te riječi „hrvatske kulture i društvenog uređenja“ koje se nalaze u stavku 3. Smatramo da se predložene izmjene trebaju izbaciti te ostaviti trenutno važeće stavke članka 97. Zakona o strancima. Stranci koji godinama žive na području RH, a nisu regulirali svoj boravak (stranci iz članka 94. stavak 1. točke 3. i 4. važećeg Zakona o strancima) ili stranci koji ispunjavaju zakonski uvjet od 5 godina reguliranog privremenog boravka u RH predloženim izmjenama dovode se u situaciju nemogućnosti ostvarivanja prava na stalni boravak ukoliko ne posjeduju novčana sredstva koja su im neophodna radi polaganja ispita na visokim učilištima, srednjoškolskim ustanovama i ustanovama za obrazovanje odraslih. Omogućavanjem stjecanja stalnog boravka putem polaganja hrvatske kulture i društvenog uređenja olakšava se integracija stranaca koji godinama žive na ovom području u društvo.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 32.

Bitno je transparentno i nedvojbeno regulirati status stranaca za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak kako bi u tom roku stranci mogli, primjerice, osigurati pravo na smještaj u hostelima, hotelima ili drugom privatnom smještaju, a pravne ili fizičke osobe koje to osiguravaju ili bilo kakvu drugu uslugu ili pomoć ne bi bile kazneno ili civilno odgovorne za pomaganje strancima u nezakonitom boravku. Trenutno zakonsko rješenje ne pruža jasnu pravnu kvalifikaciju boravka stranaca u RH za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak, čime ih de facto stavlja u potpuno obespravljen položaj.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 32.

U članku 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 103. treba dodati stavak 8. koji glasi: (8) Smatra se da stranac zakonito boravi na teritoriju Republike Hrvatske za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovog članka

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 32.

Potrebno je dodati stavak 8. koji glasi: (8) Smatra se da stranac zakonito boravi na teritoriju Republike Hrvatske za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovog članka. Bitno je transparentno i nedvojbeno regulirati status stranaca za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak kako bi u tom roku stranci mogli, primjerice, osigurati pravo na smještaj u hostelima, hotelima ili drugom privatnom smještaju, a pravne ili fizičke osobe koje to osiguravaju ili bilo kakvu drugu uslugu ili pomoć ne bi bile kazneno ili civilno odgovorne za pomaganje strancima u nezakonitom boravku. Trenutno zakonsko rješenje ne pruža jasnu pravnu kvalifikaciju boravka stranaca u RH za vrijeme trajanja roka za dragovoljni odlazak, čime ih de facto stavlja u potpuno obespravljen položaj

Odbijen

Prijedlog se odbija. Budući je jedan od uvjeta za odobrenje stalnog boravka strancu posjedovanje sredstava za uzdržavanje u iznosu propisanom Uredbom o načinu izračuna i visini sredstava za uzdržavanje stranca u Republici Hrvatskoj, smatramo da novčani iznos potreban za polaganje ispita o poznavanju hrvatskog jezika i latiničnog pisma ne bi trebao predstavljati problem tog kategoriji stranaca, ako taj stranac ispunjava uvjet za posjedovanje sredstava za uzdržavanje.

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, rok za dragovoljni povratak određuje se jer stranac nezakonito boravi i određivanjem tog roka boravak stranca ne postaje zakonit.

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, rok za dragovoljni povratak određuje se jer stranac nezakonito boravi i određivanjem tog roka boravak stranca ne postaje zakonit.

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, rok za dragovoljni povratak određuje se jer stranac nezakonito boravi i određivanjem tog roka boravak stranca ne postaje zakonit.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 33.

Prema članku 33 ZID ZOS-a kojim se mijenja članak 104 stavak 2, strancu koji nezakonito boravi i koji je podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka, razmotrit će se mogućnost zastajanja s donošenjem rješenja o povratku. Zakonska formulacija „razmotrit će se mogućnost“ je neodređena i nedorečena te ostavlja preveliku mogućnost arbitrarnog odlučivanja nadležnih tijela te stoga treba propisati da će se u tom slučaju zastati s donošenjem rješenja o povratku.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 33.

U izmijenjenom članku 104, u stavku 2 umjesto riječi "razmotrit će se mogućnost zastajanja s donošenjem rješenja o povratku" trebaju stajati riječi "zastat će se s donošenjem rješenja o povratku". U obrazloženju Zakona stoji da ratio donošenja ove odredbe usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ. Međutim, ove odredbe su nepovoljnije od odredbi Direktive. Naime, podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka Direktiva predviđa kao mandatnu osnovu za zastajanje s postupkom donošenja rješenja o povratku, a ne fakultativnu.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 33.

U obrazloženju Zakona stoji da ratio donošenja ove odredbe usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ. Međutim, ove odredbe su nepovoljnije od odredbi Direktive. Naime, podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka Direktiva predviđa kao mandatnu osnovu za zastajanje s postupkom donošenja rješenja o povratku, a ne fakultativnu.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 33.

Članak 33 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 104 treba mijenjati na način da u stavku 2 umjesto riječi „razmotrit će se mogućnost zastajanja s donošenjem rješenja o povratku“ stoje riječi „zastat će se s donošenjem rješenja o povratku“.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 36.

U stavku 1 članka 107 ograničen je rok na koji se dragovoljni odlazak može produžiti na godinu dana. Takvo vremensko ograničenje nije opravdano. Specifične okolnosti zbog kojih se produženje može zatražiti mogu objektivno trajati i dulje od godine dana, primjerice, administrativni postupci ishodovanja putnih isprava, statusa u drugim državama i sl. Treba omogućiti da produženje roka za dragovoljni odlazak traje barem dokle traju okolnosti temeljem kojih je rok odobren. U stavku 2 članka 107 treba regulirati i mogućnost podnošenja zahtjeva za produženje roka za dragovoljni odlazak i u policijskoj postaji nadležnoj na području gdje se stranac nalazi. To se odnosi na specifične situacije primjerice kada stranci nemaju financijskih sredstava otići u policijske postaje koje su im izdale rješenje.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća.

Prihvaćen

Primjedba je prihvaćena.

Djelomično prihvaćen

Članak 6. stavak 5. Direktive o povratku predviđa da će se u ovakvim slučajevima samo „razmotriti mogućnost zastajanja“ s donošenjem odluke o povratku, a ne da će se zastati s donošenjem odluke o povratku. U članku 33. će se izvršiti odgovarajuća izmjena.

Djelomično prihvaćen

U članku 33. će se izvršiti odgovarajuća izmjena.

Odbijen

U slučaju potrebe odgađanja dragovoljnog odlaska koje je bi bilo dulje od godine dana, primjenjuje se institut privremene odgode prisilnog udaljenja.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 36.

Članak 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 107 treba mijenjati na način da se u stavku 1. brišu riječi „s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 13. i ovog članka ne može biti dulje od jedne godine“ te da se u stavku 2. iza riječi „policajska postaja“ dodaju riječi „i, kada je to opravdano posebnim okolnostima, policajska postaja koja je nadležna za područje u kojem se nalazi stranac“.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 36.

Članak 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 107 treba mijenjati na način da se u stavku 1. brišu riječi „s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 13. i ovog članka ne može biti dulje od jedne godine“ te da se u stavku 2. iza riječi „policajska postaja“ dodaju riječi „i, kada je to opravdano posebnim okolnostima, policajska postaja koja je nadležna za područje u kojem se nalazi stranac“. U stavku 1. članka 107 ograničen je rok na koji se dragovoljni odlazak može produjiti na godinu dana. Takvo vremensko ograničenje nije opravdano. Specifične okolnosti zbog kojih se produjjenje može zatražiti mogu objektivno trajati i dulje od godine dana, primjerice, administrativni postupci ishodovanja putnih isprava, statusa u drugim državama i sl. Treba omogućiti da produjjenje roka za dragovoljni odlazak traje barem dokle traju okolnosti temeljem kojih je rok odobren. U stavku 2. članka 107. treba regulirati i mogućnost podnošenja zahtjeva za produjjenje roka za dragovoljni odlazak i u policijskoj postaji nadležnoj na području gdje se stranac nalazi. To se odnosi na specifične situacije primjerice kada stranci nemaju financijskih sredstava otici u policijske postaje koje su im izdale rješenje

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 36.

Naslov iznad članka 107 i članak 107 mijenjaju se i glase „Produjjenje roka za dragovoljni odlazak Članak 107. (1) U opravdanim slučajevima rok za dragovoljni odlazak može se produjiti rješenjem (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja i, kada je to opravdano posebnim okolnostima, policijska postaja koja je nadležna za područje u kojem se nalazi stranac (3) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći prvoga dana od dana dostave rješenja o produjjenju roka za dragovoljni odlazak (4) Rješenjem o produjjenju roka za dragovoljni odlazak strancu se mogu odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. stavka 2. ovoga Zakona (5) Protiv rješenja o produjjenju roka za dragovoljni odlazak nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor “

Odbijen

Zakonom je potrebno jasno propisati da ukupno vrijeme svih rokova za dragovoljni odlazak ne svije biti dulje od jedne godine. U stavku 2. će se propisati da je za donošenje odluke o produjjenju roka nadležno Ministarstvo, što uključuje i Ministarstvo u sjedištu, sve policije uprave i policijske postaje.

Odbijen

U slučaju potrebe odgađanja dragovoljnog odlaska koje je bilo dulje od godine dana, primjenjuje se institut privremene odgode prisilnog udaljenja.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 37.

Članak 37. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 108. treba mijenjati na način da se u stavku 2. brišu riječi "pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu i boravku", "počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja", te "ponavlja činjenje prekršaja", te se dodaju riječi "je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Proklamirani ratio donošenja odredbi iz članka 107. Zakona o strancima je usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ. Direktiva zaista predviđa mogućnost protjerivanja ukoliko stranac predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje. Međutim, za razliku od Zakona o strancima koji u stavku 2. navodi moguće pravne osnove za protjerivanje, Direktiva to ne čini. Osnove iz stavka 2. su vrlo represivne. Činjenica je da je protjerivanje mjera koja ima velik utjecaj na ljudske živote i zbog toga treba biti primjenjivana iznimno restriktivno. Stavak 2. predviđa da se može protjerati osoba koja "počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Budući je takva odredba u suprotnosti sa principom presumpcije nevinosti, smatramo da bi ispravna formulacija bila "je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Također smatramo da se treba obrisati odredba po kojoj se osoba može protjerati ukoliko "ponavlja činjenje prekršaja", jer se tom odredbom u nepovoljan položaj, koji graniči pravnom nesigurnošću, stavljaju sve osobe koje su ponovile prekršaj tipa nepropisno parkiranje ili pijančevanje na javnom mjestu. Isto tako, smatramo da je osnovna "pomaganja u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku" iznimno restriktivna, posebice ako se ne uzmu u obzir humanitarni razlozi, pomaganje članovima obitelji, te pomaganje osobama koje trebaju međunarodnu zaštitu (a koje je nekada ne odlučiti zatražiti bez odlaganja, zbog nepoznavanja propisa, zbog činjenice da im članovi obitelji borave u drugim zemljama, zbog traume i sl. (vidi argumentaciju uz članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima)

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 37.

Naslov iznad članka 108. i članak 108. mijenjaju se i glase: „Protjerivanje iz razloga društvene opasnosti
Članak 108. (1) Stranca se može protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje (2) Stranca se može protjerati osobito ako: - sklopi brak iz koristi, - prekrši propise o zapošljavanju i radu stranaca, sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili carinskim i drugim poreznim davanjima, - je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja (3) Stranca će se protjerati, ako. 1. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine, 2. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od 5 godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje 3 godine, 3. je zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora, 4. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.“.

Odbijen

Protjerivanje u osnovi nikada nije i ne smije biti obligatorno, nego se prothodno mora provesti individualna procjena tijekom se mora u svakom konkretnom slučaju utvrditi i uzeti u obzir sve važne činjenice i okolnosti, u skladu s pravilnom razmjernosti.

Odbijen

Razlog za protjerivanje postojanja pravomoćne presude je već obuhvaćen u članku 108. riječima. „počini kazneno djelo“.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 37.

Proklamirani ratio donošenja odredbi iz članka 107 Zakona o strancima je usklađivanje s Direktivom 2008/115/EZ. Direktiva zaista predviđa mogućnost protjerivanja ukoliko stranac predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje. Međutim, za razliku od Zakona o strancima koji u stavku 2. navodi moguće pravne osnove za protjerivanje, Direktiva to ne čini. Osnove iz stavka 2. su vrlo represivne. Činjenica je da je protjerivanje mjera koja ima velik utjecaj na ljudske živote i zbog toga treba biti primjenjivana iznimno restriktivno. Stavak 2. predviđa da se može protjerati osoba koja "počinu kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Budući je takva odredba u suprotnosti sa principom presumpcije nevinosti, smatramo da bi ispravna formulacija bila "je pravomocno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja". Također smatramo da se treba obnsati odredba po kojoj se osoba može protjerati ukoliko "ponavlja činjenje prekršaja", jer se tom odredbom u nepovoljan položaj, koji graniči pravnom nesigurnošću, stavljaju sve osobe koje su ponovile prekršaj tipa nepropisno parkiranje ili pijančevanje na javnom mjestu. Isto tako, smatramo da je osnovna "pomaganja u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku" iznimno restriktivna, posebice ako se ne uzmu u obzir humanitarni razlozi, pomaganje članovima obitelji, te pomaganje osobama koje trebaju međunarodnu zaštitu (a koje je nekada ne odluče zatražiti bez odlaganja, zbog nepoznavanja propisa, zbog činjenice da im članovi obitelji borave u drugim zemljama, zbog traume i sl. (vidi argumentaciju uz članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima).

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 37.

Članak 37. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 108. treba mijenjati na način da se u stavku 2. brišu riječi "-pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu i boravku" i "počinu kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja", te "ponavlja činjenje prekršaja", te se dodaju riječi "je pravomocno osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja".

Odbijen

Radi se članku 108. Zakona o strancima. Osnove za protjerivanje iz ovog članka ne odnose se na Direktivu o povratku. Riječi "počinu kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti" podrazumijevaju postojanje pravomoćne sudske presude, jer tijelo uprave ne može kao prethodno pitanje u postupku donošenja rješenja riješiti to pitanje kao prethodno pitanje. Prilikom donošenja bilo je odluke u vezi povratka provodi se individualna procjena u skladu s pravilom razmjernost.

Odbijen

Razlog za protjerivanje postojanja pravomoćne presude je već obuhvaćen u članku 108. riječima "počinu kazneno djelo".

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 41.

Izmjenama se predviđa da se rješenje o protjerivanju donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o azilu jer im se onemogućuje da iskažu namjeru za traženje azila. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 41.

Članak 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 112. treba mijenjati na način da se u stavku 5 riječi "bez saslušanja" zamijene riječima "uz saslušanje".

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 41.

Članak 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 112. treba mijenjati na način da se u stavku 5 riječi "bez saslušanja" zamijene riječima "uz saslušanje". Izmjenama se predviđa da se rješenje o protjerivanju donosi bez saslušanja stranca. Time se krše prava osoba koje traže međunarodnu zaštitu sukladno Zakonu o azilu jer im se onemogućuje da iskažu namjeru za traženje azila. Takvo zakonsko rješenje je u suprotnosti s načelom zabrane vraćanja (non-refoulement) koje je zaštićeno kako Ustavom, tako i međunarodnim standardima i domaćim zakonskim odredbama. Onemogućavanje saslušanja stranca suprotno je pravnoj stečevini RH i EU, tj. načelu saslušanja i sudjelovanja stranaka u postupku koje je u sličnim formulacijama priznato u svim procesnim zakonima (a i sustavima, kako našim, tako i europskim), čime se strankama omogućuje izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje stvari u pitanju pa posljedično onemogućuje ostvarivanje prava zajamčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Također sa daju prevelike diskrecijske ovlasti Ministarstvu unutarnjih poslova koje odlučuje o ulascima stranaca u Republiku Hrvatsku.

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, u slučajevima nezakonitog ulaska ne mora se provesti formalno saslušanje na zapisnik s prevoditeljem (izdaje se obrazac na stranom jeziku). U takvim slučajevima uopće se ne mora primijeniti Direktiva

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, u slučajevima nezakonitog ulaska ne mora se provesti formalno saslušanje na zapisnik s prevoditeljem (izdaje se obrazac na stranom jeziku). U takvim slučajevima uopće se ne mora primijeniti Direktiva

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, u slučajevima nezakonitog ulaska ne mora se provesti formalno saslušanje na zapisnik s prevoditeljem (izdaje se obrazac na stranom jeziku). U takvim slučajevima uopće se ne mora primijeniti Direktiva

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 44.

Naslov iznad članka 115 i članak 115 mijenjaju se i glase „Prevođenje na strani jezik Članak 115 (1) U postupku donošenja - rješenja o odbijanju ulaska, - rješenja o protjerivanju, - rješenja o povratku, - rješenja o ukidanju ili skraćivanju zabrane ulaska i boravka, - rješenja o produljenju roka za dragovoljni odlazak, - rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 122 stavka 7 ovoga Zakona, - rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 124 stavka 6 ovoga Zakona, - rješenja o primjeni blažih mjera, - rješenja o smještaju u centar za zadržavanje stranaca, - rješenja o produljenju smještaja u centru za zadržavanje stranaca, - rješenja o određivanju strožeg policijskog nadzora, - rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, - rješenja o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja (u daljnjem tekstu odluke u vezi povratka), strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevođenje na jezik koji razumije (2) Odluke iz stavka 1 ovog članka prevesti će na jezik koji stranac razumije ”

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 44.

Članak 44 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 115 treba mijenjati na način da se u stavku 1 iza riječi "U postupku donošenja" dodaju riječi "rješenja o odbijanju ulaska" te se stavak 2 briše i unosi novi stavak 2 koji glasi (2) Odluke iz stavka 1 ovog članka prevesti će na jezik koji stranac razumije Zbog mogućih zlouporaba i nerazumijevanja situacije i pravnog sustava RH od strane stranca, važno je propisati obvezatnost prevođenja, a ne ovu obvezu učiniti ovisnom o posebnom zahtjevu stranca u pitanju Prevođenje odluke na jezik koji stranac razumije esencijalno je za mogućnost efektivnog ostvarivanja prava na pravni lijek protiv takve odluke

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 44.

Zbog mogućih zlouporaba i nerazumijevanja situacije i pravnog sustava RH od strane stranca, važno je propisati obvezatnost prevođenja a ne ovu obvezu učiniti ovisnom o posebnom zahtjevu stranca u pitanju Prevođenje odluke na jezik koji stranac razumije esencijalno je za mogućnost efektivnog ostvarivanja prava na pravni lijek protiv takve odluke

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 44.

Članak 44 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 115 treba mijenjati na način da se u stavku 1 iza riječi "U postupku donošenja" dodaju riječi "-rješenja o odbijanju ulaska" te se stavak 2 briše i unosi novi stavak 2 koji glasi (2) Odluke iz stavka 1 ovog članka prevesti će na jezik koji stranac razumije

Primljeno na znanje

Članak 115 odnosi se na postupak vraćanja stranca iz EGP-a u treću državu, a odbijanje ulaska na graničnom prijelazu uređeno je u članku 38

Primljeno na znanje

Članak 115 odnosi se na postupak vraćanja stranca iz EGP-a u treću državu, a odbijanje ulaska na graničnom prijelazu uređeno je u članku 38

Odbijen

Članak 115 odnosi se na postupak vraćanja stranca iz EGP-a u treću državu, a odbijanje ulaska na graničnom prijelazu uređeno je u članku 38

Odbijen

Članak 115 odnosi se na postupak vraćanja stranca iz EGP-a u treću državu, a odbijanje ulaska na graničnom prijelazu uređeno je u članku 38

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 46.

Protiv odluke u vezi povratka stranci mogu uložiti upravnu tužbu za što im je osigurana pravna pomoć, na vlastiti zahtjev i to samo se utvrdi da je vjerojatno da će postupak na sudu biti uspješan. Takvu odluku donosi MUP. Prema tome, isto tijelo koje donosi odluku u vezi povratka, odlučuje i o tome je li vjerojatno da je pogriješio, da nije trebalo donijeti takvu odluku i da će je upravni sud ukinuti. Takvim zakonskim rješenjem krše se prava stranca na pravično postupanje. Osim toga, uvjet ne posjedovanja dostatnih sredstava i imovine veće vrijednosti je paušalan i nepravičan i dovodi strance u znatno nepovoljniji položaj od državljana RH jer je ovako postavljena odredba otvorena za moguću interpretaciju da vrijednija odjeća ili osobne stvari predstavljaju dovoljno vrijednu imovinu pri čemu ne razmatra je li takva imovina od emotivne vrijednosti za stranca ili čak predstavlja jedino sredstvo za preživljavanje.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 46.

Članak 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 117. treba izmijeniti na način da se stavak 4. briše

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 46.

Članak 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim se mijenja članak 117. treba izmijeniti na način da se stavak 4. članka 117. briše. Protiv odluke u vezi povratka stranci mogu uložiti upravnu tužbu za što im je osigurana pravna pomoć, na vlastiti zahtjev i to samo se utvrdi da je vjerojatno da će postupak na sudu biti uspješan. Takvu odluku donosi Ministarstvo unutarnjih poslova. Prema tome, isto tijelo koje donosi odluku u vezi povratka, odlučuje i o tome je li vjerojatno da je pogriješilo, da nije trebalo donijeti takvu odluku i da će je upravni sud ukinuti. Takvim zakonskim rješenjem krše se prava stranca na pravično postupanje. Osim toga, uvjet ne posjedovanja dostatnih sredstava i imovine veće vrijednosti je paušalan i nepravičan i dovodi strance u znatno nepovoljniji položaj od državljana RH jer je ovako postavljena odredba otvorena za moguću interpretaciju da vrijednija odjeća ili osobne stvari predstavljaju dovoljno vrijednu imovinu, pri čemu ne razmatra je li takva imovina od emotivne vrijednosti za stranca ili čak predstavlja jedino sredstvo za preživljavanje.

Hrvatski pravni centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 46.

Odredba članka 117. stavka 4. sadrži ograničenje prava na besplatnu pravnu pomoć na način da propisuje „ako je vjerojatno da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan“ što znači da će Ministarstvo unutarnjih poslova prejudicirati ishod upravnog spora. Predlaže se taj dio članka 117. stavka 4. brisati. Predlaže se u skladu s obrazloženjem iz stavka 4. članka 117. brisati stavak 6. Podredno ako ne bi došlo do brisanja dijela stavka 4. članka 117. smatramo da članak 117. stavak 6. nije razumljiv jer sadrži dvostruku negaciju.

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, besplatna pravnu pomoć u postupku povratka može se ograničiti ako u postupku u povodu pravnog lijeka ne postoji stvaran izgled za uspjeh u postupku i ako stranac ima dovoljno financijskih sredstva.

Odbijen

Nema obrazloženja za odgovor. U stavku 4. se navodi da će popis pružatelja pravne pomoći sastaviti Ministarstvo.

Odbijen

Sukladno Direktivi o povratku, besplatna pravnu pomoć u postupku povratka može se ograničiti ako u postupku u povodu pravnog lijeka ne postoji stvaran izgled za uspjeh u postupku i ako stranac ima dovoljno financijskih sredstva.

Odbijen

Članak 117. stavak 4. Zakona je usklađen s Direktivom o povratku.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 50.

Člankom 50. ZID ZOS mijenja se članak 121. vezano za dragovoljni odlazak stranca. Navodi se da MUP radi poticanja dragovoljnog odlaska može sklapati sporazume s tijelima država članica EGP-a i trećih država, te s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva. Za takve aktivnosti MUP je predvidio i sredstva. Budući da programi dragovoljnih povrataka do sada nisu postojali, pohvalno je da se pristupilo njihovom uvođenju, međutim, potrebno je propisati i kako će Ministarstvo strancu, na jeziku koji razumije, pružiti sve potrebne informacije o postojećim programima dragovoljnih povrataka. Također, predlažemo dodati novu odredbu kao još jednu mjeru poticanja dragovoljnog povratka i osiguranja poštivanja prava stranaca za vrijeme boravka u RH, kojom se određuje da će za vrijeme dok stranac čeka dragovoljni povratak, a ako ne posjeduje financijska sredstva, Ministarstvo strancu osigurati odgovarajući smještaj.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 52.

Člankom 52. ZID ZOS-a mijenja se članak 123. koji se odnosi na zaštitu temeljnih ljudskih prava u postupku prisilnog udaljenja. Predlažemo da se članak 123. ZOS-a suštinski izmijeni na način da se u stavku 1. Ministarstvo obveže osigurati obavljanje učinkovitog promatranja prisilnih udaljenja u smislu članka 8. stavka 6. Direktive 2008/115/EZ i sukladno posebnom propisu, a o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava. Takvo promatranje mora biti učinkovito, odnosno moraju ga obavljati tijela ili organizacije koje imaju relevantno stručno iskustvo u poslovima zaštite ljudskih prava. Nadalje u stavku 2. članka 123. potrebno je dodati da se prisilno udaljenje može tehnički snimati samo u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, kako bi se zaštitila privatnost te temeljna ljudska prava i temeljne slobode stranca prilikom provođenja postupka prisilnog udaljenja. Također, potrebno je propisati da će se zdravstveni pregled stranca obaviti prije provođenja postupka prisilnog udaljenja i to poštujući njegovo dostojanstvo i osnovna ljudska prava te da se tome treba izdati potvrda, što je i skladu s FRONTEx-ovim preporukama. Na taj način utvrđuju se zdravstvena sposobnost stranca za putovanje te utvrđuju postojeće ozljede koje stranac ima od ranije, čime se štite prava samog stranca, ali i policijskih službenika u pratnji, od eventualnih neosnovanih optužbi o ozljedama nastalim tijekom postupka prisilnog udaljenja. Na nužnost obavljanja zdravstvenog pregleda prije prisilnog udaljenja, ukazivao je Europski odbor za sprečavanje mučenja i neljudskoga i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: CPT) pa se tako u 13.-om Općem izvješću CPT-a (CPT/Inf(2003)35, para 39) navodi da je potrebno strancu omogućiti zdravstveni pregled prije nego se izvrši odluka o prisilnom povratku. Nadalje, potrebno je jasno definirati da će se prije postupka prisilnog udaljenja, stranca informirati o razlozima, postupku te o pravima i obvezama koje ima za vrijeme prisilnog udaljenja. Odbor ministara Vijeća Europe izradio je Dvadeset smjernica o prisilnim povratcima gdje se navodi da je strancu potrebno omogućiti pripremu za prisilni povratak tako da ga se unaprijed informira o postupku povratka. Također CPT u 13. Općem izvješću (CPT/Inf(2003)35), para 41),

Djelomično prihvaćen

Način informiranja stranca o programu dragovoljnog povratka uredit će se sporazumom koji će MUP sklopiti s organizacijom koja će ga provoditi, kada se provede javni natječaj za odabir te organizacije. Zakonom o strancima je propisano da Ministarstvo može (ali ne mora uvijek) osigurati smještaj.

Djelomično prihvaćen

Nadzor prisilnih udaljenja će se osigurati putem javnog natječaja na kojem će se odabrati odgovarajuća organizacija koja će ga obavljati, s kojom će MUP sklopiti sporazum. Na takav način osigurat će se učinkovitost nadzora. Detaljnija pravila u vezi provedbe prisilnih udaljenja propisat će se podzakonskim propisom. Sredstva prisilne i način njihove uporabe propisani su posebnim zakonom. Protiv rješenja o protjerivanju kojim se nalaže prisilno udaljenje stranac može se pokrenuti upravni spor. Stranac koji je prisilno udaljen može uvijek izjaviti predstavku i pritužbu na postupanje policijskih službenika.

navodi da je stranca potrebno unaprijed obavijestiti o postupku povratka kako bi se mogao psihološki pripremiti, obavijestiti one koje želi o tome te spremati osobne stvari. Također, U FRONTEX-ovim Pravilima postupanja i Vodiču za provođenje zajedničkih operacija prisilnog udaljenja navodi da će se strancu pismeno ili usmeno objasniti postupak prisilnog povratka, kao što su primjerice razlozi, faze postupka i putovanja, potrebitost pretrage tijela, mogućnost i razlozi korištenja mjera prisile. Potrebno je i propisati da će se prisilno udaljenje provoditi poštujući dostojanstvo stranca i uvažavajući sigurnost ostalih putnika te da će se dopuštena sredstva prisile koja se mogu primijeniti prema strancu za vrijeme prisilnog udaljenja te da će se okolnosti u kojima je njihova primjena dopuštena propisati posebnim pravilnikom, sukladno međunarodnim standardima. Prisilna udaljenja odnose se na specifične situacije, u kojima stranci često pružaju otpor samom postupku povratka, a postojeći propisi o postupanju policijskih službenika ne obuhvaćaju situacije prisilnih udaljenja. Potrebno je propisati i da se prilikom upotrebe sredstava prisile mora strogo poštivati načelo nužnosti, proporcionalnosti i poštovanja dostojanstva stranca te zabraniti mučenje i ponižavajuće postupanje, a da se mjere prisile mogu upotrijebiti samo iznimno i opravdano nakon procjene svakog pojedinačnog slučaja, uvažavajući posebno određene ranjive skupine kao što su obitelji s djecom te osobe s invaliditetom. Sukladno preporukama CPT-a, važno je navesti da će se sedativi upotrebljavati iznimno, samo na temelju odluke liječnika za svaki pojedinačni slučaj i isključivo uz pristanak stranca. Osobe u pratnji mogu primjenjivati mjere prisile nad pojedincima koji odbijaju udaljenje ili se odupiru udaljenju samo ako su navedene mjere proporcionalne i ne prelaze granicu krajnje nužde. Ovaj zahtjev za proporcionalnošću postavio je i Europski sud za ljudska prava kod tumačenja članka 3. Europske konvencije o ljudskim pravima koji je istaknuo da "u pogledu osobe lišene slobode, pribjegavanje primjeni fizičke sile koje nije bilo učinjeno nužnim vlastitim ponašanjem te osobe, umanjuje ljudsko dostojanstvo i predstavlja kršenje prava propisana člankom 3.", te da primjena sile može biti nužna, pod uvjetom da nije pretjerana, ako je izazvana ponašanjem osobe protiv koje se sila primjenjuje (ESLJP, presuda Berlinski protiv Poljske od 20. lipnja 2002. stavci 59-65). Osim toga, nastavno na ranije izneseni prijedlog Ministarstva unutarnjih poslova da upravo Ured pučke pravobraniteljice bude tijelo koje će sustavno provoditi promatranja prisilnih udaljenja, budući da je Pučki pravobranitelj sukladno Ustavu RH samostalan i neovisan u svom radu, takvo rješenje moguće je jedino temeljem jasno propisane zakonske osnove i ako su osigurana dodatna financijska sredstva. Alternativno, ukoliko se ovakvo rješenje ne propiše Zakonom o strancima, potrebno je dodati odredbu kojom bi se propisalo da se izvješće o promatranju prisilnih udaljenja dostavlja Ministarstvu unutarnjih poslova u roku od 30 dana, koje će ga onda u narednom roku od 15 dana dostaviti pučkom pravobranitelju. Takva odredba je potrebna radi osiguravanja redovitog sastavljanja izvješća od strane promatrača prisilnih udaljenja, osiguravanja učinkovitog i transparentnog provođenja postupka prisilnog udaljenja te unaprijeđenja zaštite prava stranaca tijekom samog postupka prisilnog povratka. Također, potrebo je propisati da će se nakon završetka prisilnog udaljenja strancu omogućiti podnošenje pravnog lijeka protiv bilo kakvog postupanja kojim su bila povrijeđena njegova prava, a da je o takvim navodima potrebno u

razumnom vremenu provesti učinkovitu istragu. Nadalje, predlažemo propisati da osobe u pratnji stranca moraju biti educirane za provođenje postupka prisilnog udaljenja, posebice vezano uz upotrebu sredstava prisile te primjenu de-eskalacijskih i komunikacijskih vještina. Na potrebu edukacije osoba u pratnji upozoravao je i CPT u 13. Općem izvješću (CPT/Inf(2003)35), para. 42) u kojem navodi da bi takva edukacija trebala uključivati vještine multikulture komunikacije i suočavanja sa stresom te pravne i medicinske aspekte postupka prisilnog udaljenja.

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 53.

Predlažemo da se stavak 5. briše. Strancima kojima je odobren privremeni ili stalni boravak u RH mogu se naći u situaciji pravne nesigurnosti i rizika da im se neosnovano ukine odobreni boravak u RH ukoliko država članica EGP-a procijeni da su prekršili propise ulaska i boravka u državu članicu EGP-a. U praksi se može dogoditi da stranac s odobrenim stalnim boravkom u RH i putnom ispravom boravi određeno vrijeme na teritoriju države članice EGP-a te da mu u tom periodu istekne valjanost putne isprave. Stranac u tom trenutku krši propise o uvjetima boravka u državi članici EGP-a te država članica donosi odluku o protjerivanju stranca, a nadležna tijela RH tu odluku države članice priznaju i ukidaju odobreni boravak u RH. Smatramo da bi provođenjem ovog stavka stranci s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom u RH, a koji su ujedno članovi obitelji hrvatskih državljana, dovedeni u nepovoljan položaj i rizik od odvajanja od obitelji.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 60.

Prema članku 60. ZID ZOS-a kojim se mijenja članak 131., strancu se može ograničiti sloboda kretanja ako se prisilno udaljenje ili povratak ne može osigurati blažim mjerama, a u tu svrhu Ministarstvo osniva centre za zadržavanje stranaca (u daljnjem tekstu Centar). U stavku 4. je određeno da se državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava osoba kojima je ograničena sloboda kretanja omogućavaju posjete Centru, ali samo ako je to u skladu s trenutnim mogućnostima. Ovakvo ograničivanje posjeta ovlaštenih tijela i organizacija mjestima u kojima je ograničena sloboda kretanja nije prihvatljivo te ga je potrebno izbrisati. Naime, ovlasti nenajavljenih posjeta utemeljene su i proizlaze iz nacionalnih i međunarodnih pravnih akata te se ne mogu suspendirati ZID ZOS-om.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 60.

Članak 60. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 131. treba izmijeniti na način da se u stavku 4. riječi "u skladu s trenutnim mogućnostima centra" brišu. Izmjena kojom se omogućava posjete centru je pozitivna. Međutim, nije je potrebno uvjetovati trenutnim mogućnostima centra jer je takav uvjet nejasan i mogao bi služiti kao generička isprika za zabranu posjeta. Alternativno, neka se to riješi podzakonskim aktima s jasno propisanim kriterijima za odbijanje posjeta zbog tehničkih nemogućnosti.

Odbijen

Primjedba se odbija.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća.

Odbijen

Stavak 131. stavak 4. je usklađen s Direktivom o povratku.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 60.

Naslov iznad članka 131. i članak 131. mijenjaju se i glase: „Smještaj u centar za zadržavanje stranaca Članak 131. (1) U svrhu ograničenja slobode kretanja radi osiguranja prisilnog udaljenja i povratka Ministarstvo osniva centre za zadržavanje stranaca (u daljnjem tekstu: centar). (2) Stranca se može smjestiti u centar ako se prisilno udaljenje i povratak ne može osigurati blažim mjerama. (3) Smještaj u centru može trajati samo najkraće vrijeme koje je potrebno za prisilno udaljenje i dok su u tijeku aktivnosti radi prisilnog udaljenja koje se izvršavaju s dužnom pažnjom. (4) Državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava osoba kojima je ograničena sloboda kretanja omogućit će se da posjete centar.“.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 60.

Izmjena kojom se omogućava posjete centru je pozitivna. Međutim, nije je potrebno uvjetovati trenutnim mogućnostima centra jer je takav uvjet nejasan i mogao bi služiti kao generička isprika za zabranu posjeta. Alternativno, neka se to riješi podzakonskim aktima s jasno propisanim kriterijima za odbijanje posjeta zbog tehničkih nemogućnosti.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 60.

Članak 60. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 131. treba izmijeniti na način da se u stavku 4. riječi „u skladu s trenutnim mogućnostima centra“ brišu.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 61.

Odredbom 61. ZID ZOS-a uvodi se novi članak 132. kojim se razrađuju blaže mjere od mjere smještaja u centar: 1. polog putnih isprava; 2. polog određenih financijskih sredstava; 3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja; 4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme. Pohvalno je da u vezi primjene blažih mjera MUP, PU, PP mogu osigurati smještaj i uzdržavanje te obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja te da u tu svrhu MUP može osnivati mjesta i centre za privremeni smještaj. Međutim, umjesto mogućnosti, trebalo bi uvesti obvezu osnivanja centara za privremeni smještaj i uzdržavanja stranca u njima.

Odbijen

Stavak 131. stavak 4. je usklađen s Direktivom o povratku

Djelomično prihvaćen

Stavak 131. stavak 4. je usklađen s Direktivom o povratku. Riječi „u skladu s trenutnim mogućnostima centra“ će se zamijeniti riječima „uz prethodno odobrenje centra“.

Djelomično prihvaćen

Stavak 131. stavak 4. je usklađen s Direktivom o povratku. Riječi „u skladu s trenutnim mogućnostima centra“ će se zamijeniti riječima „uz prethodno odobrenje centra“.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku.

**Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju
KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 61.**

Zakon ne definira duljinu privremenog smještaja niti za privremeni smještaj određuje pravilnik o higijensko tehničkim standardima unutar tako definiranog smještaja.

Prijedlog: Zakon mora definirati „privremeni boravak“ u smislu duljine trajanja boravka stranca u centrima za privremeni smještaj. Zakonom nije jasno propisano da li se pravilnik o tehničkim uvjetima u prostorijama za zadržavanje stranaca odnosi i na privremene centre. U skladu sa duljinom boravka, centri za privremeni smještaj u kojem stranci borave dulje od tjedan dana moraju osiguravati smještaj u čvrstim objektima sa pripadajućim higijenskim i sanitarnim uvjetima i svim ostalim pozitivnim uvjetima koje propisuje pravilnik o tehničkim uvjetima u prostorijama za zadržavanje stranaca čije donošenje propisuje ovaj Zakon (Članak 96. stavak 1), a mora u sebi sadržavati pravo na zdravlje i privatnost stranca.

Ured Pučke pravobraniteljice

**KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.**

Kao razlozi ograničenja slobode kretanja u članku 62. ZID ZOS-a, kojim se mijenja članak 133., propisuju se rizici od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno RH i onemogućavanje prisilnog udaljenja i povratka stranca. Prema navedenom proizlazi da ZID ZOS proširuje razloge smještaja u Centar jer kao okolnost za postojanje rizika izbjegavanja obveza napuštanja EGP-a odnosno RH, navodi neposjedovanje dovoljno financijskih sredstava i neosiguran smještaj. Time se neopravdano dovodi u nepovoljniji položaj strance slabijih imovnih prilika jer državljani trećih zemalja često napuštaju državu podrijetla iz ekonomskih razloga, ali prije svega zbog dugogodišnje izloženosti nesigurnosti, nemogućnosti rada i siromaštvu pa je ograničavanje njihove slobode kretanja iz razloga neposjedovanja financijskih sredstava, a time i osiguranog smještaja, neprihvatljivo. Osim toga, MUP, PU i PP kod primjene blažih mjera mogu osigurati smještaj i uzdržavanje, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, a u tu svrhu mogu osnivati mjesta i centre za privremeni smještaj, pa time i puno ranije doprinijeti izbjegavanju navedenog rizika. Što se tiče trajanja smještaja stranaca u Centar, uvodi se jedinstveno trajanje od 6 mjeseci svim kategorijama stranaca što je dulje u odnosu na ZOS koji je razlikovao pripremni smještaj u centar u trajanju do 3 mjeseca i redovni smještaj do 6 mjeseci. Smatramo da ZID ZOS treba ostaviti postojeće razlikovanje duljine trajanja smještaja u odnosu na razloge, s obzirom da nije obrazloženo zašto se predlaže ukidanje pripremnog smještaja u Centar

Hrvatski pravni centar

**KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.**

U članku 133. stavku 2. točkama 6. i 7., kao okolnosti koje ukazuju na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja EGP, navode se „ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava,“ i „nema osiguran smještaj“. Smatramo navedene uvjete prerestriktivnim, te ne postoji logička veza između „ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava,“ i/ili „nema osiguran smještaj“, s jedne strane, te okolnosti koje ukazuju na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja EGP odnosno Republike Hrvatske, s druge strane. Predlaže se brisati točke 6. i 7. stavka 2. članka 133.

Odbijen

Trajanje (kratkotrajnog) zadržavanja nakon uhićenja je propisano člankom 130. stavkom 1. i 2. Zakona, a pravilnikom će se samo tehnički uvjeti za zadržavanje koje je dulje od 24 sata.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.

Nedostatak financijskih sredstava i smještaja po prirodi stvari ne predstavlja okolnost koja ukazuje na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja. Nije jasno zbog čega bi ti razlozi ukazivali na rizik od izbjegavanja, a zbog nepostojanja direktne veze između ovih razloga i svrhe koja se njima želi postići, pretpostavljamo moguće zlouporabe ove mjere. Osim toga, oduzimanje slobode uvijek treba biti posljednja mjera, pa se postavlja pitanje a opravdanosti, nužnosti, razmjernosti takve mjere u gore navedenim okolnostima. Također, stavak je diskriminatoran po socioekonomskoj osnovi što je neustavno. Direktiva 2008/115/EZ jamči provođenje ove Direktive bez diskriminacije u odnosu na imovinsko stanje, a Prijedlog se izravno na nju i poziva i pritom ju krši.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.

Članak 62. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 133. treba izmijeniti na način da se riječi "ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava" i "nema osiguran smještaj" brišu.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.

Članak 62. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 133. treba izmijeniti na način da se riječi "ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava" i "nema osiguran smještaj" brišu. Nedostatak financijskih sredstava i smještaja po prirodi stvari ne predstavlja okolnost koja ukazuje na postojanje rizika od izbjegavanja obveze napuštanja. Nije jasno zbog čega bi ti razlozi ukazivali na rizik od izbjegavanja, a zbog nepostojanja direktne veze između ovih razloga i svrhe koja se njima želi postići, pretpostavljamo moguće zlouporabe ove mjere. Osim toga, oduzimanje slobode uvijek treba biti posljednja mjera, pa se postavlja pitanje a opravdanosti, nužnosti, razmjernosti takve mjere u gore navedenim okolnostima. Također, stavak je diskriminatoran po socioekonomskoj osnovi što je neustavno. Direktiva 2008/115/EZ jamči provođenje ove Direktive bez diskriminacije u odnosu na imovinsko stanje, a Prijedlog se izravno na nju i poziva i pritom ju krši.

Odbijen

Članak 133. je sukladen s Direktivom o povratku.

Odbijen

Članak 133. je sukladen s Direktivom o povratku.

Odbijen

Članak 133. je sukladen s Direktivom o povratku.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.

Naslov iznad članka 133 i članak 133 mijenjaju se i glase „Razlozi za smještaj u centar Članak 133 (1) Stranca se može smjestiti u centar do 6 mjeseci ako postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske sukladno članku 102 stavku 2 i 3 ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: rizik od izbjegavanja) ili ako stranac onemogućava prisilno udaljenje i povratak (2) Okolnosti koje ukazuju na postojanje rizika od izbjegavanja iz stavka 1 ovoga članka su da stranac nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem, je ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka, ne posjeduje ili je uništio ispravu o identitetu, se poslužio krivotvorenom ili tuđom ispravom, je izjavio da neće izvršiti obvezu napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske, je osuđen za kazneno djelo (3) U smislu stavka 1 ovoga članka, smatra se da je stranac onemogućavao prisilno udaljenje i povratak, ako se nije pridržavao obveza iz članka 132 stavka 1 ovoga Zakona, je odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke “

Isusovačka služba za izbjeglice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 62.

Nejasno je zašto bi se neposjedovanje dovoljno financijskih sredstava te osiguranog smještaja smatralo razlogom za povećan rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP. Osim toga, ovakvom se formulacijom stranci slabijeg imovinskog stanja stavljaju u nepovoljniji položaj pa je odredba diskriminatorna. Stoga, predlažemo da se riječi „ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava“ i „nema osiguran smještaj“ brišu

Isusovačka služba za izbjeglice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 63.

Smatramo neopravdanim kao razlog za produljenje smještaja u centru navoditi okolnost očekivanog trajanja dostave dokumenata na koje stranac ne može utjecati te predlažemo da se produljenje smještaja može izreći samo ako je odgađanje ili nemogućnost dostave dokumenata krivnja stranca. Budući da je krivnja stranca za odugovlačenje postupka već propisana kao razlog za produljenje u t 2, mišljenja smo da t 3 treba brisati

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 63.

U članku 63 ZID ZOS-a koji se odnosi na članak 134, u točki 3 predviđa produljenje smještaja u Centru za 12 mjeseci ako se očekuje dostava putnih i drugih isprava za prisilno udaljenje. Međutim, obzirom da se člankom 121 propisuje dragovoljni odlazak temeljem rješenja o povratku, a radi njegova poticanja MUP, PU, PP mogu pribavljati putne isprave i putne karte te obavljati financijske isplate, potrebno je točku 3 članka 134 jasnije normirati odnosno ostaviti mogućnost njene primjene samo u slučaju ako za ovakvo kasno pribavljanje dokumenata nije odgovoran stranac smješten u Centar

Odbijen

Članak 133 je sukladan s Direktivom o povratku

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku

Hrvatski pravni centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 64.

S obzirom da se radi o ograničenju slobode kretanja kao temeljnog ljudskog prava zajamčenog međunarodnim, europskim i nacionalnim zakonodavstvom nužno je odrediti posljedice propuštanja roka od strane upravnih sudova. Također prema saznanjima Hrvatskog pravnog centra u praksi su se događale situacije da upravni sudovi odlučaju po tužbama na ograničenje kretanja i nakon proteka više mjeseci pa su čak poznate situacije da sud nije odlučio tijekom cijelog smještaja stranca u centru, to jest do proteka vremena na koje je bilo određeno zadržavanje stranca u centru. Predlažemo da se na kraju stavka 8. članka 135. doda rečenica: „Ako nadležni upravni sud ne poštuje rokove iz stavka 4., 5., 6. i 7. ovog članka, smatrat će se da strancu prestaje smještaj u centru.“.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 65.

U stavku 8. izmijenjenog članka 136. potrebno je regulirati mandatnu obvezu prevođenja za maloljetnika bez pratnje, tako da se riječi "ako je potrebno" zamijene riječima "uvijek".

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 65.

U stavku 8. potrebno je regulirati mandatnu obvezu prevođenja za maloljetnika bez pratnje.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 65.

Članak 65. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima treba mijenjati na način da se u stavku 8. članka 136. riječi "ako je potrebno" zamijene riječima "uvijek".

Odbijen

Rokovi za odlučivanje upravnog suda određeni su zakonom.

Odbijen

Obveznost osiguranja prevođenja u postupku proizlazi iz riječi: „osigurat će se prevoditelj“.

Odbijen

Obveznost osiguranja prevođenja u postupku proizlazi iz riječi: „osigurat će se prevoditelj“.

Odbijen

Obveznost osiguranja prevođenja u postupku proizlazi iz riječi: „osigurat će se prevoditelj“.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 66.

Člankom 66. ZID ZOS-a kojim se mijenja članak 137., propisana su prava i obveze stranca smještenog u Centru, pri čemu je u odnosu na ZOS izostavljeno pravo stranca na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu, pa je ovaj propust potrebno ispraviti. Naime, Zakon o obveznom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u RH (NN 80/13) u čl. 19. propisuje da RH osigurava u državnom proračunu sredstva za zdravstvenu zaštitu strancu koji nezakonito boravi u RH, a smješten je u Centru ili mu je prisilno udaljenje privremeno odgođeno ili mu je određen rok za povratak, a ima pravo na hitnu medicinsku pomoć koja podrazumijeva pružanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka koji su nužni za otklanjanje neposredne opasnosti po život i zdravlje. Osim ovog propusta, važno je istaknuti da ni Zakon o obveznom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca, a niti ZID ZOS nisu na odgovarajući način uredili pitanje zdravstvene zaštite kako u opsegu osoba kojima se može pružiti tako i u vrsti zaštite koja se pruža. Zdravstvena zaštita u obliku prava na hitnu pomoć pruža se samo strancima smještenim u Centar ili kojima je prisilno udaljenje privremeno odgođeno ili kojima je određen rok za povratak, ali ne i drugim strancima kojima je ograničena sloboda kretanja kao što je primjerice stranac koji u policijskoj postaji čeka postupak, stranac koji još nije uhvaćen u nezakonitom boravku ili stranac koji se prevozi u policijsku postaju radi provođenja postupka. Slijedom toga, ZID ZOS treba propisati da se odgovarajuća zdravstvena zaštita pruža svim kategorijama stranaca u nezakonitom boravku sukladno posebnom propisu. Osim toga, budući da je strancima smještenim u Centar ograničena sloboda kretanja, pružanje zdravstvene zaštite u obliku hitne medicinske pomoći nije dovoljno te je kod izmjena Zakona o obveznom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u RH potrebno takvu zaštitu proširiti, a ZID ZOS-om već sad omogućiti da jedan tim opće medicine bude stalno prisutan u Centru, između ostalog i radi obavljanja tzv. inicijalnog pregleda prije nego što se strancu ograniči sloboda kretanja smještanjem u Centar.

Primljeno na znanje

Člankom 101. stavkom 3. propisano je da stranac u postupku povratka ima pravo za zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu. Ministarstvo zdravlja je pokrenulo postupak za izmjene i dopune zakona kojim se uređuje zdravstvena zaštita stranaca.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 67.

Člankom 67. ZID ZOS-a koji se odnosi na članak 138 predviđa se stroži policijski nadzor u Centru koji uključuje: ograničenje kretanja strancima u Centru, uz ograničavanje prava na primanje posjeta i korištenja privremeno oduzetih novčanih sredstava. Pohvalno je da je skraćeno trajanje primjene ovih mjera kao i žurnost u postupanju upravnog suda kod donošenja odluke o ukidanju ili nastavku primjene ove mjere. Međutim, pučka pravobraniteljica je već preporučila da se praksa u Centru prilagodi sadašnjem zakonskom određenju prema kojem nije moguće ograničavati pravo na posjete i korištenja privremeno oduzetih novčanih sredstava. Sada su upravo obrnuto, ZID ZOS-om uvode te dvije mjere. Posebno je upitna mjera ograničavanja prava na posjete jer nije jasno u kojem se opsegu onda provodi. Nadalje, kao neki od razloga određivanja strožeg policijskog nadzora navode se pokušaj samoozljeđivanja i uporno odbijanje zapovijedi policijskih službenika. Smatramo da bi se pokušaj samoozljeđivanja trebao uzeti kao razlog za određivanje strožeg policijskog nadzora samo u slučaju kada se procjeni kao pokušaj manipulacije i dobivanja sekundarne koristi, a ne kao odraz psihičke bolesti. Kod razloga odbijanje zapovijedi policijskih službenika treba dodati da se to odnosi samo na zakonite zapovjedi.

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Člankom 68. ZID ZOS-a dodaje se i članak 138b. kojim se razrađuje smještaja maloljetnika i obitelj u Centru. U članku 138.b u stavku 2. propisano je da se maloljetni stranac bez pratnje i maloljetni stranac u pratnji članova njegove obitelji može smjestiti u Centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i da takav smještaj mora trajati najkraće potrebno vrijeme. U ovom stavku je potrebno dodati da će takav smještaj trajati samo dok traju razlozi za takav smještaj, a poštujući najbolji interes maloljetnika. Takva odredba sukladna je Konvenciji o pravima djece. Također, smatramo potrebnim taksativno pobrojati razloge radi kojih se maloljetnika bez pratnje i maloljetnog stranca u pratnji obitelji može smjestiti u Centar. Primjerice, švedski Zakon o strancima navodi razloge zbog kojih dijete može biti pritvoreno (npr. ako postoji očit rizik da će se u suprotnome sakriti i time ugroziti izvršenje protjeravanja koje se ne bi trebalo odgađati, a nije dovoljno da se dijete stavi pod nadzor).

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Člankom 68. ZID ZOS-a dodaje se članak 138 a u kojem je potrebno dodatno propisati da će strancu iz stavka 1, a koji nema financijska sredstva, MUP omogućiti privremeni smještaj u odgovarajuću ustanovu.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća

Odbijen

U svakom slučaju smještaja uvijek se mora provesti individualna procjena tijekom koje se moraju utvrditi i uzeti u obzir sve važne okolnosti konkretnog slučaja u skladu s pravilom razmjernosti

Odbijen

Propisivanje ovakve obveze za RH ne bi pridonijelo boljoj implementaciji Direktive o povratku

Ured Pučke pravobraniteljice

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Člankom 68. ZID ZOS-a dodaje se i članak 138. e u kojem je u stavku 2. propisano da se prisilno udaljenje može privremeno odgoditi ako strancu nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja stranca ili ako postoje drugi razlozi zbog kojih stranca nije moguće prisilno udaljiti. Potrebno je dodati da se zdravstveno stanje stranca utvrđuje liječničkim pregledom na način kako smo obrazložili kod članka 123.

Hrvatski pravni centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Napominjemo da se u cijelom Zakonu koristi pogrešan pojam maloljetni stranac/maloljetnik, te maloljetni stranac bez pratnje/maloljetnik bez pratnje. Predlažemo navedene pojmove uskladiti s Obiteljskim zakonom (NN 103/15) koji koristi pojam djeteta i djeteta bez pratnje. U članku 138. b. stavku 2. potrebno je jasno propisati da se smještaj djeteta i obitelji u centrima za zadržavanje može primjenjivati samo kao posljednja mjera i na najkraće moguće vrijeme kako bi se navedeni stavak 2. članka 138. b. uskladio sa člankom 17. stavkom 1. Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Naime, nešto primijeniti kao posljednju mjeru znači da je prethodno potrebno primijeniti blaže mjere predviđene zakonom. Predlažemo da stavak 2. članka 138. b. glasi: Dijete bez pratnje i dijete u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako nije moguće odrediti jednu od blažih mjera iz članka 132. Smještaj u centar može se odrediti samo na najkraće moguće vrijeme.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Stavkom 2. unosi se mogućnost ponovnog smještavanja u centar. Takva mogućnost nije dopuštena Direktivom 2008/115/EZ koja u članku 15. stavku 6. eksplicitno propisuje da zadržavanje nije moguće nakon isteka rokova predviđenih tim stavkom i stavkom 4, a koji su transponirani u odredbe 133. i 134. Zakona o strancima.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. a treba izmijeniti na način da se stavak 2. briše.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Nužno je osigurati osnovno i srednje obrazovanje sukladno Zakonu o odgovu i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14). Ova obveza je propisana Konvencijom o pravima djeteta koja u članku 28. regulira dužnost država stranaka da Države stranke priznaju svakom djetetu pravo na odgoj i obrazovanje.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku.

Odbijen

Izričaj je usklađen s Direktivom o povratku.

Odbijen

Ne usvaja se. Direktiva o povratku dopušta pod određenim uvjetima ponovno zadržavanje.

Odbijen

Ne usvaja se. Direktiva o povratku dopušta pod određenim uvjetima ponovno zadržavanje.

Primijeno na znanje

Pokrenut je postupak za izmjenu i dopunu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. b treba izmijeniti na način da se u stavku 6. iza riječi "osigurava se mogućnost" dodaju riječi "osnovno i srednje obrazovanje".

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Postojeće zakonodavno rješenje daje primat naplati troškova prisilnog udaljenja dok se ne omogućuje korištenje vlastitih novčanih sredstava za potrebe pravne pomoći, zdravstvene skrbi i sl. Smatramo da je bitno omogućiti sudsku kontrolu nad opravdanosti nametanja i visine troškova radi poštivanja načela zakonitosti postupanja javne uprave.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. c treba izmijeniti na način da se u stavku 1. iza riječi "prisilnog udaljenja" dodaju riječi "osim troškova na čije nastajanje nije mogao utjecati. O visini troškova donosi se rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor."

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Ove odredbe uspostavljaju odgovornost raznih subjekata za snošenja troškova prisilnog udaljenja iz članka 138. c. Uspostavljanje ovakve odgovornosti nije opravdano i ne temelji se na propisima EU, unosi pravnu nesigurnost. Prijevoznici, fizičke i pravne osobe koje izdaju jamstvena pisma za strance, poslodavci te organizatori turističkih ili poslovnih putovanja po prirodi stvari nikada ne mogu sa sigurnošću znati postoji li ili hoće li se naknadno ukazati osnova za smještaj stranca u centru ili potreba prisilnog udaljenja. Prijetnja da bi mogli snositi troškove za to predstavlja tešku mjeru odvratanja tih osoba od prijevoza, jamstvovanja i zapošljavanja stanaca te unosi pravnu nesigurnost.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u dijelu u kojim su dodaje članak 138. d treba brisati.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Direktiva 208/115/EZ propisuje da se prisilno udaljenje može odgoditi zbog fizičkog i duševnog stanja stranca (članak 9. stavak 2.). Iako termin "zdravstveno stanje", može uključivati i fizičko i duševno stanje, zbog preciznosti odredbe predlažemo da se usvoji formulacija Direktive.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Članak 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138. e treba izmijeniti na način da se u stavku 2. umijesto riječi "zdravstvenog" unesu riječi "fizičkog i duševnog".

Odbijen

Člankom 30. u vezi članka 101. Zakona o strancima, propisano je da stranac u postupku povratka ima pravo na zdravstvenu zaštitu i školovanje sukladno posebnim propisima.

Primljeno na znanje

U članku je navedeno da se o visini troškova donosi rješenje protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor, te je na taj način u postupku naplate troškova prisilnog udaljenja osigurana sudska zaštita.

Odbijen

Pravo je svake države da naplaćuje troškove i potražuje troškove prisilnog udaljenja stranca od osoba koje su ih uzrokovale.

Odbijen

Pravo je svake države da naplaćuje troškove i potražuje troškove prisilnog udaljenja stranca od osoba koje su iz uzrokovale.

Odbijen

Pravo je svake države da naplaćuje troškove i potražuje troškove prisilnog udaljenja stranca od osoba koje su ih uzrokovale.

Odbijen

Riječi "zdravstvenog stanja stranca" podrazumijevaju i tjelesno i duševno zdravlje.

Odbijen

Riječi "zdravstvenog stanja stranca" podrazumijevaju i tjelesno i duševno zdravlje.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Članak 68 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su dodaje članak 138 a treba izmijeniti na način da se stavak 2 briše. Stavkom 2 unosi se mogućnost ponovnog smještavanja u centar. Takva mogućnost nije dopuštena Direktivom 2008/115/EZ koja u članku 15 stavku 6 eksplicitno propisuje da zadržavanje nije moguće nakon isteka rokova predviđenih tim stavkom i stavkom 4, a koji su transponirani u odredbe 133. i 134 Zakona o strancima. Nadalje, novi članak 138 b treba izmijeniti na način da se u stavku 6 iza riječi "osigurava se" dodaju riječi "osnovno i srednje obrazovanje te". Nužno je osigurati osnovno i srednje obrazovanje sukladno Zakonu o odgovoru i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14). Ova obveza je propisana Konvencijom o pravima djeteta koja u članku 28 regulira dužnost država stranaka da države članke poznaju svakom djetetu pravo na odgoj i obrazovanje. Također, novi članak 138 c treba izmijeniti na način da se u stavku 1 iza riječi "prisilnog udaljenja" dodaju riječi "osim troškova na čije nastajanje nije mogao utjecati". O visini troškova donosi se rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. "Postojeće zakonodavno rješenje daje primat naplati troškova prisilnog udaljenja dok se ne omogući korištenje vlastitih novčanih sredstava za potrebe pravne pomoći, zdravstvene skrbi i sl. Smatramo da je bitno omogućiti sudsku kontrolu nad opravdanosti nametanja i visine troškova radi poštivanja načela zakonitosti postupanja javne uprave. Cijeli novi članak 138 d treba brisati. Njegove odredbe uspostavljaju odgovornost raznih subjekata za snošenja troškova prisilnog udaljenja određenih člankom 138 c. Uspostavljanje ovakve odgovornosti nije opravdano i ne temelji se na propisima EU, unosi pravnu nesigurnost. Prijevoznici, fizičke i pravne osobe koje izdaju jamstvena pisma za strance, poslodavci te organizatori turističkih ili poslovnih putovanja po prirodi stvari nikada ne mogu sa sigurnošću znati postoji li ili hoće li se naknadno ukazati osnova za smještaj stranca u centru ili potreba prisilnog udaljenja. Prijetnja da bi mogli snositi troškove za to predstavlja tešku mjeru odvratanja tih osoba od prijevoza, jamstvenosti i zapošljavanja stanaca te unosi pravnu nesigurnost. Novi članak 138 e treba izmijeniti na način da se u stavku 2 umjesto riječi "zdravstvenog" unesu riječi "fizičkog i duševnog". Direktiva 2008/115/EZ propisuje da se prisilno udaljenje može odgoditi zbog fizičkog i duševnog stanja stranca (članak 9 stavak 2). Iako termin "zdravstveno stanje", može uključivati i fizičko i duševno stanje, zbog preciznosti odredbe predlažemo da se usvoji formulacija Direktive.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 68.

Iza članka 138 dodaju se članci 138 a, 138 b, 138 c, 138 d, 138 e, 138 f, 138 g, i 138 h koji glase „Otpust i ponovni smještaj u centar. Članak 138 a Stranca će se odmah otpustiti iz centra ako - uvjeti za smještaj u centar iz članka 131, 133 i 134 ovoga Zakona više nisu ispunjeni, - se opravdano očekuje da se stranca neće moći prisilno udaljiti u roku iz članka 133 i 134 ovoga Zakona. Smještaj maloljetnika i obitelji u centru. Članak 138 b (1) Maloljetni stranac bez pratnje u pravilu će se smjestiti u objekte ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi. (2) Maloljetni stranac bez pratnje i

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom o povratku

maloljetni stranac u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkrace potrebno vrijeme (3) Stranca iz stavka 2. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih stranaca (4) Članovima obitelji u centru osigurat će se odvojeni smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost (5) Stroži policijski nadzor ne može se odrediti maloljetniku (6) Maloljetniku u centru osigurava se osnovno i srednje obrazovanje te mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima, uključujući igru i rekreaciju u skladu s njegovom dobi (7) Ako zbog osobito velikog broja stranaca u duljem vremenskom razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 4. ovoga članka (8) O početku primjene te prestanku uvjeta za primjenu mjere iz stavka 7. ovoga članka odmah će se obavijestiti Europska komisija

Naknada troškova prisilnog udaljenja Članak 138. c (1) Stranac je dužan snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegovog prisilnog udaljenja, osim troškova na čije nastajanje nije mogao utjecati. O visini troškova donosi se rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor (2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja strancu će se oduzeti novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda (3) Novčana sredstva koja su oduzeta strancu koriste se za podmirenje troškova njegovog prisilnog udaljenja (4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja strancu se mogu privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda (5) O načinu izračuna troškova prisilnog udaljenja ministar će donijeti rješenje (6) Obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima i obrazac potvrde o naplati troškova prisilnog udaljenja, propisat će se rješenjem o načinu izračuna troškova prisilnog udaljenja

Privremena odgoda prisilnog udaljenja Članak 138. d (1) Prisilno udaljenje će se privremeno odgoditi ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja iz članka 126. ovoga Zakona ili ako je sud odgodio izvršenje rješenja o protjerivanju i/ili rješenja o povratku (2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako strancu nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog fizičkog i duševnog stanja stranca ili postoje drugi razlozi zbog kojih stranca nije moguće prisilno udaljiti (3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja odredit će se vrijeme privremene odgode, koje ne može biti dulje od jedne godine (4) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, strancu se mogu odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona (5) Strancu na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja EGP-a, odnosno Republike Hrvatske (6) Privremena odgoda prisilnog udaljenja će se ukinuti ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ili se stranac ne pridržava obveza iz stavka 4. ovoga članka. Za donošenje rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje stranca

Članak 138. e (1) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja (2) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja Članak 138. f (1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje 1. protekom vremena na koje je strancu određena

privremena odgoda prisilnog udaljenja, 2. ukidanjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, 3. ako je strancu boravak postao zakonit (2) Stranca iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka prisilno će se udaljiti odnosno smjestiti u centar. Dostava podataka Članak 138. g. Osobni podaci stranca o mjerama za osiguranje povratka mogu se dostaviti državi u koju stranca treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti i državi kroz koju stranac treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.

Informativno Pravi Centar

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 70.

Predlažemo da se ostavi trenutno važeći stavak 4. članka 153. Strancima članovima obitelji hrvatskih državljana koji se predloženim izmjenama premještaju iz trenutno važeće glave X u glavu V Zakona o strancima onemogućava se reguliranje boravka na duži vremenski period te ih se dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na strance koji su državljani članice EGP-a i članovi obitelji hrvatskih državljana. Prema trenutno važećem Zakonu svim strancima članovima obitelji hrvatskih državljana privremeni boravci su odobravani na period od 5 godina čime je postignuta sigurnost u smislu smanjenog broja ilegalnih boravaka. Predloženim izmjenama stvaraju se dvije kategorije stranaca članova obitelji hrvatskih državljana kojima se odobravaju boravci na teritoriju RH. Državljan EGP-a koji su ujedno i članovi obitelji hrvatskog državljanina predloženim izmjenama imaju povlašteniji položaj u odnosu na strance –članove obitelji hrvatskih državljana. Smatramo da se predloženim izmjenama strancima članovima obitelji hrvatskih državljana dovode u diskriminatorni položaj u odnosu na državljane EGP-a koji su članovi obitelji hrvatskih državljana te je nužno navedenu odredbu izbrisati.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 91.

Članak 91. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 225. stavak 3. treba izmijeniti na način da se brišu riječi "ili pokušaj pomoći". U skladu s obrazloženjem uz članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, smatramo neopravdanim kažnjavanje za pokušaj pomaganja.

ZELENA AKCIJA

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 91.

U članku 225. stavak 6. briše se. Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 6. U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. riječi „3 godine“ zamjenjuju se riječima „4 godine“.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 91.

U skladu s obrazloženjem uz članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, smatramo neopravdanim kažnjavanje za pokušaj pomaganja.

Centar za mirovne studije

KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA, Članak 91.

Članak 91. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kojim su mijenja članak 225. stavak 3. treba izmijeniti na način da se brišu riječi "ili pokušaj pomoći".

Odbijen

Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ, (SL L 158, 30. 4. 2004.) primjenjuje se isključivo na članove obitelji državljana drugih članica EU, a ne vlastitih državljana (presuda McCARTHY). Budući članovi obitelji koji su državljani EGP-a sami imaju pravo regulirati svoj status prema navedenoj Direktivi, nije ih potrebno brisati iz članka 153. ZOS-a.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.

Primljeno na znanje

Članak je usklađen s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.

Odbijen

Članak je usklađen s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.